

<u>Teatis nr</u>	Sisukord	Lehekülg
	I <i>Teave</i>	
	
	II <i>Ettevalmistavad aktid</i>	
	Regioonide komitee	
	58. täiskogu istung, 23.—24. veebruaril 2005	
2005/C 164/01	Regioonide komitee arvamus teemal “Komisjoni teatis nõukogule, Euroopa Parlamendile, Euroopa majandus- ja sotsiaalkomiteele ning regioonide komiteele “Üleujutuste riski juhtimine, üleujutuste vältimine, kaitse nende eest ja üleujutuste tagajärgede leevendamine””	1
2005/C 164/02	Regioonide komitee arvamus teemal “Komisjoni teatis nõukogule ja Euroopa Parlamendile: Ehitades meie ühist tulevikku — Laienenud liidu poliitikaväljakutsed ja eelarvevahendid 2007–2013”	4
2005/C 164/03	Regioonide komitee arvamus teemal “Ettepanek: nõukogu määrus Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondi (EAFRD) toetuse kohta maaelu arengule”	18
2005/C 164/04	Regioonide komitee arvamus teemal “Ettepanek: nõukogu määrus — Euroopa Kalandusfond”	31
2005/C 164/05	Regioonide komitee arvamus, teemal: — “Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus Euroopa Sotsiaalfondi kohta” ja teemal: — “Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus, millega kehtestatakse ühenduse tööhõive ja sotsiaalse solidaarsuse programm PROGRESS”	48
2005/C 164/06	Regioonide komitee arvamus, teemal “Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa majandus- ja sotsiaalkomiteele ja regioonide komiteele üldhuviteenuseid käsitleva valge raamatu kohta”	53

2005/C 164/07	Regioonide komitee arvamus teemal “Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus, millega luuakse terviklik tegevuskava elukestva õppe valdkonnas”	59
2005/C 164/08	Regioonide komitee arvamus teemal “Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus, millega kehtestatakse programm Kultuur 2007 (2007–2013)”	65
2005/C 164/09	Regioonide komitee arvamus teemal “Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus toetusprogrammi rakendamise kohta Euroopa audiovisuaalsektoris (MEDIA 2007)”	76
2005/C 164/10	Regioonide komitee arvamus teemal: “EL kemikaalipoliitika mõju Euroopa linnadele ja regioonidele”	78
2005/C 164/11	Regioonide komitee arvamus teemal “Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa majandus- ja sotsiaalkomiteele ning regioonide komiteele globaliseerumise sotsiaalse mõõtmekohta — Euroopa Liidu panus hüvede loomiseks kõigile”	82
2005/C 164/12	Regioonide komitee resolutsioon teemal “Euroopa Komisjoni tööprogramm ja Regioonide komitee prioriteedid 2005. aastaks”	87
2005/C 164/13	Regioonide komitee resolutsioon Lissaboni strateegia taaselavdamise kohta	91

II

(Ettevalmistavad aktid)

REGIOONIDE KOMITEE

58. TÄISKOGU ISTUNG, 23.—24. VEEBRUARIL 2005

Regioonide komitee arvamuse teemal “Komisjoni teatis nõukogule, Euroopa Parlamendile, Euroopa majandus- ja sotsiaalkomiteele ning regioonide komiteele “Üleujutuste riski juhtimine, üleujutuste vältimine, kaitse nende eest ja üleujutuste tagajärgede leevendamine””

(2005/C 164/01)

REGIOONIDE KOMITEE,

võttes arvesse komisjoni teatist nõukogule, Euroopa Parlamendile, Euroopa majandus- ja sotsiaalkomiteele ja regioonide komiteele “Üleujutuste riski juhtimine, üleujutuste vältimine, kaitse nende eest ja üleujutuste tagajärgede leevendamine” (KOM(2004) 472 (lõplik));

võttes arvesse Euroopa Komisjoni 12. juuli 2004. aasta otsust konsulteerida kõnealuses küsimuses regioonide komiteega vastavalt Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikli 265 esimesele lõigule;

võttes arvesse regioonide komitee presidendi 26. mai 2004. aasta otsust anda jätkusuutliku arengu komisjonile korraldus koostada arvamuse kõnealuses küsimuses;

võttes arvesse nõukogu 14. oktoobri 2004. aasta järeldusi üleujutuste riski juhtimise kohta;

võttes arvesse regioonide komitee arvamust, mis käsitleb komisjoni ettepanekut nõukogu direktiivi kohta, millega kehtestatakse ühenduse veepoliitika alane tegevusraamistik (KOM(1997) 49 (lõplik) — CdR 171/91 fin); ⁽¹⁾

võttes arvesse regioonide komitee arvamust teemal “Komisjoni teatis Euroopa Ühenduse kuuenda keskkonnaalase tegevusprogrammi “Keskkond 2010: meie tulevik, meie valik — kuues keskkonnaalane tegevusprogramm” kohta” ning “Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus ühenduse keskkonnaalase tegevusprogrammi kohta aastateks 2001–2010” (KOM(2001) 31 (lõplik) — CdR 36/2001 fin ⁽²⁾);

võttes arvesse regioonide komitee otsust, mis käsitleb hiljutisi üleujutusi Euroopas ja Euroopa Liidu solidaarsusfondi asutamist (CdR 294/2002 fin); ⁽³⁾

võttes arvesse regioonide komitee omaalgatuslikku arvamust teemal “Loodusõnnetuste juhtimine ja tagajärjed: Euroopa struktuuripoliitika roll” (CdR 104/2003 fin); ⁽⁴⁾

võttes arvesse regioonide komitee arvamust, mis käsitleb komisjoni määruse ettepanekut Euroopa piiriülese koostöö rühmituse asutamise kohta (KOM(2004) 496 (lõplik) — CdR 62/2004 fin);

⁽¹⁾ EÜT C 180, 11.6.1998, lk 38.

⁽²⁾ EÜT 357, 14.12.2001, lk 44

⁽³⁾ ELT C 66, 19.3.2003, lk 26.

⁽⁴⁾ ELT C 256, 24.10.2003, lk 74.

võttes arvesse regioonide komitee arvamust: "Komisjoni teatis "Kujundades meie ühist tulevikku" — Laienenud Euroopa Liidu poliitilised väljakutsed ja eelarvevahendid 2007–2013" (KOM(2004) 101 (lõplik) — CdR 162/2004 fin);

võttes arvesse jätkusuutliku arengu komisjonis (raportöör: hr Aalderink, Gelderlandi provintsi valitsuse liige (NL/ELDR)) 9. detsembril 2004. aastal vastu võetud arvamust (CdR 299/2004 rev. 1)

NING ARVESTADES JÄRGMIST:

- 1) Üleujutuste riski juhtimine on Euroopa piirkondade ja omavalitsuste jaoks oluline küsimus. Paljud piirkondlikud ja kohalikud omavalitsused peavad tegelema jõgedest või merest tulenevate üleujutuste ohuga, et kaitsta ja säilitada oma kodanike elukvaliteeti.
- 2) Piirkondlike eripärade tõttu saab eristada üleujutuste erinevaid liike. Üleujutuste tõenäosuse ja mõju vähendamiseks on vaja mitmekesiseid meetmeid. Seetõttu on vajalik piirkondlik lähenemine üleujutuste riski juhtimisele.
- 3) Jõesed ja mered ei hooli piiridest. Seetõttu on vaja püüelda piiriülese koostöö poole rannikualade ja jõgede valglate piirkondade elanike ja haldustöötajate vahel. On oluline luua solidaarsus üleujutustest ohustatud kallasaladel või rannikutel elavate inimeste ja nende inimeste vahel, keda üleujutused otseselt ei ohusta,

võttis 58. täiskogu istungil, mis toimus 23.-24. veebruaril 2005, (23. veebruari istungil) vastu järgmise arvamuse:

1. Regioonide komitee seisukohad

REGIOONIDE KOMITEE

1.1 **tervitab** komisjoni teatise põhijooni ja eriti üleujutuste eest kaitsmise alast kooskõlastatud tegevusprogrammi ja **rõhutab**, et mered ja jõed on dünaamilised süsteemid, mida ei saa kontrollida lihtsate või sektorisiseste meetmetega;

1.2 **hindab**, et üleujutuste eest kaitsmise meetmed ühes piirkonnas võivad mõjutada üleujutusi teistes ülem- või alamjooksu piirkondades. Seetõttu on tähtis, et meetmete mõju määratakse kindlaks kogu vesikonna suhtes. Selline lähenemine ei tohiks siiski viia ettenähtud mudelite, standardplaanide või muu bürokratia kasutamiseni, kuna piirkondlikud ja kohalikud omavalitsused teavad, et neid seob mitmekesisus, mitte ühetaolisus;

1.3 **mõistab** siiski, et meetmete mõju määramine kogu vesikonnas eeldab miinimumarvu standardnäitajate olemasolu. Need näitajad võimaldavad täpsustada ja kooskõlastada tegevusi rahvusvahelisel, riiklikul, piirkondlikul ja kohalikul tasandil. Paindlikkuse tagamiseks peaks olema võimalik muuta standardnäitajate arvu sõltuvalt asjaoludest;

1.4 **rõhutab**, et kodanikke tuleb teavitada ennetusmeetmete võtmise tähtsusest tajutava ohu puudumise korral. Kodanike pühendumus on väga tähtis, kuna kodanikud on solidaarsuspõhimõtte tegelikud standardsed edasikandjad. See on eriti oluline nende kodanike jaoks, kes elavad nende vesikondade piirkondades, millel ei ole otsest või võimalikku üleujutuse ohtu, kuid mille osad võivad eriti olla tundlikud äravoolu tekitamise suhtes;

1.5 **hindab**, et nõukogu tegi 14. oktoobril 2004 järelduse, et ELi veemajanduse juhtide korraliste koosolekute raames tuleks koostöös teiste sidusrühmade ja asjakohaste osapooltega ette valmistada üleujutuste eest kaitsmise alane tegevusprogramm, ja **rõhutab**, et kõnealusel ettevalmistustöös peaksid osalema Euroopa piirkondlikud ja kohalikud omavalitsused;

1.6 **toetab** ja sooviks aktiivselt osaleda piirkondlike ja kohalike omavalitsuste stimuleerimises, et töötada enne 2007. aastat välja plaanid, mis sobivad juba ette ELi uute finantseerimisvõimalustega, võttes arvesse, et ELi finantsabi kasutamine nõuab riiklikku, piirkondlikku ja kohalikku finantsosalust.

2. Regioonide komitee soovitusel

REGIOONIDE KOMITEE

2.1 **on arvamusel**, et üleujutuste oht on ühiskondlik probleem ja sellega tuleb tegeleda kogu vesikonna valgla tasandil. Üldine eesmärk peaks olema ühise vastutuse ja solidaarsuse tekitamine vesikonna piirkonnas, nii et tõhusate meetmete otsimisel vesikonna väikese piirkonna üleujutuste ohu vastu võitlemiseks võetaks arvesse kogu piirkonda;

2.2 **on arvamusel**, et oluline on kõigi sidusrühmade teadlikkuse tõstmine vesikonnas ja kindlasti ülemjooksu piirkondades, kus üleujutusi ei esine või esineb vähemal määral, kuid kes annavad maakasutuse kaudu oma panuse äravoolude loomisele, ja **soovitab**, et aktiivne osalemine ennetusmeetmete planeerimisprotsessis peaks olema kõigile vesikonna piirkondlikele ja kohalikele omavalitsustele kohustuslik;

2.3 **toetab** integreeritud töömeetodina vesikonnapõhist lähenemist ilma mingite sektoriliste eranditeta. Kõnealust meetodit tuleb kasutada solidaarsuspõhimõtte kohaldamisel, mida ta samuti **toetab**;

2.4 **usub**, et Euroopa Komisjoni kodanikukaitse järelevalve- ja teabekeskusel võiks lisaks riiklike, piirkondlike ja kohalike omavalitsuste teavitamisele olla oluline roll. Regioonide komitee **soovitab**, et kõnealune keskus tutvustaks nii üldsusele kui tööstusettevõtetele meetmeid, mille eesmärk on teadlikkuse tõstmine ka sidusrühmade hulgas. Vesikonna laiaulatusliku solidaarsuse edendamiseks **soovitab** ta kõnealusel keskusel luua üleujutustealaste partnerluste algatusi;

2.5 **usub**, et pikemas perspektiivis viiks soovitud toime saavutamisele ainult laiaulatuslik integreeritud lähenemine, mis hõlmab mitmeid poliitikasektoreid, ja seetõttu **soovitab** ta, et üleujutuste eest kaitsmise alane tegevusprogramm peaks aktiivselt tegelema teadusvaldkonna vahelise ulatusega pinnasepoliitikaga;

2.6 **rõhutab** solidaarsuspõhimõtte rakendamise tähtsust kolmeastmelise strateegia kaudu (s.o vee säilitamine, varumine ja ärajuhtimine). Nõuetekohase maakasutuse ja veemajanduse süsteem võib vähendada üleujutusi suurte ja eriti väikeste jõgede puhul. Üks näide on kasutada pinnase vee akumuleerimise võimet, väikesi veesüsteeme ja väikesi vesikondi, kuna vihmavee varumine nendesse elementidesse võib vähendada tippvooluhulka jõgedes;

2.7 **soovitab** komisjonil sätestada üleujutuste mõju või tõenäosuse vähendamiseks nõutavad meetmed tegevusprogrammis, mis hõlmab koostööd kõikide asjaomaste haldustasandite vahel. Liikmesriikide mitte millekski kohustav suhtu-

mine ei tohiks takistada üleujutuste riski juhtimise plaanide väljatöötamist;

2.8 soovib, et üleujutuste eest kaitsmise meetmete kavandamisel ja täpsustamisel tuleks kasutada veepoliitika raamdirektiivi meetodeid ja põhimõtteid, püüdmata kõnealust direktiivi muuta;

2.9 **usub**, et pikemas perspektiivis peaks üleujutuste eest kaitsmise alane tegevusprogramm võtma arvesse kõiki meetmeid, mis tulenevad veepoliitika raamdirektiivist;

2.10 **võtab positiivse seisukoha** lühi- ja pikaajaliste eesmärkidega üleujutuste eest kaitsmise alase tegevusprogrammi suhtes. Lühiajalises perspektiivis on täiesti hädavajalik, et jätkataks olemasolevaid algatusi (eriti neid, mille eesmärk on struktuurimeetmete rakendamine). Piirkondlikud ja kohalikud omavalitsused peavad tegevusprogrammi oodates igati püüdma ellu viia konkreetseid üleujutuste vältimise meetmeid;

2.11 **võtab seisukoha**, et üleujutuste eest kaitsmise alase tegevusprogrammi edu on tihedalt seotud rahuldava finantseerimisega. Kõnealune seisukoht kajastub kavandatavates finantsperspektiivides ajavahemikuks 2007–2013 ning regionaalarengu fondi, ELi sotsiaalfondi ja ELi ühtekuuluvusfondi ettepanekutes;

2.12 **toetab** jõuliselt komisjoni esitatud meetodit heade tavade väljaselgitamiseks, levitamiseks ja soodustamiseks. Lisaks liikmesriikidele tuleb sellesse protsessi kaasata kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused ning erinevate piirkondade muud sidusrühmad, kes võiksid anda kasuliku panuse.

Brüssel, 23. veebruar 2005

Regioonide komitee
president
Peter STRAUB

Regioonide komitee arvamus teemal “Komisjoni teatis nõukogule ja Euroopa Parlamendile: Ehitades meie ühist tulevikku — Laienenud liidu poliitikaväljakutsed ja eelarvevahendid 2007–2013”

(2005/C 164/02)

REGIOONIDE KOMITEE,

VÕTTES ARVESSE komisjoni teatist nõukogule ja Euroopa Parlamendile “Ehitades meie ühist tulevikku. Laienenud liidu poliitikaväljakutsed ja eelarvevahendid 2007–2013”, KOM (2004) 101 (lõplik);

VÕTTES ARVESSE Euroopa Komisjoni 18. märtsi 2004. aasta taotlust arvamuse saamiseks kõnealusel teemal Euroopa Ühenduse asutamiselepingu artikli 265 lõike 1 kohaselt ja vastavalt 2001. aasta septembri koostööprotokollile Euroopa Komisjoni ja regioonide komitee vahel, mis kutsub regioonide komiteed üles koostama strateegilisi dokumente, mis käsitlevad küsimusi, mida komisjon peab olulisteks;

VÕTTES ARVESSE regioonide komitee presidendi 26. mai 2004. aasta otsust teha territoriaalse ühtekuuluvuse poliitika komisjonile ülesandeks arvamuse koostamine ja juhatus 15. juuni 2004. aasta otsust töörühma moodustamiseks, mille ülesandeks on abistada raportööri tema ülesande täitmisel;

VÕTTES ARVESSE töörühma Brüsselis toimunud esimese (7. juulil 2004) ja teise (16. novembril 2004) koosoleku järeldusi ja regioonide komitee komisjonide esindajate panuseid;

VÕTTES ARVESSE Euroopa Komisjoni täiendavat teatist nõukogule ja Euroopa Parlamendile “Finantsperspektiivid 2007–2013”, KOM(2004) 487 (lõplik), mille eesmärgiks on esimese üksikasjaliste poliitiliste ettepanekute kogumi loomine;

VÕTTES ARVESSE Euroopa Parlamendi eelarvekomitee aruannet, mis käsitleb Euroopa Komisjoni teatist KOM(2004) 101, A5-0268/2004 (raportöör: hr Terence Wynn); ning regionaalpoliitika komitee täiendavat arvamust, mis võeti vastu 18. märtsil 2004 (raportöör: hr Samuli Pohjamo);

VÕTTES ARVESSE regioonide komitee perspektiivaruannet “Struktuurifondide haldamine ja lihtsustamine pärast 2006. aastat” (CdR 389/2002 fin) ⁽¹⁾;

VÕTTES ARVESSE regioonide komitee 12. juuni 2004. aasta arvamust (CdR 120/2004), mis käsitleb kolmandat ühtekuuluvuse aruannet ⁽²⁾;

VÕTTES ARVESSE 26. novembril 2004 territoriaalse ühtekuuluvuse poliitika komisjoni poolt vastu võetud arvamuse eelnõu (CdR 162/2004 rev. 3), (raportöör: Sir Albert Bore, Birminghami linnavolikogu (UK, PES));

VÕTTES ARVESSE 2. detsembril 2004 vastu võetud Euroopa Parlamendi resolutsiooni finantsperspektiivide kohta;

VÕTTES ARVESSE Euroopa Komisjoni 2. veebruari 2005. aasta teatist kevadisele Euroopa Ülemkogule “Koostöö majanduskasvu ja töökohtade nimel: Lissaboni strateegia uus algus” (KOM(2005) 24);

⁽¹⁾ ELT C 256, 24.10.2003, lk 1.

⁽²⁾ ELT C 318, 22.12.2004, lk 1.

ning arvestades järgmist:

komitee hinnangute põhiline mõõdupuu on jätkuvalt EÜ asutamislepingu artiklites 2 ja 158 toodud eesmärgid ⁽¹⁾ tugevdada majanduslikku ja sotsiaalset ühtekuuluvust ning solidaarsust edendamaks ühenduse kui terviku harmoonilist arengut ja vähendada erinevusi piirkondade vahel, mis eelkõige seoses kõige ebasoodsamate piirkondade mahajäämuse vähendamisega annab olulise panuse kohalike ja piirkondlike omavalitsuste rolli tugevdamisse Euroopas ja aitab kaasa Lissaboni ja Göteborgi agendades püstitatud eesmärkide saavutamisele;

Euroopa põhiseaduse lepingu eelnõu artikkel III-116 tugevdab ühtekuuluvuse eesmärki, tuues sisse territoriaalse ühtekuuluvuse mõõtme: "Selleks et edendada oma igakülgset harmoonilist arengut, töötab liit välja ja rakendab meetmeid majandusliku, sotsiaalse ja territoriaalse ühtekuuluvuse tugevdamiseks.”;

võttis 58. täiskogu istungil 23.–24. veebruaril 2005 (23. veebruari istung) vastu järgmise arvamuse:

1. Ehitades meie ühist tulevikku. Kohalike ja piirkondlike omavalitsuste jaoks olulised teemad

REGIOONIDE KOMITEE

tervitab, et Euroopa Komisjon võttis vastu teatise "Ehitades meie ühist tulevikku. Laienenud liidu poliitikaväljakutsed ja eelarvehandid", mis käsitleb finantsperspektiive ajavahemikuks 2007–2013 ⁽²⁾.

1.1 Laienenud Euroopa Liidu prioriteetid ja väljakutsed

1.1.1 **toetab** komisjoni ettepanekuid, mis vastavad laienenud, 27 liikmesriigiga Euroopa Liidu, mis hõlmab Bulgaariat ja Rumeeniat, vajadustele ja väljakutsetele kooskõlas Lissaboni ja Göteborgi jätkusuutliku majanduskasvu ja keskkonna säästva arengu strateegiate täiendavate eesmärkidega, milles leppisid kokku liikmesriikide valitsused vastamaks ühtse turu praegustele ja tulevastele nõudmistele;

1.1.2 **juhhib tähelepanu** sellele, et Euroopa Liit jääb alates 1995. aastast maha oma peamistest majanduslikest konkurentidest ⁽³⁾;

1.1.3 **märgib**, et alates laienemisest 1. mail 2004 on EL maailma suurim majandus- ja kaubandusblokk, kus asuvad mitmed maailma kõige tootlikumatest ja uuenduslikumatest linnadest ja piirkondadest, ent samas jääb ELi kasvumäär märgatavalt üleilmsest keskmisest allapoole;

1.1.4 **toonitab**, et kui Euroopa majandus ei kohandu struktuurimuutustega, mida üleilmastumine peale surub, siis kahaneb Euroopa majandus ajavahemikul 2007–2013 veelgi, ohustades meie linnade ja piirkondade jõukust, stabiilsust ja turvalisust;

⁽¹⁾ "Selleks et edendada oma igakülgset harmoonilist arengut, töötab ühendus välja ja rakendab meetmeid majandusliku ja sotsiaalse ühtekuuluvuse tugevdamiseks. Iseäranis taotleb ühendus eri piirkondade arengutaseme ühtlustamist ning mahajäämuse vähendamist kõige ebasoodsamates piirkondades ja saartel, kaasa arvatud maapiirkonnad."

⁽²⁾ KOM(2004) 101 (lõplik).

⁽³⁾ Alates 1995. aastast on 15-liikmelise ELi kasvumäär ulatunud keskmiselt 2,2 %ni võrrelduna üleilmse 3,6 % ja USA 3,2 % keskmisega. KOM(2004) 101 (lõplik), lk 3.

1.1.5 **tunnistab**, et Euroopa majanduskasvu, konkurentsivõimel ja solidaarsusel baseeruva sotsiaalse mudeli kaitsmiseks ja säilitamiseks on nii kasvava avaliku kahtluse tõttu selle tõhususe suhtes kui ka üleilmse ebastabiilsuse tõttu vaja kooskõlastatud meetmeid kõigil haldustasanditel;

1.1.6 **juhhib tähelepanu ka** sellele, et Euroopa taasühendamine laienemise abil peab jätkuvalt viima uuenenud solidaarsuse ja mitmekesisuseni, mis täiendab Euroopa Liidu potentsiaali. Samaaegselt on laienemise tagajärjel tekkinud uued ja suuremad majanduslikud ja sotsiaalsed erinevused linnades ja piirkondades. Kui nende vastu ei võideldaks, ohustavad need ühtekuuluvust ja ühtse turu õnnestumist ning ühiste lepinguliste eesmärkide saavutamist. Seepärast on Euroopa solidaarsuse vaimu kindlustamine ja tugevdamine eduka ühtekuuluvuspoliitika ja Euroopa sotsiaalmodeli edendamise vajalik eeltingimus;

1.1.7 **tunnustab** komisjoni seisukohta, et tuleb suurendada rahalisi pingutusi tasandamiseks laienemise ebasümmeetrilist mõju ühenduse eelarvele, ületades lõhe poliitiliste ambitsioonide vahel ja asudes lahendama praegusi probleeme, et jõuda eesmärgile;

1.1.8 **toetab** komisjoni ettepanekuid finantsperspektiiviks, mis vastab kaasaegse halduse nõuetele ja kaasab kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused;

1.1.9 **on seisukohal**, et see nõuab mitmetasandilise osaluse tunnustamist, kooskõlastatud ühismeesmeid ja vastutust kõigis liikmesriikides, et maksimeerida tõhusust ja muuta kodanikele nähtavaks ELi lisaväärtus ning mitmekordistada igast riiklikest vahenditest kulutatud eurost saadavat potentsiaalset tulu;

1.2 Eelarvevahendid

1.2.1 **tervitat** komisjoni ettepanekuid arvestamaks olemasolevate poliitiliste kohustustega ja viimaks piiratud rahalised vahendid vastavusse realistliku hinnanguga sellele, mis on ELi eesmärkide saavutamisel vajalik ja finantseeritav;

1.2.2 **toonitab**, et laienemisega on ühenduse sisemajanduse kogutoodang (SKT) kasvanud 5 % võrreldes 20 % elanikkonna kasvuga;

1.2.3 **juhhib tähelepanu** sellele, et 25-liikmelise ELi keskmine SKT inimese kohta kahanes 12,5 %, mis peegeldab fakti, et laienemisega on kahekordistunud erinevused sissetulekus ja üldine vaesumine on oluliselt suurenenud;

1.2.4 **märgib**, et kuigi komisjon teeb ettepaneku suurendada assigneeringuid makseteks keskmiselt 1,14 %ni rahvamajanduse kogutulust, ulatuksid kulukohustuste assigneeringud kõnealusel perioodil keskmiselt 1,22 %ni. 2007–2013 finantsperspektiivis säilitatakse omavahendite ülempiirina 1,24 % rahvamajanduse kogutulust — sama tase nagu ajavahemikul 2000–2006⁽¹⁾;

1.2.5 **juhhib tähelepanu ka** sellele, et see on vastuolus ELi omavahendite ülempiiri tõusuga esimese kahe finantsperspektiivi jooksul (ei kehti praeguse finantsperspektiivi kohta).

1988–1992 1,15%lt 1,20%le SKTst

1993–1999 1,24%lt 1,27%le SKTst

2000–2006 1,27% SKTst (või) 1,24% rahvamajanduse kogutulust;

1.2.6 **toonitab**, et laienemine tekitas vajaduse poliitika ümberkujundamiseks Euroopa Komisjoni poolt, mis (koos teiste väliste mõjudega) peegeldub kulukohustuste assigneeringutes. Kasvanud (ühitektuuluvuse ja konkurentsivõimega seotud kohustused (jätkusuutlik majanduskasv), vähenenud on põllumajandustegevustega seotud kohustused (säätsev põllumajandus) ja kasvanud on põllumajandustegevuste väliste kohustused (maaelu areng).

1.2.7 **juhhib tähelepanu** siiski sellele, et laienemise vältimatud kulud tuleb katta, vähendades vahemikku maksete assigneeringute ja omavahendite ülempiiri vahel, mis oli kasutada eelnevates finantsperspektiivides ettenägematute kulutuste jaoks;

⁽¹⁾ Kulukohustuste näitaja on suurem kui maksete oma, sest see väljendab kauem kui aasta kestvate programmidega seotud ressursse, mida ei pruugita kulutada aastal, mil eraldi eelarves ette nähti. Eeldatakse, et maksed sooritatakse eelarveaastal, milleks vahendid eraldati. Liikmesriikide maksed arvutatakse igal aastal lähtuvalt eelarvesse kantud maksete assigneeringutest. Omavahendite ülempiir on kinnitatud nõukogu otsusega ja kehtestab liikmesriikide maksete ülemmäära.

1.2.8 **märgib**, et maksete assigneeringud ulatuses 1,14 % rahvamajanduse kogutulust ajavahemikuks 2007–2013 hõlmavad Euroopa Arengufondi ja solidaarsusfondi. 1,14 % rahvamajanduse kogutulust võrdub seega ligikaudu 1,10 %ga rahvamajanduse kogutulust maksete assigneeringute kujul ajavahemikuks 2000–2006.

1.2.9 **tunnistab**, et komisjoni ettepanekud on põhjustanud mõningasi lahkarvamusi ja mõned netomaksjatest riigid on nõudnud rangemat kulutuste piiramist tasemeni, et kulukohustuste assigneeringud ei ületaks 1 % rahvamajanduse kogutulust (kaasa arvatud eelnevalt määratletud kohustused, nagu näiteks põllumajanduskulutused)⁽²⁾;

1.2.10 **tunneb muret**, et kõnealuse seisukoha tulemuseks oleksid maksed ulatuses 0,9 % rahvamajanduse kogutulust ja aasta keskmine näitaja perioodiks 2007–2013 oleks järelikult märkimisväärselt madalam kui 2006. aastaks kokkulepitud maksete näitaja, mis on 1,09 % rahvamajanduse kogutulust;

1.2.11 **juhhib tähelepanu** asjaolule, et see tähendaks eelarvemahtu piiramist, mis võiks negatiivselt mõjutada poliitikavaldkondi, millel on spetsiifiline asutamislepingus fikseeritud staatus ja neid, millel on oluline mitmekordne mõju ja mis avaldaksid mõju ka uute liikmesriikide ootustele;

1.2.12 **usub**, et komisjoni ettepanekud on loogiliseks vastuseks eelarveprobleemidele liikmesriikides, kus olukord omavahendite alal praegu halveneb kogu Euroopa madala majanduskasvu tõttu; seega asub komitee samale seisukohale Euroopa Investeeringuspangaga, toetades vahendite ümberjaotamist vastavalt tulevastele väljakutsetele;

1.2.13 **märgib**, et 1,24 %lise rahvamajanduse kogutulust määra juures moodustab ELi eelarve vaid ligikaudu 2,5 % kõigist avalikest kulutustest Euroopa Liidus;

1.2.14 **nõustub** komisjoniga, et on ebarealistlik oodata rohkem Euroopat vähema raha eest — uued Euroopa tasandi poliitikavaldkonnad toovad kaasa uusi rahalisi nõudmisi;

1.2.15 **märgib**, et kuna finantsperspektiivi ei saa koostada kokkuleppeta Euroopa Parlamendi ja nõukogu vahel, sest kehtiv asutamisleping ei näe ette kohustust koostada finantsperspektiivi ja sätestab vaid iga-aastase eelarve, siis tuleb liikmesriikide vahelised lahkarvamused finantsperspektiivi suhtes kiiresti lahendada. Ei ole soovitatav korrata viivitusi, mis tekkisid Agenda 2000 vastuvõtmisel. Pikalevenivate läbirääkimiste tagajärjeks oleks tulevaste struktuurifondide programmide katkemine;

⁽²⁾ VIIDE KUUE RIIGIPEA KIRJALE "Keskised kulutused järgneva finantsperspektiivi vältel tuleks meie arvates stabiliseerida umbes praeguse kulutuste taseme juures ning need ei tohiks ületada 1,0 % rahvamajanduse kogutulust, kaasa arvatud põllumajanduskulutused Euroopa Ülemkogu poolt 2002 oktoobris määratud ülempiiri raames."

1.2.16 **usub**, et 2007–2013 finantsperspektiivi seitsmeaastane ajavahemik on loogiline, arvestades asjassepuutuvaid suuremaid struktuurilisi väljakutseid. Lisaks pakub see võimalust kasutuskõlblike mehhanismide ja vahendite loomiseks edasiste ajaperioodide tarbeks. Garanteeritud rahastamine Euroopa tasandil seitsme aasta kestel, võrrelduna lühiajalise rahastamisega, mis kaasneb sageli 4–5 aastaste riiklike ametiaegadega, pakub linnadele ja piirkondadele vajalikku planeerimiskindlust pikaajaliste strateegiliste lähenemiste väljatöötamiseks jätkusuutlikule majandusele ja sotsiaalsele arengule;

1.2.17 **märgib**, et ettepanekud tulevasteks viieaastasteks perioodideks võiksid kokku langeda parlamendi ja komisjoni ametiajaga ja seega anda finantsperspektiividele suurema demokraatliku õiguspärasuse;

1.3 Kulupõhine lähenemine

1.3.1 **on seisukohal**, et komisjoni teatistes visandatud finantsperspektiivi 2007–2013 kolm peamist prioriteeti on asjakohased. Need on:

— jätkusuutlik areng,

— konkreetse sisu andmine Euroopa Liidu kodakondsusele,

— EL kui globaalne partner;

1.3.2 **on arvamisel**, et finantsperspektiivis 2007–2013 tuleks tunnistada vajadust üleeuroopalise konsensuse laiendamiseks seal nimetatud ühiste poliitiliste väljakutsete osas, tuues selgelt välja nende küsimuste Euroopa mõõtme, toonitades samaaegselt ELi tasandi meetmete lisaväärtust, ent samuti, kooskõlas subsidiaarsusprintsibiiga, iga haldustasandi — kohaliku, piirkondliku ja riikliku — olulist panust;

1.3.3 **tervatab** komisjoni kaalutlusi ELi tasandi meetmete lisaväärtuse kohta ja parema haldamise küsimuses ELi poliitika rakendamisel iga finantsperspektiivi 2007–2013 eelarverea raames, mis on ära toodud komisjoni hiljutises teatistes;

1.3.4 **nõustub** komisjoni sellekohase eesmärgiga, et finantsperspektiivi 2007–2013 raames ei peaks eesmärgina iseenesest rahalisi vahendeid ELi tasandile üle kandma;

1.3.5 **toetab** komisjoni seisukohta, et järgmiste finantsperspektiivide kuludega tuleks tagada, et ELi meetmeid iseloomustaks:

— tulemuslikkus — tulemusi on võimalik saavutada ainult ELi tasandi meetmetega;

— tõhusus — ELi meede pakub paremat kulude-tulude suhet;

— täiendavus — võimendava efekti kaudu, mis käivitab meetmete võtmise riiklikul, piirkondlikul või kohalikul tasandil;

1.3.6 **usub**, et ELi mudelis on saavutatud tasakaal indiviidi ja ühiskonna, riigi ja detsentraliseeritud asutuste, majanduskasu ja õigusnormide vahel. Komisjon järjestab finantsperspektiivis poliitikavaldkonnad vastavalt nende prioriteetsusele ja avab sellega võimaluse 50 aasta vältel Euroopas stabiilsust ja majanduskasvu loonud mudeli jätkusuutlikuks kasvuks tulevikus;

1.3.7 **leiab**, et komisjon on valinud ühtekuuluvuspoliitika jaoks tasakaalustatud strateegia kõigi poliitikavaldkondade lõikes, rõhutades eriti uute liikmesriikide vajadusi, leides sobiva tasakaalu majanduslike, sotsiaalsete ja territoriaalsete erinevuste vahel kogu Euroopa Liidus;

1.3.8 **on seisukohal**, et nende poliitikavaldkondade hulgas on olulisi näiteid ELi mudeli abil saadud lisaväärtusest. Euroopa Liidu investeeringud teadus- ja arendustegevusse, piiriüleesse vahetusse ja infrastruktuuriprojektidesse seotakse Lissaboni ja Göteborgi eesmärkidega partnerlusel põhineva lähenemisviisi kaudu, mis võib võimendada majanduskasvu, vastastikust lähenemist, konkurentsivõimet ja pikaajalist jätkusuutlikkust. Euroopa teadus- ja arendustegevuse alal kasutatav partnerlusel põhinev lähenemisviis kätkeb endas ka geograafiliselt hajutatud hariduse ja teaduse infrastruktuuri, mis teeb võimalikuks Euroopa rahvastiku kõrge haridustaseme ja kasvupotentsiaali täieliku kasutamise. Turupõhised lahendused üksi ei paku jätkusuutlikku tulevikku, mille poole Euroopa püüdleb;

1.3.9 **tunnistab**, et hinna vastuvõetavus ja eelarvedistsipliin on läbirääkimiste protsessi mootoriks; sealjuures on kaks lähenemisviisi finantsperspektiivi koostamise metodoloogiale:

— tuvastada vajadused ja eraldada vastavalt sellele vahendid;

— tuvastada, mis on hinnalt vastuvõetav, ja seada vastavalt sellele prioriteetidid;

1.3.10 **võtab teadmiseks**, et komisjon toetab esimest, alt üles perspektiivist lähenemist, mis luuakse altpoolt lähtuvate vajaduste hindamise põhjal;

1.3.11 **ei pea õigeks** käsitlust, et teine lähenemisviis võiks olla jätkusuutlikuks lahenduseks ELi majanduslikele, sotsiaalsele ja demokraatlikele probleemidele;

1.4 Finantsraamistik

tervitat komisjoni ettepanekuid uue finantsraamistiku ülesehitamiseks, mis keskendub piiratud arvule poliitilistele eesmärkidele:

- (1a) majanduskasvu ja tööhõivet soodustav konkurentsivõime;
- (1b) majanduskasvu ja tööhõivet soodustav ühtekuuluvus;
- (2) loodusvarade säästev majandamine ja kaitse;
- (3) kodakondsus, vabadus, turvalisus ja õigus;
- (4) Euroopa Liit kui globaalne partner.

Komitee põhitähelepanekud on seotud jätkusuutliku arengu peatüki punktidega 1(a), 1(b) ja (2).

1.4.1 Jätkusuutlik majanduskasv

- **tunnustab** majanduslikku ühtekuuluvust ja poliitilist loogikat säästva arengu kasutamisel eelarvemootorina kolme üksteist täiendava prioriteetse sihtala jaoks: vastastikune lähenemine, konkurentsivõime ja tööhõive ning territoriaalne koostöö;
- **tervitat** ettepanekut struktuuri- ja ühtekuuluvuspoliitika 336,2 miljardi euro suuruse eelarve kohta aastateks 2007–2013 võrreldes struktuuri- ja ühtekuuluvusfondide 213 miljardi euro suuruse eelarvega aastateks 2000–2006. Sealjuures märgib komitee, et 78 % (262,3 miljardit eurot) eraldatakse vähemarenenud piirkondadele vastastikuse lähendamise sihtala raames, 18 % (68,5 miljardit eurot) piirkondliku konkurentsivõime ja tööhõive sihtala raames ning 4 % (13,5 miljardit eurot) piiriülesteks ja piirkondadevahelisteks arengumeetmeteks territoriaalse koostöö sihtala raames (¹⁾);
- **märgib**, et vastastikuse lähenemise sihtalale on eraldatud 262,3 miljardi euro suurune eelarverida, mis on mõeldud piirkondadele, mille rahvamajanduse kogutulu inimese kohta on vähem kui 75 % 25-liikmelise ELi keskmisest; 22 miljardit eurot on eraldatud ühtekuuluvusfondi toetust saavatele 15-liikmelise ELi riikidele. Kõnealused riigid on praegu abikõlblikud, kuid ei vasta edaspidi kõnealusele kriteeriumile üksnes statistilistel põhjustel (järk-järgult vähendatavate toetustega piirkonnad). See moodustab 66 % summast, mille kõnealused riigid oleksid saanud täieõiguslike vastastikuse lähenemise sihtala piirkondadena ajavahemikus 2007–2013;

(¹) Vastastikuse lähenemise sihtala puudutab piirkondi, mille rahvamajanduse kogutulu inimese kohta on väiksem kui 75 % 25-liikmelise ELi keskmisest, ning näeb ette järkjärguliselt kahaneva ülemineku-toetuse 15-liikmelise ELi piirkondadele, mille rahvamajanduse kogutulu inimese kohta on väiksem kui 90 % 15-liikmelise ELi keskmisest. Ühtekuuluvusfondi eelarve aastateks 2000–2006 on 18 miljardit eurot, nelja struktuurifondi (ERDF, ESF, Kalanduse Arendusrahastu (FIFG) ja Euroopa Põllumajanduse Arendus- ja Tagastusfondi (EAGGF) arendusrahastu) eelarve 195 miljardit eurot.

- **märgib**, et 336,2 miljardi euro suurune eelarverida vastab 0,41 %le rahvamajanduse kogutulust (koos solidaarsusfondi halduskulude ja muude meetmetega vastab 344,9 miljardit eurot 0,46 %le rahvamajanduse kogutulust);
- **rõhutab**, et jätkusuutlikule majanduskasvule häälestatud tugeva makromajandusliku keskkonna saavutamiseks tuleb asjaomased programmid suunata otseselt Lissaboni ja Göteborgi eesmärkide saavutamisele;
- **märgib**, et Lissaboni strateegia loodi jätkusuutliku majanduskasvu edendamiseks ning sotsiaalse ühtekuuluvuse tugevdamiseks. Strateegia eesmärgid on:
 - suurendada 2010. aastaks tööhõive määra vähemalt 70 %le;
 - viia Euroopa ettevõtete tootlikkuse tase maailma juhtivate ettevõtete tootlikkuse tasemele;
 - määratleda teabeühiskonna väljakutsed ning luua Euroopa teadusruum;
 - suurendada teadustöö rahastamist 3 %ni SKTst;
- **märgib**, et komisjoni täiendav teatis tunnistab, et me ei ole suutnud saavutada erinevuste vähendamise ja majanduskasvu eesmärgi, millele toetub Lissaboni ja Göteborgi strateegia. Osaliselt tuleneb see survest reageerida üleilmsele konkurentsile, tootlikkuse probleemidele, rahvastiku vananemisele ja kasvavatele ootustele tervishoiu osas koos vastava survega avalikele kuludele;
- **usub**, et Lissaboni ja Göteborgi eesmärkide täitmise jälgimiseks ja täideviimiseks tuleb välja selgitada otsustava tähtsusega edufaktorid ja neid hinnata. Samuti tuleb määratleda viisid kodanikuühiskonna, piirkondlike ja kohalike omavalitsuste ning juhtivate ettevõtjate (st kõigi Lissaboni strateegia õnnestumisel olulist rolli mängivate osapoolte) mobiliseerimiseks;
- **tõdeb**, et kui finantsperspektiivis vähendatakse kulutusi allapoolse komisjoni pakutud maksete assigneeringute määra, milleks on 1,14 % rahvamajanduse kogutulust, kaovad programmid, mida käsitletakse majanduskasvu ja tööhõivet soodustava ühtekuuluvuse eelarverea alamrea (1b) "Piirkondliku konkurentsivõime ja tööhõive toetamine väljaspool vaesemaid piirkondi" raames. See teravdaks piirkondlike erinevuste probleemi. Sellest tulenevalt ei oleks kõigil piirkondadel võimalik võrdsest osaleda Euroopa Liidu kui terviku konkurentsivõime, majanduskasvu ning tööhõive parandamisel;

- **on järjekindlalt toetanud** konkurentsivõimet ja tööhõivet soodustavate meetmete rakendamist tagamaks, et kõik ELi piirkonnad kaasataks täielikult Lissaboni ja Göteborgi strateegiasse, ent peab küsitavaks, millises ulatuses saavutatakse asjaomaste programmidega Lissaboni ja Göteborgi eesmärgid, kui piirkonna jõukuse puudumine on rahastamise ainukeseks indikaatoriks;
 - **mõistab**, nagu on tunnistatud kolmandas ühtekuuluvuse aruandes, et SKT-l on peamise indikaatorina mõned puudused. Korduvalt on näidatud, et piirkonnasisesed lahknevused, nagu eriti selgesti ilmneb suurtes ja keskmistes linnades ⁽¹⁾, on tihti suuremad piirkondade vahelistest lahknevustest;
 - **avaldab** seetõttu **kahetsust**, et kõnealust piirkondade sisest ja vahelist probleemi suurendab uuele sihtalale 2 eraldatud eelarvemahu vähendamine võrreldes eelnevate programmitöö perioodidega: 18 % eelarvemahust aastateks 2007–2013 võrrelduna 23,8 %ga aastateks 2000–2006 ⁽²⁾;
 - **tervitab** peamiste linnapiirkondade potentsiaali tunnustamist majanduskasvu mootoritena, ent usub, et iga siseriikliku raamistiku jaoks kavandatud määrused peaksid sisaldama selget viidet säästvate linnaarengule peegeldamaks linnastute rolli Euroopa majanduse mootorina;
 - **avaldab kahetsust**, et sellal kui Lissaboni strateegia raames asjakohaselt tunnistatakse vananeva rahvastiku mõju kahevatele kasvumääradele ja vähenevale SKT-le — ja meetmete vajalikkust nende mõjude vastu võitlemiseks –, ei tunnustata samal moel noorte potentsiaali konkurentsivõime ja kasvualase tegevuskava teostamisel;
- (a) Majanduskasvu ja tööhõivet soodustav konkurentsivõime
- Ettevõtete konkurentsivõime edendamine täielikult integreeritud ühtsel turul
 - **tunnistab** vajadust anda uus tõuge Euroopa tööstuspoliitikalise ettevõttesõbraliku keskkonna loomise abil;
 - **toonitab** vajadust rakendada ja edendada väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete sektori arengupotentsiaali ühtse turu arendamise baasina, tunnustades, et väikesed ja keskmise suurusega ettevõtted esindavad ühtse turu võib-olla suurimat seni kasutamata jäänud potentsiaali;
 - **täheldab**, et ühtse turu eeskirjade kohaldamisel ühtekuuluvuspoliitikalise stimuleerimaks väikeettevõtetel lisandub tänu vähemarenenud piirkondade ja ülejäänud ELi vahelise ühendusesisese kaubanduse kasvule
- mõõdetav lisaväärtus, kuna ligikaudu neljandik konkurentsivõimel põhineva ühtekuuluvuspoliitika kuludest jõuab ekspordikasvu kujul tagasi ülejäänud Euroopa Liitu;
 - **leiab**, et riigiabi eeskirjade reformimisel on tarvis horisontaalseid erandeid teadusuuringute ja tehnoloogia arendamise toetamiseks ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtetele;
 - **usub**, et kui riigiabi paremaks suunamiseks võetakse kasutusele mõjuhindamine — mis võimaldaks riiklikele, piirkondlikele ning kohalikele ametivõimudele suuremat paindlikkust meetmete kasutuselevõtmisel, millel on ELi tasandil piiratud mõju konkurentsile ja kaubandusele, ent mis võitlevad tõeliste turu puudujääkidega –, aitab see kaasa mahajäänud alade arengule ja edendab ettevõtlust;
 - Euroopa püüdluste tugevdamine teadusuuringute ja tehnoloogia arendamise vallas
 - **on seisukohal**, et kui EL peab muutuma dünaamiliseks teadmispõhiseks majanduseks, siis on tarvis rida meetmeid ja rahalise toetuse korda — eelkõige kompetentsikeskuste loomist Euroopa laiaulatusliku hariduse ja teaduse infrastruktuuri põhjal, millel oleks positiivne mõju piirkondlikele majandustele, mis levitaks pädevust ja suurendaks konkurentsivõimet kogu ELis;
 - **nõustub** komisjoniga, et Euroopa Liidu teadusuuringute ja tehnoloogia arendamise alaste püüdluste tugevdamine on laienenud Euroopa Liidu tähtsamaid eesmärke, kuid seejuures peab säilima sobiv tasakaal riikliku ja erarahastamise vahel ⁽³⁾;
 - **toetab** seetõttu Barcelona Euroopa Ülemkogu otsust suurendada 2010. aastaks kulutusi uurimis- ja arendustegevusele 3 %ni Euroopa Liidu SKTst;
 - Euroopa ühendamine ELi võrgustike kaudu
 - **nõustub** Euroopa Komisjoni ettepanekuga suurendada üleeuroopaliste võrgustike arendamisega seotud rahalisi vahendeid. Prioriteetseks tuleks kuulutada piiriüleseid projekte, mis ergutavad transpordiliikide ühitamist ja säästvate transpordiliikide kasutamist, eelkõige meremagistraalide kontseptsiooni, eeldusel, et need sobituvad üldisesse säästva transpordi skeemi;

⁽¹⁾ Vastavalt projektile *Urban Audit 2004*.

⁽²⁾ 11,5 % endisele sihtalale 2 ja 12,3 % endisele sihtalale 3.

⁽³⁾ Praegu kulutab Euroopa Liit ainult 2 % SKTst uurimis- ja arendustegevusele, mis on umbes kolmandiku võrra väiksem USA vastavast näitajast. 80 % kõnealusest erinevusest tuleneb valdkonna erasektori poolsest alarahastamisest. Euroopa Komisjoni 2. veebruari 2005. aasta teatis kevadisele Euroopa Ülemkogule KOM(2005) 24 "Koostöö majanduskasvu ja töökohtade nimel: Lissaboni strateegia uus algus", punkt 3.3.1.

- **toonitab**, et üleeuroopalistel transpordivõrkudel (TEN-T), eriti meremagistraalidel, võib saarte puhul olla oluline roll raskuste ületamisel, et ebasoodsate looduslike ja demograafiliste tingimustega piirkonnad saaksid siseturule siseneda võrdsetel tingimustel;
- **tunnistab** liikmesriikide piiratud suutlikkust suurendada nõutavaid infrastruktuuriinvesteeringute summasid ajal, mil riigid püüavad stabiilsuse ja kasvu pakki järgimiseks kärpida riiklikke kulusid;
- **rõhutab**, et üleeuroopaliste transpordivõrkude rahastamine kohalike ja piirkondlike omavalitsuste poolt saab olla vaid marginaalne, arvestades kohustusi seoses teiste infrastruktuuriinvesteeringutega, mis on tihti eluliselt tähtsad transpordivõrkude tõrgeteta kasutamiseks ja kohaliku majanduse ning sotsiaalsete infrastruktuuride toimimiseks;
- **täheldab**, et konkurentsivõimele kaasaaitamine soodustab linnade ja piirkondade vahelise olulise vastastikuse sõltuvuse tunnustamist, mis võib omakorda moodustada kriitilise massi käivitamiseks ulatusliku majanduskasvu aladel, mida linnal või piirkonnal ükski ei ole võimalik ligitõmbavaks muuta või esile tõsta. Euroopa strateegilised linnavõrgud, nagu URBACT, on heaks näiteks ja neid tuleks soodustada Euroopa tasandil, et tagada parimate tavade ja asjakohaste teadmiste vahetamine piirkondade vahel ja vajalikud investeeringud Lissaboni ja Göteborgi eesmärkide elluviimiseks;
- Hariduse ja koolituse kvaliteedi parandamine
- **rõhutab**, et inimkapitali kujundamine ja koolitus kohalikul ja piirkondlikul tasandil on elulise tähtsusega Euroopa ühtse turu arenguks ja Lissaboni strateegia rakendamiseks. Kogu Euroopa Liidus võetud meetmetel liikuvuse toetamiseks on reaalne mõju majandusele. Eraldivõetuna ja tervikuna näitavad kõnealused meetmed äärmiselt head kulude-tulude suhet. Neist tulevaid täiendavaid kulusid eelarvele tuleks käsitada olulistena integreeritud tööturu ja ühise Euroopa õpiruumi tõrgeteta toimimise jaoks;
- Abi Euroopa ühiskonnale sotsiaalsete muutuste prognoosimiseks ja juhtimiseks
- **kiidab heaks** komisjoni seisukoha, et ettevõtete ja töötajate jaoks on tarvis sobivat õigusraamistikku, millega kehtestada sotsiaalsed standardid ja põhiõigused;
- (b) Majanduskasvu ja tööhõivet soodustav ühtekuuluvus
 - **tunnistab**, et ühenduse lisaväärtust ei looda ainult rahastamise teel, vaid ühenduse meetodiga, mis kujundab piirkondlikke strateegiaid arvestavaid ja rakendavaid programme. Ainult Euroopa institutsionaalne raamistik suudab tagada valdkondlike poliitikate ja finantsvahendite täiendavuse, mille abil jõutakse ühenduse majandusliku, sotsiaalse ja territoriaalse ühtekuuluvuse eesmärkideni;
 - **tunnistab** vajadust muuta laienemise raames prioriteetseks "vastastikuse lähenemise" sihtala. See näitab solidaarsust uute liikmesriikidega ja vanade liikmesriikide vähimarenenud piirkondadega ning tagab vahendite suunamise kõige enam mahajäänud piirkondadesse ja linnadesse;
 - **juhhib tähelepanu sellele**, et komisjoni ettepanek ELi struktuurifondide rahastamiseks järgmisel rahastamisperioodil on õiglane kompromiss ka endise 15-liikmelise ELi piirkondade suhtes. Ettepaneku järgi pannakse 109,8 miljardit eurot kõrvale uue sihtala 1 jaoks ja 56,6 miljardit eurot antakse ühenduse kasutusse uue sihtala 2 jaoks vanades liikmesriikides (võrdluseks vastavalt 154 miljardit eurot ning 46,6 miljardit eurot jooksva rahastamisperioodil);
 - **hoiatab** partnerluse ja solidaarsuse põhimõtete õõnestamise eest, mis võib osaks saada liikmesriikidele, mis ei ole enam Ühtekuuluvusfondi toetuse saamiseks abikõlblikud tulenevalt laienemise statistilisest efektist;
 - **nõustub** põhjendustega, miks kõigi liikmesriikide jaoks eraldatavate toetusrahade suuruse piirmääraks kehtestatakse 4 % riigi SKTst ERDF, ESF ja Ühtekuuluvusfondi vahendite eraldamisel, sh ülekantud vahendid maaelu arengu ja kalandussektori ümberstruktureerimise raames⁽¹⁾. Majanduslike ja sotsiaalsete erinevuste vähendamine peab jääma Euroopa Liidu üheks peaprioriteediks ning kõnealused vahendid on vajalikud, et aidata järele jõuda oma majanduslikus ja sotsiaalses arengus maha jäänud piirkondadel ja liikmesriikidel;
 - **nõustub**, et "Berliini valem" põhimõte — mida vähem arenenud piirkond, seda suuremat toetust peaks see saama — on hästi põhjendatud ja selle kasutamist tuleks jätkata tulevikus. Seega tuleb uurida hälbeid, mis tekivad, kui kohaldatakse toetusrahade suuruse piirmäärana 4 % riigi SKTst liikmesriigi tasandil;
 - **hoiatab** siiski, et igasugune üldiste maksete assigneeringute kohandamine jääb 4 % piirist väljapoole ja seepärast — kuigi uutes liikmesriikides on tagatud ühtekuuluvuse rahastamine — õõnestab see tõsiselt põhimõtet, et Lissaboni ja Göteborgi agenda on kõigi jaoks;

⁽¹⁾ Rahaliste vahendite ülekandmine Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondi (EAFRD) ja Euroopa Kalandusfondi arvutatakse pärast ülempiiri kohaldamist, et tagada eelarve erapooleetus.

— **peab** tähtsaks detsentraliseeritud ametivõimude suutlikkuse suurendamist liikmesriikides ja uutes naaberriikides. Märkimisväärseid edusamme on võimalik teha piiriüleses ja piirkondadevahelises koostöös, vahetades teadmisi ja oskusi kohalike ja piirkondlike omavalitsuste ekspertide vahel;

1.4.2 Loodusressursside säilitamine ja majandamine

tervatab asjaolu, et finantsperspektiivi raames tunnustatakse vajadust meetmete mitmekesistamiseks maapiirkondades: parandada keskkonda ja tõsta elukvaliteeti — need on olulised tegurid territoriaalse ühtekuuluvuse saavutamiseks Lissaboni ja Göteborgi strateegia säästva arengu eesmärgi raames;

väljendab muret, et majanduskasvu- ja arengunäitajad, kaasa arvatud tööhõive, tööstuse ja mitmekesisuse osas, on maapiirkondades pidevalt madalamad, vähendades nende elamiskõlblikkust;

tervatab, et linnadele suunatud programmid võivad kaasa aidata ka neid ümbritsevate maapiirkondade arengule spetsiifiliste uurimis- ja arendustegevuse, ettevõtluse ja sotsiaalsete muutuste alaste algatuste kaudu, kuigi tunnustatakse, et kaugemad maapiirkonnad tõenäoliselt ei võida sellistest algatusetest;

rõhutab siiski vajadust tasakaalustatud lahenduste järele erinevas olukorras maapiirkondade jaoks, kaasa arvatud ebasoodsate looduslike tingimustega ja spetsiaalsete keskkonnapirangutega alad;

rõhutab samuti vajadust austada territoriaalset mitmekesisust kontekstis, milles majanduskasvu- ja ühtekuuluvuspoliitika linna-/maaparadigma märgib eemaldumist tööstuslikust/põllumajanduslikust mudelist, mis ei vasta enam üleilmastumise väljakutsetele;

kutsub üles tunnustama keskkonnakaitset selle kõigis aspektides — üleilmses, piirkondlikus, linna-, maa- ja mereaspektis — kõiki programme läbiva horisontaalse elemendina. Selles kontekstis peaksid kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused, mis on vastutavad NATURA 2000 alade säilitamise eest, olema kindlustatud vajaliku rahastamisega asjaomaste poliitikavahendite kaudu;

1.4.3 Kodakondsus, vabadus, turvalisus, õigus

avaldab heameelt, et komisjon soovib Euroopa kodakondsuse teemat edasi arendada ja seda sisuga täita ning puudutada asjakohasel viisil sisserände ja integratsiooni, vabaduse, turvalisuse ja õiguse keerukaid küsimusi, mis mõjutavad linna- ja maapiirkondi kogu Euroopa Liidus, nagu tõdeti harta preambulis⁽¹⁾;

nendib, et sisserände ja varjupaigaga seotud väljakutsele pole enam võimalik kohaselt vastata liikmesriikide võetud meetmetega, ja rõhutab, et paljud kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused pakuvad toetust otse eesliinil ja annavad kasutada oma rajatise;

toonitab, et nii Euroopa suurematel linnadel kui ka põllumajanduspiirkondadel on ulatuslikke ja kasvavaid kogemusi võõrtööjõu ja uusasunikega. Seetõttu peaks need teadmised ja kogemused seoses ümberasujate integratsiooniga peegelduma Euroopa Komisjoni poolt esitatavate asjakohaste määruste sätetes;

tunnistab, et praegused tarbija-, toidu ohutuse ja tervishoiu-programmid ei vasta Euroopa Liidu kodanike ootustele;

toetab seega kahe vahendi — toidu ohutuse programmi ja tarbijapoliitika ning tervishoiu programmi — kasutuselevõtmist;

1.4.4 Välispoliitika valdkonnad

nõustub finantsperspektiivi 2007–2013 väitega, et laienemise ja kohalike ja piirkondlike asjaolude kasvaval sunnil peaks EL tõstma oma suutlikkust tagada ELi uutes naaberriikides inimõigusi, edendada demokraatiat ja võidelda vaesusega nii mitmekuul kahepoolse poliitika abil;

toetab komisjoni seisukohta, et välispoliitilised meetmed peavad olema järjepidavad ja sidusad saavutamaks kasutada olevate vahendite abil rohkem ja paremaid tulemusi;

tervatab komisjoni seisukohta, et uute naaberriikide poliitika peab rajanema positiivsetel piiriülestel arengutel, mis on toimunud alates 1989. aastast või varem, ja looma raamistikku, mis toetab süvenevale majanduslikule integratsioonile, tihedemale poliitilisele koostööle ja ühise infrastruktuuri arendamisele suunatud meetmeid;

rõhutab detsentraliseeritud ametiasutuste suutlikkuse tõstmise tähtsust uutes liikmesriikides ja naaberriikides;

⁽¹⁾ "Liit toetab nende ühiste väärtuste säilitamist ja arendamist, austades samal ajal Euroopa rahvaste kultuuride ja tavade mitmekesisust, samuti liikmesriikide riiklikku identiteeti ning nende riikliku, piirkondliku ja kohaliku tasandi ametiasutuste korraldust."

1.4.5 Korrektsioonimehhanism

tõdeb, et läbirääkimised finantsperspektiivi 2007–2013 üle hõlmavad ka Euroopa Liidu üldise rahastamise mehhanisme ja iga liikmesriigi osamakse suurust. Komisjon on teinud eraldi ettepaneku, mis kaotaks Suurbritanniale ELi eelarvest tehtava tagasimakse ja võtaks kasutusele üldise korrektsioonimehhanismi kajastamiseks liikmesriikide suhtelist jõukust;

usub, et Euroopa Liidu eelarvevajaduste rahuldamiseks on tarvis võtta kasutusele õiglane süsteem, mis kaotaks mõne liikmesriigi suhtes rakendatava tagasimakse korra;

kiidab heaks Euroopa Komisjoni seisukoha, et kõnealune lähenemisviis annab võimaluse kõrvaldada eelnevatel finantseerimisperioodidel kasutuselevõetud korrektsioonimehhanismid, mis praegu korrigeerivad eelarve ülemäära negatiivset netosaldot, mis mõne liikmesriigi jaoks tekib seoses osamaksetega ELi eelarvest makstavatesse maksekohustustesse. Kui see saavutatakse, välditaks ülemäära finantskoormust üksikutes liikmesriikides ja säilitatakse solidaarsus ELi tasandil;

1.4.6 Stabiilsuse ja kasvu pakt

tunnistab, et hetkel on stabiilsuse ja kasvu pakti tingimused ja pakti piiratud rakendamine, mille järgi ei tohi liikmesriikide eelarvepuudujääk ületada 3 % SKT suhtes või võlg 60 % SKT suhtes, vastavuses stabiilsushuvidega, mis arvestavad üksnes hiliste 1990. aastate majandustingimustega. Samas on tungiv vajadus liikuda rohkem majanduskasvule orienteeritud poliitika raamistiku suunas. Majanduskasvule keskendumata on võimatu arendada Lissaboni ja Göteborgi strateegia sotsiaalseid ja keskkondlikke tahke;

toetab Euroopa Komisjoni esitatud ettepanekuid stabiilsuse ja kasvu pakti reformiks. Kõnealused reformid pakuvad paindlikku viisi niisuguse majanduspoliitika teostamiseks, mis vähendab majandusliku faaside mõju, kuid arvestab siiski ka stabiilse majanduse tähtsusega. Sel viisil tekib rohkem tegutsemisvabadust, mida saab majanduslanguste puhul ära kasutada, kui vaja suurendada avaliku sektori kulutusi või vähendada maksukoormust;

paneab ühe võimalusena **ette** võtta kasutusele mehhanism, mille kohaselt vabastatakse kapitaliinvesteeringud, mis on kooskõlas Lissaboni strateegia piires kokkulepitud ühenduse pädevuse teatud valdkondadega, tavalistest finantsplaneerimise menetlustest. See võimaldaks teha vajalikke majanduskasvu soodustavaid riiklikke investeeringuid, rikkumata stabiilsuse ja kasvu paktis kehtestatud finantsdistsipliini;

leiab, et teistsugune lähenemisviis parandaks stabiilsuse ja kasvu pakti täitemehhanismi sellisel viisil, mis arvestaks iga liikmesriigi tegeliku majandusliku olukorraga, nii et iga liikmesriigi jaoks oleks eraldi määratletud tasakaalustatud eelarve keskmise tähtajaga eesmärk, arvestades investeeringute taset, võla dünaamikat, eelarve jätkusuutlikkust ja potentsiaalset majanduskasvu;

1.5 Teostamise vahendid ja juhtimine

1.5.1 Rakendusplaan (roadmap)

märgib, et finantsperspektiivi 2007–2013 lõpp-peatükkides käsitletakse teostamise vahendite tõhusust ja sobivaid haldusstruktuure, mis on olulised teemad kohalike ja piirkondlike omavalitsuste jaoks;

juhib tähelepanu asjaolule, et teatistes ei kirjeldata, millise olulise panuse võiks anda iga haldustasand — kohalik, piirkondlik, riiklik ja Euroopa tasand — praeguste puudujääkide korvamiseks;

toonitab, et riiklik tegevus, kooskõlastamine ja avalikud kulud ELi eelarvevahenditest nõuavad nende meetmete õiget kombinatsiooni õigel hetkel. Avatud kooskõlastusmeetod, mis on Lissaboni ja Göteborgi strateegia aluseks, seab eesmärged, kehtestab näitajaid ja võrdlusaluseid, määrab riiklike tegevuskavade kaudu riiklikke ja piirkondlikke poliitikasuundi ja õhutab teostama korrapäraselt järelevalvet, hindamist ja andma vastastikku eksperdihinnanguid; sellisena võimaldab meetod lisada eesmärkidele täiendavat väärtust kohalikul ja piirkondlikul tasandil kogunenud teadmiste ja kogemuste edasiandmise teel;

usub siiski, et kõnealune protsess ei ole oma praegusel kujul osutunud piisavalt tulemuslikuks Lissaboni ja Göteborgi eesmärkide saavutamisel. Liiga vähe on liikmesriigid üksteisega poliitikasuundi kooskõlastanud ja pole avaldatud vastastikku survet Lissaboni eesmärkide saavutamiseks. Lisaks pole suudetud avatud kooskõlastusmeetodi raames kaasata kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi, millel on eluliselt tähtis roll linna- ja piirkondade konkurentsivõime tugevdamisel, mis võib ergutada nõutavat vastastikku survet;

on siiski **seisukohal**, et avatud kooskõlastusmeetod jääb alternatiiviks riigiülesele otsuste tegemisele ja seda on võimalik ümber kujundada tulemuslikuks rakendamisprotsessiks, kui väljaspool ühepoolseid läbirääkimisi liikmesriikide ja komisjoni vahel individuaalsete poliitikaküsimuste üle lihtsustatakse suurt hulka olemasolevaid nõudmisi;

usub, et see eeldab uute, paindlike meetodite leidmist ja kolmepoolisel mudelil põhineva lähenemise arendamist. Siinkohal on tegemist lepinguliste tegevuspõhiste meetoditega kaasamaks poliitika eesmärkide saavutamisse kohalikku ja piirkondlikku omavalitsust, et suurendada rakendamismehhanismide tõhusust. See ei peaks kaasa tooma mitte suuremat keerulisust ega uusi abstraktseid ideid, vaid tõelise süstemaatilise dialoogi kohalike ja piirkondlike omavalitsustega;

soovib tungivalt, et komisjoni väljapakutud rakendusplaan (*roadmap*) — ühisprogramm, mis hõlmab meetmeid ja rahastamist riiklikul ja ELi tasandil — peab kaasama kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused. Raamprogrammide territoriaalne mõõde on oluline ühtekuuluvuse eesmärgi teostamiseks nii liikmesriikide vahel kui liikmesriigi siseselt;

tõdeb taas, et kolmepoolsed kokkulepped on võimalus kohalike ja piirkondlike omavalitsuste liitmiseks ELi halduskorraldusse. Raamprogrammide edukas elluviimine sõltub suuresti kohalike ja piirkondlike osalejate tegevuspanusest;

1.5.2 Poliitika ja programmid

märgib, et finantsperspektiivis 2007–2013 ja täiendavas teatistes tehakse ettepanek ühendada ELi käsutuses olevad vahendid oma poliitiliste sihtide edendamiseks ja tõhustada neid, et jõuda ühe vahendini iga poliitikavaldkonna kohta ja ühe fondini iga programmi kohta;

tervib asjaolu, et ühtekuuluvuspoliitika programme hakatakse toetama kolme erineva fondi kaudu (Ühtekuuluvusfond, ERDF ja ESF) ning põllumajanduse ja kalandusega seotud tegevust rahastatakse nüüd säästva majandamise ja loodusvarade kaitsmise kululiigi raames;

tervib asjaolu, et kõigi linnapiirkondade huvides integreeritakse linnamõõde süstemaatiliselt ühtekuuluvuspoliitika programmidesse, tugevdades linnade ja piirkondade vahelise partnerluse tähtsust;

võtab teadmiseks, et uus määrus loob struktuuri ühise põllumajanduspoliitika rahastamiseks nii, et iga samba jaoks on oma fond: Euroopa Põllumajanduse Arendus- ja Tagatisfond (EAGF) ja Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfond (EAFRD);

tervib asjaolu, et kõik maaelu arengu meetmed rühmitatakse ümber üheainsa vahendi alla üheainsa programmi raames, pöörates tähelepanu kooskõlale maaelu arengu ja ühtekuuluvusmeetmete vahel:

— põllumajandussektori konkurentsivõime suurendamine restruktureerimise toetamise teel,

— keskkonna- ja maastiku seisundi parandamine maa majandamise toetamise teel,

— elukvaliteedi tõstmine maapiirkondades,

— majandustegevuse mitmekesistamise soodustamine;

tervib komisjoni püüdlusi lihtsustamiseks rahastamisvahendi loomiseks keskkonna jaoks (LIFE+), kuid **rõhutab**, et raske on ära tunda tõelisi võimalusi keskkonnaalaste projektide rahastamiseks erinevate rahastamisvahendite raames, mis on kasutusel ajavahemikus 2007–2013. Erinevate prioriteetide ja ühenduse sekkumiskorra seisukohalt on oluline kooskõlastada erinevad rahastamise tüübid;

väljendab muret komisjoni kavatsuse suhtes suunata oluline osa LIFE+ eelarvest (75–80 %) erinevatele liikmesriikidele, kehtestamata kõnealuses määruuse ettepanekus vastavaid korraldusi ja tingimusi;

märgib, et on tehtud ettepanek uute naaberriikide vahendi kohta, mille eesmärgiks on piiriülene koostöö ELi ja naaberriikide vahel. See rõhutab ELi lisaväärtust stabiilsuse ja jõukuse edendamisel väljaspool oma välispiire jätkusuutliku majandus- ja sotsiaalse arengu kaudu;

tervib Euroopa Kalandusfondi (EFF) loomist ühtse vahendina kalandussektori restruktureerimiseks, mis on tihedalt seotud ühtekuuluvusvahenditega ja võimaldab järgmist:

— rannikualade säästvat arengut,

— kalalaevastike, akvakultuuri ja kalatööstussektorite kohandamist;

on arvamusel, et need ettepanekud aitavad kaasa finantsperspektiivi läbipaistvuse suurendamisele kodanike jaoks.

2. Regioonide komitee soovitusel

2.1 Partnerlus

2.1.1 **nõuab**, et partnerluspõhimõtte ja kohalike, piirkondlike, siseriiklike ning riikidevaheliste haldustasandite kooskõlastatud poliitiline tegevus moodustaks komisjoni kõiki ettepanekuid läbiva juhtlõnga. Seda põhimõtet peavad tunnustama ja rakendama võimalikult kiiresti nii Euroopa Komisjon kui ministrite nõukogu ning seda tuleb liikmesriikides ja meedias järjepidevalt edendada, et tuleks esile ELi lisaväärtus;

2.1.2 **kutsub üles** partnerluspõhimõtte järjekindlale rakendamisele kõigis tulevastes komisjoni poolt esitatavates üksikajalikes määrustes kõigi finantsperspektiivi 2007–2013 raames nimetatud poliitikavaldkondade suhtes;

2.1.3 **nõuab** tungivalt, et partnerluspõhimõtet rakendatakse programme käsitlevates uutes määrustes täiel määral, eriti üleeuroopalist koostööd puudutavates küsimustes, ning seejuures võetaks arvesse kohalike ja piirkondlike omavalitsuste teadmisi ja kogemusi;

2.2 Kooskõlastatus

2.2.1 **rõhutab**, kui oluline on viia ühtekuuluvuspoliitika paremini kooskõlla ELi valdkonnaspetsiifilise, eelkõige põllumajandus-, teadus- ja konkurentsi, keskkonna- ja transpordisektori poliitikaga, võimaldamaks valdkonnapõhiseid lähenemisviise. Kõrvuti partnerluspõhimõtte rakendamisega peavad uued programmid demonstreerima nii komisjoni kui ka ministrite nõukogu püüdlusi kooskõlastatud poliitiliseks tegevuseks kõigil haldustasanditel — kohalikul, piirkondlikul, riiklikul ja Euroopa Liidu tasandil;

2.3 Kolmepoolsed ja muud kokkulepped

2.3.1 **soovitab** laiendada kolmepoolsete ja muude kokkulepete kohaldamist, et anda perioodi 2007–2013 finantsperspektiivides sisu avalikule haldusele ning et kõnealuste kokkulepetega kaasataks kohalike ja piirkondlike omavalitsuste valitud liikmed väljapakutud rakendusplaani, seda eelkõige raamprogrammide territoriaalse mõõtme tarvis, mis on vajalik ühtekuuluvuse eesmärgi teostamiseks nii liikmesriikide vahel kui liikmesriikide siseselt;

2.3.2 **arvab**, et kuna piirkondlikud strateegiad on osa riiklikust strateegiast, siis tagaks kohalike ja piirkondlike omavalitsuste kaasamine rakendusplaani protsessi mitte ainult suurema kooskõlastatuse jätkusuutliku majanduskasvu programmi elluviimisel, vaid ka Euroopa ühtekuuluvuspoliitika parema nähtavuse ja ressursside jagamise tähtsuse järgi;

2.3.3 **rõhutab**, et kõnealuseid kokkuleppeid on võimalik sõlmida ilma, et õõnestataks tungivat vajadust lihtsustada ja tõhustada konkurentsivõime ja ühtekuuluvuspoliitika programmide kujundamist ning rakendamist;

2.3.4 **soovitab** viia läbi institutsioonidevahelise kriitilise mõjude hindamise, mis annaks hinnangu sellele, mis on tehtud ja mis toimib liikmesriikides erineva riikliku poliitika raames. Selline hindamine aitaks kindlaks teha, kas praegu täidetakse strateegilisi eesmärgi — vastavalt Lissaboni ja Göteborgi strateegiale — küsimuses, kas ressursse eraldatakse tähtsuse järgi sinna, kus neid on kõige rohkem vaja;

2.4 Ühtekuuluvuspoliitika

2.4.1 **rõhutab taas** tugevat sidet tõhusta üleeuroopalise regionaalpoliitika ning Lissaboni ja Göteborgi programmi ellu-

viimise vahel. ELi tulevast majanduskasvu ja konkurentsivõimet viib edasi pigem ELi ühtekuuluvuspoliitika jätkamine, kui kõnealuse poliitika toomine taas riiklikule tasandile, kinnitades ELi regionaalpoliitika senist positiivset mõju ühenduse sotsiaalse, majandusliku ja territoriaalse ühtekuuluvuse tugevdamisele;

2.4.2 **nõuab tungivalt**, et kõik liikmesriikide ja Euroopa Komisjoni koostatud riiklikud majanduskasvu ja tööhõivet soodustavad tegevuskavad kajastaksid konsulteerimist kohalike ja piirkondlike omavalitsustega ja nende kaasatust. Linnade ja piirkondade strateegilised plaanid peavad olema aluseks riiklikes tegevuskavadest esitatud kohustustele ja eesmärkidele;

2.4.3 **soovitab** välja töötada mehhanismi, mis lihtsustaks programmide koostamist võimaldamaks kahe või enama piirkonna osalemist tegevustes, mis aitaksid tõhusalt kaasa piirkondliku konkurentsivõime suurendamisele;

2.4.4 **rõhutab**, et majanduskasvu ja tööhõive alase konkurentsivõime sammu finantsperspektiivis 2007–2013 ei saa olla kohandamismuutujaks läbirääkimistel maksete assigneeringute üle järgmiseks raamistikuperioodiks. Kuigi regioonide komitee nõustub, et ühtekuuluvuse raames peaks olema prioriteetne vastastikuse lähenemise sihtala, arvab komitee siiski, et EL peaks toetama konkurentsivõime sihtala, et ennetada ja edendada muutust, mis on vajalik uue Lissaboni strateegia eesmärki deni jõudmiseks;

2.4.5 **soovitab tungivalt**, et ühtekuuluvuspoliitika finantseerimismääraks on vähemalt 0,41% ELi rahvamajanduse kogutulust, et tagada ühtekuuluvuspoliitika eesmärkide täielik saavutamine 25-liikmelises ELis;

2.4.6 **on nõus**, et on vaja kooskõla toetusrahade piirmäärade 4% riigi SKTst liikmesriigi tasandil rakendamise ning Berliini valemiga mõju vahel vähemarenenud piirkondadele;

2.4.7 **nõuab**, et jätkusuutliku maaelu arengu programmid oleksid tihedalt seotud ühtekuuluvuspoliitika programmidega ning need ei tohiks muutuda põllumajandusprogrammide asendajaks omavahendite nappuse tõttu;

2.4.8 **kutsub üles** summade eraldamisel piirkondadele majanduskasvu ja tööhõive alase konkurentsivõime samba raames moodustama kriteeriumi korraga mitme näitaja alusel, mis peegeldavad piirkondlikke ja kohalikke vajadusi, juurdepääsetavust ja võimalusi ning suudavad hinnata piirkonnasiseseid erinevusi;

2.4.9 **nõuab**, et linnade poolt pakutavaid võimalusi sotsiaalse ja majandusarenguks kogu ELis tunnustataks ja neid kaasataks strateegilisse planeerimisse riiklikul tasemel;

2.4.10 **soovitab tungivalt** konsulteerida aktiivselt regioonide komiteega kevadise Euroopa Ülemkogu kohtumise igaaastase konkurentsivõime ja ühtekuuluvuse tegevuskavade ülevaatamise raames. See pakuks kohalikele ja piirkondlikele omavalitsustele võimalusi teemade ja heade tavade esiletoomiseks, mis on vajalikud avatud kooskõlastusmeetodi paremaks toimimiseks Lissaboni ja Göteborgi agendade rakendamisel;

2.5 Lissaboni ja Göteborgi strateegia

2.5.1 **kutsub üles** kasutama ühtsemat lähenemist makromajanduslike, tööhõive- ja sotsiaalpoliitiliste meetmete ning keskonnalaaste ja teadusalgatuste osas strateegia taaselavdamiseks ning liikmesriikide riiklike tegevuskavade suunamiseks;

2.5.2 **kutsub üles** põhjalikult parandama Lissaboni ja Göteborgi strateegia juhtimist, et see oleks tõhusam ja paremini mõistetav;

2.5.3 **kutsub** seetõttu **üles** lisama Lissaboni strateegia vahearuandesse nii kriitilist hinnangut juhtimise rakendumise suhtes kui ka analüüsi, kuidas juhtimise detsentraliseerimine mõjutab Lissaboni strateegia ellurakendamise tõhusust;

2.5.4 **rõhutab**, et Lissaboni strateegia rakendamise üldpilt on küll nukker ja pessimistlik, kuid mõned liikmesriigid on siiski saavutanud rahuldavaid eesmärke paljudes poliitikavaldkondades. Regioonide komitee on seisukohal, et kõnealuseid tulemusi tingivaid tegureid tuleb senisest hoolikamalt analüüsida ja avatud kooskõlastusmeetodi rakendamisel järgida;

2.5.5 **nõuab**, et just kohalikul ja piirkondlikul tasemel tuvastataks olulised edutegurid ja et neid hinnataks ELi lõikes ja lülitataks need Wim Koki juhtimisel valminud aruandes⁽¹⁾ esitatud neljateistkümmet näitaja ja eesmärgi hulka, mida tuleb kasutada hea tulemuslikkuse ja halva tulemuslikkuse väljaselgitamiseks liikmesriigi tasandil;

2.5.6 **rõhutab**, et majandusliku konkurentsivõime saavutamine on sotsiaalse ühtekuuluvuse ja keskkonda säästva arengu jaoks keskse tähtsusega;

2.5.7 **soovitab tungivalt** anda kohalikele ja piirkondlikele omavalitsustele suurem roll teadmiste, innovatsiooni ja ettevõtlikkuse levitamisel, mis on vajalik Lissaboni ja Göteborgi eesmärkide edukaks teostamiseks, andes seega strateegiale suuremat poliitilist kaalu;

(1) "Vastakuti väljakutsetega. Lissaboni strateegia kasvu ja tööhõive alal." Kõrgetasemelise rühma aruanne Wim Koki juhtimisel, november 2004.

2.5.8 **soovitab samuti**, et Lissaboni strateegia eesmärkide täitmise vahekokkuvõtte raames koostataks Euroopa noorsoopakt, mis pööraks erilist tähelepanu töötuse, sotsiaalse ja erialalise integratsiooni probleemidele ja täiendaks Lissaboni ja Göteborgi strateegias ettenähtud rahvastiku vananemise mõjudega seotud meetmeid;

2.5.9 **soovitab tungivalt**, et Lissaboni ja Göteborgi eesmärkide saavutamise käigus tehtud edusammude kohta koostataks nii riiklikul kui ELi tasandil aastaaruanded, mille osas taotletaks regioonide komitee seisukohta. Need aruanded võimaldaksid Euroopa Ülemkogu kevadisel kohtumisel keskenduda põhiküsimustele, et jätkuks edasiminekuks Lissaboni ja Göteborgi eesmärkide saavutamisel;

2.5.10 **kutsub ELi üles** kuulutama pärast laienemist, ühishäda kasutuselevõtmist ja ühtse turu loomist majanduskasvu ja tööhõive suurendamise oma järgmiseks suurprojektiks, pannes Lissaboni ja Göteborgi agendale taas rohkem rõhku;

2.6 Teadusuuringud ja tehnoloogiaarendus

2.6.1 **nõuab** teadusraamprogrammi regionaalpoliitilise mõõtme tunnustamist teadusuuringuid ja tehnoloogia arendust käsitlevates määrustes — valdkonnas, milles on tehtud ettepanek märgatavaks finantsvahendite eralduste suurendamiseks;

2.6.2 **nõuab**, et riiklikud ja piirkondlikud teadusuuringute programmid ja poliitika oleksid kooskõlastatud nii, et luuakse Euroopa teadusruum, mis suudab soodustada konkurentsivõime ja majanduskasvu eesmärkide täitmist;

2.6.3 **kutsub üles** arendama ühise õppimise platvormi ja innovatsioonikeskusi eesmärgiga luua ja säilitada piirkondlike teadusuuringute strateegiaid ja piirkondlike teadmiste arendamise mudeleid, mis soodustaksid ülikoolide kaasamist kohalikkude majandusse. Need platvormid ja võrgustikud peaksid hõlbustama uute ideede ja toodete kiiret rakendamist, soodustama alus- ja rakendusteadusuuringutest saadavat lisakasvu ja lühendama innovatsiooni ja selle rakenduse vahelist ajavahe-mikku;

2.6.4 **soovitab tungivalt**, et liikmesriigid annaksid riiklikes tegevuskavades üldpildi nendest meetmetest, mis võetakse kasutusele selleks, et tõsta uurimis- ja arendustegevusesse tehtavate investeeringute osakaal umbes 3 %ni SKT suhtes;

2.7 Liikuvus

2.7.1 **tervatab** ettepanekuid Erasmuse programmi üliõpilaste arvu kolmekordistamiseks ja kooliõpilaste vahetusprogrammide ning kutseõppealaste meetmete tugevdamiseks;

2.8 Avalik haldus

2.8.1 **tervatab** ettepanekuid tugevdada partnerlust ja viia sisse lihtsustatud otsustamismenetlused kohalikul, piirkondlikul, riiklikul ja ELi tasandil — kõigil haldustasanditel vertikaalselt ja horisontaalselt ja kutsub üles rakendama kõnealuseid meetmeid suhteliselt kiiresti;

2.8.2 **soovitab**, et Euroopa Komisjon annaks seoses Lissaboni ja Göteborgi strateegia eesmärkide saavutamiseks igaaastast hinnangu riiklike tegevuskavade täitmisele, kaasates territoriaalsete aspektide hindamise kohalikul ja piirkondlikul omavalitsused;

2.8.3 **soovitab samuti**, et Euroopa Komisjon teeks igal aastal avalduse, milles ta teavitaks edusammudest finantsperspektiivis 2007–2013 seatud poliitiliste eesmärkide täitmisel ning erinevate haldustasandite, st kohaliku, piirkondliku ja riikliku tasandi panusest neisse. Avaldus peaks vajaduse korral andma tuge majanduslikele reformidele ning suurendama kohaliku, piirkondliku ja riikliku tasandi kõikide asjaomaste ametiasutuste kaasatust ja vastutust;

2.9 ELi kodakondsus

2.9.1 **rõhutab**, et lisaks komisjoni ettepanekutele ressursside suurendamiseks kodakondsuse, vabaduse, turvalisuse ja õigusega seotud meetmete jaoks tuleb täielikult tunnustada, et arvestades subsidiaarsuspõhimõtte kohalikul ja piirkondlikul haldustasandil, ei ole töö justiits- ja siseküsimuste vallas ainult Brüsseli ja liikmesriikide vaheliste läbirääkimiste asi. Selles suhtes tuleks erilist tähelepanu pöörata uute liikmesriikide kohalike ja piirkondlike omavalitsuste tunnustamisele;

2.9.2 **nõuab**, et kohaliku ja piirkondliku omavalitsuse tasandil tuleb suurendada läbipaistvust mehhanismides, mis näitavad ELi programmide lisaväärtust, et tõsta avalikkuse teadlikkust ja toetust Euroopa Liidu poliitikale, mida viiakse ellu kohalikul tasemel;

2.10 Finantsperspektiiv 2007–2013

2.10.1 **kinnitab oma nõusolekut**, et 2007–2013 finantsperspektiivi jaoks on omavahendite ülempiir eelarves 1,24 % rahvamajanduse kogutulust, sest see piir peegeldab vajadust eelarvedistsipliini ja ühenduse lisaväärtuse järgi ning on ainuke võimalus jõuda ühtekuuluvuse, konkurentsivõimelisuse ja ühtse

turu saavutamise ning asutamislepingust tulenevate ühiste kohustuste täitmiseks;

2.10.2 **hoiatab** võimalike ohtude eest, mis võivad tekkida kompromisseelarve tõttu;

2.10.3 **toetab** Euroopa Parlamenti, kes peab praegust finantsperspektiivi osaks üldisest institutsioonidevahelisest kokkuleppest, mida võib uuendada ainult institutsioonide vastastikkuse usalduse õhkkonnas ja toetudes ühtsele kokkuleppele kahe eelarvepäeva institutsiooniga;

2.10.4 **rõhutab**, et need, kes soovivad kulukohustuste assigneeringute vähendamist, keskenduvad tõenäoliselt struktuurifondide programmidele, mis on seotud piirkondliku konkurentsivõime ja tööhõivega ja kuuluvad alamrea “majanduskasvu ja tööhõivet soodustav ühtekuuluvuse” (1b) alla. Ebaproportsionaalsed eelarvekärped kõnealuses valdkonnas viiksid enamiku endise 15-liikmelise ELi liikmesriikide jaoks regionaalpoliitika koheselt taas riiklikule tasandile;

2.10.5 **nõuab**, et selgelt tuleb vastu seista kulukohustuste assigneeringute alamriidadele tekkivale survele majanduskasvu ja tööhõive alase konkurentsivõime samba raames seoses teadusuuringute ja tehnoloogia arenduse algatustega, et täita liikmesriikide kohustust Barcelona eesmärkide suhtes ja tõsta uurimis- ja arendustegevusesse tehtavate investeeringute osakaalu 2010. aastaks 3 %ni SKT suhtes;

2.10.6 **hoiatab**, et viivitamine programmiperioodi alustamisega pikaleveninud läbirääkimiste tõttu viib finantsprobleemide ja ebastabiilsuseni ELi kohalikes ja piirkondlikes omavalitsustes;

2.10.7 **soovitab tungivalt** pidada kinni solidaarsuspõhimõttest, millest ELi poliitika on juhitud alates struktuuripoliitika kasutuselevõtmisest aastatel 1973–1975 ja mille järgi toetab EL kõiki abivajavaid piirkondi, ükskõik, kas need on rikkamates või vaesemates riikides;

2.10.8 **kutsub** liikmesriike **üles** tegema koostööd linnade ja piirkondadega, et leida poliitiline lahendus liikmesriikidele, mis laienemise statistilisest efektist tulenevalt ei ole tulevikus enam abikõlblikud Ühtekuuluvusfondi toetuse saamiseks;

2.11 Ühe rahastu lähenemisviis

2.11.1 **tervatab** liikumist selle suunas, et iga poliitikavaldkonna jaoks on üks rahastu, sealhulgas ühtekuuluvuspoliitika, maaelu arengu, keskkonnaprogrammide ja kalandussektori restruktureerimise jaoks. Selline lähenemisviis ühtlustab kõnealuste meetmete rakendamiseks vajalikke haldusnõudeid ja lihtsustab nende rakendamist;

2.12 Riigiabi

2.12.1 **kutsub** Euroopa Komisjoni **üles** kehtestama riigiabi eeskirjades ja määrustes territoriaalse diferentseerimise raamistikku võimaldamaks territoriaalse ühtekuuluvuse eesmärgi huvides sihipäraseid avaliku sektori investeeringuid turuhälvete likvideerimiseks, tehes seda ilma konkurentsitingimusi moonutamata või pakkudes eelkõige väikestele ja keskmise suurusega ettevõtetele ulatuslikumat tuge teadusuuringute ja innovatsiooni vallas;

2.12.2 **nõuab** uut riigiabi käsitlevat määrust, mis arvestab ühtekuuluvus- ja regionaalpoliitika uute sätetega ja lubab liikmesriikidel sõltuvalt probleemide kaalukusest anda riigiabi neile aladele, mis ei ole enam ühtekuuluvuse rahastamisel abikõlblikud;

2.12.3 **kutsub** komisjoni **üles** selgitama, milline on artikli 87 lõike 3 punkti c kohaselt regionaalabi tulevik seoses piirkondade eristamisega, mis on abikõlblikud piirkondliku konkurentsivõime ja tööhõive sihtala raames ja mida ei loeta vähemjõukateks piirkondadeks vastastikuse lähenemise sihtala raames;

2.12.4 **on seisukohal**, et jätkusuutlikkus on samuti oluline teema ja et riigiabi kaudu teostatavad avalikud investeeringud peaksid suures ulatuses vastama jätkusuutlikkuse põhimõtetele;

2.13 Korrektsioonimehhanism

2.13.1 **tervitab** komisjoni ettepanekut arutelu avamiseks ELi praeguse rahastamissüsteemi puudujääkide üle;

2.13.2 **toetab** komisjoni ettepanekut uue õiglasema korrektsioonimehhanismi loomiseks;

2.14 Stabiilsus ja majanduskasv

2.14.1 **on arvamusel**, et kuna stabiilsuse ja kasvu pakti rakendamine ei ole olnud piisavalt järjekindel ja usaldusväärne, siis on paktis tungivalt vaja arvesse võtta praegust majanduslikku olukorda ELis, muutes reaalsemaks stabiilsuse ja kasvu pakti majandusliku mõõtme. Tuleb tugevdada riiklike ja ELi protsesside kooskõlalisust ning riigiasutused tuleb rohkem kaasata majanduspoliitika mitmepoolsesse järelevalvesse ja fiskaal- ja rahanduspoliitika kooskõnalisuse tagamisse;

2.14.2 **toonitab**, et liikmesriikidel tuleb hakkama saada suurte eelarveprobleemidega, mis tulenevad Euroopa riikide praegusest aeglasest majanduskasvust, millega kaasneb kõrge tööpuuduse määr ja jätkuvad sotsiaalsed raskused paljudes piirkondades ja paikkondades. Sellele vastu tegutsemiseks peaks komisjon esmajärjekorras vaatama uuesti üle stabiilsuse ja kasvu pakti rakendamise, et tagada majanduspoliitika jätkusuutlikkus. EL ei saavuta vajalikku majanduskasvu, tööhõive ja sotsiaalse ühtekuuluvuse taset enne, kui Euroopa makromajanduslik keskkond on kooskõlas Lissaboni strateegiaga ja on paranenud ühenduse vahendite koordineerimine.

Brüssel, 23. veebruar 2005

Regioonide komitee
president
Peter STRAUB

Regioonide komitee arvamus teemal “Ettepanek: nõukogu määrus Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondi (EAFRD) toetuse kohta maaelu arengule”

(2005/C 164/03)

REGIOONIDE KOMITEE

võttes arvesse ettepanekut: nõukogu määrus Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondi (EAFRD) toetuse kohta maaelu arengule (KOM(2004) 490 lõplik — 2004/0161 (CNS));

võttes arvesse Euroopa Komisjoni 15. juuli 2004. aasta otsust konsulteerida selles küsimuses regioonide komiteega vastavalt Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikli 265 lõikele 1;

võttes arvesse juhatuse 15. juuni 2004. aasta otsust teha sellekohase arvamuse koostamine ülesandeks säästva arengu komisjonile;

võttes arvesse 12.–14. novembril 2003. a Salzburgis toimunud teise Euroopa Maaelu Arengu Konverentsi lõppjärelt;

võttes arvesse Euroopa Komisjoni maapiirkondade arengu poliitika üksikasjalikku mõjude analüüsi peale aastat 2006 (*Extended Impact Assessment Rural Development Policy Post 2006*);

võttes arvesse säästva arengu komisjoni panust regioonide komitee arvamuses kolmanda ühtekuuluvusaruande kohta (DI CdR 15/2004 rev. 1);

võttes arvesse regioonide komitee arvamust ühise põllumajanduspoliitika kohta — CdR 66/2003 final (1);

võttes arvesse säästva arengu komisjoni poolt 9. detsembril 2004 vastu võetud arvamuse eelnõud (CdR 255/2004 rev.1)) (Raportöör: **hr Jan Pieter Lokker**, Utrechti provintsi liige (NL, EPP));

võttis 58. täiskogu istungil, mis toimus 23. ja 24. veebruaril 2005 (23. veebruari istungil), vastu järgneva arvamuse:

1. Regioonide komitee seisukoht

ning tõhusam looduse ja maastiku, keskkonna ja vee kvaliteedi säilitamine või parandamine.

1. Sissejuhatus

1.1. Euroopa Liidu (EL) maapiirkondi iseloomustab mitmekülsus. Maapiirkondade poliitika peab sellele vastama ja mitmekülsust, millest on mõjutatud ka ühiskondlik struktuur ja keskkond, tulevikuks kindlustama. Elujõulised maapiirkonnad ei tule kasuks mitte ainult maapiirkondade elanikele, vaid kogu ühiskonnale.

1.2. ELis areneb aegamisi maapiirkondade poliitika, mis on midagi enam kui põllumajanduspoliitika jätk. Sest toiduainete tootmise kõrval vajavad maapiirkonnad silmas pidades põllumajanduse kahanevat majanduslikku tähtsust paljudes piirkondades veel täiendavaid majanduslikke tugeid. Ainult nii on võimalik tagada Euroopa maapiirkondade keskkonna-alane, majanduslik ja sotsiaalne elujõulisus. Seega ei ole eesmärgiks mitte ainult elanikkonnale pikaajaliste tulevikuperspektiivide avamine, suurendades töökohtade arvu, parandades infrastruktuuri ning laiendades tööhõivevõimalusi, vaid ka see, et põllumajandustooted muutuksid tarbijakeksemaks, ega oleks enam nii tootjakesksed, samuti toidukvaliteedi parandamine

1.3. Seejuures on oluline reaalne lähenemisviis. See tähendab, et ollakse teadlik Euroopa põllumajanduse olulisest ülesandest piirkondade säilitamisel. Samuti tuleb olla teadlik ka selle tagajärgedest, kui Euroopa põllumajandus ei suuda enam täita kõnealust rolli ning põllumajanduse ja metsamajanduse suhtes kohaldatakse vaid majanduslikke kriteeriume. Maaelu arengu poliitika ei suuda pakkuda lahendusi kõigile probleemidele, millega ELi maapiirkonnad on sunnitud võitlema. Mõnedes neist piirkondadest laieneb temaatika väljapoole määruse reguleerimisala ning on vajalik erinevate fondide koostöö. Maapiirkondade poliitika ja regionaalpoliitika (?) kooskõlastamine regionaalsel tasandil on siinjuures oluline faktor. Siiski soovib RK täiendavaid ettepanekuid teiste Euroopa ja riiklike poliitikavaldkondade kontrollimiseks, et tagada suuremat vastastikust täiendavust EL-i ja riiklike maaelu arengu poliitikatega. Samuti tuleks kontrollida Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondi teiste poliitikate suhtes, kindlustamaks nende eesmärkide vastastikku kasulikku toimet.

(1) ELT C 256, 24.10.2003, lk 18.

(?) Nagu soovitatud nõukogu määruse üldsätetega Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi ja Ühtekuuluvusfondi kohta (KOM(2004) 492 (lõplik)).

1.4. Salzburgi konverentsil (2003) sai maaelu poliitika uue tugeva tõuke. Regioonide komitee tervitab seda, et suur osa Salzburgi konverentsi lõppjärgeldustest kaasati määrusesse. Poliitika rakendamine kõigis ELi regioonides ning korraldamise ja rahastamise lihtsustamine on olulised positiivsed punktid. Lisaks toetab komitee partnerlust, nagu see on defineeritud määruse artiklis 6. On väga oluline, et kohalikud ja regionaalsed omavalitsused oleks kaasatud maapiirkondade poliitika igasse etappi. See on parim võimalus tagada asjaosalistes regioonides meetmete kasutamine, mis toob kaasa nii regioonisisese kui -vahelise suurema sotsiaalse ja majandusliku ühtekuuluvuse.

1.5. Vastavalt sellele teeb komitee määruse kohta järgnevad märkused. Maapiirkondade arengu poliitika rakendamine on siinjuures oluline prioriteet.

2. Tee maapiirkondade mitut sektorit hõlmava poliitikani

2.1. Regioonide komitee kiidab heaks, et komisjon eraldab vastavalt EÜ asutamislepingu artiklile 159 Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) märkimisväärse osa sihtala "lähenemine" alla kuuluvatele piirkondadele.

2.2. Komitee tervitab maapiirkondade poliitika uusi seadusandlikke meetmeid, kuid kahetseb siiski, et poliitikat nähakse esmajoonel turu- ja palgapoliitika täienduse ning järelkontrollina, selle asemel et tunnustada selle iseseisvat rolli. Sellega seoses tekib küsimus, kas on olemas piisavalt eelarvevahendeid maapiirkondade ambitsioonika poliitika eesmärkide saavutamiseks.

2.3. Komitee kinnitab maaelu arengu strateegilise kontseptsiooni vajalikkust. Tähtis on vältida vahendite nõ tilkhaaval eraldamist. Komitee kahtleb, kas Euroopa strateegiast tuleneb lisakasu. Lissaboni ja Göteborgi strateegia ning Salzburgi konverentsi lõppjärgeldused pakuvad sobivat raamistikku ühenduse tasandil. Liikmesriikide, piirkondlike ja kohalike omavalitsuste pädevuses on kindlaks määrata, mida tähendab selline raamistik maapiirkondadele ja maaelu poliitikale. Ainult nii on võimalik vältida pingeid, mis tulenevad sellest, et ühel pool on soov strateegilise lähenemise järgi maapiirkondade poliitikas ELi tasandil ning teisel pool piisava paindlikkuse säilitamine riiklikul, piirkondlikul ja kohalikul tasandil.

2.4. Komitee tervitab ettepanekut, mis tagab selle, et liikmesriigid peavad nõu pidama piirkondlike ja kohalike omavalitsustega. Kuid regioonide komitee arvates on liikmesriikidel liiga vähe aega, et välja töötada riiklik strateegia ja maapiirkondade

arengu siseriiklikud programmid. Komiteel on kahju, et strateegia peab olema valmis enne kui programm esitatakse komisjonile, sest nad sõltuvad teineteisest. Regioonide komitee teeb ettepaneku kasutada sama meetodit nagu regionaalpoliitikas, kus liikmesriigid võivad strateegilise raamistiku esitada koos rakendusprogrammiga (soovitus 1).

2.5. Pikemas perspektiivis võiks rajada regionaalfondi, millega kaoks vahe maaelu arengu fondi ja regionaalpoliitika fondi vahel. Iga regiooni puhul on eesmärgiks käsitleda kogu regiooni võimalusi ja probleeme ühtse strateegia alusel, mis hõlmab selle regiooni terve ala.

2.6. Maapiirkondade poliitika areneb teatud piirkonna arengu ühe või mitme programmi raames. Neis programmides otsustatakse regiooni ja/või liikmesriigi tugevate ja nõrkade külgede analüüsi põhjal vajalike meetmete rakendamine. Rakendamine võib kahjustada määruse artiklis 16 ette nähtud ELi miinimumosalust põhisuundades (15 % I ja III põhisuuna ja 25 % II põhisuuna puhul). Ka komitee on seisukohal, et kulutused maapiirkondade poliitikale peavad olema kaalutletud. Selle järgi on oluline kindlaks määrata eelkõige kolmanda põhisuuna — maapiirkondade majanduse mitmekesistamise — miinimumväärtus. Sest maapiirkondade erinevate programmide hindamisest aastateks 2000–2006 selgus, et just see valdkond maapiirkondade poliitikas pole eriti kaugele arenenud. Siiski peab ressurside jagamine toimuma erinevate suundade vahel vastavalt programmis läbi viidud tugevate ja nõrkade külgede analüüsile. Seetõttu rõhutab komitee, et on vaja võimaldada kõrvale kalduda artiklis 16 esitatud protsendimääradest, juhul kui see on piisaval määral põhjendatud ülalnimetatud analüüsigas (soovitus 3).

2.7. Ressursside jagamine ei tohi takistada ka projekte, mis haaravad rohkem kui ühe põhisuuna sisu, kuid kuuluvad siiski määruse rakendusallasse. Vastavalt artikli 71 lõikele 6, mille kohaselt saab iga toimingut rahastada vaid üheainsa põhisuuna raames, tundub et see ei ole võimalik, mistõttu regioonide komitee teeb ettepaneku artiklit selles osas muuta (soovitus 19).

2.8. Vahel tundub, et määruse detailsus on tähelepanuväärne, eriti võrreldes regionaalpoliitika määrustega. Teatud teemad peaks jääma maaelu programmi koostamise eest vastutajate pädevusse. Siia kuuluvad parendus- ja töötlemistoetuste ning väike- ja pisiettevõtete turustamise toetuste piiramine, artikli 50 säte, mille kohaselt piirub diversifikatsiooni toetus ühe lapsega, või lisa I toodud ELi abi ülemmäärad.

2.9. Salzburgi konverentsi lõppjäreluste kohaselt on elujõuline maapiirkond põllumajanduse jaoks vältimatu, samuti nagu põllumajandus on vältimatu elujõulise maapiirkonna jaoks. On väga oluline, et maapiirkondade arenguprogrammide raames pöörataks piisavalt tähelepanu noortalunike toetamisele. Hetkel puudub terviklik noortalunike poliitika. Üks näide sellisest terviklikust poliitikast on stardipakett, milles on ühte projekti kaasatud kõik, mis on seotud tootmise ülevõtmise ja uue talupidamise käivitamisega.

2.10. Komitee võtab teadmiseks ettepaneku loobuda sotsiaal-majanduslike kriteeriumide kasutamisest, kui määratletakse teisi ebasoodsaid piirkondi peale mägipiirkondade, ja samas kasutada hüvitiste maksmisel samu arvestuslikke aluseid kui põllumajanduse ja keskkonna valdkonda kuuluvate programmide raames. Euroopa Komisjoni sellekohane põhjendus on ühene; komitee on siiski mures mõju pärast, mida selline kriteeriumide muutmine avaldab kõnealuste piirkondade põllumajandusettevõtetele. Kui muudatus toob endaga kaasa ulatuslikke sotsiaal-majanduslikke tagajärgi, peaks neid saama leevendada teiste poliitikate abil. Minimaalse abinõuna tuleks igal juhul kaaluda üleminekuperioodi talunike toetuste järk-järgulisel vähendamisel piirkondades, mis edaspidi toetuse saajana arvesse ei tule.

2.11. Komitee tervitab asjaolu, et nüüd on ka teistel põllupidajatel lisaks talunikele võimalik osaleda põllumajanduskeskkonna meetmetes. Need võivad osutada puudolevaks ühendlülis saavutamaks üldist (põllumajanduslikku) maaviljelust. Seetõttu teeb komitee ettepaneku võtta kasutusele teised hüvitamise alused põllumajanduskeskkonna meetmete jaoks, kuna praegune alus — mis koosneb lisakuludest ja endale võetud kohustuste arvelt saamata jäänud tulust — ei ole alati rakendatav. Selleks võiks olla näiteks kompensatsioon, mis põhineb tegelikul toodangul ja sellega seotud tulul (soovitus 8).

2.12. Stiimul põllumajanduskeskkonna meetmetes osalemiseks, nimelt võimalus kompensatsiooni 20 %-liseks suurenemiseks, määruse kohaselt edaspidi puudub. See ei ole nende meetmete kasu ja huve maapiirkondade majandamise kontekstis silmas pidades soovitatav, mistõttu komitee soovib kõnealuse stiimuli uuesti määrusesse lisada (soovitus 8).

2.13. Hästiarenenud ja vähem hästi arenenud metsandussektoriga riikide vahel on märkimisväärsed erinevused. Komisjoni ettepanekud ei ole piisavalt paindlikud, soodustamaks hõredalt metsastatud riikide metsastamist. Kui kõnealuseid erinevusi ei arvestata, seatakse ohtu selliste riikide arenev metsatööstus ja keskkonnale soodsad arengud.

2.14. Igal aastal otsivad paljud talunikud tegevust väljaspool põllumajandussektorit. Seeläbi võib teatud regioonides suurenda rahvaarvu vähenemise probleem. Lisaks uute töökohtade

loomisele tuleb pöörata tähelepanu talunike ümberõppele, samuti tuleb võimaldada põllumajanduses osalise tööajaga töötamist. Maaelu arenguprogramm, eelkõige regioonides, mis saavad struktuurifondide (s.t Euroopa Sotsiaalfondi) kasutamisest väiksemat tulu, peab pakkuma võimalusi selleks ümberõppeks ja/või samaaegselt mitmel töökohal töötamise võimalust, ka seoses tegevusega väljaspool põllumajandussektorit. Suuremas ulatuses ESFi toetusi saavate regioonide vastavates programmides peab selgesõnaliselt sisalduma talunikele pakutav võimalus ümberõppeks ja mitmel kohal töötamiseks.

2.15. ELi maapiirkonnad võivad pakkuda väärtuslikku loodus- ja kultuuripärandit, mis võib mängida olulist rolli maapiirkondade majanduse mitmekesistamisel. Kohalik turismisektor pole aga siiski tihti seoses puuduliku teeninduse ja/või asjakohase tootearenduse puudumisega suuteline kasutama kõnealuseid hüvesid säästval viisil ega suuda pakkuda turistidele suurepäraseid elamusi. Seepärast tuleb määruse artiklis 52 ilmingimata turismi edendamise meetmete all mainida kutseõpet (soovitus 12).

2.16. Naised etendavad maapiirkondade majanduse mitmekesistamisel olulist rolli, kuid peavad sageli kokku puutuma spetsiifiliste probleemidega, nagu näiteks piiratud juurdepääs ettevõtte algkapitalile. Komitee arvates peaks määrus aitama kaasa naiste kaasamisele maapiirkondade majandusse (soovitus 11). Ka internet on maapiirkondade majanduse mitmekesistamisel hindamatu väärtusega. Ent paljude maapiirkondade juurdepääs internetile on veel väga piiratud. Komitee tervitab seetõttu komisjoni ettepanekut kasutada EAFRD-d selleks, et oleks võimalik maapiirkondi IKTga varustada. Sellega antakse oluline panus digitaalse lõhe ületamiseks; selle tagajärjel suureneks nende piirkondade atraktiivsus uutele ettevõtetele ja ligipääs uutele turgudele juba olemasolevate ettevõtete jaoks. Täiendavad meetmed oleksid võimalikud maapiirkondade majanduse mitmekesistamise prioriteedi raames EAFRD poolt.

3. ...andes suurema tegutsemisvabaduse regioonidele...

3.1. Komitee usub, et lokaalsete ja regionaalsete organite kaasamine maaelu arenguprogrammide väljatöötamises oluline ja leiab, et seda rolli tuleks rohkem rõhutada. (soovitus 13). Regioonide komitee nõuab, et liikmesriikide strateegiad jätkaksid piisavalt tegutsemisruumi spetsiaalselt piirkondlikele ja kohalikele omavalitsustele kohandatud meetmetele (vt ka punkti 2.2). Komitee on arvamisel, et on oluline, et strateegiad arvestavad tasakaalus ruumilise arengu vajadust iga regiooni terves ulatuses. Jälgitava strateegia kohta kehtivate eeskirjade üleküllus ELi või riiklikul tasandil võib osutada takistavaks teguriks kohalike võimaluste ja probleemide lahendamiseks ellukutsutud regionaalsete algatuste teostamisel

3.2. Vajalikud on programmi planeerimise, finantseerimise ja kontrolliga seotud meetmed, mis on täpselt kohandatud tegelelike vajadustele. Seetõttu on imekspandav, et liikmesriigid peavad koostama oma maaelu arengu programmid määrusest tulenevalt kas liikmesriigi või regioonitase tasandil. Parem oleks anda selles punktis rohkem tegevusvabadust, võimaldades sealjuures kombinatsioone regionaalsetest ja riiklikest programmidest. Lisaks sellele on käimasoleva toetusperioodi jooksul just föderaalsete haldussüsteemidega liimesriikides end õigustanud riiklike raammääruste heakskiitmise võimalus, mida on seejärel võimalik rakendada piirkondlike programmides. (soovitus 2)

3.3. Komitee toetab ettepanekut, et kolmas põhisuund realiseeritakse kohalike arengustrateegiatega põhjal. Uued majanduslikud tegevused on maapiirkondade jaoks kahtlemata eluliselt vajalikud. Tegevused on täienduseks põllumajanduslikule tegevusele. Sellegipoolest peab uute tegevuste lisamine toimuma läbikaalutult, et see ei kahjustataks maapiirkondade kvaliteeti. Komitee ühineb selles punktis Euroopa majandus- ja sotsiaalkomitee arvamusega⁽¹⁾, et tuleb vältida "rurbaniseerimist", st samade meetmete kasutamist linna- ja maaregioonides. See kehtib kindlasti linnade ümbruses asuvate maapiirkondade kohta, kus maapiirkonna spetsiifiliste omaduste säilitamine on oluline linnade elukvaliteedile. Probleemid neis piirkondades, sh põllumajanduslikult kasutatavates piirkondades, vajavad täiesti teistsugust lähenemist võrreldes perifeersetes maapiirkondadega. Määrus peab pakkuma selleks piisavalt tegevusvabadust.

4. ...ja selge rolli LEADERile

4.1 Komitee omistab suurt tähtsust LEADERile ja väljendab seetõttu kahetsust LEADERi ebaselge rolli üle määruses. Ühelt poolt kirjeldatakse LEADERit artiklis 62 neljanda põhisuuna, teiselt poolt metoodikana esimese kolme põhisuuna elluviimisel vajalike meetmete loomiseks. Regioonide komitee rõhutab, et LEADERile võimaldataks õiglane koht — eraldi põhisuuna, mis on võrreldav INTERREGi rolliga regionaalpoliitikas. LEADERi süstemaatiline kaasamine kõikides valdkondades kätkeb endas kõnealuse kontseptsiooni ainulaadsuse ja lisakasu kaotsimineku ohtu. Komitee palub komisjonil määrust LEADERi tulevase rolli suhtes täpsustada ja muuta LEADERi eraldi põhisuunaks.

4.2 Artikli 63 lõikest 1 nähtub, et lokaalse arengustrateegia elluviimiseks peab strateegia täitma kõiki nelja põhisuuna jaoks püstitatud eesmärgid. See on vastuolus artikli 62 punktiga a, mille kohaselt saab LEADERi abil realiseerida ühe või mitme põhisuuna eesmärgid. Komitee teeb ettepaneku kõrvaldada määruses kõnealune vastuolu (soovitus 6).

⁽¹⁾ Euroopa majandus- ja sotsiaalkomitee 30. juuni 2004. aramus, NAT/243.

4.3 Komitee toetab ettepanekut selle kohta, et olulise osa ühe liikmesriigi käsutuses olevatest eelarvevahenditest eraldatakse LEADER'ile vastavalt antud alade vajadustele. Regioonide komitee tervitab samuti ettepanekut rajada esimesel võimalusel Euroopa võrgustik. Komitee hoiatab siiski kordamast lubamatuid viivitusi, nagu see juhtus ELi maapiirkondade vaatlusorgani rajamisega (LEADER+), Euroopa vaatlusvõrgustiku (LEADER II) ja paljude riiklike LEADER-võrgustikega. Euroopa Komisjon ja liikmesriigid peaksid seadma nende organite rajamise esmatähtsaks juba programmi alguses. Seejuures võib toetuda kogemustele, mis saadi liikmesriikide LEADER-võrgustiku rajamisel. Kohalikel organitel on suured kogemused LEADER-programmiga töötamisel, mida liikmesriigid peaksid LEADER-programmi rakendamise raamtingimuste loomisel ära kasutama.

4.4 Komitee ei poolda ettepanekut eraldada eelarvevahenditest märkimisväärne summa neile liikmesriikidele, kelle LEADER-programmid töötavad kõige efektiivsemalt. See viiks oletatavasti selleni, et lühiajalisi "lihtsaid" projekte hakatakse eelistama keskmise- ja pikaajalistele. Usaldusväärse kavandamise tarvis peab olema kindel, millise liikmesriigi käsutuses on millised vahendid. (soovitused 15 ja 18).

5. Järeldus

5.1 Komitee peab oluliseks, et üleminek programmiperioodilt 2000–2006 perioodile 2007–2013 toimuks nii, et ei ohustataks toimingute ja meetmete järjepidevust. Nii tuleb tagada, et kohustuste kehtivusaja lõpuni finantseeritaks veel eelmisel perioodil eraldatud mitmeaastaseid meetmeid, nagu põllumajanduskeskkonna meetmed, ning peetaks kinni lubatud ühenduse osaluse määrast (kaasfinantseerimise määr). Kindlustamiseks EL-i töhuse maaelupoliitika olemasolu ka uuel etapil, toetab komitee komisjoni ettepanekut 88,75 miljardi euro suuruse eelarveks (jättes välja toetuste muutmise süsteemi), et rahastada EL-i maaelu arengu poliitikat. RK lükkab otsustavalt tagasi kõnealuse poliitika või kõnealuse poliitika osade tagasi viimise riiklikule tasandile.

5.2 Komitee võtab teadmiseks, et määruse ettepaneku kohaselt on lisaks eelkontrollile, vahe- ja järelhindamisele ette nähtud ka iga-aastane jooksev hindamine; ent tõstatatakse siiski küsimuse iga-aastase jooksva hindamise lisandväärtuse kohta.

5.3 Määruse üheks eesmärgiks on õigusaktide lihtsustamine. Selle hindamiseks on tarvis olla kursis rakendusmäärustega. Regioonide komitee sooviks — võttes arvesse regioonide komitee liikmete kogemusi poliitiliste meetmete elluviimisel —, et ka nende määruste kohta palutaks arvamust.

2. Regioonide komitee soovitused

Soovitus 1

Artikkel 11 a lõige 2

Komisjoni ettepanek	RK muudatusettepanek
2. Iga liikmesriik saadab oma riikliku strateegiakava komisjonile enne maaelu arengu programmide vahekoostetete tegemist.	2. Iga liikmesriik saadab oma riiklikud ja piirkondlikud strateegiakavad komisjonile enne maaelu arengu programmide esitamist või nendega koos.

Motivatsioon

Muudatusettepaneku eesmärgiks on riikliku strateegiakava ja maaelu arengu programmide esitamise menetluse kooskõlastamine regionaalpoliitika määruses sätestatud menetlusega. Subsidiaarsuse põhimõte ütleb, et maaelu arengu strateegia on selle territoriaalse võimuorgani ülesanne, kes vastab asjaomase liikmesriigi konkreetsele olukorrale.

Soovitus 2

Artikkel 14 lõige 2

Komisjoni ettepanek	RK muudatusettepanek
Liikmesriik võib esitada kas üksikprogrammi oma kogu territooriumi jaoks või programmi iga piirkonna tarbeks.	Liikmesriik võib esitada kas üksikprogrammi oma kogu territooriumi jaoks ja/või programmi iga piirkonna tarbeks. Juhul kui liikmesriik esitab üksikprogrammi oma kogu territooriumi jaoks ja programmi iga piirkonna tarbeks, peavad need programmid olema omavahel selgelt seotud. Liikmesriigid võivad esitada heakskiitmiseks ka üldised raammääruseid, mis peaksid olema tervikuna või osaliselt piirkondlike programmide osa

Motivatsioon

See muudatusettepanek annab liikmesriikidele suurema tegevusvabaduse, et programmi koostamisel oma vajadustest lähtuda.

Soovitus 3

Artikkel 16

Komisjoni ettepanek	RK muudatusettepanek
Ühenduse finantstoetus kõigile artiklis 4 viidatud kolmele eesmärgile peab katma vähemalt 15% fondi kogupanusest programmi I ja II prioriteetse üldsuuna jaoks, millele viidatakse I ja III osas vastavalt IV jaotise I peatüki alusel ja 25% fondi kogupanusest programmi II prioriteetse põhisuuna jaoks, millele viidatakse I peatüki II osas.	Ühenduse finantstoetus kõigile artiklis 4 viidatud kolmele eesmärgile peab katma vähemalt 15% fondi kogupanusest programmi I ja II prioriteetse üldsuuna jaoks, millele viidatakse I ja III osas vastavalt IV jaotise I peatüki alusel ja 25% fondi kogupanusest programmi II prioriteetse põhisuuna jaoks, millele viidatakse I peatüki II osas. Neist protsendimäärade ei pruugi kinni pidada, kui selleks esitada piisav analüüsil rajanev põhjendus vastavalt artikli 15 punktile a.

Motivatsioon

See muudatus peaks tagama ametiasutusele, kes maaelu arengu programmi koostab, suurema paindlikkuse, selleks et programmi koostamisel rahalisi vahendeid vastavalt vajadusele meetmete vahel jaotada.

Soovitus 4

Artikkel 19 lõige c) (iii)

Komisjoni ettepanek	RK muudatusettepanek
Toetus põllumajandus- ja metsandussektori konkurentsivõime suurendamisele peab sisaldama: (...)	Toetus põllumajandus- ja metsandussektori konkurentsivõime suurendamisele peab sisaldama: (...)
(c) meetmeid põllumajandustoodangu ja -toodete kvaliteedi tõstmiseks järgmise abil: (...)	(c) meetmeid põllumajandustoodangu ja -toodete kvaliteedi tõstmiseks järgmise abil: (...)
(iii) toetades tootjagruppe teabe ja edendamise osas toidu kvaliteedi programmide toodete puhul;	(iii) toetades tootjagruppe, <u>kaasa arvatud kvaliteedimärkide või vahendite juhtorganeid ja tootmisharude vahelisi organisatsioone</u> teabe ja edendamise osas toidu kvaliteedi programmide toodete puhul;

Motivatsioon

See hõlmab tootjagruppe värsket ja töödeldud toodete laiemas tähenduses. Juhtorganid on need, mis hõlmavad tootjaid ja/või töötlejaid.

Soovitus 5

Artikkel 27

Komisjoni ettepanek	RK muudatusettepanek
Esmase põllumajandusliku- ja metsatööstusliku tootmise suurem väärtustamine	Esmase põllumajandusliku- ja metsatööstusliku tootmise suurem väärtustamine
1. Toetust, mis on sätestatud artikli 19 punkti b alapunktis iii, antakse investeeringutele, mis:	1. Toetust, mis on sätestatud artikli 19 punkti b alapunktis iii, antakse investeeringutele, mis:
a) tõstavad ettevõtte üldist tulemuslikkust,	a) tõstavad ettevõtte üldist tulemuslikkust,
b) on seotud toodete töötlemise ja turustamisega, mis on esitatud asutamislepingu I lisas, välja arvatud kalandus- ja metsandustooted, ning,	b) on seotud toodete töötlemise ja turustamisega, mis on esitatud asutamislepingu I lisas, välja arvatud kalandus- ja metsandustooted, ning,
c) järgivad asjakohastele investeeringutele kohaldatavaid ühenduse standardeid. Kui investeeringud on tehtud ühenduse standarditele vastamise eesmärgil, võib toetust anda vastavalt lõikele 2 üksnes mikroettevõtete hiljuti kehtima hakanud ühenduse standarditele vastamiseks tehtud investeeringutele. Sellisel juhul võib põllumajandustootjale anda sellisele standardile vastamise saavutamiseks ajapikendust, mis ei ületa 36 kuud päevast, kui vastav standard muutub põllumajandustootjale kohustuslikuks.	c) järgivad asjakohastele investeeringutele kohaldatavaid ühenduse standardeid. Kui investeeringud on tehtud ühenduse standarditele vastamise eesmärgil, võib toetust anda vastavalt lõikele 2 üksnes mikroettevõtete hiljuti kehtima hakanud ühenduse standarditele vastamiseks tehtud investeeringutele. Sellisel juhul võib põllumajandustootjale anda sellisele standardile vastamise saavutamiseks ajapikendust, mis ei ületa 36 kuud päevast, kui vastav standard muutub põllumajandustootjale kohustuslikuks.
2. Lõike 1 kohane toetus piirdub komisjoni soovitus 2003/361/EÜ mõistes mikro- ja väikeettevõtetega. Metsandustoodete puhul piirdub toetus mikroettevõtetega. Toetust ei anta raskustes ettevõtetele raskustes olevate äriühingute päästmiseks ja ümberkorraldamiseks antavat riigiabi käsitlevate ühenduse suunistemõistes.	2. Lõike 1 kohane toetus piirdub komisjoni soovitus 2003/361/EÜ mõistes mikro-, väike- ja keskmise suurusega <u>ettevõtete ja põllumajandusliku toidutööstuse ühendustega</u> . Metsandustoodete puhul piirdub toetus mikroettevõtetega. Toetust ei anta raskustes ettevõtetele raskustes olevate äriühingute päästmiseks ja ümberkorraldamiseks antavat riigiabi käsitlevate ühenduse suunistemõistes.
3. Toetusele kehtestatakse I lisas sätestatud ülemmäär.	3. Toetusele kehtestatakse I lisas sätestatud ülemmäär.

Motivatsioon

Muudatuse eesmärgiks on kooskõla teiste struktuurifonide raames rakendatud meetmetega. Tuleb märkida, et põllumajanduslik toidutööstus pakub rohkem töökohti kui paljud muud tootmissektorid.

Soovitus 6

Artikkel 34

Komisjoni ettepanek	RK muudatusettepanek
Meetmed	Meetmed
Selle osa toetus hõlmab järgmisi meetmeid:	Selle osa toetus hõlmab järgmisi meetmeid:
a) meetmed, mis on suunatud põllumajandusmaa säästvale kasutamisele:	(a) meetmed, mis on suunatud põllumajandusmaa säästvale kasutamisele:
(i) toetuste maksmise teel mägipiirkondade talupidajatele ebasoodsate looduslike tingimuste korvamiseks,	(i) toetuste maksmise teel mägipiirkondade talupidajatele ebasoodsate looduslike tingimuste korvamiseks,
(ii) toetustena ebasoodsate tingimustega piirkondade, mis pole mägipiirkonnad, talupidajatele,	ii) toetustena ebasoodsate tingimustega piirkondade, mis pole mägipiirkonnad, talupidajatele,
(iii) NATURA 2000 toetustena,	iii) NATURA 2000 toetustena,
(iv) põllumajandusliku keskkonna ja loomade heaolu toetustena,	iv) põllumajandusliku keskkonna ja loomade heaolu toetustena,
(v) mittetootlike investeeringute toetusena;	v) vähetootlike investeeringute toetusena.
(b) meetmed, mis on suunatud metsamaa säästvale kasutamisele:	(b) meetmed, mis on suunatud metsamaa säästvale kasutamisele:
(i) põllumajandusmaa esmase metsastamise teel,	(i) põllumajandusmaa esmase metsastamise teel,
(ii) põllumajandusmaade agrometsandussüsteemide esmase loomise teel,	(ii) põllumajandusmaade agrometsandussüsteemide esmase loomise teel,
(iii) muude kui põllumajandusmaade esmase metsastamise teel,	(iii) muude kui põllumajandusmaade esmase metsastamise teel,
(iv) NATURA 2000 toetustena,	(iv) NATURA 2000 toetustena,
(v) metsakeskkonna toetustena,	(v) metsakeskkonna toetustena,
(vi) metsamajanduse tootmispotentsiaali taastamine ning vältimisabinõude kasutuselevõtmise teel,	(vi) metsamajanduse tootmispotentsiaali taastamine ning vältimisabinõude kasutuselevõtmise teel,
(vii) vähetootlike investeeringute toetusena.	(vii) vähetootlike investeeringute toetusena.
	c) <u>meetmed, mis on suunatud agrometsandussüsteemide levitamisele ja säilitamisele:</u>
	i) <u>agrometsandussüsteemide säilitamise ja hoolduse toetustena,</u>
	ii) <u>NATURA 2000 toetustena.</u>

Motivatsioon

ELi õigusnormides jaguneb maakasutus kaheks kategooriaks: põllumajandusmaaks ja metsamaaks. Agrometsandussüsteemid on süsteemid, mis ühendavad ühel ja samal maa-alal lühiajalist põllumajanduskultuuride tootmist või loomakasvatust pikaajalise metsandustoodete tootmisega (puit, kork, vaba aja veetmine ja puhkus, arvukad positiivsed mõjud keskkonnale). Agrometsandus hõlmab suurt hulka erinevaid tootmis-süsteeme, mis põhinevad maa-alade mitmekülgisel kasutamisel ja erinevate majandamisliikide koosmõju optimeerimisel, et kasutada kõigile tulutooval viisil puid, taimi ja karja. Määruse eelnõus tunnustatakse kõnealuse, maakasutuse kolmanda süsteemi olemasolu, mis erineb põllumajanduslikust ja metsanduslikust kasutusest. Ühenduse toetused piirduvad üksnes agrometsanduse süsteemide esmase loomisega. Kõnealuse soovitusena lisatakse toetus agrometsanduse säilitamisele ja hooldusele.

Soovitus 7

Artikkel 36

Komisjoni ettepanek	RK muudatusettepanek
<p>NATURA 2000 toetuste maksmine</p> <p>Toetust, mis on sätestatud artikli 34 punkti a alapunktis iii, makstakse talupidajatele iga-aastaselt ja kasutatud põllumajandusmaa hektari kohta, et kompenseerida tekkinud kulusid ja vähenenud sissetulekut, mis on tingitud ebasoodsast olukorrast asjaomastes piirkondades seoses direktiivide 79/409/EMÜ ja 92/43/EMÜ rakendamisega.</p>	<p>NATURA 2000 toetuste maksmine</p> <p>Toetust, mis on sätestatud artikli 34 punkti a alapunktis iii, makstakse talupidajatele iga-aastaselt ja kasutatud põllumajandusmaa hektari kohta, et kompenseerida tekkinud kulusid ja vähenenud sissetulekut, mis on tingitud ebasoodsast olukorrast asjaomastes piirkondades seoses direktiivide 79/409/EMÜ ja 92/43/EMÜ rakendamisega, <u>ning et innustada talupidajaid võtma kasutusele keskkonda väärtustava majandamisviisi.</u></p>

Motivatsioon

Ühiskond peab andma tunnustust põllunduse ja loomakasvatuse keskkonnaväärtusele ning nende olulisele rollile flora ja fauna säilitamises ja maastikuhoolduses, neid ei tohi pidada piasjadeks, teisejärgulisteks ülesanneteks, millega saab tegeleda vaid möödaminnes.

Soovitus 8

Artikkel 37 lõige 4

Komisjoni ettepanek	RK muudatusettepanek
<p>4. Toetusi antakse iga-aastaselt ja need katavad lisakulusid ja saamata jäänud tulu, mis tulenevad antud kohustustest; vajaduse korral võivad need katta ka tehingute kulusid.</p> <p>Vajaduse korral valitakse abisaajad välja pakkumiskutsete põhjal, rakendades majanduslikke, keskkonna- ja loomade heaolu tõhususe kriteeriumeid.</p> <p>Toetusele kehtestatakse I lisas sätestatud ülemmäär.</p>	<p>4. Toetusi antakse iga-aastaselt ja need katavad lisakulusid ja saamata jäänud tulu, mis tulenevad antud kohustustest; vajaduse korral võivad need katta ka tehingute kulusid.</p> <p><u>Selleks et osavõttu stimuleerida võib toetusi 20% võrra suurendada.</u></p> <p><u>Juhul kui see on piisavalt põhjendatud, võivad liikmesriigid teha ettepanekuid tasustamise kohta teistel alustel.</u></p> <p>Vajaduse korral valitakse abisaajad välja pakkumiskutsete põhjal, rakendades majanduslikke, keskkonna- ja loomade heaolu tõhususe kriteeriumeid.</p> <p>Toetusele kehtestatakse I lisas sätestatud ülemmäär.</p>

Motivatsioon

Arvestades põllumajanduse ja keskkonna alaste kokkulepete tähtsust maaelu arengule, on soovitav säilitada meetmeid, mis stimuleerivad selliste kokkulepete sõlmimist. Oluline on toetuse arvestamise aluseid laiendada, kuna praegu kehtivaid aluseid pole alati võimalik kasutada.

Soovitus 9

Artikkel 46 lõige a

Komisjoni ettepanek	RK muudatusettepanek
	<p><u>Toetus kõrge keskkonnaväärtusega agrometsandussüsteemide säilitamiseks ja parandamiseks</u></p> <p>1. Artikli 34 punkti c alapunktis i) nimetatud toetust saavad talupidajad, kes täidavad kõrge keskkonnaväärtusega agrometsandussüsteemi säilitamist ja parandamist toetavaid majandamiskohustusi, k.a loomakaitse alaseid kohustusi.</p> <p>2. Liikmesriigid koostavad loetelu aladest, kuhu võiks rajada kõrge keskkonnaväärtusega agrometsandussüsteemid.</p> <p>3. Toetusele kehtestatakse lisas I sätestatud ülemmäär.</p>

Motivatsioon

Vt soovitus 6 põhjendus.

Soovitus 10

Artikkel 46 lõige b

Komisjoni ettepanek	RK muudatusettepanek
	<p><u>Uus artikkel 46a 2NATURA 2000 raames makstavad toetused</u></p> <p>Artikli 31 punkti c alapunktis iii) nimetatud toetust saavad eramaaomanikud ja nende ühendused iga-aastase toetusena agrometsandusmaa hektari kohta hüvitamiseks kulusid, mis tekivad kõnealuse maa kasutamise piirangutest vastavalt direktiividele 79/409/EMÜ ja 92/43/EMÜ.</p> <p>Toetuse suurus määratakse vastavalt lisas I sätestatud alam- ja ülemmääradele.</p>

Motivatsioon

Vt soovitus 6.

Soovitus 11

Artikkel 49 lõige a

Komisjoni ettepanek	RK muudatusettepanek
<p>Kõnealuses jaos sätestatud toetus hõlmab:</p> <p>a) meetmeid, millega mitmekesistada maapiirkondade majandust, kaasa arvatud:</p> <p>i) mittepõllumajandusliku tegevuse mitmekesistamine,</p> <p>ii) toetust mikroettevõtete loomiseks ja arendamiseks, eesmärgiga soodustada ettevõtlust ning arendada majanduslikku terviklikkust,</p> <p>iii) turismiga seotud tegevuse toetamine,</p>	<p>Kõnealuses jaos sätestatud toetus hõlmab:</p> <p>a) meetmeid, millega mitmekesistada maapiirkondade majandust, kaasa arvatud:</p> <p>i) mittepõllumajandusliku tegevuse mitmekesistamine,</p> <p>ii) toetust mikroettevõtete loomiseks ja arendamiseks, eesmärgiga soodustada ettevõtlust ning arendada majanduslikku terviklikkust,</p> <p>iii) turismiga seotud tegevuse toetamine,</p>

Komisjoni ettepanek	RK muudatusettepanek
iv) looduspärandi kaitse ja haldamine, selle kvaliteedi parandamine, mille eesmärgiks on majanduse püsiv areng;	iv) <u>kaasaaitamine naiste suuremale osavõtule maapiirkondade majandusest,</u> iv) <u>maaelu looduspärandi (loodusliku, ajaloolise ja kultuurilise) kaitse ja haldamine, selle kvaliteedi parandamine, mille eesmärgiks on majanduse püsiv areng;</u>

Motivatsioon

Naistel on majandustegevuse mitmekesistamisel maapiirkonnas oluline osa, kuid nad seisavad sageli spetsiifiliste probleemide ees, nn piiratud ligipääs kapitalile. Muudatuse eesmärgiks on tõhustada meetmeid, mis võimaldavad nende takistuste kõrvaldamist. EAFRD raames elluviidavad maaelu arengu strateegiad käsitlevad edukalt maapiirkondade pärandit selle kõige laiemas mõttes. Lisaks looduspärandile tuleb käsitleda ka ajaloo- ja kultuuripärandit, mis on samuti maaelu arengu töörühmade tegevusvald

Soovitus 12

Artikkel 52

Komisjoni ettepanek	RK muudatusettepanek
Turismi edendamine	Turismi edendamine
Artikli 49 punkti (a) alapunkti iii kohaselt hõlmab toetus: (a) väikesemahulisi infrastruktuure nagu teabekeskusi ja puhkekülade ja -platside tähistamist; (b) vaba-aja infrastruktuure, mis võimaldavad juurdepääsu looduslikele aladele ja väikesi majutusettevõtteid (c) maaturismi toodete arendamist ja turustamist	Artikli 49 punkti (a) alapunkti iii kohaselt hõlmab toetus: (a) väikesemahulisi infrastruktuure nagu teabekeskusi ja puhkekülade ja -platside tähistamist; (b) vaba-aja infrastruktuure, mis võimaldavad juurdepääsu looduslikele aladele ja väikesi majutusettevõtteid (c) maaturismi toodete arendamist ja turustamist, <u>kaasa arvatud internetiturustus</u> (d) <u>turismisektori klienditeeninduse ja tootearenduse alast eriväljaõpet.</u>

Motivatsioon

Maapiirkonnad pakuvad suurepäraselt looduspärandit ja muid vaatamisväärsusi. Siiski takerdub kohaliku turismitööstuse võime kõnealuste vaatamisväärsuste jätkusuutlikul kasutamisel ja turistidele kõrgetasemelise kogemuse pakkumisel sageli klienditeeninduse madala taseme ja/või ebaõige tootearenduse taha. Kuigi artiklis 56 viidatakse kutseõppele, on erialase väljaõppe nimetamine turismi edendamise meetmete hulgas väga oluline.

Järjest enam inimesi broneerib reisi-, majutus-, puhkuse- ja vaba aja tooteid ja teenuseid internetis ja otsib sealt ka teavet. Väiksemad teenusepakkujad maapiirkondades on ilma koolituse ja teabeta interneti teel broneerimise ja turustamise kohta halvemas olukorras.

Soovitus 13

Komisjoni ettepanek	RK muudatusettepanek
Kohalikud arengustrateegiad	Kohalikud arengustrateegiad
Artiklis 49 toodud meetmeid rakendatakse eelistatavalt kohalike arengustrateegiate raames.	Artiklis 49 toodud meetmeid rakendatakse eelistatavalt kohalike arengustrateegiate raames <u>kohalike omavalitsuste aktiivsel osalemisel.</u>

Artikkel 58

Motivatsioon

Paljud artiklis 49 välja toodud meetmed on kohalike omavalitsuste pädevuses. Varasemate maaelu arengu programmide puhul on mõnedes liikmesriikides kohalikud organid olnud kõrvale tõrjutud ning neid pole kaasatud kohalike arengustrateegiatega väljatöötamise. Kohalike omavalitsuste aktiivse osalemise kindlustamine EAFRD-i programmis toob endaga kaasa mitmekülgsema ja ühtsema lähenemise paljude maapiirkondade arengule. Kohalike omavalitsuste vähene kaasamine võib ohustada EAFRD-i eesmärkide saavutamist.

Soovitus 14

Komisjoni ettepanek	RK muudatusettepanek
1. Selle toetuse puhul, millele on viidatud ka artikli 62 punktis a, strateegia raames tehtavad toimingud peavad vastama eesmärkidele, mis sätestatud käesolevas määruses iga prioriteetse üldsuuna kohta eraldi.	1. Selle toetuse puhul, millele on viidatud ka artikli 62 punktis a, strateegia raames tehtavad toimingud peavad vastama ühele või mitmele eesmärkidele, mis sätestatud käesolevas määruses iga prioriteetse üldsuuna kohta eraldi.

Artikkel 63 lõige 1

Motivatsioon

Vastavalt artikli 63 lõike 1 sätetele, peavad meetmed, mida rakendatakse ellu LEADER-programmi raames, täitma määruses kirjapandud eesmärgid. See on vastuolus artikli 62 punktiga a; käesolev muudatus kooskõlastab need artiklid omavahel.

Soovitus 15

Komisjoni ettepanek	RK muudatusettepanek
3% lõikes 1 viidatud rahalistest vahenditest, koguliselt 2.66 miljardit eurot vastavalt 2004. aasta hindadele, paigutatakse artiklis 92 mainitud varusse.	3% lõikes 1 viidatud rahalistest vahenditest, koguliselt 2.66 miljardit eurot vastavalt 2004. aasta hindadele, paigutatakse artiklis 92 mainitud varusse.

Artikkel 70 lõige 2

Motivatsioon

LEADERi jaoks tulemusreservi loomine ei ole otstarbekas.

Soovitus 16

Komisjoni ettepanek	RK muudatusettepanek
Hoolimata lõikes 3 sätestatud ülemmäärast, võib fondi toetust suurendada viie protsendi võrra äärepoolsemate piirkondade ja väiksemate Egeuse saarte programmide osas.	Hoolimata lõikes 3 sätestatud ülemmäärast, võib fondi toetust suurendada viie protsendi võrra äärepoolsemate piirkondade ja väiksemate Egeuse saarte programmide <u>finantseerimisel kuni 85 protsendini riigi osalusest</u>

Artikkel 71.4

Motivatsioon

Euroopa äärepoolseimate piirkondade arenguprobleemide erilisust ja tõsidust tunnustatakse EÜ asutamislepingu artikli 299 lõikes 2 (tulevane artikkel III-424). Seetõttu on vaja kõnealuseid probleeme 2006. aasta järgse põllumajanduspoliitika raames eraldi ja asjakohaselt käsitleda. Seega nõuavad äärepoolseimate piirkondade põllumajanduse spetsiifilised probleemid teiste piirkondadega võrreldes suuremaid toetus. Peasjalikult piirkondade kaugusest ja isoleeritusest tingitud suuremate struktuursete erinevuste võimalikult tõhusaks vähendamiseks tuleb säilitada toetuste praegune tase.

Soovitus 17

Artikkel 87

Komisjoni ettepanek	RK muudatusettepanek
1. Igal aastal, iga-aastase arenguaruande esitamisel vaatavad komisjon ja korraldusamet läbi eelnenud aasta peamised tulemused kooskõlas asjaomase liikmesriigi ja korraldusametuse vahelises lepingus määratletava korraga.	1. Igal aastal, iga-aastase 2010. aastal koostatava vahehindamise esitamisel vaatavad komisjon ja korraldusamet läbi eelnenud aasta alates programmi rakendamise selle esimese poole jooksul saavutatud peamised tulemused kooskõlas asjaomase liikmesriigi ja korraldusametuse vahelises lepingus määratletava korraga.

Motivatsioon

Määruses sätestatakse programmi kestuseks 7 aastat ja see peaks pakkuma liikmesriikidele võimaluse viia kõnealuse perioodi jooksul ellu riiklikud maaelu arengu strateegiad, tehes seda püstitud eesmärkide raames. Maapiirkondade jätkusuutliku arengu tagamiseks ja strateegiliste eesmärkide saavutamiseks on oluline, et antud programmid oleksid mitmeaastased. Selles mõttes puudutab määruse ettepanek ka pikemat perioodi ja mitte ainult ühte aastat.

Nii tõstatub küsimus programmide iga-aastaste kontrollimiste mõttekuse üle, seda enam, et rakendatud meetmed on suunatud jätkusuutlike eesmärkide saavutamisele. Ei ole loogiline, et kõigest ühe aasta möödudes võivad järgneda sisulised hinnangud programmi rakendamisele. Palju mõttekam ja samas ka piisav on viia läbi programmi rakendamise ning programmide kvaliteedi parandamise hindamine pärast poole programmiperioodi möödumist. Iga-aastane hindamine komisjoni ettepanekus väljapakutud kujul tähendaks eelkõige bürokraatia liigset suurenemist ning on seega vastuolus programmi rakendamise põhimõttega, mis peaksid olema lihtsad ja selged ning ei tohiks kaasa tuua täiendavat bürokraatiat.

Soovitus 18

Artikkel 92

Komisjoni ettepanek	RK muudatusettepanek
1. Reservi eraldatud kogus, millele on viidatud artikli 70 lõikes 2, kasutatakse programmides LEADER lähenemise rakendamise toetamiseks.	1. Reservi eraldatud kogus, millele on viidatud artikli 70 lõikes 2, kasutatakse programmides LEADER lähenemise rakendamise toetamiseks.
2. LEADER lähenemise rakendamine väärtustatakse objektiivsete kriteeriumite põhjal, kaasa arvatud:	2. LEADER lähenemise rakendamine väärtustatakse objektiivsete kriteeriumite põhjal, kaasa arvatud:
a) LEADER lähenemise prioriteet,	a) LEADER lähenemise prioriteet,
b) LEADER lähenemise territoriaalne ulatus,	b) LEADER lähenemise territoriaalne ulatus,
c) tase, mis saavutatud LEADER prioriteetse üldsuuna rakendamisel,	c) tase, mis saavutatud LEADER prioriteetse üldsuuna rakendamisel,
d) soodustav mõju erakapitalile,	d) soodustav mõju erakapitalile,
e) vahhindamise tulemused.	e) vahhindamise tulemused.

Motivatsioon

See artikkel ei kehti, kuna tulemusreserv on tühistatud.

Soovitus 19

Artikkel 71 lõige 6

Komisjoni ettepanek	RK muudatusettepanek
Fondi finantseeritud Toiming ei tohi oma toetuskõlblikkuse ajal samaaegselt kasu saada struktuurifondidelt, ühtekuuluvusfondidelt või ükskõik millisel ühenduse finantsasutuselt. Fondi kaasrahastatud kulutusi ei tohi kaasrahastada mõne teise ühenduse rahandusvahendi abil.	Fondi finantseeritud Toiming ei tohi oma toetuskõlblikkuse ajal samaaegselt kasu saada struktuurifondidelt, ühtekuuluvusfondidelt või ükskõik millisel ühenduse finantsasutuselt. Fondi kaasrahastatud kulutusi ei tohi kaasrahastada mõne teise ühenduse rahandusvahendi abil.
Toiming võib saada fondi toetust ainult ühe maaelu arengu programmi alusel korraga. Seda võib rahastada ainult ühe põhisuuna ulatuses maaelu arengu programmis.	Toiming võib saada fondi toetust ainult ühe maaelu arengu programmi alusel korraga. Seda võib rahastada ainult ühe põhisuuna ulatuses maaelu arengu programmis.

Motivatsioon

Tühistatud säte takistab projektide ellurakendamist, mis väljudes ühe prioriteetse põhisuuna raamest jäävad siiski määruse kohaldamisala piiridesse.

Soovitus 20

Viide artiklile 46a ja 46b lisas I

Komisjoni ettepanek

Puudub.

RK muudatusettepanek		
Artikkel	Teema	Summa eurodes või %
<u>46 a) 3)</u>	<u>Toetuse ülemmäär</u>	<u>200 €</u> Põllumajanduskõlviku hektari kohta
<u>46 b)</u>	<u>NATURA 2000 toetuse ülemmäär</u>	<u>200 €</u> Põllumajanduskõlviku hektari kohta

Motivatsioon

Vt uue artikli 46a lõiget 1

Brüssel, 23. veebruar 2005

Regioonide komitee
president
Peter STRAUB

Regioonide komitee arvamus teemal "Ettepanek: nõukogu määrus — Euroopa Kalandusfond"

(2005/C 164/04)

REGIOONIDE KOMITEE,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut nõukogu määruse kohta, mis käsitleb Euroopa Kalandusfondi (KOM(2004) 497 (lõplik) — 2004/0169 (CNS)),

võttes arvesse Euroopa Komisjoni 15. juuli 2004. aasta otsust konsulteerida kõnealuses küsimuses regioonide komiteega vastavalt Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikli 265 esimesele lõikele,

võttes arvesse regioonide komitee presidendi 26. mai 2004. aasta otsust teha komitee säästva arengu komisjonile ülesandeks koostada kõnealuse teema kohta arvamus,

võttes arvesse nõukogu 20. detsembri 2002. aasta määrust (EÜ) nr 2369/2002, millega muudetakse kalandussektorile ühenduse struktuuriabi andmise üksikasjalikke eeskirju ja korda kehtestavat määrust (EÜ) nr 2792/1999,

võttes arvesse nõukogu 20. detsembri 2002. aasta määrust (EÜ) nr 2371/2002 ühisele kalanduspoliitikale vastava kalavarude kaitse ja säästva kasutamise kohta,

võttes arvesse regioonide komitee arvamust ühise kalanduspoliitika tulevikku käsitleva komisjoni rohelise raamatu kohta (KOM(2001) 135 (lõplik) — CdR 153/2001 (1)),

võttes arvesse regioonide komitee arvamust ühise kalanduspoliitika reformi käsitleva komisjoni teatise kohta (KOM(2002) 181 (lõplik)) ja regioonide komitee arvamust komisjoni teatise kohta, milles esitati ühenduse tegevuskava keskkonnakaitsemeetmete integreerimiseks ühisesse kalanduspoliitikasse (KOM(2002) 186 (lõplik) — CdR 189/2002),

võttes arvesse regioonide komitee arvamust komisjoni teatise kohta, mis käsitleb Euroopa akvakultuuri säästva arengu strateegiat (KOM(2002) 511 (lõplik) — CdR 20/2003 (2)),

võttes arvesse regioonide komitee finantsperspektiivide teemalist arvamust "Komisjoni teatis nõukogule ja Euroopa Parlamendile: Ehitades meie ühist tulevikku. Laienenud liidu poliitikavaljakutsed ja eelarvevahendid 2007–2013" (KOM(2004) 101 (lõplik) — CdR 162/2004 fin),

võttes arvesse 9. detsembril 2004 vastu võetud säästva arengu komisjoni arvamuse eelnõu (CdR 252/2004 rev. 1) (raportöör: Sir Simon Day, Devoni krahvkonna nõukogu (UK/EPP)),

NING ARVESTADES JÄRGMIST:

- 1) Ühises kalanduspoliitikas tuleks näha ette vee-elusressursside ja akvakultuuri säästev kasutamine säästva arengu kontekstis, võttes tasakaalustatult arvesse keskkonnavalajaid, majanduslikke ja sotsiaalseid aspekte ja pöörates erilist tähelepanu Euroopa Liidu piirkondade tingimustele.
- 2) Ühise kalanduspoliitika säästva arengu komponent on lülitatud struktuurifonde reguleerivatesse eeskirjadesse alates 1993. aastast. Selle rakendamist tuleks järgida säästva arengu kontekstis Euroopa Kalandusfondi kaudu.

(1) EÜT C 107, 3.5.2002, lk 44.

(2) ELT C 256, 24.10.2003, lk 29.

- 3) Ühise kalanduspoliitika reguleerimisalasse kuuluvad vee-elusressursside ja akvakultuuri kaitse, majandamine ja kasutamine ning kala- ja akvakultuuritoodete töötlemine ja turustamine liikmesriikide territooriumil, ühenduse vetes või ühenduse kalalaevade või liikmesriikide kodanike poolt.
- 4) Euroopa Kalandusfondil saab olema piirkondadele oluline mõju, mistõttu on tähtis kaasata Euroopa Kalandusfondi määruses pakutud meetmete rakendamisse piirkondlikud ja kohalikud omavalitsused,

võttis 58. täiskogu istungil, mis toimus 23.–24. veebruaril 2005 (23. veebruari koosolek), vastu järgmise arvamuse.

1. Regioonide komitee seisukohad

Üldmärkused

REGIOONIDE KOMITEE

1.1 **tervitab** Euroopa Komisjoni ettepanekuid Euroopa Kalandusfondi määruse vastuvõtmiseks säästva kalandussektori toetamiseks. Kalandusfond on oluline, sest kohalike kalandusega tegelevate kogukondade jaoks on eluliselt tähtis, et nad saaksid praeguse radikaalsete muutuste protsessi käigus maksimaalselt toetada kalandust, alternatiivset majandusarengut ja keskkonnavalaseid algatusi;

1.2 **on seisukohal**, et Euroopa Kalandusfondi umbes 700 miljoni euro suurune aastaelarve vastab ELi praeguses finantsperspektiivis ligikaudu Kalanduse Arendusrahastu eelarvele. Regioonide komitee **usub**, et kõnealune eelarve maht on ettepanekus esitatud eesmärkide saavutamiseks minimaalne, mida ei tohiks läbirääkimistes ELi teiste institutsioonidega mitte mingil juhul vähendada. Tuleb arvestada, et eelarve maht on lõplik, et sellest jagatakse senisest suuremale arvule osalejatele ning et tulenevalt ühtekuuluvuse põhimõtte rakendamisest saavad uued liikmesriigid lähenemise sihtala rahastamise raames rohkem kasu kui vanad. Vanade liikmesriikide rahandusalaseks väljakutseks on tulevikus kulutada väiksemaid summasid võimalikult efektiivselt;

1.3 **rõhutab**, et regioonidel peaks olema selgesti määratletud roll Euroopa Kalandusfondi igas valdkonnas, mis mõjutab vahetult piirkondlikku ja kohalikku tasandit. Tuleks ette näha sätteid, mis võimaldaksid programme piirkondlikku haldamist; näiteks restruktureerimine on piirkondlik küsimus ja kohalikud struktuurid peaksid võimaldama tõlgendamises paindlikkust kohalikele olulist arvestades. Piirkondlik struktuur peaks võimaldama ka mitmekesistamise paindlikku tõlgendamist, et see vastaks kohalikele oludele;

1.4 **tervitab** jõupingutusi selektiivsemate ja keskkonnavalikumate kalastamisviiside kasutuselevõtmiseks. Vette tagasi lastud saagi ja kaaspüügi, eriti vaalaliste kaaspüügi seotud probleemid on muutunud Euroopa Liidu paljudes piirkondades viimastel aastatel üha tõsisemaks probleemiks. Selle probleemi lahendamisel on oluline arvesse võtta kohalike tingimusi;

1.5 **nõustub** struktuuriabi seisukohalt, et kalandusfond peaks keskenduma rohkem kaitsele ja keskkonnavalastele algatustele, ohutusele, toodete kvaliteedi parandamisele ja mitmekesistamisele ning vähem investeerimismeetmetele tootmisvõimsuse suurendamiseks;

1.6 **nõuab**, et laiendataks määratlust "väikesemahuline rannapüük", mis piirdub hetkel laevadega, mille kogupikkus ei ületa 12 meetrit ja mis ei kasuta veetavaid püüniseid, nii et siia alla kuuluksid ka väiksemahulised, valitud, keskkonnavalalikud püügitavad, mis ei ole tingimata seotud laeva mõõtmatega;

1.7 **arvab**, et on vaja selgitada, kas projekte lubatakse rahastada mitmelt prioriteetselt suunalt, et tegevusi projekti tasandil integreerida;

1.8 **kutsub üles** uuesti kaaluma ühissettevõtete mehhanismi ja töötamise lõpetavate laevade planeeritud kasutuse laiendamist, nii et need oleks võimalik muuta majandusedu saavutamise vahenditeks arengumaades;

1.9 **on seisukohal**, et Euroopa Kalandusfondist ja struktuurifondidest rahastamine peaksid olema rakendamisel ühitatavad, et liikmesriikidel ja partneritel oleks võimalik määrata kindlaks kohalike oludega kõige sobivam rahastamisvahend. See seos on tähtis, sest vastupidiselt varasemale ei ole paljudel Euroopa Regionaalarengu Fondi konkurentsivõime programmidel kalapüügist sõltuvate piirkondade tarbeks moodustatud standardreservi, mistõttu võivad kalandusfondi- või struktuurifondide rahastusvõimaluse puudumisel mõnede rannikualade kogukondade toetamisele suunatud tegevused toetustest ilma jääda;

1.10 **soovib** selgitust otsuse kohta, millega moodustatakse ühise kalanduspoliitika raames piirkondlikud nõuandekomisjonid, ning piirkondlike nõuandekomisjonide seose kohta Euroopa Kalandusfondi juhtimisega. 2002. aasta detsembris läbi viidud ühise kalanduspoliitika reformiga nähti piirkondlikud nõuandekomisjonid ette ühise kalanduspoliitika juhtimise parandamiseks ning täpsustati, et piirkondlike nõuandekomisjonide moodustamise otsustab nõukogu. Piirkondlikud nõuandekomisjonid võimaldavad sidusrühmadel osaleda aktiivsemalt ühise kalanduspoliitika väljatöötamisel;

1.11 **arvab**, et on vaja selgitada, kas piirkondlikud nõuandekomisjonid kaasatakse vahetult Euroopa Kalandusfondi protsessi. Kuna piirkondlikud nõuandekomisjonid eeldatavasti suurendavad sidusrühmade kaasatust ELi kalanduspoliitika formuleerimise ja rakendamise eelolevatel aastatel, on selle aspekti kohta vaja rohkem teavet;

1.12 **toetab** kalatööstuses meeste ja naiste võrdõiguslikkuse edendamisele pööratud tähelepanu ning jõupingutusi noorte inimeste toomiseks kalandussektorisse ja sektori praktiliste töömeetodite ja tingimuste parandamiseks; **teeb ettepaneku**, et komisjonil oleks kasulik koostada kogemuste ja heade tavade tutvustamiseks eri liikmesriikidest saadud näidete põhjal juhtumianalüüside kogum;

Märkused Euroopa Kalandusfondi haldamise kohta

1.13 **tunnistab**, et uute erandite lisamine N+2 reegli rakendamisel suurendab paindlikkust ja aitab piirkondadel, eelkõige uutes liikmesriikides, struktuurifondidest õigeaegselt ja korrapäraselt vahendeid vastu võtta; **nõustub** ettepanekuga ühekordse ettemakse tegemiseks (artikkel 78); **arvab**, et oleks kasulik, kui praeguse süsteemi protsesside kontrollimine lõpetatakse õigeaegselt, et anda kasulik panus ja häid juhtumianalüüsi järgmise programmi kavandamisse;

1.14 **on seisukohal**, et järelevalve peaks olema lihtsustatud ja minimaalne, kuid siiski piisav tõendamaks, et programme on rakendatud eeskirjade kohaselt, ning näidata, milline tegevus on olnud tulemuslik. Lisaks sellele tuleks lihtsustada ja täpsustada kontrollinõudeid ning regioonide komitee **soovitab**, et ettepanekutes säiliks ametlikult tunnustatud organisatsioonide määratlus vastavalt määrusele 3759/92;

1.15 **soovitab**, et fond loeks prioriteetseks projekte, millega kavatakse saada rohkem raha püütud kala ühiku kohta, nt kvaliteediskeemid, turustusahela lülide parendamine ning turu ja samuti laevade ja töötajate parem tundmaõppimine. See võiks hõlmata ka projekte, mille eesmärk on leida kalatööstuse infrastruktuurile alternatiivseid ja täiendavaid kasutusvõimalusi, et laevade arvu vähenemisel infrastruktuur ei kaoks, vaid saaks täiendava kliendi- ja/või kasutajabaasi;

Märkused konkreetsete artiklite kohta

1.16 **tervitab** jõupingutusi Euroopa Kalandusfondile selgema raamistiku ja kalanduspoliitikal üldiselt strateegilisema lähenemisviisi loomiseks. Eelkõige **tervitab** regioonide komitee "partnerluse" lähenemisviisi (artikkel 8), mis kavatakse sisse

seada komisjoni, liikmesriikide ja pädevate kohalike ja piirkondlike asutuste vahel. See tagab sobiva kaasrahastamise leidmise, et tagada kalandusfondist rahalise toetuse saamine kalapüügist sõltuvate alade restruktureerimiseks ja majandusarenguks;

1.17 **taotleb**, et komisjon konsulteeriks regioonide komiteega tema seisukohtade osas ühenduse strateegiliste suuniste sisu kehtestamisel (artikkel 14), sest see tagaks panuse sellelt valitsemistasandilt, mis on kõige lähemal neile, keda teema kõige rohkem puudutab;

1.18 **soovitab tungivalt** lisada iga liikmesriigi strateegilisse aruandesse (artikkel 17) viite liikmesriigi partneritele ja sellele, millist koostööd on liikmesriik partneritega teinud;

1.19 **kutsub komisjoni üles** täpsustama kalapüügipiirkondade "majandusliku ja sotsiaalse heaolu" saavutamiseks neljandalt, säästva arengu prioriteedi suunalt antava abi ulatust (artikkel 42);

1.20 **soovitab** täpsustada ja uurida lähemalt artikli 42 lõikes 3 mainitud alade määratlust. Võib-olla peaks selles kontekstis järgima delegeeritud juhtimises sama liini nagu LEADERi programmi puhul, mis võimaldaks teatavat koordineerimist Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondi (EAFRD) kogukondlike algatustega ja neilt õppimist;

1.21 **taotleb** praktilisema teabe esitamist artiklis 44 neljanda prioriteete suuna raames pakutud rannategevusgruppide kohta. Tuleks ka selgitada, kuidas rannategevusgrupid kavatakse paigutada piirkondade ja kohaliku tasandi valitsemisstruktuuri, ning esitada andmed nende suuruse ja koosseisu, haldus- ja finantsalase suutlikkuse kohta. Samuti on vaja selgitada, kuidas kavatakse määratleda artikli 44 lõikes 2 erasektori vastutus;

1.22 **kutsub üles** selgitama, milliseid partnereid hõlmab artikli 45 alapunkt c;

1.23 **arvab**, et oleks kasulik, kui komisjon määratleks juba nüüd varakult paremini, mida loetakse kalandusfondi raames "vääramatuks jõuks", et artikkel 90 oleks arusaadavam; **arvab**, et komisjon peaks esmalt arvestama kahju, mida on põhjustatud poliitilised rahutused, vaenutegevus, sõjaoht ja terroristide tegevus, ning jätma arvestamata kahjud, mida on põhjustanud streigid, töövaidlused, sadamate sulgemine või ilmastikutingimused;

1.24 **leiab**, et akvakuultuuri probleemid oleks sobivam paigutada artiklist 32 artikli 90 üheks aspektiks.

2. Regioonide komitee soovitused

1. soovitus

Preambuli punkt 29

Komisjoni pakutud tekst	Regioonide komitee muudatusettepanek
29. Ühenduse laevastikku tuleb vähendada, et kohaldada seda olemasolevate ja kättesaadavate ressursidega;	29. Ühenduse laevastiku püügikoormust tuleb vähendada, et kohandada, et see sobitaks seda olemasolevate ja kättesaadavate ressursidega;

Motivatsioon

Laevastiku vähendamine on üks paljudest moodustest püügikoormuse kooskõlastamiseks olemasolevate ressursidega. Püügikoormuse kohandamiseks vajalikke vahendeid tuleb rakendada siis, kui ressursid seda nõuavad.

2. soovitus

Preambuli punkt 33

Komisjoni pakutud tekst	Regioonide komitee muudatusettepanek
33. Tuleb kehtestada üksikasjalikud reeglid akvakultuurile abi pakkumiseks, kalandus- ja akvakultuuritoodete töötlemiseks ja turustamiseks, tagades samaaegselt nende sektorite majandusliku elujõulisuse säilimise; sel eesmärgil on vajalik määrata kindlaks hulk prioriteetseid eesmärke abistamiseks ja suunata struktuuriabi mikro- ja väikestele ettevõtetele;	33. Tuleb kehtestada üksikasjalikud reeglid akvakultuurile abi pakkumiseks, kalandus- ja akvakultuuritoodete töötlemiseks ja turustamiseks, tagades samaaegselt nende sektorite majandusliku elujõulisuse säilimise; sel eesmärgil on vajalik määrata kindlaks hulk prioriteetseid eesmärke abistamiseks ja suunata struktuuriabi mikro- ja väikestele ettevõtetele;

Motivatsioon

Keskmise suurusega ettevõtteid ei tohiks jätta ilma abist akvakultuuri ja kalandustoodete töötlemist ja turustamist puudutavas osas. Paljud mainitud ettevõtted, seda iseäranis konservitööstuses, kuuluvad keskmise suurusega ettevõtete alla, kuna neis töötab palju inimesi; siiski jääb nende äritegevuse maht tunduvalt allapoole keskmise suurusega ettevõtetele omistatavat piiri. Seega ei ole see kooskõlas vajaliku suundumusega sektori kontsentratsiooni suunas.

3. soovitus

Artikkel 4

Komisjoni pakutud tekst	Regioonide komitee muudatusettepanek
(e) kalanduse ja akvakultuuriga seotud tegevustest mõjutatud mere-, järve- ja rannapiirkondade elukvaliteedi parandamise ja säästva arengu toetamisele;	(e) kalanduse ja akvakultuuriga seotud tegevustest mõjutatud mere-, järve- ja rannapiirkondade elukvaliteedi parandamise ja säästva arengu toetamisele, <u>eelkõige mereäärsetel ääremaalidel;</u>

Motivatsioon

Prioriteetide selgitamine.

4. soovitus

Artikkel 6

Komisjoni pakutud tekst	Regioonide komitee muudatusettepanek
<p>Vastastikune täiendavus, kooskõla ja vastavus</p> <p>1. Fondist antav abi täiendab riiklikke, regionaalseid ja kohalikke meetmeid, integreerides nendesse ühenduse prioriteetidid.</p> <p>2. Komisjon ja liikmesriigid tagavad, et fondi abi on kooskõlas ühenduse tegevuse, poliitika ja prioriteetidega.</p> <p>3. Liikmesriigid tagavad, et fondi poolt rahastatavad tegevused on vastavuses asutamislepingu sätetega ja selle alusel vastuvõetud õigusaktidega, samuti ühenduse poliitika ja tegevusega, eriti konkurentsireeglite ja riigihankelepingute ning keskkonna kaitsmise ja parandamise osas.</p> <p>4. Fondi finantseeritavad meetmed ei toeta otseselt ega kaudselt püügikoormuse suurendamist.</p> <p>5. Kohaldatakse määruse (EÜ) nr 2371/2002 artikli 16 sätteid.</p>	<p>Vastastikune täiendavus, kooskõla ja vastavus</p> <p>1. Fondist antav abi täiendab riiklikke, regionaalseid ja kohalikke meetmeid, integreerides nendesse ühenduse prioriteetidid.</p> <p>2. Komisjon ja liikmesriigid tagavad, et fondi abi on kooskõlas ühenduse tegevuse, poliitika ja prioriteetidega.</p> <p>3. Liikmesriigid tagavad, et fondi poolt rahastatavad tegevused on vastavuses asutamislepingu sätetega ja selle alusel vastuvõetud õigusaktidega, samuti ühenduse poliitika ja tegevusega, eriti konkurentsireeglite ja riigihankelepingute ning keskkonna kaitsmise ja parandamise osas.</p> <p>4. Fondi finantseeritavad meetmed ei toeta otseselt ega kaudselt püügikoormuse suurendamist. <u>Fondi finantseeritavad meetmed ei tohi toetada püügikoormuse suurendamist kalaliikide puhul, mille väljapüügile on kehtestatud kvoot ja piirangud või kalaliikide puhul, mille varud on ohustatud. Lubatud on kalapüügi rahastamine liikide puhul, mille püügikvoot on selgelt alatäidetud.</u></p> <p>5. Kohaldatakse määruse (EÜ) nr 2371/2002 artikli 16 sätteid.</p>

Motivatsioon

Täpsustuse puudumisel tähendab artikkel soovimatut ja absoluutset keeldu püügivõimsust suurendada.

5. soovitus

Artikkel 9

Komisjoni pakutud tekst	Regioonide komitee muudatusettepanek
<p>1. Liikmesriigid vastutavad rakenduskavade elluviimise eest. Antud vastutust teostatakse käesolevas määruses sätestatud haldus- ja kontrollinõuete kohaselt asjakohasel territoriaalsel tasandil.</p>	<p>1. Liikmesriigid vastutavad rakenduskavade elluviimise eest <u>koostöös määratud partneritega</u>. Antud vastutust teostatakse käesolevas määruses sätestatud haldus- ja kontrollinõuete kohaselt asjakohasel territoriaalsel tasandil.</p>

Motivatsioon

See peaks tõhustama partnerlussuhteid.

6. soovitus

Artikkel 10

Komisjoni pakutud tekst	Regioonide komitee muudatusettepanek
1. Ühenduse eelarvest fondile eraldatud vahendeid rakendatakse koostöös liikmesriikidega toimuva halduse raamistikus kooskõlas nõukogu määruse (EÜ) nr 1605/2002 artikliga 53. Artikli 45 lõikes 1 osundatud tehnilise abi eelarvet järgib komisjon siiski otsese halduse raamistikus. Liikmesriigid ja komisjon peavad tagama vastavuse usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõtetele kooskõlas asutamislepingu artikliga 274.	1. Ühenduse eelarvest fondile eraldatud vahendeid rakendatakse koostöös piirkondade, liikmesriikidega ja komisjoni koostöös toimuva halduse raamistikus kooskõlas nõukogu määruse (EÜ) nr 1605/2002 artikliga 53. Artikli 45 lõikes 1 osundatud tehnilise abi eelarvet järgib komisjon siiski otsese halduse raamistikus. Liikmesriigid ja komisjon peavad tagama vastavuse usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõtetele kooskõlas asutamislepingu artikliga 274.

Motivatsioon

Piirkondadel peaks olema selgesti määratletud roll Euroopa Kalandusfondi igas kohalikkus ja piirkondlikku tasandit mõjutavas valdkonnas. Selleks tuleb piirkonnad lülitada komisjoni pakutud halduskoostöösse, et tagada nende osalemine fondi haldamises ja rakendamises.

7. soovitus

Artikkel 18

Komisjoni pakutud tekst	Regioonide komitee muudatusettepanek
2. Abi andmine toimub ainult rakenduskava vormis. Liikmesriik koostab riiklikul tasandil rakenduskava, konsulteerides tihedalt kalandussektori regionaalsete, kohalike ja majanduspartneritega ning tööturu osapooltega ning kõigi teiste asjakohaste organitega vastavalt nende institutsionaalsele struktuurile.	2. Abi andmine toimub ainult rakenduskava vormis. Liikmesriik koostab koostöös kohalike ja piirkondlike omavalitsustega ning majanduselu ja tööturu osapooli esindavate partneritega riiklikul tasandil rakenduskava, konsulteerides tihedalt kalandussektori regionaalsete, kohalike ja majanduspartneritega ning tööturu osapooltega ning kõigi teiste asjakohaste organitega vastavalt nende institutsionaalsele struktuurile.

Motivatsioon

See peaks tõhustama partnerlussuhteid.

8. soovitus

Artikkel 19

Komisjoni pakutud tekst	Regioonide komitee muudatusettepanek
(c) ühise kalanduspoliitika rakendamise haldusstruktuuri täiustamise ja moderniseerimise ning fondi juhtimiseks ja kontrollimiseks vajaliku haldussuutlikkuse tugevdamisega seotud tegevused;	(c) ühise kalanduspoliitika rakendamise haldusstruktuuri täiustamise ja moderniseerimise ning fondi juhtimiseks ja kontrollimiseks vajaliku haldussuutlikkuse tugevdamisega seotud tegevused, sealhulgas korraldusametuse teatavate ülesannete delegeerimine piirkondlikule tasandile tegevuse tõhustamiseks;

Motivatsioon

Pakutud korraldusametuse töö või osa selle tööst tuleks delegeerida riigi tasandist allapoole. Nii PESCA rahastamine (1996–2000) kui ka praeguse sihtala 1 (2000–2006) programmide rahastamine on näidanud, et programmi kõige tõhusamaks, sujuvamaks ja lihtsaks toimimiseks on vaja kohalikkus juhtimist. Seepärast peab määrus võimaldama liikmesriikidel delegeerida mõned korraldusametuse ülesanded kohalikele partneritele.

9. soovitus

Artikkel 23

Komisjoni pakutud tekst	Regioonide komitee muudatusettepanek
Reguleerimisala	Reguleerimisala
<p>Fond aitab rahastada:</p> <p>(a) riigiabi laevaomanikele ja meeskonnaliikmetele, keda mõjutavad püügikoormuse kohandamise riiklikud kavad, kui need on osa:</p> <ul style="list-style-type: none"> — määruse (EÜ) nr 2371/2002 artiklis 5 nimetatud taastamiskavadest, — määruse (EÜ) nr 2371/2002 artiklites 7 ja 8 nimetatud erakorralistest meetmetest, — püügikoormuse kohandamise riiklikest kavadest juhul, kui ühenduse ja kolmanda riigi vahelise kalanduslepingu uuendamata jätmise või rahvusvaheline kokkulepe või mõni muu leping on põhjustanud kalastusvõimaluste olulist vähenemist — määruse (EÜ) nr 2371/2002 artiklis 6 nimetatud majandamiskavadest, — laevastiku koosseisust kuni kaheks aastaks väljaarvamise riiklikest kavadest, mis on osa määruse (EÜ) nr 2371/2002 (ühenduse kalalaevastiku tootmisvõimsuse kohandamise kohta) artiklites 11–16 kehtestatud kohustustest 	<p>Fond aitab rahastada:</p> <p>(a) riigiabi laevaomanikele ja meeskonnaliikmetele, keda mõjutavad püügikoormuse kohandamise riiklikud kavad, kui need on osa:</p> <ul style="list-style-type: none"> — määruse (EÜ) nr 2371/2002 artiklis 5 nimetatud taastamiskavadest, — määruse (EÜ) nr 2371/2002 artiklites 7 ja 8 nimetatud erakorralistest meetmetest, — püügikoormuse kohandamise riiklikest kavadest juhul, kui ühenduse ja kolmanda riigi vahelise kalanduslepingu uuendamata jätmise või rahvusvaheline kokkulepe või mõni muu leping on põhjustanud kalastusvõimaluste olulist vähenemist; — määruse (EÜ) nr 2371/2002 artiklis 6 nimetatud majandamiskavadest, — laevastiku koosseisust kuni kaheks aastaks väljaarvamise riiklikest kavadest, mis on osa määruse (EÜ) nr 2371/2002 (ühenduse kalalaevastiku tootmisvõimsuse kohandamise kohta) artiklites 11–16 kehtestatud kohustustest

Motivatsioon

Kohandamise kavad kalandussektoris peavad kehtima vähemalt sama kaua kui rakenduskavad, mille osaks nad on.

10. soovitus

Artikli 24 lõige 6

Komisjoni pakutud tekst	Regioonide komitee muudatusettepanek
<p>6. Artikli 23 lõikes a) nimetatud riikliku püügikoormuse kohandamise kava kestus ei ületa kahte aastat. Artikli 23 lõike a) esimeses, teises ja neljandas taandes sätestatud juhtudel võtab liikmesriik riikliku plaani vastu kahe kuu jooksul pärast kuupäeva, millal nõukogu või komisjon tegi oma otsuse. Artikli 23 lõike a) kolmandas taandes sätestatud juhtudel võtab liikmesriik kalurite ja laevade ümberstruktureerimist puudutavad kavad vastu kahe kuu jooksul pärast komisjoni teadet.</p>	<p>6. Artikli 23 lõikes a) nimetatud riikliku püügikoormuse kohandamise kava kestus ei ületa kahte aastat. Artikli 23 lõike a) esimeses, teises ja neljandas taandes sätestatud juhtudel võtab liikmesriik riikliku plaani vastu kahe kuu jooksul pärast kuupäeva, millal nõukogu või komisjon tegi oma otsuse. Artikli 23 lõike a) kolmandas taandes sätestatud juhtudel võtab liikmesriik kalurite ja laevade ümberstruktureerimist puudutavad kavad vastu kahe nelja kuu jooksul pärast komisjoni teadet.</p>

Motivatsioon

Laevastiku kohandamise kavade tähtaegade piiramine kahele kuule ei ole programmitöö perioodil 2007–2013 õigustatud. Teise paranduse puhul leitakse, et kaks kuud ei ole piisav aeg ning seda tuleks laiendada neljale kuule.

11. soovitus

Artikkel 25

Komisjoni pakutud tekst	Regioonide komitee muudatusettepanek
<p>Riigiabi püsivale lõpetamisele</p> <p>1. Fond abistab laevade püügitegevuse püsiva lõpetamise osalisel rahastamisel, kui see on osa artikli 23 lõikes a) nimetatud püügikoormuse kohandamise kavast. Laeva kalastustegevuse lõplikuks lõpetamiseks saab olla vaid laeva vanametalliks lammutamine või kasutamiseesmärgi mittetulunduslikuks muutmine.</p> <p>Laeva omanikule makstav riigiabi lõpliku lõpetamise eest vastab laeva püügimahule ja vajaduse korral sellega seotud kalastusõigustele.</p>	<p>Riigiabi püsivale lõpetamisele</p> <p>1. Fond abistab laevade püügitegevuse püsiva lõpetamise osalisel rahastamisel, kui see on osa artikli 23 lõikes a) nimetatud püügikoormuse kohandamise kavast. Laeva kalastustegevuse lõplikuks lõpetamiseks saab olla vaid laeva vanametalliks lammutamine või kasutamiseesmärgi mittetulunduslikuks muutmine.</p> <p>Laeva omanikule makstav riigiabi lõpliku lõpetamise eest vastab laeva püügimahule ja vajaduse korral sellega seotud kalastusõigustele.</p>

Motivatsioon

Riigiabiga laevade püügitegevuse püsivale lõpetamisele püütakse tagada kalalaevastiku vähendamist. Kala-laevastik väheneb seoses laeva vanametalliks lammutamisega, kuid mitte kalavarudele juurdepääsu õiguste kaotamisega. NEAFC laevade puhul tähendaks kalastusüksuse tegevuse lõpetamine seda, et kaotatakse siiani legaalne võimalus "koguda" oma juurdepääsuõigusi ning neid teistele laevadele üle kanda, et tagada individuaalkvootide jagamisega suurem püügimaht.

12. soovitus

Artikli 26 lõige 1

Komisjoni pakutud tekst	Regioonide komitee muudatusettepanek
<p>Riigiabi ajutisele lõpetamisele</p> <p>1. Artikli 23 lõigu a) esimeses, teises ja neljandas taandes nimetatud püügikoormuse kohandamise kavade raames võib fond osaleda kaluritele ja laevaomanikele suunatud kalastustegevuse ajutise lõpetamise abimeetmete rahastamises maksimaalselt aasta jooksul, kusjuures seda perioodi võib aasta võrra pikendada.</p> <p>Need püügikoormuse kohandamise kavaga kaasaskäivad ajutise lõpetamise meetmed tagavad kahe aasta jooksul püsiva tootismahu kahanemise ulatuses, mis on vähemalt võrdne ajutisest lõpetamisest tuleneva püügikoormuse kahandamisega.</p>	<p>Riigiabi ajutisele lõpetamisele</p> <p>1. Artikli 23 lõigu a) esimeses, teises ja neljandas taandes nimetatud püügikoormuse kohandamise kavade raames võib fond osaleda kaluritele ja laevaomanikele suunatud kalastustegevuse ajutise lõpetamise abimeetmete rahastamises maksimaalselt aasta jooksul, kusjuures seda perioodi võib aasta võrra pikendada.</p> <p>Need püügikoormuse kohandamise kavaga kaasaskäivad ajutise lõpetamise meetmed tagavad kahe aasta jooksul püsiva tootismahu kahanemise ulatuses, mis on vähemalt võrdne ajutisest lõpetamisest tuleneva püügikoormuse kahandamisega.</p>

Motivatsioon

Püügitegevuse ajutise lõpetamise meetmetel peab olema püsiv positiivne mõju ning seetõttu peavad need kuuluma püügikoormuse kohandamise kavasse. Tingimus, et laeva püsiva püügikoormuse kahanemine peab vastama ajutisest lõpetamisest tuleneva püügikoormuse kahanemisele, on ülemäärane. Igal liikmesriigil on õigus toimida vastavalt oma kohandamise kavale.

13. soovitus

Artikkel 27

Komisjoni pakutud tekst	Regioonide komitee muudatusettepanek
<p>Kalalaevade pardal tehtavad investeeringud ja selektiivsus</p> <p>1. Fond võib osaleda seadmete rahastamisel, kui need:</p> <p>(a) on sätestatud määruse (EÜ) nr 2371/2002 artikli 11 lõikes 5;</p> <p>(b) võimaldavad hoida pardal saaki, mille vette tagasi laskmine pole enam lubatud;</p> <p>(c) on osa uute tehniliste meetmete ettevalmistamise või testimise katseprojektist, mida rahastatakse vaid komisjoni või nõukogu poolt määratud perioodil;</p> <p>(d) vähendavad kalastuse mõju elupaikadele ja merepõhjale ning mittekaubanduslikele liikidele ja tegemist ei ole kalapüügi vahenditega.</p> <p>2. Fond võib osaleda kalapüügi vahendite selektiivsuse saavutamiseks tehtavate investeeringute rahastamisel juhul, kui artikli 23 lõigu a esimeses taandes nimetatud taastamisplaani hõlmatud kalalaev muudab kalastusmeetodit ja läheb ühelt kalapüügi liigilt üle teisele, mille varud on kalastamiseks piisavad; fond võib osaleda vaid esimese kalapüügi vahendite asendamiseks tehtava investeeringu rahastamisel.</p> <p>3. Lisaks lõikes 2 kirjeldatud juhtudele võib fond osaleda kalapüügi vahendite esmasel asendamisel ka siis, kui uus kalapüügi vahend on selektiivsem ja vastab selliste tunnustatud keskkonnakriteeriumidele ja tavadele, mis ulatuvad kaugemale praegustest reguleerivatest kohustus-test.</p>	<p>Kalalaevade pardal tehtavad investeeringud ja selektiivsus</p> <p>1. Fond võib osaleda seadmete rahastamisel, kui need:</p> <p>(a) on sätestatud määruse (EÜ) nr 2371/2002 artikli 11 lõikes 5;</p> <p>(b) võimaldavad hoida pardal saaki, mille vette tagasi laskmine pole enam lubatud;</p> <p>(c) on osa uute tehniliste meetmete ettevalmistamise või testimise katseprojektist, mida rahastatakse vaid komisjoni või nõukogu poolt määratud perioodil;</p> <p>(d) vähendavad kalastuse mõju elupaikadele ja merepõhjale ning mittekaubanduslikele liikidele ja tegemist ei ole kalapüügi vahenditega;</p> <p><u>(e) on seotud selektiivsemate või väiksema mõjuga püügi-tehnikatega, millega välditakse ebasoovitavat kaaspüüki, parandatakse püütud ja pardal säilitatavate toodete kvaliteeti ja ohutust ning täiustatakse töö- ja ohutustingimusi.</u></p> <p>2. Fond võib osaleda kalapüügi vahendite selektiivsuse saavutamiseks tehtavate investeeringute rahastamisel juhul, kui artikli 23 lõigu a esimeses taandes nimetatud taastamisplaani hõlmatud kalalaev muudab kalastusmeetodit ja läheb ühelt kalapüügi liigilt üle teisele, mille varud on kalastamiseks piisavad; fond võib osaleda vaid esimese kalapüügi vahendite asendamiseks tehtava investeeringu rahastamisel.</p> <p>3. Lisaks lõikes 2 kirjeldatud juhtudele võib fond osaleda kalapüügi vahendite esmasel asendamisel ka siis, kui uus kalapüügi vahend on selektiivsem ja vastab selliste tunnustatud keskkonnakriteeriumidele ja tavadele, mis ulatuvad kaugemale praegustest reguleerivatest kohustus-test.</p> <p>4. <u>Fondist võiks rahastada uute kalalaevade ehitamist, kui</u></p> <p>— <u>meede lülitatakse koos piisavate selgitustega siseriiklikusse arengukavasse,</u></p> <p>— <u>sellega ei vähendata siseriiklike püügi koormuse kohandamise kavade tõhusust.</u></p>

Motivatsioon

Tagada, et abi hulka võib kuuluda ka laevade varustamine või moderniseerimine kalalaevastiku tingimuste parandamiseks ning vältida ühenduse kalalaevastiku liigset vananemist, kui sellega ei vähendata siseriiklike püügi koormuse kohandamise kavade tõhusust.

14. soovitus

Artikkel 27 a

Komisjoni pakutud tekst	Regioonide komitee muudatusettepanek
<p style="text-align: center;"><i>Artikkel 27 a</i></p> <p style="text-align: center;">Väikesemahuline rannapüük</p> <p>1. Käesolevas artiklis tähendab “väikesemahuline rannapüük” kalastamist kalalaevadega, mille üldpikkus on alla 12 meetri ja mis ei kasuta komisjoni 2003. aasta 30. detsembri määruse (EÜ) nr 26/2004 (ühenduse kalalaevade registri kohta) I lisa 2. tabelis loetletud veetavaid püüni-seid.</p> <p>2. Kui fond käesoleva määruse artikli 27 kohaselt finantseerib väikesemahulise rannapüügi meetmeid, tuleb II lisas oleva tabeli 2. rühmas näidatud eraisikute finantsosuluse määra vähendada 20% võrra.</p> <p>3. Kui fond finantseerib käesoleva määruse artiklile 28 vastavaid meetmeid, tuleb kohaldada II lisa 3. rühmas näidatud määrasid.</p> <p>4. Fond võib osaleda väikesemahulise rannapüügi tegelevate kaluritele ja laevaomanikele lisatasude maks-mises, et:</p> <ul style="list-style-type: none"> — parandada teatud kalastuspiirkondade majandamist ja neile juurdepääsemise tingimuste kontrollimist; — edendada tootmise korraldamist, kalandustoodete töötlemis- ja müügiahelat; — edendada vabatahtlike algatusi püügikoormuse vähen-damiseks kalavarude säilitamise eesmärgil; — kasutada püügikoormust mittesuurendavaid tehnoloogilisi uuendusi (rohkem selektiivseid kalastustehnikaid, mis lähevad kaugemale olulistest regulatiivsetest nõuetest) <p>Kohaldatakse käesoleva määruse II lisas toodud tabeli 3. rühmas sätestatud määrasid</p>	<p style="text-align: center;"><i>Artikkel 27 a</i></p> <p style="text-align: center;">Väikesemahuline rannapüük</p> <p>1. Käesolevas artiklis tähendab “väikesemahuline ranna-püük” kalastamist kalalaevadega, mille üldpikkus on alla 12 meetri ja mis ei kasuta komisjoni 2003. aasta 30. detsembri määruse (EÜ) nr 26/2004 (ühenduse kalalaevade regi-stri kohta) I lisa 2. tabelis loetletud veetavaid püüniseid.</p> <p>2. Kui fond käesoleva määruse artikli 27 kohaselt finantseerib väikesemahulise rannapüügi meetmeid, tuleb II lisas oleva tabeli 2. rühmas näidatud eraisikute finantsosa-luse määra vähendada 20% võrra.</p> <p>3. Kui fond finantseerib käesoleva määruse artiklile 28 vastavaid meetmeid, tuleb kohaldada II lisa 3. rühmas näidatud määrasid.</p> <p>4. Fond võib osaleda väikesemahulise rannapüügi tegelevate kaluritele ja laevaomanikele lisatasude maks-mises, et:</p> <ul style="list-style-type: none"> — parandada teatud kalastuspiirkondade majandamist ja neile juurdepääsemise tingimuste kontrollimist; — edendada tootmise korraldamist, kalandustoodete töötlemis- ja müügiahelat; — edendada vabatahtlike algatusi püügikoormuse vähen-damiseks kalavarude säilitamise eesmärgil; — kasutada püügikoormust mittesuurendavaid tehnoloogilisi uuendusi (rohkem selektiivseid kalastustehnikaid, mis lähevad kaugemale olulistest regulatiivsetest nõuetest).; — soodustada kalaliikide püüki, mille püügikvoot on <u>alatäidetud</u>; — <u>aidata kaasa uuendustele rannikualade tervikarengu edendamiseks</u>; — <u>ajakohastada pardal olevaid ohutusseadmeid ning hügieeni- ja töötingimusi</u>; — <u>juurutada biolagunevate püügivahendite kasutamist eriti kaitstud merealadel</u>. <p>Kohaldatakse käesoleva määruse II lisas toodud tabeli 3. rühmas sätestatud määrasid.</p>

Motivatsioon

Täpsustada kõnealuse artikli määratlust ja rakendusala ning seetõttu, et ettevõtjaid tuleb julgustada ära kasutama kalaliike, mille püügikvoot on alatäidetud, mitte keskenduma kalaliikide püügile, mille püügi-koormus on ammendatud.

15. soovitus

Artikkel 28

Komisjoni pakutud tekst	Regioonide komitee muudatusettepanek
<p>Sotsiaalmajanduslik hüvitis laevastiku majandamise eest</p> <p>1. Fond võib osaleda järgmiste sotsiaalmajanduslike meetmete rahastamisel, mida liikmesriigid soovivad kalapüügi arengust mõjutatud kaluritele:</p> <p>(a) tegevuste mitmekesistamine, et luua rohkem töökohti kalandussektoris hõivatud inimestele;</p> <p>(b) ümberõppeskeemid merekalandusest väljapoole jääva elukutse omandamiseks;</p> <p>(c) varajane lahkumine kalandussektorist, kaasa arvatud varajane pensionile minek;</p> <p>2. Fond võib ka osaleda esimest korda isikliku kala-laeva omanikuks saada soovivatele noortele kaluritele mõeldud koolitusmeetmete ja koolitussoodustuste rahastamises.</p>	<p>Sotsiaalmajanduslik hüvitis laevastiku majandamise eest</p> <p>1. Fond võib osaleda järgmiste sotsiaalmajanduslike meetmete rahastamisel, mida liikmesriigid soovivad kalapüügi arengust mõjutatud kaluritele:</p> <p>(a) tegevuste mitmekesistamine, et luua rohkem töökohti kalandussektoris hõivatud inimestele;</p> <p>(b) ümberõppeskeemid merekalandusest väljapoole jääva elukutse omandamiseks;</p> <p>(c) varajane lahkumine kalandussektorist, kaasa arvatud varajane pensionile minek;</p> <p>(d) <u>ajutise püügikeelu tagajärgede minimeerimine;</u></p> <p>(e) <u>püügitegevuse alalise lõpetamise meetmetest tulenev töökohtade kaotus kalandussektoris.</u></p> <p>2. Fond võib ka osaleda esimest korda isikliku kala-laeva omanikuks saada soovivatele noortele kaluritele mõeldud koolitusmeetmete ja koolitussoodustuste rahastamises.</p>

Motivatsioon

On täiesti selge, et ettevõtjad ei peaks kannatama majanduslikku kahju ametivõimude poolt kehtestatud keelu tõttu. Püügikoormuse kohandamise meetmed viivad kalapüügiksuste ja üksustes olevate töökohtade kaotamiseni. Tuleb tagada sotsiaalmajanduslikud meetmedlaevapere liikmetele, keda mõjutab laeva püügitegevuse alaline lõpetamine, nagu on sätestatud praegu kehtivas raamistikus.

16. soovitus

Artikkel 30

Komisjoni pakutud tekst	Regioonide komitee muudatusettepanek
<p>Abikõlbulikud meetmed</p> <p>1. Fond toetab investeringuid, mis aitavad ellu viia ühte või mitut alljärgnevatest eesmärkidest:</p> <p>a) uute liikidega mitmekesistamine ja heade turuväljavaadete liikide tootmine;</p> <p>b) kasvatusmeetodite rakendamine, mis kalandussektori tavapraktikaga võrreldes vähendavad oluliselt keskkonnale avaldatavat mõju;</p> <p>c) majandus- ja sotsiaalse konteksti ning keskkonna säilitamiseks oluliste traditsiooniliste akvakultuuritegevuste toetamine;</p> <p>d) käesoleva jaotise III peatükis sätestatud akvakultuuriga seotud ühisest huvist lähtuvad meetmed ja kutsekoolitus;</p>	<p>Abikõlbulikud meetmed</p> <p>1. Fond toetab investeringuid, mis aitavad ellu viia ühte või mitut alljärgnevatest eesmärkidest:</p> <p>a) uute liikidega mitmekesistamine ja heade turuväljavaadete liikide tootmine;</p> <p>b) kasvatusmeetodite rakendamine, mis kalandussektori tavapraktikaga võrreldes vähendavad oluliselt keskkonnale avaldatavat mõju;</p> <p>c) majandus- ja sotsiaalse konteksti ning keskkonna säilitamiseks oluliste traditsiooniliste akvakultuuritegevuste toetamine;</p> <p>d) käesoleva jaotise III peatükis sätestatud akvakultuuriga seotud ühisest huvist lähtuvad meetmed ja kutsekoolitus;</p>

Komisjoni pakutud tekst	Regioonide komitee muudatusettepanek
e) akvakultuuri tootmismeetodite kasutamise hüvitamine keskkonna kaitsmise ja looduse säilitamise eesmärgil; f) meetmete võtmine rahvatervise ja loomade tervise kaitseks.	e) akvakultuuri tootmismeetodite kasutamise hüvitamine keskkonna kaitsmise ja looduse säilitamise eesmärgil; f) meetmete võtmine rahvatervise ja loomade tervise kaitseks.
2. Investeeringusabi suunatakse mikro- ja väikeettevõtetele.	2. Investeeringusabi suunatakse mikro- ja väikeettevõtetele.

Motivatsioon

Euroopa Kalandusfond aitab akvakultuurisektoris kaasa nii töökohtade loomisele ja majandustegevuste mitmekesistamisele kui ka toodete turustusele ja töötlemisele. Kõnealune toetus ei tohiks olla piiratud mikro- ja väikeettevõtete poolt tehtavate investeeringutega. Liikmesriigid võivad oma võimalustest lähtuvalt seada abisaamise prioriteediks need projektid, mis on kalandusvaldkonna ja kalandusest sõltuvate piirkondade sotsiaalmajandusliku arengu seisukohast kõige tõhusamad.

17. soovitus

Artikkel 33

Komisjoni pakutud tekst	Regioonide komitee muudatusettepanek
Investeeringud töötlemise ja turustamise	Investeeringud töötlemise ja turustamise
1. Fond võib toetada riiklikku strateegilisse kavva kaasatud konkreetsete strateegiade raames investeeringuid, mis on seotud otseseks inimtarbimiseks mõeldud tootmise ning kalandus- ja akvakultuuritoodete müügiga. Investeeringusabi suunatakse mikro- ja väikeettevõtetele.	1. Fond võib toetada riiklikku strateegilisse kavva kaasatud konkreetsete strateegiade raames investeeringuid, mis on seotud otseseks inimtarbimiseks mõeldud tootmise ning kalandus- ja akvakultuuritoodete müügiga. Investeeringusabi suunatakse mikro- ja väikeettevõtetele.

Motivatsioon

Euroopa Kalandusfond aitab akvakultuurisektoris kaasa nii töökohtade loomisele ja majandustegevuste mitmekesistamisele kui ka toodete turustusele ja töötlemisele. Kõnealune toetus ei tohiks olla piiratud mikro- ja väikeettevõtete poolt tehtavate investeeringutega. Liikmesriigid võivad oma võimalustest lähtuvalt seada abisaamise prioriteediks need projektid, mis on kalandusvaldkonna ja kalandusest sõltuvate piirkondade sotsiaalmajandusliku arengu seisukohast kõige tõhusamad.

18. soovitus

Artikkel 34.2

Komisjoni pakutud tekst	Regioonide komitee muudatusettepanek
	<u>(g) väärtuse lisamine tootmisahela algetapis, näiteks esmane ja teisene töötlemine.</u>

Motivatsioon

See on üks paljude praeguste strateegiade eesmärke ja elavdab oluliselt majanduslikku arengut uutes ja olemasolevates töötlemisettevõtetes.

19. soovitus

Artikkel 36

Komisjoni pakutud tekst	Regioonide komitee muudatusettepanek
	(e) <u>aidata rahastada kalandussektori kollektiivide algseid moodustamiskulusid.</u>

Motivatsioon

Kollektiivsete projektide abistamine on tervitatav. Kuid kollektiivsete meetmete võtmiseks on sageli vaja moodustada uued organisatsioonid, mistõttu abi peaks hõlmama ka nende algseid moodustamiskulusid.

20. soovitus

Artikkel 38.2

Komisjoni pakutud tekst	Regioonide komitee muudatusettepanek
	(f) <u>abiga kaiäärsete kalaturgude olukorra parandamiseks.</u>

Motivatsioon

See on valdkond, mille lisaväärtus aitab toetada teisi artiklis mainitud investeeringuid.

21. soovitus

Artikli 39 lõige 3

Komisjoni pakutud tekst	Regioonide komitee muudatusettepanek
<p>3. Investeeringud on seotud:</p> <p>(a) riiklike ja riikidevaheliste müügiedenduskampaaniate läbiviimisega;</p> <p>(b) liikide müügiga, mida püütakse ülemääraselt või vähe ja mis lastakse vette tagasi või ei paku kaubanduslikku huvi;</p> <p>(c) kalandus- ja akvakultuuritoodete kvaliteedipoliitika rakendamisega;</p> <p>(d) keskkonda vähe mõjutavate püügimeetoditega saadud toodete edendamiseks;</p> <p>(e) määruses (EMÜ) nr 2081/92 sätestatud tingimustele vastavate toodete edendamiseks;</p> <p>(f) kvaliteeditõenditega;</p> <p>(g) märgistamisega, kaasa arvatud keskkonnasõbralike püügimeetodite kasutamisel saadud toodete märgistamine;</p> <p>(h) toodete müügiedenduskampaaniatega või kalandussektori maine parandamise kampaaniatega;</p> <p>(i) turuküsitluste korraldamisega.</p>	<p>3. Investeeringud on seotud:</p> <p>(a) riiklike ja riikidevaheliste müügiedenduskampaaniate läbiviimisega;</p> <p>(b) liikide müügiga, mida püütakse ülemääraselt või vähe ja mis tavaliselt lastakse vette tagasi või ei paku kaubanduslikku huvi;</p> <p>(c) kalandus- ja akvakultuuritoodete kvaliteedipoliitika rakendamisega;</p> <p>(d) keskkonda vähe mõjutavate püügimeetoditega saadud toodete edendamiseks;</p> <p>(e) määruses (EMÜ) nr 2081/92 sätestatud tingimustele vastavate toodete edendamiseks;</p> <p>(f) kvaliteeditõenditega;</p> <p>(g) märgistamisega, kaasa arvatud keskkonnasõbralike püügimeetodite kasutamisel saadud toodete märgistamine;</p> <p>(h) toodete müügiedenduskampaaniatega või kalandussektori maine parandamise kampaaniatega;</p> <p>(i) turuküsitluste korraldamisega;</p> <p>(j) <u>kalatootjate organisatsioonide loomise ja toimimise toetamisega.</u></p>

Motivatsioon

Muudatusettepaneku esimene pool on täpsustav ja teise poole eesmärk on tagada, et jätkataks kalatootjate organisatsioonide toetamist, arvestades Kalanduse Arendusrahastu antud toetuse positiivset mõju kalatootjate edendamisele.

22. soovitus

Artikkel 41

Komisjoni pakutud tekst	Regioonide komitee muudatusettepanek
<p>Kalalaevade moderniseerimine või ümberhindamine</p> <p>Fond võib toetada avalik-õiguslike või avaliku sektori osalusega asutuste poolt liikmesriigi lipu all teostatavat kalandussektori kalalaevade moderniseerimist ainult koolitus- või teadusliku uurimistöö eesmärgil.</p> <p>Fond võib toetada kalalaeva ümberhindamist väljaspool kutselist kalapüüki toimuva pideva mittetulundusliku tegevuse jaoks.</p>	<p>Kalalaevade moderniseerimine või ümberhindamine</p> <p>Fond võib toetada avalik-õiguslike või avaliku sektori osalusega asutuste poolt liikmesriigi lipu all teostatavat kalandussektori kalalaevade moderniseerimist ainult koolitus- või teadusliku uurimistöö eesmärgil.</p> <p>Fond võib toetada kalalaeva ümberhindamist väljaspool kutselist kalapüüki toimuva pideva mittetulundusliku tegevuse jaoks.</p>

Motivatsioon

On sobiv toetada kalalaevade kasutust teistsuguse tegevuste jaoks, sh ka tulundusliku tegevuse jaoks, kui nimetatud tegevused ei ole seotud kutselise kalapüügiga. Kuni aastani 2002 kehtinud mitmeaastased kalalaevastiku arenduskavad oleksid olnud palju tõhusamad, kui kalalaevu oleks võinud kasutada muuks, sh kaubanduslikuks tegevuseks, näiteks turismisektoris.

23. soovitus

Artikkel 42

Komisjoni pakutud tekst	Regioonide komitee muudatusettepanek
<p>Abi reguleerimisala</p> <p>(1) Lisaks ühenduse muudele vahenditele annab fond abi rannapüügipiirkondade säästvate arengule ja elukvaliteedi parandamisele, mis on abikõlblikud üldstrateegia osana, millega püütakse toetada ühise kalanduspoliitika eesmärkide elluviimist, arvestades eelkõige selle sotsiaalmajanduslikke tagajärgi.</p> <p>(2) Rannapüügipiirkondade säästva arengu toetamiseks võetavate meetmete abil püütakse:</p> <p>(a) säilitada nende piirkondade majanduslik ja sotsiaalne heaolu ning kalandus- ja akvakultuuritoodete väärtus;</p> <p>(b) säilitada ja luua töökohti rannapüügipiirkondades, toetades selleks kalandussektoris toimunud muudatuste tõttu sotsiaalmajanduslikesse raskustesse sattunud piirkondades pakutavate võimaluste mitmekesistamist või majanduslikku ja sotsiaalset ümberstruktureerimist;</p> <p>(c) edendada rannakeskkonna kvaliteeti;</p> <p>(d) toetada ja arendada riiklike ja riikidevaheliste rannapüügipiirkondade vahelist koostööd.</p> <p>(3) Iga liikmesriik lisab oma rakenduskavale loetelu piirkondadest, mis on fondi jaoks abikõlblikud rannapüügipiirkondade säästva arengu raames.</p> <p>Kalanduse rannapüügipiirkond, milleks on mere või järve kallas või kalandusega seotud jõe suudmeala, on üldiselt väiksem kui NUTS III territoorium. Piirkond peaks olema geograafiliselt, okeanograafiliselt, majanduslikult ja sotsiaalselt piisavalt ühtne.</p> <p>Piirkond peaks olema madala asustustihedusega, kalandussektor peaks andma seal tööd küllaltki paljudele inimestele, püügivõimalused piirkonnas peaksid halvenema ning üheski kohaliku omavalitsuse üksuses ei tohiks olla üle 100 000 elaniku.</p> <p>4. Liikmesriik teavitab komisjoni lõikele 3 vastavatest abikõlblikest piirkondadest.</p>	<p>Abi reguleerimisala</p> <p>(1) Lisaks ühenduse muudele vahenditele annab fond abi rannapüügipiirkondade ja eriti mereäärsete äärealade säästvate arengule ja elukvaliteedi parandamisele, mis on abikõlblikud üldstrateegia osana, millega püütakse toetada ühise kalanduspoliitika eesmärkide elluviimist, arvestades eelkõige selle sotsiaalmajanduslikke tagajärgi.</p> <p>(2) Rannapüügipiirkondade säästva arengu toetamiseks võetavate meetmete abil püütakse:</p> <p>(a) säilitada nende piirkondade majanduslik ja sotsiaalne heaolu ning kalandus- ja akvakultuuritoodete väärtus;</p> <p>(b) säilitada ja luua töökohti rannapüügipiirkondades, toetades selleks kalandussektoris toimunud muudatuste tõttu sotsiaalmajanduslikesse raskustesse sattunud piirkondades pakutavate võimaluste mitmekesistamist või majanduslikku ja sotsiaalset ümberstruktureerimist;</p> <p>(c) edendada rannakeskkonna kvaliteeti;</p> <p>(d) toetada ja arendada riiklike ja riikidevaheliste rannapüügipiirkondade vahelist koostööd.</p> <p>(3) Iga liikmesriik lisab oma rakenduskavale loetelu piirkondadest, mis on fondi jaoks abikõlblikud rannapüügipiirkondade säästva arengu raames.</p>

Komisjoni pakutud tekst	Regioonide komitee muudatusettepanek
	<p>Kalanduse rannapiirkond, milleks on mere või järve kallas või kalandusega seotud jõe suudmeala, on üldiselt väiksem kui NUTS III territoorium. Piirkond peaks olema geograafiliselt, okeanograafiliselt, majanduslikult ja sotsiaalselt piisavalt ühtne.</p> <p>Piirkond peaks olema madala asustustihedusega, kalandussektor peaks andma seal tööd küllaltki paljudele inimestele, püügi võimalused piirkonnas peaksid halvenema ning üheski kohaliku omavalitsuse üksuses ei tohiks olla üle 100 000 elaniku.</p> <p>4. Liikmesriik teavitab komisjoni löikele 3 vastavatest abikõlblikest piirkondadest.</p>

Motivatsioon

Muudatusettepaneku esimene pool täpsustab prioriteete. Teine pool on ajendatud asjaolust, et artikli kaks esimest lõiku määravad kindlaks meetme põhisuuna. Kuivõrd geograafiline, okeanograafiline, majanduslik ja sotsiaalne ühtsus on abi saamiseks piisav eeltingimus, siis ei tohiks fondipoolse abi andmist piirata ainult vähem kui 100 000 elanikuga kohalikele omavalitsustele.

24. soovitus

Artikkel 44

Komisjoni pakutud tekst	Regioonide komitee muudatusettepanek
<p>Osalemine rannapüügi piirkondade säästvas arengus</p> <p>1. Rannapüügi piirkondade säästvat arengut toetavaid meetmeid viib kindlaksmääratud territooriumil ellu partneritegrupp, mis on moodustatud selleks tegevuseks väljavalitud kohalikest avaliku ja erasektori esindajatest, edaspidi nimetatud "rannategevusgrupiks" (RTG). Asjaomase liikmesriigi õigusnormide kohaselt moodustatud RTG valitakse läbipaistvuse põhimõtete järgides avaliku projektikonkursi teel.</p> <p>2. RTG-de algatusel toimuva tegevuse puhul vastutab erasektor vähemalt kahe kolmandiku projektide eest.</p> <p>3. RTG-d on õigustatud saama fondilt toetust integreeritud kohaliku arengu meetmetele, mis põhinevad altpoolt tulevadel algatustel ja mida kohaldatakse kindlaksmääratud territooriumil või kindlale inimkategooriale või projektitüübile. Liikmesriigid tagavad RTG piisava haldus- ja finantssuutlikkuse abivormide haldamisel ja kavandatud tegevuste edukal läbiviimisel.</p> <p>4. Territoorium, kus RTG oma meetmeid rakendab, peaks olema ühtne ning omama piisavat inim-, finants- ja majandusressursse elujõulise arengustrateegia toetamiseks.</p> <p>5. Teatud liikmesriigi või piirkonna RTG-d moodustavad oma institutsionaalse struktuuri konkreetses iseloomust lähtudes RTG-de ühenduse, mille nõuetekohase toimimise tagab põhikiri.</p>	<p>Osalemine rannapüügi piirkondade säästvas arengus</p> <p>1. Rannapüügi piirkondade säästvat arengut toetavaid meetmeid võib viib kindlaksmääratud territooriumil ellu viia partneritegrupp, mis on moodustatud selleks tegevuseks väljavalitud kohalikest avaliku ja erasektori esindajatest, edaspidi nimetatud "rannategevusgrupiks" (RTG). Asjaomase liikmesriigi õigusnormide kohaselt moodustatud RTG valitakse läbipaistvuse põhimõtete järgides avaliku projektikonkursi teel.</p> <p>2. RTG-de algatusel toimuva tegevuse puhul vastutab erasektor vähemalt kahe kolmandiku projektide eest.</p> <p>3. RTG-d on õigustatud saama fondilt toetust integreeritud kohaliku arengu meetmetele, mis põhinevad altpoolt tulevadel algatustel ja mida kohaldatakse kindlaksmääratud territooriumil või kindlale inimkategooriale või projektitüübile. Liikmesriigid tagavad RTG piisava haldus- ja finantssuutlikkuse abivormide haldamisel ja kavandatud tegevuste edukal läbiviimisel.</p> <p>4. Territoorium, kus RTG oma meetmeid rakendab, peaks olema ühtne ning omama piisavat inim-, finants- ja majandusressursse elujõulise arengustrateegia toetamiseks.</p> <p>5. Teatud liikmesriigi või piirkonna RTG-d moodustavad oma institutsionaalse struktuuri konkreetses iseloomust lähtudes RTG-de ühenduse, mille nõuetekohase toimimise tagab põhikiri.</p>

Komisjoni pakutud tekst	Regioonide komitee muudatusettepanek
	6. <u>Rannategevusgruppidel tuleks võimaldada vahetada kogemusi heade tavade ja suutlikkuse suurendamise alal LEADERi programmi tegevusrühmadega.</u>

Motivatsioon

Muudatusettepaneku esimene osa täpsustab ja suurendab paindlikust kohalike tingimuste suhtes. Komisjoni pakutud tekstist on välja jäetud lõige 2, sest ei ole sobiv piirata projektide arvu, mida selles valdkonnas võib teostada avaliku sektori initsiatiivil, ning kuna kõige tähtsam on toetada maksimaalselt selliste projektide täideviimist, mis aitavad saavutada kõnealuseid eesmärke, seda sõltumata sellest, kas nad jäävad avaliku- või erasektori vastutusalasse. Uus lõige 6 on motiveeritud vajadusest õppida struktuurifondide raames maakogukondade jaoks välja arendatud headest tavadest. See peaks parandama rannategevusgruppide käivitamist ja töökorraldust programmiperioodi algul.

25. soovitus

Artikkel 54

Komisjoni pakutud tekst	Regioonide komitee muudatusettepanek
Kulude abikõlblikkus	Kulude abikõlblikkus
<p>1. Fondi jaoks abikõlblikud kulud on abisaaja poolt seoses teatud tegevusega tehtud tegelikult kulutused ajavahemikus 1. jaanuarist 2007 kuni 31. detsembrini 2015. Kaasrahastatavad tegevused ei pea olema lõpetatud enne abikõlblikkuse jõustumiskuupäeva.</p> <p>2. Fondi jaoks on abikõlblikud vaid need kulud, mis on seotud tegevustega, mille kohta on tehtud otsus asjakohase rakenduskava korraldusasutuse poolt või korraldusasutuse vastutusel järelevalvekomitee poolt eelnevalt sätestatud kriteeriumide kohaselt.</p> <p>Rakenduskava ülevaatamise käigus kehtestatud uus kulu on abikõlblik alates sellest kuupäevast, millal komisjon sai rakenduskava parandamise taotluse.</p> <p>3. Kulude abikõlblikkuse eeskirjad peavad olema kehtestatud riiklikul tasandil, arvestades käesolevas määruses sätestatud erandeid.</p> <p>4. Järgmised kulud pole abikõlblikud:</p> <p>(a) Lisandväärtusmaks.</p> <p>(b) Võla intress.</p> <p>(c) Maaost suurema summa eest kui 10% asjakohase tegevuse kõigist abikõlblikest kuludest.</p> <p>(d) Majutus.</p> <p>5. Käesoleva artikli lõigete 1–3 sätete kohaldamine ei piira artikli 45 sätete kohaldamist.</p>	<p>1. Fondi jaoks abikõlblikud kulud on abisaaja poolt seoses teatud tegevusega tehtud tegelikult kulutused ajavahemikus 1. jaanuarist 2007 kuni 31. detsembrini 2015. Kaasrahastatavad tegevused ei pea olema lõpetatud enne abikõlblikkuse jõustumiskuupäeva.</p> <p>2. Fondi jaoks on abikõlblikud vaid need kulud, mis on seotud tegevustega, mille kohta on tehtud otsus asjakohase rakenduskava korraldusasutuse poolt või korraldusasutuse vastutusel järelevalvekomitee poolt eelnevalt sätestatud kriteeriumide kohaselt.</p> <p>Rakenduskava ülevaatamise käigus kehtestatud uus kulu on abikõlblik alates sellest kuupäevast, millal komisjon sai rakenduskava parandamise taotluse.</p> <p>3. Kulude abikõlblikkuse eeskirjad peavad olema kehtestatud riiklikul tasandil, arvestades käesolevas määruses sätestatud erandeid.</p> <p>4. Järgmised kulud pole abikõlblikud:</p> <p>(a) Lisandväärtusmaks.</p> <p>(b) Võla intress.</p> <p>(c) Maaost suurema summa eest kui 10% asjakohase tegevuse kõigist abikõlblikest kuludest.</p> <p>(d) Majutus.</p> <p>5. Käesoleva artikli lõigete 1–3 sätete kohaldamine ei piira artikli 45 sätete kohaldamist.</p>

Motivatsioon

Toetus, mida antakse ettevõtetele, mis pole käibemaksukohuslased, peaks sisaldama käibemaksu.

Kulutused majutusele peaksid olema abikõlblikud, kui need tõesti tekivad seoses konkreetsete abikõlblike projektidega.

26. soovitus

Artikkel 63

Komisjoni pakutud tekst	Regioonide komitee muudatusettepanek
(c) kontrollib ta rakendamise tulemusi, eelkõige iga prioriteedi puhul seatud eesmärkide saavutamist ja artiklis 48 nimetatud vahehindamisi;	(c) kontrollib ta rakendamise tulemusi, eelkõige iga prioriteedi puhul seatud eesmärkide saavutamist ja artiklis 48 nimetatud vahehindamisi ning vajaduse korral suunab eelarve vahendid ümber sihtide saavutamise tagamiseks;

Motivatsioon

See aitab protsessi lihtsustada.

27. soovitus

Lisa II

Komisjoni pakutud tekst	Regioonide komitee muudatusettepanek
<u>2. grupp: (tootlikud investeeringud)</u>	<u>2. grupp: (tootlikud investeeringud)</u>
Rannapüügipiirkondade säästva arengu meetmed (artikkel 43); kalalaevade pardal tehtavad investeeringud (artikkel 27); investeeringud akvakultuuri (artikkel 30); investeeringud kalandustoodete töötlemisse ja turustamisse (artikkel 34); uute turgude edendamine ja arendamine (artikkel 39).	Rannapüügipiirkondade säästva arengu meetmed (artikkel 43); kalalaevade pardal tehtavad investeeringud (artikkel 27); investeeringud akvakultuuri (artikkel 30); investeeringud kalandustoodete töötlemisse ja turustamisse (artikkel 34); <u>kalasadamate sisseseade (artikkel 38);</u> uute turgude edendamine ja arendamine (artikkel 39).

Motivatsioon

Abikõlblike meetme hulgast ei tohiks kõrvale jätta kalasadamates tehtavaid erainvesteeringuid, kui need investeeringud on kõigi sadamaid kasutavate kalurite huvides ja aitavad parandada neile pakutavaid teenuseid.

Brüssel, 23. veebruar 2005

Regioonide komitee
president
Peter STRAUB

Regioonide komitee aramus, teemal:

- “Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus Euroopa Sotsiaalfondi kohta” ja teemal:
- “Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus, millega kehtestatakse ühenduse tööhõive ja sotsiaalse solidaarsuse programm PROGRESS”

(2005/C 164/05)

REGIOONIDE KOMITEE

võttes arvesse “Ettepanekut: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus Euroopa Sotsiaalfondi kohta” (KOM(2004) 493 lõplik — 2004/0165 (COD));

võttes arvesse “Ettepanekut: Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus ühenduse tööhõive ja sotsiaalse solidaarsuse programmi PROGRESS kohta” (KOM(2004) 488 lõplik — 2004/0158 (COD));

võttes arvesse komisjoni 15. juuli 2004. a otsust konsulteerida regioonide komiteega selles küsimuses vastavalt Euroopa Ühenduse asutamislepingu artiklitele 265 ja 148;

võttes arvesse regioonide komitee presidendi 5. aprilli 2004. a otsust teha sellekohase arvamuse koostamine ülesandeks majandus- ja sotsiaalpoliitika komisjonile;

võttes arvesse komisjoni teatist “Kolmas aruanne majanduslikust ja sotsiaalsest ühtkuuluvusest” (KOM(2004) 107 lõplik);

võttes arvesse regioonide komitee arvamust komisjoni teatise kohta “Kolmas aruanne majanduslikust ja sotsiaalsest ühtkuuluvusest” (CdR 120/2004 fin);

võttes arvesse valget raamatut “Euroopa avalik haldus” (KOM(2001) 428 lõplik);

võttes arvesse regioonide komitee arvamust teemal “Valge raamat Euroopa avaliku halduse kohta” (CdR 103/2001 fin);

võttes arvesse “Ettepanekut: nõukogu määrus Euroopa Sotsiaalfondi kohta” (KOM(1998) 131 lõplik);

võttes arvesse regioonide komitee arvamust teemal “Ettepanek: nõukogu määrus Euroopa Sotsiaalfondi kohta” (CdR 155/98) ⁽¹⁾;

võttes arvesse regioonide komitee arvamust “Uued Euroopa haldusstruktuurid: Euroopa kodanikualgatused raamistik” (CdR 182/2000 fin) ⁽²⁾;

võttes arvesse komisjoni teatist: “Dialog omavalitsusliitudega Euroopa Liidu poliitika kujundamisel” (KOM(2003) 811 lõplik);

võttes arvesse majandus- ja sotsiaalpoliitika komisjoni poolt 8. detsembril 2004 vastu võetud arvamuse eelnõu (CdR 240/2004 rev. 2) (raportöör: **pr Fernandez Felgueroso**, Gijóni linnapea (ES/PES));

võttis oma 23.–24. veebruaril 2005 toimunud 58. täiskogu istungil (23. veebruaril 2005) ühehäälselt vastu järgneva arvamuse:

1. Regioonide komitee märkused

rahastatakse sihtalade “Lähenedmine” ja “Piirkondade konkurentsivõime ja tööhõive” raames. Lisaks on ette nähtud valdkonnaulesed tingimused fondi poolt väljapakutud tegevuste raames;

REGIOONIDE KOMITEE

1.1 **rõhutab**, et käesolev määrus on osa struktuurifondi määruste paketi, mille Euroopa Komisjon esitas koos teiste seadusettepanekutega 14. juulil 2004. a. Selles määruses kehtestatakse Euroopa Sotsiaalfondi haldamise üldsätted (järgnevalt “fond” või “ESF”) ning määratletakse tegevused, mida

1.2 **toonitab**, et fondil oli siiani oluline rahaline roll tööhõivepoliitikas ning ta käivitas töökohtade loomise pideva protsessi. Lisaks on fond taganud märkimisväärsed aktiivsed tööhõivepoliitika meetmed riiklikul, piirkondlikul ja kohalikul tasandil. ESFi ja Euroopa tööhõivestrateegia vaheline koostöö on käimasoleval programmitöö perioodil andnud mõningaid väga viljakaid tulemusi. Komitee **on kindel**, et ühinemine Lissaboni strateegiaga kujuneb samuti positiivseks;

⁽¹⁾ EÜT C 51, 22.2.1999, lk. 48.

⁽²⁾ EÜT C 144, 16.5.2001, lk. 1.

1.3 **rõhutab**, et Euroopa Sotsiaalfondi põhiülesanne on majandusliku ja sotsiaalse ühtekuuluvuse tugevdamine liikmesriikide poliitilisi meetmeid toetades, et saavutada järgnevat eesmärgid: täielik tööhõive, töökvaliteedi ja -viljakuse parandamine, sotsiaalse integratsiooni edendamine ja piirkondliku sotsiaalse lõhe vähendamine lähtuvalt Euroopa tööhõivestrateegia suunistest ja soovitud. Viimane vaadati 2003. a uuesti läbi, et see kohaldada Lissaboni strateegiale ning kooskõlastada veel enam majandusliku ja sotsiaalse ühtekuuluvuse poliitikaga;

1.4 **märgib**, et praegune määruse ettepanek ei ole piisavalt täpne ja konkreetne. Mõnes osas tuleks luua seos teiste õigusinstrumentidega, mis ei ole käesoleva arvamuse teemaks, et selgitada määruse tegelikku kehtivusala. See puudutab näiteks määruses toodud või kavandatud partnerlussuhete raames läbi viidavate tegevuste rahastamist. Määruse reguleerimisala oleks seega laiem;

1.5 **tunneb muret** rolli pärast, mis anti liikmesriikidele ja haldusasutustele fondi eesmärkide jälgimisel, ilma et piirkondlikud ja kohalikud omavalitsused oleks haaratud nende partnerlussuhete arendamisse; **meenutab** vajadust kaasata piirkonnad ja kohalikud omavalitsused üha enam fondi meetmete kehtestamisse, programmeerimisse ja rakendamisse vastavalt subsidiaarsuse põhimõttele ning arvestades vastava liikmesriigi institutsioonilist süsteemi;

1.6 **võtab teadmiseks** tõdemused, mida käsitletakse kolmandas majandusliku ja sotsiaalse ühtekuuluvuse aruandes Euroopa rahvastiku vananemise probleemi kohta, ja kõnealuse situatsiooni mõjudest tööjõuturule. Vastavalt nimetatud dokumendile ning viimastele prognoosidele tuleb lähtuda sellest, et aastaks 2025 väheneb 15-64-aastaste elanike arv ELis 10 % võrra. Seega tõuseb üle 65-aastaste elanike arv. Lühidalt öeldes, ELi rahvastiku vananemine toob endaga aegamisi kaasa töötava elanikkonna osa vähenemise. Nimetatud prognoosidest nähtub ELi jätkuva majanduskasvu, tööhõivemäära tõstmise ning samaaegselt ennetähtaegsele vanaduspensionile siirduvate isikute arvu vähendamise olulisus. Sellega seoses viidatakse regioonide komitee 56. täiskogu istungi 29. septembri 2004. aasta arvamusele komisjoni teatise "Vanema elanikkonna tööhõivemäärade ning vanaduspensionile siirdumise eeldused" (1) kohta.

1.7 **on arvamusel**, et tulevane ESFi määrus peab ühendama nii naistele kui meestele suunatud poliitika, et säilitada töötajate konkurentsivõime tööea lõpuni ning pöörata tähelepanu üle 40-aastaste töötajate ümberõppele koos noorte tööturule sisenemise toetamisega, mis ei nähtu määruse ettepanekust. Aktiivse vananemise ja järk-järgulise pensionile siirdumise toetamise puhul tuleks rakendada jätkusuutlikkuse kriteeriume;

(1) Vabatõlge.

1.8 **peab mõttekaks** arvestada määruses erilisi sotsiaalseid ja majanduslikke probleeme, millega tänapäeval puutuvad kokku vähemarenenud piirkondade linnad võrreldes teiste Euroopa mandri enam arenenud aladega. Nimetatud probleemid võivad raskendada kodanike juurdepääsu tööturutasustele; **on seisukohal**, et tuleb arvestada Euroopa linnade sotsiaalsete probleemide ning erinevate vajaduste mitmekesisusega;

1.9 **tervitat** ühenduse tööhõive ja sotsiaalse solidaarsuse edendamise programmi PROGRESS avaldamist, seda enam, et määruse ettepanek ei sisalda ühtegi viidet ühenduse algatusele; **soovib** kaaluda võimalust lisada viide nimetatud programmile Euroopa Sotsiaalfondi määruse ettepanekusse;

1.10 **võtab teadmiseks** otsuse ettepanekus programmi PROGRESS kohta sisalduvat seostatuse ja vastastikuse täiendavuse sätet. On vajalik, et kõik struktuurifondide ja eriti Euroopa Sotsiaalfondi poolt rahastatud tegevused vastaksid seostatuse, vastastikuse täiendavuse ja keskendumise põhimõttele;

1.11 **juhhib tähelepanu** sellele, et komisjon võttis 2001. a juulis vastu valge raamatu "Euroopa avalik haldus", millega peaks algama Euroopa Liidu poliitiliste meetmete väljatöötamine; **juhhib** lisaks **tähelepanu** selle, et nimetatud protsessi arendamiseks on tarvis kaasata suurem arv isikuid ja organisatsioone, suurendades niimoodi läbipaistvust ning kandes üle rohkem vastutust kõigile asjaosalistele. Piirkondlike ja kohalike omavalitsuste suurem kaasamine Euroopa Liidu poliitilistesse meetmetesse näitab, et eelmainitud osalejad mängivad mõningates liikmesriikides olulist rolli poliitiliste meetmete väljatöötamisel, mis annab tunnistust nende kasvavast vastutusest ja kodanike ning kohapealsete organisatsioonide ulatuslikumast kaasamisest kohaliku demokraatia protsessidesse; **on seisukohal**, et seda on vaja arvestada struktuurifondide ja eriti Euroopa Sotsiaalfondi õigussätete kehtestamisel;

1.12 **võtab rõõmuga teadmiseks**, et määruse ettepaneku sätestavas osas viidatakse selgesõnaliselt uuendusele, kuna see vastab täpselt Lissaboni strateegia põhimõttele, mille eesmärgiks on Euroopa teadus- ja innovatsiooniruumi loomine;

1.13 **peab oluliseks** seost määruse ettepaneku, Euroopa tööhõivestrateegia ja Lissaboni strateegia vahel, mis tõstab Euroopa Liidu õigus- ja finantsinstrumentide tõhusust; **väljendab muret** määruse ettepaneku mõningate artiklite ebatäpsuse pärast sisulistes ja rahalistes küsimustes, millele viidatakse käesolevas arvamuses; **on lõpuks seisukohal**, et tulevasele määrusele tooks kasu konkreetsemad sätted.

2. Regioonide komitee soovitused

REGIOONIDE KOMITEE

2.1 **soovib**, et ESFi ülesannete kindlaksmääramisel artikli 2 lõikes 1 lisataks juurde selgesõnaline viide poliitiliste meetmete toetamise kohta, mida liikmesriigid kasutavad soolise võrdõiguslikkuse põhimõtte rakendamisel, võttes arvesse kõnealusele põhimõttele omistatavat tähendust EÜ asutamislepingu artiklis 2 ja Euroopa põhiseaduse lepingu artiklites I-2 ja I-3; samuti diskrimineerimisvastases võitluses kasutatavate meetmete toetamise kohta, nagu see on defineeritud Euroopa Liidu põhiõiguste harta artiklis 21, kuivõrd määruse ettepanek seesugust viidet ei sisalda; **tuletab meelde**, et tulevane programm PROGRESS hõlmab tegevusvaldkonda, mis on selgelt pühendatud diskrimineerimisvastase võitluse põhimõtte ellurakendamisele, mistõttu soovib komitee selle määrusesse lisada;

2.2 **soovib** lisaks viitele Euroopa tööhõivestrateegia kohta lisada määruse ettepaneku olulisse sätestavasse ossa ka viite Lissaboni strateegiale, kuna selle dokumendiga seadis Euroopa Liit endale strateegilise eesmärgi muutuda kõige konkurentsivõimelisemaks ja dünaamilisemaks teadmispõhiseks majandusruumiks maailmas, kus on tagatud jätkusuutlik areng, töökohtade arvu kasv ja töö kvaliteedi tõus ning suurem sotsiaalne ühtekuuluvus; **on seisukohal**, et fondide poolt toetatavad tegevused peavad aitama kaasa selle eesmärgi saavutamisele;

2.3 **leiab**, et kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused peavad osalema iga-aastaste tööhõivepoliitika alaste suuniste väljatöötamisel ja ellurakendamisel. Kuna kõnealuste suuniste põhjal määratakse kindlaks fondi kasutamise prioriteetid ja raamistik, tuleb teha koostööd kohalike ja piirkondlike omavalitsustega ning kaasata nad täiel määral prioriteetide seadmise protsessi. Tegemist on eesmärgiga, mida komitee nimetas juba oma arvamuses "Ettepanek: nõukogu määrus Euroopa Sotsiaalfondi kohta", mis võeti vastu 26. täiskogu istungil 18.-19. novembril 1988 ja millest ei saa uuel programmitöö perioodil 2007-2013 loobuda;

2.4 **soovib** täpsemalt määratleda peaaesjalikult "Lähene-mise" sihtala osaks olevad väljaõppe ja haridusega seotud tegevused ning laiendada need "Piirkondliku konkurentsivõime ja tööhõive" sihtalale; soovib lülitada elukestva õppe eraldi tegevusena väljaõppe valdkonda;

2.5 **soovib** artiklis 3 lisaks ettepanekus juba nimetatud gruppidele — madala kvalifikatsiooniga ja vanemaalised

töövõtjad, tööotsijad ja tööturult eemale jäänud inimesed, võõrtöötajad ja ebasoodsas olukorras olevad inimesed — viidata ka järgmistele gruppidele: noored, kuna noorte töötuse määr on eurotsoonis pea kaks korda suurem üldisest töötusemäärast, ja üle 40-aastased töötud (mehed ja naised), keda spetsiifilistest omadustest tulenevalt ähvardab tööturult väljatõrjumise oht; **tervitat** ennetavat lähenemist tööhõive probleemidele ja töötuse vältimisele;

2.6 **soovib rõhutada** artiklis 3 loetletud toetatavate eesmärkide meetmeid, mis on suunatud täiendõppele, elukestvatele õppele ja väljaõppele uute tehnoloogiate valdkonnas "Informatsioon ja kommunikatsioon"; **tervitat** inimkapitali tehtavate investeeringute suurendamise ja toetamise käsitlemist ühe põhieesmärgina, võttes arvesse kõnealuste toimingute mõju tööturule; Kõik nimetatud eesmärgid haakuvad sobivalt Lissaboni strateegiaga; **tõstab esile** tööhõivetalituste moderniseerimise ja keeleõppega seonduvad meetmed ning viite sotsiaalmajanduslikule tegevusele; **soovib** lisada artiklisse tööhõivetalituste kohustuse töö koordineerimiseks kohalike omavalitsustega; **teeb** lisaks **ettepaneku** rakendada eritoiminguid, et julgustada naisi vastutusrikastele kohtadele asumisel;

2.7 **soovib** ESFi määruse artikli 3 lõikes 4 nimetatud ESFi rahastatava *sotsiaalse hõlvamise* (prioriteet c) meetmete ülemmäära suurendamist 10 protsendini kohaldada ka *töö saamise võimaluste parandamise* (prioriteet b) meetmete puhul;

2.8 **soovib** üldiselt parandada määruse ettepaneku artikli 3 terminoloogiat ja sõnastust, kuna selle keeleline tõlgendamine võib osutada problemaatiliseks, eriti praegu, kus on liitunud 10 uut riiki ning toimub nende keelte lülitamine ühenduse õigustikku. Nimetatud mõttekäigu võib laiendada määruse ettepaneku kogu sätestavale osale;

2.9 **tõdeb**, et Euroopa Sotsiaalfondi puudutava määruse ettepaneku raskuseks lasub liikmesriikidel ja haldusasutustel, kes peavad tagama fondi poolt toetatavate tegevuste kooskõla Euroopa tööhõivestrateegiaga; **peab** seetõttu vajalikuks selgitada täpsemalt piirkondlike ja kohalike omavalitsuste rolli, kes peavad samuti aitama kaasa fondi poolt rahastatavate tegevuste kooskõlastatusele, eriti kui nimetatud tegevusi rakendatakse piirkondlikul ja kohalikul tasandil; **on seisukohal**, et määruse ettepaneku artiklis 4 tunnustatud kooskõlastatuse ja kontsen-tratsiooni nõude osas tuleb arvestada selle tagajärgedega sotsiaalsele ühtekuuluvusele;

2.10 **tervitat** loetelu piirkondadest, millele tuleb keskendada fondi tegevused ja viitab piirkondade ja kohalike omavalitsuste suurimatele probleemidele, kaasaarvatud raskustes olevad linnapiirkonnad ja taandarenevad maapiirkonnad või kalandusest sõltuvad piirkonnad; **teeb ettepaneku** mainida artiklis 4 selgesõnaliselt ka "kriisis olevaid tööstuspiirkondi", kuna siin võivad fondi poolt rahastatavad tegevused rahva ja eriti naiste jaoks äärmiselt raskel ajal aidata kaasa parema sotsiaalse ühtekuuluvuse saavutamisele;

2.11 **tervitat** viidet piirkondlikele ja kohalikele omavalitsustele head haldustava ja partnerlust puudutavates aspektides; **on** siiski **arvamusel**, et vastava liikmesriigi institutsioonilistest eripäradest lähtuvalt tuleb fondi poolt rahastatavate tegevuste planeerimisel arvestada piirkondlike ja kohalike omavalitsustega. Sest nagu komitee oma 36. täiskogu istungil 16. detsembril 2000. a vastuvõetud arvamuses "Uued Euroopa haldusstruktuurid: Euroopa kodanikualgatuse raamistik" tõdes, ei ole võimalik teatud küsimusi nagu töökohtade loomine või ühiskonda integreerumine ühel tasandil edukalt lahendada. See nõuab kõikide tasandite kaasamist vastavalt kodanikuläheduse ja proportsionaalsuse põhimõttele; **on arvamusel**, et mõningaid fondi raames läbiviidavatest tegevustest oleks mõttekas hallata piirkondlikul või kohalikul tasandil. See aitaks kaasa artiklis nimetatud eesmärkide saavutamisele;

2.12 **tervitat** viidet vajadusele kaasata erinevad sotsiaalpartnerid ja asjaomased valitsusvälised organisatsioonid sobival piirkondlikul tasandil fondi poolt rahastatavate tegevuste programmi koostamisse, rakendamisse ja järelevalvesse; **märgib** siiski, et määruse ettepanek ei ole piisavalt põhjalik, mistõttu komitee nõuab paranduste sisseviimist artikli 5 kõnealusesse lõikesse; **soovitat** konsulteerimiseks täpsustada nii kaasatavate liitude tüüpi (näiteks töötajate ja tööandjate liidud) kui konsultatsiooni tasandit ja ulatust; **on mures**, et kõnealuse artikli vähene konkreetsus võib muuta selle mitterakendatavaks; **juhhib tähelepanu** komisjoni 19. detsembril 2003 avaldatud teatisele "Omavalitsusliitude dialoog Euroopa Liidu poliitika kujundamisel", mille põhieesmärgiks oli anda ka territoriaalsetele osalejatele liitude kaudu võimalus avaldada oma arvamust ja aidata kaasa Euroopa poliitika ellurakendamisele;

2.13 **tervitat** soolist võrdõiguslikkust puudutavate valdkonnaüleste aspektide kaasamist määruse ettepaneku sätestavasse ossa. Liikmesriigid ja haldusasutused peavad tagama, et rakenduskavad sisaldavad kirjeldust selle kohta, kuidas toetatakse soolist võrdõiguslikkust programmi koostamise, rakendamise, järelevalve ja hindamise käigus; **on arvamusel**, et piirkondlikud ja kohalikud omavalitsused võiksid anda oma panuse program-

mitöö perioodil 2000-2006 saadud kogemuste põhjal, mistõttu soovitab komitee viidata artiklis 6 neile omavalitsustele;

2.14 **on seisukohal**, et ESFi poolt rahastatavad tegevused peaksid aktiivselt kaasa aitama Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. septembri 2002. aasta direktiivi 2002/73 rakendamisele, mis käsitleb meeste ja naiste võrdse kohtlemise põhimõtte rakendamist seoses töö saamise, kutseõppe ja edutamise ning töötingimustega; **tervitat** seda, et sooline võrdõiguslikkus kuulub tulevase programmi PROGRESS tegevusvaldkondade hulka;

2.15 **soovitat** täpsustada määruse ettepaneku artiklis 6 kasutatud terminit "kirjeldus", kuna peab otstarbekaks, et määrus ei sisalda vaid kirjeldust selle kohta, kuidas soolist võrdõiguslikkust toetatakse, vaid ka suuniseid selle mõistlikkuse rakendamiseks; soovitab seetõttu kõnealuse sätte täpsemalt sõnastada;

2.16 **on mures**, kuna artiklis 7 puudub igasugune viide piirkondlikule ja kohalikele tasandile, võttes arvesse, et neil tasanditel on artiklis mainitud vajadus uuenduste järele kergemini määratletav. Vastava lähtesituatsiooni iseärasuste tundmine tuleb kasuks teadus- ja uuendustegevusele. Kohalikud omavalitsused puutuvad lähedusest tulenevalt kokku uuendustegevustega, võivad neid kõigi nende käsutuses olevate vahenditega toetada ja tagavad seeläbi tõhusate teadus- ja uuendustegevuste suurema arengu piirkondlikul ja riiklikul tasandil;

2.17 **on mures**, et "innovatiivsed meetmed" kustutati, kuigi need aitasid ellu viia väga väärtuslikke pilootprojekte, millel oli oluline mõju tööturgudele, tööhõivele ja kutseõppele; **peab otstarbekaks** säilitada uuendusinstrument, mis ei haju fondi üldises tegevusvaldkonnas ja mis tagab tänu ühenduse toetusele ja impulssidele ühtse tegevuse ka tulevikus, mis omakorda võimaldab katsetada uusi lähenemisviise tööhõive, töötajate (mehed ja naised), sotsiaalse hõlvamise ja territoriaalse erinevuse valdkonnas;

2.18 **annab positiivse hinnangu** sellele, et määruse ettepaneku artikkel 8 sisaldab eraldi lõiget riikidevahelise koostöö kohta, mis on märk piirkondade rolli senisest suuremast tunnustamisest; **soovitat** erinevate territoriaalse koostöö instrumentide abil toetada linnade võrgustike loomist ja tugevdada kohalike ja/või piirkondlike omavalitsuste vahelist koostööd, millele juhtis komitee tähelepanu juba oma 55. täiskogu istungil 16. juunil 2004. a vastuvõetud arvamuses teatise "Kolmas aruanne majanduslikust ja sotsiaalsest ühtekuuluvusest" kohta;

2.19 **väljendab muret** seoses asjaoluga, et riikidevahelisele koostööle pühendatud artiklis 8 puudub igasugune viide piirkondlikule ja kohalikule tasandile, eriti kui võtta arvesse kogemused, mis saadi käimasoleval programmitöö perioodil ühenduse initsiatiivi INTERREG raames, midaaldasid piirkondades iseseisvad, riiklikest ametkondadest erinevad haldusasutused; **soovitab** täpsustada nimetatud artiklit, sealhulgas sekkumistingimusi, tegevuste rahastamist ja piirkondlike ja kohalike omavalitsuste erilist rolli;

2.20 **tõdeb** heameelega, et määruse ettepanekusse on lisatud säte, mille kohaselt toetab komisjon kogemuste vahetust, meetmeid teadlikkuse tõstmiseks, seminare, võrgustike loomist heade tavade leidmiseks ja levitamiseks ning vastastikuse teadmistevahetuse tõhustamist, et seeläbi suurendada ESFi panust ühenduse tööhõive ja sotsiaalse hõlvamise alaste eesmärkide saavutamisel; **väljendab kahetsust**, et määruse ettepanek ei sisalda täpsemat teavet tehnilise abi rahastamise ja selle koordineerimise kohta kõigi järgmisel programmitöö perioodil raken-

datavate programmidega; **nõuab** seetõttu kõnealuse artikli täpsustamist;

2.21 **tervitab** aasta- ja lõpparuannete sisu täpsustava artikli lisamist; **on arvamusel**, et aruannetes tuleb välja tuua ka tööturu osapoolte, ühiskondliku heaolu nimel tegutsevate valitsusväliste ühenduste ja valitsusväliste organisatsioonide kaasamise ja ärakuulamise vorm;

2.22 **väljendab muret** seoses sellega, et kulutuste abikõlblikkust puudutava artikli mõningad lõiked on ebatäpsed. Kasutatakse terminit projekti "kaudsed kulud", mis võivad vastavalt teatud faktoritele, mida ei selgitata, moodustada kuni 20 % otsestest kuludest; **soovitab** täpsustada antud sätte lõplikku versiooni tervikuna, kuna ebatäpsused sellistes küsimustes raskendavad haldamist ja viivad ebaefektiivsete kulutusteni, mis on vastuolus usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõttega, mida Euroopa Komisjon pidevalt meelde tuletab.

Brüssel, 23. veebruar 2005

Regioonide komitee
president
Peter STRAUB

Regioonide komitee arvamused, teemal “Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa majandus- ja sotsiaalkomiteele ja regioonide komiteele üldhuviteenuseid käsitleva valge raamatu kohta”

(2005/C 164/06)

REGIOONIDE KOMITEE,

võttes arvesse komisjoni teatist Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa majandus- ja sotsiaalkomiteele ja regioonide komiteele üldhuviteenuseid käsitleva valge raamatu kohta (KOM(2004) 374 lõplik),

võttes arvesse Euroopa Komisjoni 13. mai 2004. aasta otsust konsulteerida antud teemal regioonide komiteega vastavalt Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikli 265 esimesele lõikele,

võttes arvesse regioonide komitee presidendi 5. aprilli 2004. aasta otsust, millega tehti majandus- ja sotsiaalpoliitika komisjonile ülesandeks ette valmistada arvamused nimetatud teemal,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingu artiklit 16 üldist majandushuvi pakkuvate teenuste kohta ning asutamislepingu artikleid 2, 5, 73, 81, 86, 87, 88 ja 295,

võttes arvesse Euroopa Liidu põhiõiguste harta artiklit 36 üldist majandushuvi pakkuvate teenuste kättesaadavuse kohta,

võtte arvesse 29. oktoobril 2004 Roomas riigipeade ja valitsusjuhtide poolt allkirjutatud Euroopa põhiseaduse lepingu artiklit III-122,

võttes arvesse regioonide komitee arvamust üldhuviteenuseid käsitleva rohelise raamatu kohta (CdR 149/2003 fin) ⁽¹⁾,

võttes arvesse regioonide komitee arvamust Euroopa Komisjoni teatise kohta, mis käsitleb üldhuviteenuseid Euroopas (CdR 470/2000 fin) ⁽²⁾,

võttes arvesse regioonide komitee seisukohta komisjoni otsuse eelnõu kohta, mis käsitleb asutamislepingu artikli 86 kohaldamist avalike teenuste hüvitamise kujul antavale riigiabile; direktiivi eelnõud, millega muudetakse komisjoni direktiivi 80/723/EMÜ, mis käsitleb liikmesriikide ja riigi osalusega äriühingute vaheliste finantssuhete läbipaistvust, ja ühenduse raamdokumendi eelnõud, mis käsitleb riigiabi avalike teenuste hüvituste kujul (CdR 155/2004) ⁽³⁾,

võttes arvesse regioonide komitee arvamust seoses Euroopa Parlamendi ja nõukogu ettepanekuga direktiivi kohta, mis käsitleb siseturuga seotud teenuseid (CdR 154/2004) ⁽⁴⁾,

võttes arvesse regioonide komitee arvamust Euroopa komisjoni rohelise raamatu kohta avaliku- ja erasektori koostöö ning ühenduse õiguse kohta riigihangete ja kontsessioonide alal (CdR 239/2004),

võttes arvesse arvamuse eelnõu (CdR 327/2004 rev.1), mille regioonide komitee majandus- ja sotsiaalpoliitika komisjon võttis vastu 8. detsembril 2004 (raportöör: **hr Claudio Martini**, Toscana regiooni president (IT/PES)),

võttis oma 23.–24. veebruaril 2005 toimunud 58. täiskogu istungil (23. veebruaril) vastu järgmise arvamuse.

1. Regioonide komitee seisukohad

REGIOONIDE KOMITEE

Sissejuhatus

1.1 Valge raamat annab ülevaate komisjoni tegevusest aastani 2006. Tihedas koostöös piirkondlike ja kohalike omavalitsustega andis regioonide komitee omalt poolt märkimisväärse panuse valge raamatu koostamisele eelnenud laiapõhjalise avalikku arutellu.

1.2 **Iaiab**, et valge raamat annab võimaluse jätkata arutelu raamatus käsitletavate strateegiate, ettepanekute ja kohustuste üle. Ametivõimud ja eelkõige piirkondlikud ja kohalikud omavalitsused ning sotsiaalpartnerid peaksid andma oma panuse järgmistes punktides:

⁽¹⁾ ELT C 73, 23.3.2004, lk 7.

⁽²⁾ ELT C 19, 22.1.2002, lk 8.

⁽³⁾ ELT C 43, 18.2.2005, lk 13.

⁽⁴⁾ ELT C 43, 18.2.2005, lk 18.

— õige tasakaalu leidmine üldhuviteenustega kaasas käiva avaliku huvi ja konkurentsieeskirja järgmise vahel, arvestades ka põhiseaduse lepingus üldhuviteenustele antud tunnustust,

- õigusliku raamistiku loomine (eriti küsimustes, mis puudutavad ametivõimude rolli, juhtimiskorra valikut, pikaajalise rahastamise tagatise, eeskirju ja hindamist),
 - liberaliseerimist käsitlevate sektorispetsiifiliste direktiivide hindamine seoses nende rakendamisega ja mõjuga elektrooniliste sidevahendite, postiteenuste, elektri- ja gaasisektorile valge ja rohelise raamatu raames toimunud konsultatsioonide taustal ning vajadusel nende direktiivide läbivaatamine,
 - üldhuvi pakkuvate eesmärkide arendamine vastavalt kodanike vajadustele ja seeläbi suurema sotsiaalse ja territoriaalse ühtekuuluvuse ning Euroopa majanduse konkurentsivõime edendamine (Lissaboni protsess); regioonide komitee väljendab kahetsust, et komisjon ei sea oma teistes "Koostöö majanduskasvu ja töökohtade nimel — Lissaboni strateegia uus algus" üldhuviteenuseid käsitleva valge raamatu järelemeetmeid prioriteediks Lissaboni strateegia rakendamise lühiajaliste eesmärkide raames ⁽¹⁾,
 - demokraatliku, pluralistliku ja eelarvamusteta hindamiskorra tagamine arutelu hindamisel, mis kaasaks kõik huvitatud pooled,
 - selle tagamine, et rahvusvahelised teenuskaubanduse eeskirjad toetavad eesmärki kindlustada kõigile kodanikele avalike teenuste kättesaadavus,
 - rahvusvaheliste koostööprogrammide kohandamine vastavalt arengumaade vajadustele, et edendada investeerimist põhilistesse üldhuviteenustesse ja nende maksimaalset kättesaadavust.
- tamismeetodid (need muutused ning üldhuviteenuste ja üldist majandushuvi pakkuvate teenuste vahelise erinevuse täpne määramine on kavandatud 2005. aasta juuliks),
 - üldhuviteenuste eesmärkide ja aspektide ülimuslikkus konkursieeskirjade ees nende vahelise huvi konfliktis korral (sektorispetsiifiliste direktiivide läbivaatamine on kavandatud 2006. aastaks),
 - kohustus koostada 2005. aastal teatise eelnõu sotsiaalsete ja tervishoiuga seotud üldhuviteenuste kohta,
 - kohustus vaadata üle liberaliseerimise mõju hindamise kord;
 - **märgib** siiski, et hoolimata valge raamatu valdavalt positiivsetest külgedest, puudub teenuste osutajatel ikka kindlus ja selge teadmine järgmiste punktide suhtes:
 - õiguslikud aspektid seoses seadusandluse hierarhia, tõlgendamise ja kohaldamisega,
 - majanduslikud aspektid, sest puudub usaldusväärne raamistik, mis garanteeriks investeeringute pikaajalise rahastamise ja üldhuviteenuste kohustuste hüvitamise,
 - lähimuspõhimõte ja sellest tulenevalt iga võimutasandi (kohaliku, piirkondliku ja riikliku) volituste ja kohustuste järgmine,
 - poliitilised aspektid seose üldhuviteenuste rolliga Euroopa integratsiooniprotsessis.

Detailsed kommentaarid valge raamatu kohta

REGIOONIDE KOMITEE

1.3 **tervitat** valges raamatus järgmiseid aspekte:

- komisjoni, piirkondlike ja kohalike omavalitsuste ning liikmesriikide jagatud vastutuse tunnustamine,
- komisjoni kinnitus, et põhiseaduse lepingu artikkel III-122 on üldist majandushuvi pakkuvate teenuste õiguslik alus,
- komisjoni püüd suurema õiguskindluse poole seoses üldhuviteenuste rahastamisega ja samas kohalike ja piirkondlike omavalitsuste õiguse tunnustamine valida juhtimis- ja rahas-

⁽¹⁾ KOM(2005) 24 lõplik, lk 18.

Üldhuviteenused Euroopa institutsionaalses raamistikus

REGIOONIDE KOMITEE

1.4 **rõhutab**, et üldhuviteenused on osa väärtussüsteemist, mis toetab elu Euroopa Liidus ja liikmesriikides, keda iseloomustab majandusliku ja sotsiaalse progressi tugev vastastikune mõju, mille tulemusel tekib sotsiaalne turumajandus ning mis aitab kaasa kodanike võimalikult suurele kaasatusele Euroopa majanduslikus ja ühiskondlikus elus;

1.5 **märgib**, et üldhuviteenuste korraldamine aitab kaasa majanduslikule, sotsiaalsele ja territoriaalsele ühtekuuluvusele, lähimuspoliitikale, kogukonda kuulumise tundele, kodanike üldhuvidele ja jätkusuutlikule arengule mitte ainult meile endale, vaid ka järeltulevatele põlvetele;

1.6 **avaldab heameelt** selle üle, et komisjon võtab seisukoha üldhuviteenuste suhtes Euroopa tasandil. See ehitab silla praeguse olukorra, mis asutamislepingutel ja Euroopa Kohtu pretse-dendiõigusel rajanedes asetab konkurentsipoliitika teistest ette-poolle, ja uue olukorra vahel, mis tuleneb põhiseaduse lepin-gust;

1.7 **väljendab rahulolu**, et komisjon on järginud lähi-muspõhimõtet oma seisukohas, et "üldhuviteenuste määratle-mine, organiseerimine, rahastamine ja nende suhtes järelevalve rakendamine on esmajärgus vastavate riigivõimude ning piir-kondlike ja kohalike omavalitsuste ülesanne", lisaks sellele soovib komitee **juhtida tähelepanu asjaolule**, et siseriiklikel, piirkondlikel ja kohalikel ametiasutustel on võimalus töötada välja ja rakendada eeskirju, mis annavad kodanikele suurema valikuvabaduse, nii et nad otsustavad ise, kes vastavat teenust osutab.

1.8 **tervitab** seda, et komisjon tunnustab asutamislepingu artiklit 16 (põhiseaduse lepingus artikkel III-122), mis sätestab, et Euroopa seadus annab kaasotsustusõigusega "liidu pädevuste piires" üldhuviteenustele selge õigusliku aluse. Jätkuvad vastuar-gumendid üldise õigusliku raamistiku suhtes ei õigusta praeguse olukorra jätkumist, kus seadusandluse puudumise tõttu peab Euroopa Kohus õigust looma, mitte seda kohaldama. Valge raamat näeb ette võimaliku edasise arutelu raamseaduse eelnõu koostamise üle pärast põhiseaduse lepingu heakskiitmist. Sellest lähtudes on komisjon võtnud kohustuse koostada hindamisaru-anne võimalike ettepanekute kohta;

1.9 **rõhutab**, et eksisteerib laiapõhjaline üksmeel vajaduse suhtes muuta ELi roll selgemaks ja läbipaistvamaks, ilma et liidule antakse rohkem pädevust. Näib, et valges raamatus seda aktsepteeritakse, sest seal tunnustatakse liikmesriikide ja koha-like omavalitsuste pädevusi seoses üldhuviteenustega, kaasa arvatud õigust valida õiguslik raamistik või üldhuviteenuste osutamise kohustusega ettevõtete avalik või eraõiguslik staatus.

Üldhuviteenused ja ühtekuuluvuspoliitika

REGIOONIDE KOMITEE

1.10 **on veendunud**, et kõrge kvaliteediga üldhuviteenuste üldine kättesaadavus mõistliku, tootmis- ja teenindamiskulude alusel arvestatud hinnaga on kogu ELis majandusliku, sotsiaalse ja territoriaalse ühtekuuluvuse üks põhiküsimustest ning et

kohalikud omavalitsused on kõige paremas olukorras hinda-maks oma kodanike vajadusi ja määramaks oma piirkonnas üldhuviteenuste osutamise kõige sobivam vorm ja struktuur;

1.11 **rõhutab**, et territoriaalse ühtekuuluvuse eesmärgini jõudmiseks on vaja arendada kohalikke avalikke teenuseid ja üleeuroopalisi teenuste võrke. Struktuurifonde — mis on asen-damatud vahendid Euroopa ühtekuuluvuspoliitika teostamisel, tuleks reformida, et need edendaksid üldhuviteenuseid vastavalt ühtekuuluvuspoliitika eesmärkidele, eelkõige seoses piiriülese koostöö ja üldhuviteenuste edendamiseks Kesk- ja Ida-Euroopa riikides.

Üldhuviteenused ja konkurents

REGIOONIDE KOMITEE

1.12 **rõhutab**, et ühtse turu ja üldhuviteenuste põhimõtetes sisalduvad teatud määral vastandlikud huvid;

1.13 **arvab**, et investeringute pikaajaline rahastamise ning avalike teenuste osutamise kohustuse täitmise jätkuv tagamine on kõige olulisem, et kindlustada kõrge kvaliteediga üldhuvitee-nuste üldine kättesaadavus kogu ELis;

1.14 **leiab**, et rohelises raamatus tõsteti esile sektorite libera-liseerimispoliitika eeliseid, aga ei pööratud piisavat tähelepanu ausa konkurentsi ja üldhuviteenuste vahelisele tasakaalule;

1.15 **tervitab** seda, et komisjon tunnustab valges raamatus selgesõnaliselt siseturu ning konkurentsieeskirjade ja üldhuvitee-nuste vaheliste vastuolude olemasolu. Aga selle tasakaalustama-tusega, mis on üldhuvist lähtuvate kaalutluste ja konkurent-sieeskirjade vahel, tuleb konkreetselt tegeleda;

1.16 **rõhutab** veel kord, et avaliku teenuse osutamiseks ettevõtte leidmiseks hankekonkursi väljakuulutamise on vaba-tahtlik ja mitte kohustus selleks, et saadav abi oleks legaalne avalike teenuste kompensatsioonina; Hiljutiste kohtuotsuste taustal, mis piiravad oluliselt mõistet "avalike teenuste otsene haldamine kohalike ja piirkondlike omavalitsuste poolt", on komitee seisukohal, et komisjon peaks esitama ettepaneku riigi-hanget käsitlevate õigusaktide muutmiseks eesmärgiga määrat-leda otsese haldamise mõiste nii, et see oleks kooskõlas koha-liku omavalitsuse tegelikkusega;

1.17 **nõustub** komisjoniga, et avatud siseturu loomise eesmärk on kooskõlas üldhuviteenuste arendamisega, kuid peab vajalikuks täpsustada mõistet "kaubanduse mõju", mis vastavalt EÜ asutamislepingu artiklitele 12 ja 81–89 näeb ette konkurentsireeglite kohaldamise raamistiku üldhuviteenustele. Praegusel hetkel tõlgendab Euroopa Kohus ühendusesisese kaubanduse potentsiaalse mõju mõistet väga laialt, nii et isegi väga kindlalt piiritletud kohalikul tasandil üldhuviteenuseid osutavatele ettevõtetele võidakse kohaldada EÜ asutamislepingu artikli 87 lõike 1 sätteid;

Erinevus üldhuviteenuste ja üldist majandushuvi pakkuvate teenuste vahel

1.18 **soovib tungivalt** komisjonil hakata kiiresti looma ettepanekut õigusliku raamistiku kohta, mis põhineks põhiseaduse lepingul ja mis peaks võimaldama defineerida positiivseid põhimõtteid nagu:

- kriteeriumid üldist majandushuvi pakkuvate ja majandushuvi mitte pakkuvate teenuste eristamiseks;
- üldhuviteenuste põhimõtted ja üldised kohustused, nt universaalsus, kestvus, kvaliteet, tõhusus, juurdepääs ja kasutaja- ja tarbijakaitse;
- kriteeriumid kaubandustingimuste moonutamise piiramiseks;
- kohalike ja piirkondlike omavalitsuste õigus ise osutada üldist majandushuvi pakkuvaid teenuseid ja rahastamise üldpõhimõtted;
- hindamismehhanismid.

Ühtsed mõisted annaksid horisontaalse väärtuse sektoritele, mille suhtes kehtib ühenduse seadusandlus, ning oleksid kasulikud võrdluspunktid teiste sektorite jaoks.

1.19 **toonitab**, et selline raameeskiri on seda olulisem, et avalike teenuste osutamise kompensatoorsete maksete puhul kohustavad esimesed kaks Altmark Transi otsuse kriteeriumi (s.t kohustus selgelt määratleda avalik teenus, mida riigiabi saaja peab osutama, ja eelnevalt ning objektiivselt ja läbipaistvalt kindlaks määrata parameetrid, mille alusel kompensatoorsed maksed arvutatakse) kohalikke omavalitsusi juba praegu tegema pingutusi avaliku teenuse lepingute määratlemisel. See pingutus võib viia vaid suurema läbipaistvuseni ja suurema demokraatliku vastutuseneni üldist majandushuvi pakkuvate teenuste haldamisel;

REGIOONIDE KOMITEE

1.20 **leiab**, et kui üldist majandushuvi pakkuvaid teenuseid ja majandushuvita teenuseid selgelt ei eristata ning kui

üldhuviteenuseid ei määratleta asutamislepingutes selgemalt, siis jätkub ebavõrdus konkurentsieeskirjade automaatsel kohaldamisel;

1.21 **kinnitab** antud kontekstis oma arvamuses, mis käsitles Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi ettepanekut siseturul pakutavate teenuste kohta tõstatatud nõudmist, et "üldist majandushuvi pakkuvad teenused jäetakse põhimõtteliselt direktiivi rakendusosalast välja (ja seda mitte ainult asukohamaa printsiipi käsitlevas osas) tõrjumaks direktiivi kohaldamisel tekkida võivaid diskussioone ning vältimaks vajadust ühtlustada see sektor lühikese aja jooksul üleeuroopaliste üldsätetega"; Komitee tervitab, et komisjon tunnustab oma teatises "Koostöö majanduskasvu ja töökohtade nimel — Lissaboni strateegia uus algus" muresid päritoluriigi sätete toimimise pärast oma teenuste direktiivi ettepanekus (!);

1.22 **tervitab** komisjoni tõsist lähenemist ühelt poolt üldist majandushuvi pakkuvate teenustega ja teiselt poolt avalike teenuste osutamise kohustusega seotud probleemide lahendamisel, ent on siiski imestunud komisjoni kvartali tööprogrammis välja kuulutatud, 2004. aasta detsembris läbi vaadatud nõukogu ja Euroopa Parlamendi määruse ettepaneku avaldamisest, mis puudutab nõudeid avalikule teenindamisele ning avaliku teenindamise lepingute sõlmimist reisijateveoks raudteedel, maanteedel ja siseveeteedel, kusjuures konsultatsioonid üldhuviteenuseid käsitleva valge raamatu üle ei ole veel sugugi lõppenud;

1.23 **märgib** siiski, et valges raamatus ei sätestata üldhuviteenuste täpset määratlust ja märgitakse ainult, et üldhuviteenuste osutamisel tekib avalike teenuste osutamise kohustus. Valge raamat mainib üheksat suunavat põhimõtet üldhuviteenuste määratlemiseks. Need loovad raamistiku teenuse osutamise järgseks hindamiseks, aga ei tõstata küsimust konkurentsipõhimõtte järgimise suhtes. Seega ilmnevad valges raamatus taas probleemid, mis on seotud tasakaalu leidmisega üldhuviteenuste ja konkurentsieeskirjade vahel;

1.24 **väljendab muret**, et kalduvus kohaldada siseturu eeskirju prevaleerib üldhuviteenuste õiglase kaitse üle. Välja arvatud ametiasutuste poolt oma kohustuste täitmisel tasuta osutatud teenuste korral võib tegelikkuses kõikidel üldhuviteenustel olla juures mingi majandushuvi;

1.25 **märgib**, et sellel on märkimisväärne mõju piirkondlike ja kohalike omavalitsuste kohustusele üldhuviteenuste osutamist ise hallata;

(!) KOM(2005) 24 lõplik, lk 18.

1.26 **leiab**, et üldhuviteenuseid ja üldist majandushuvi pakkuvaid teenuseid on võimalik üksteisest täpselt eristada ainult juhul, kui neid hinnatakse kriteeriumite alusel, mis tagavad põhiõigused, üldise kättesaadavuse, lähimuse ja jätkusuutliku arengu.

Üldhuviteenused sotsiaal- ja tervishoiusektoris

REGIOONIDE KOMITEE

1.27 **tervitab** komisjoni lubadust koostada 2005. aastal teatise eelnõu sotsiaalsete ja tervishoiuga seotud üldhuviteenuste kohta, et nimetada spetsiifilisi tunnuseid koos vajalike moderniseerimismeetmetega ja lahendada õiguskindluse puudumise probleem. Selgesõnalise seadusandluse puudumisel allutatakse sotsiaal- ja tervishoiuteenused liigselt konkurentsieskirjadele ja see kahjustab teenuste spetsiifilisi eesmärke. Samas on vaja tulenevalt ELi sisesest liikuvusest võtta meetmed, mis tagaksid juurdepääsuõiguse sotsiaal- ja tervishoiuteenustele kogu ELi piires. Seetõttu tuleks hinnata selle sektori erisusi, jõuda ühiste definitsioonideni, tegeleda sektorisiseste huvide konfliktidega ja nõuetekohaselt kooskõlastada asjakohaste teenuseosutajate konkreetsete rollid;

1.28 **rõhutab**, et komisjon peab oma ettepanekuid koostades jõudma tõhusa koostööni riiklike, piirkondlike ja kohalike omavalitsustega ning kõigi huvitatud pooltega, sest sotsiaal- ja tervishoiuteenused põhinevad enamikes Euroopa riikides lähimuse ja ühise rahastamise põhimõttel;

Sektorispetsiifilised direktiivid

REGIOONIDE KOMITEE

1.29 **märgib**, et valge raamat näeb ette 2005. aastal hindamisaruande koostamise sektorispetsiifiliste direktiivide mõju kohta ja suurema horisontaalse ühtsuse saavutamise enne direktiivide ülevaatamist 2006. aastal. Üleeuroopaliste üldist majandushuvi pakkuvate teenuste kohta kehtivad siseturu sektorispetsiifilised direktiivid, mis käsitlevad telekommunikatsiooni, posti-teenuseid, elektri- ja gaasivarustust ning õhu-, mere- ja maanteetransporti. Need direktiivid hõlmavad nii konkurentsikohustusi kui avaliku teenuse osutamise kohustusi. Nende mõjusid tuleb perioodiliselt hinnata, et hõlbustada kõnealuste direktiivide läbivaatamist. Läbivaatamisel tuleb täpsustada avalike teenuste osutamise kohustusi, ühtlustada avalike teenuste osutamise kohustused erinevate sektorite lõikes ja arendada reguleerivat raamistikku. Hetkel käib veel arutelu, kas teised üldist

majandushuvi pakkuvad teenused, sealhulgas veevarustus, jäätmetöötlus, linnatransport ja avalik-õiguslik televisioon, peaksid käima ühenduse raamistiku alla ning kui peaksid, siis milline õiguslik alus tuleks valida (keskkond, kultuuri mitmekesisus, teabevabadus jne);

Üldhuviteenused, kaubandus ja rahvusvaheline koostöö

REGIOONIDE KOMITEE

1.30 **hindab** seda, et valge raamat käsitleb ka koostööd arengumaadega, et aidata neil arendada välja kvaliteetsed üldhuviteenused. Põhiteenuste kättesaadavus on oluline vahend arengu toetamisel. Kahjuks puuduvad rahvusvahelisel tasandil ühised põhimõtted üldhuviteenuste ja õiglase rahastamiskorra kohta. Selleks, et anda oma panus üldhuviteenuste arendamiseks arengumaades, peaks EL formuleerima regionaalse koostööpoliitika, mis soodustab riigi vara loomist rahvusvahelisel tasandil, töötades välja usaldusväärse institutsionaalse ja regulatiivse raamistiku, mis toetab investeerimist põhilistes üldhuviteenustesse;

1.31 **arvab**, et siiski on vaja põhjalikku avalikku arutelu, mis selgitab teenuskaubanduse teemalistel rahvusvahelistel läbiraakimistel tehtavaid üldhuviteenustega seotud valikuid. Kuna EL on siiaani rakendanud põhimõtet, et liidusisene regulatiivne raamistik peaks olema kooskõlas rahvusvaheliste kaubanduslepingutega, siis sellise poliitika tulemusel ei pakuta riiklikult rahastatavaid olulisi üldhuviteenuseid (tervishoid, haridus, kultuur) ja see on pannud mitmed piirangud sektoritele, mida EL on otsustanud liberaliseerida, ilma et tagataks vajalikud garantiid;

2. Soovitused edasiseks

REGIOONIDE KOMITEE

2.1 **leiab** seoses õiguslike aspektidega, et kuigi valge raamat esitab tiheda töökava järgmiseks kaheks aastaks ja arvestab paljusid kohalike omavalitsuste poolt väljendatud probleeme, ei ole komisjon andnud piisavat teavet õiguslike vahendite kohta tulevikus ja muudatuste kohta olemaolevasse siseturu- ja konkurentsioigusse;

2.2 **märgib**, et komisjon on võtnud kohustuse esitada 2005. aasta juuliks ettepanekud üldhuviteenuste rahastamistingimuste tagamise kohta, kohaldades Altmark Transi kohtulahendit;

2.3 **palub** komisjonil jätkata kõigi huvitatud poolte kaasmist küsimustes (nt konkurents), mille üle peeti esimest korda mitteametlikke arutelusid, võimaldades regioonide komiteel esitada piirkondlike ja kohalike omavalitsuste seisukohad neid lähedalt puudutatavatel teemadel (vt 29. septembri täiskogu istungil ühehäälselt vastu võetud arvamust CdR 155/2004 fin);

2.4 **tuletab taas meelde**, et ühenduse õigusaktide väljatöötamisel tuleks rangelt järgida lähimuspõhimõtet, et tagada kohalikele omavalitsustele vabadus valida sobivad organisatoorsed vahendid ja kasutada neile kehtivaid eesõigusi vastavalt oma riigi õigusele;

2.5 **rõhutab**, et nende põhimõtete järgimisest tulenev kohustus välistab võimaluse, et kahtluse alla seatakse kohalike omavalituste langetatud otsused selle suhtes, kuidas nad oma ülesandeid täidavad, et tagada kodanikele teenuste kättesaadavus linna-, maa- ja hõredamalt asustatud piirkondades;

2.6 **leiab**, et kuna üldhuviteenuste rahastamistingimuste tagamine on pakiline, siis tuleb intensiivse kaheaastase töökava (aruanded, otsused, õigusaktide eelnõud, uurimused, teatised

jne) elluviimisel järgida sätestatud ajakava, kui soovitakse jõuda konkreetsete operatiivsete meetmeteni;

2.7 **hindab** komisjoni lubadust 2005. aastal läbi vaadata liberaliseerimise hindamise kord, võttes arvesse kõigi huvitatud poolte arvamusi ning sotsiaalselt ja keskkondlikku mõju;

2.8 **nõustub** komisjoniga, et komisjon peaks püüdma tagada kohalikele ja piirkondlikele omavalitsustele vabaduse sobiva teenuste korraldamise viisi valikul ja peaks välistama Euroopa Liidu siduvad õigusalsed algatused, mis seda vabadust piiraksid. On oluline arendada välja süsteem, mis tagab kvaliteedi ja riiklike andmete võrreldavuse. Olemasolevat hindamiskorda sektorispetsiifilistes direktiivides käsitletavate üldist majandushuvi pakkuvate teenuste kvaliteedi ja tõhususe hindamiseks tuleks parandada ning nende üldist majandushuvi pakkuvate teenuste hindamiskorda, mille kohta sektorispetsiifilised direktiivid ei kehti, tuleb arendada vastavalt sõltumatuse, pluralismi ja kvaliteedi põhimõtetele. Mitte mingil tingimusel ei tohiks edendada liberaliseerimist, ilma et põhjalikult ja pidevalt hinnataks selle majanduslikku, sotsiaalset, territoriaalset ja keskkondlikku mõju.

Brüssel, 23. veebruaril 2005

Regioonide komitee

president

Peter STRAUB

Regioonide komitee arvamus teemal "Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus, millega luuakse terviklik tegevuskava elukestva õppe valdkonnas"

(2005/C 164/07)

REGIOONIDE KOMITEE

Võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsuse ettepanekut, mis käsitleb terviklikku tegevuskava elukestva õppe valdkonnas (KOM(2004) 474 lõplik — 2004/0153 (COD));

võttes arvesse Euroopa Komisjoni 15.07.04 otsust konsulteerida regioonide komiteega selles küsimuses vastavalt Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikli 265 lõikele 1 ja artiklile 149;

võttes arvesse tema presidendi 5. aprilli 2004. a otsust teha sellekohase arvamuse koostamine ülesandeks kultuuri- ja hariduskomisjonile;

võttes arvesse kultuuri- ja hariduskomisjoni poolt 7. detsember 2004 vastu võetud arvamuse eelnõud (CdR 258/2004 rev.2) (raportöör: pr Christina Tallberg, Stockholmi läänivalitsuse liige (SE/PES));

ning arvestades järgmist:

komisjoni teatis "Üld- ja kutseharidusprogrammide uus põlvkond pärast 2006.aastat" (KOM(2004) 156 (lõplik))

komisjoni teatis nõukogule ja Euroopa Parlamendile "Meie ühise tuleviku ülesehitamine: laienuvad Euroopa Liidu poliitilised väljakutsed ja eelarvevahendid 2007 — 2013", (KOM(2004) 101);

Võttis ühehäälselt oma 58. plenaaristungil, mis toimus 23. ja 24. veebruaril 2005 (23. veebruari istung) vastu käesoleva arvamuse:

Üldine taust

Komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsuse kohta, mis käsitleb tervikliku tegevusprogrammi koostamist elukestva õppe valdkonnas, mis hõlmab mõningaid valdkonnaspetsiifilisi programme/kavasid. Elukestva õppe terviklik programm põhineb käimasolevatel programmidel Sokrates, Leonardo da Vinci ja E-õppimine, algatusel EUROPASS ning erinevatel tegevustel, mida finantseeritakse ühenduse tegevusprogrammi raamides.

Ettepanek puudutab põhiliselt küsimusi, mis on olulised kohalikule ja regionaalsele poliitikale, niisiis rohujuure tasandile, ja mis pakuvad seega suurt huvi regioonide komiteele. Komisjoni ettepanekus käsitletakse aga peaaegu eranditult Euroopa ja siseriiklikku tasandit. Komisjoni teatis sisaldab vaid ülimalt vähe-seid viiteid kohalikule ja regionaalsele tasandile ning nende osalemise tähendusele tegevusprogrammi arendamisel ja elluviimisel Euroopas.

Eurostati andmetel ei kajastu keskmiselt 19,9 % EL kodanikest vanuses 18 kuni 24 aastat koolitusstatistikas (2001) ja 20-30 % koolist lahkujatest ei saa mingit täiendavat koolitust ei üld- ega kutsehariduse vallas.

EL-15 ja veel 14 Euroopa riigi haridusministrid konstateerisid Bologna avalduses (19. juuni 1999), et Euroopa kõrgharidus peab omandama maailmas atraktiivsuse, mis vastab Euroopa kultuuri ja teaduse kõrgele tasemele.

Kooskõlas Lissabonis toimunud Ülemkogu kohtumise otsustega (märts 2000) tehti Feiras toimunud Ülemkogu kohtumisel liikmesriikidele, nõukogule ja komisjonile ülesandeks kehtestada strateegiaid ja praktilisi meetmeid, mis soodustaksid kõigi inimeste elukestvat õpet.

Seepeale esitas komisjon "Elukestva õppe märgukirja", millega ta soovis algatada üle-euroopalist diskussiooni elukestva õppe realiseerimise ulatusliku strateegia üle nii üksikisiku kui institutsioonide tasandil avaliku ja eraelu kõigis valdkondades. Euroopa õppesüsteemide vaatlemisel asetatakse selles rõhk individuaalsele õppele.

Euroopa kõrgkooliharidusega tegelevad ministrid rõhutasid oma kohtumisel Prahast (19. mail 2001) muuhulgas, et Euroopa kõrgharidus tuleb muuta nii Euroopast kui ka muudest maailmajagudest pärit tudengitele atraktiivsemaks.

Ülemkogu Stockholmi kohtumisel 2001. a. märtsis lepitati kokku konkreetsed tulevikueesmärgid seoses üld- ja kutseharidussüsteemidega Euroopas. Ülemkogu luges tööprogrammi "Üld- ja kutseharidus 2010" esmatahtsateks tegevusvaldkondadeks juurdepääsu juhendamisele, teenuste kvaliteedi tagamise, juhendamise tähtsuse inimressursi arendamisel ja juhendamise seoses mobiilsuse kasvuga õpingute või töö alustamiseks Euroopas. Oma Barcelona kohtumisel (2002) formuleeris Ülemkogu tööprogrammi nende eesmärkide saavutamiseks.

Kõnealune ettepanek on jätk komisjoni teatisele Euroopa Parlamendile ja nõukogule koostöö tugevdamise kohta kolmandate riikidega kõrghariduse valdkonnas (KOM(2001) 385 lõplik).

Valges raamatus "Uus hoog Euroopa noortele" selgitatakse, et noored inimesed vajavad paindlikku juhendamise- ja nõustamissüsteemi, mis oleks neile abiks pideval juurdepääsul elukestvate ja kõiki valdkondi hõlmavale õppele.

2002. aastal võttis komisjon vastu otsuse muuta Euroopa Elukestva Õppe Ruum reaalsuseks. Selle konkreetse tulemusena lõi komisjon koostöös regioonide komiteega R3L-algatuse ("Elukestva õppe regionaalsed võrgustikud"). Selles projektis osalevad 17 võrgustikus 120 regiooni, mis peaksid välja töötama laiaulatuslikud strateegiad elukestva õppe jaoks.

Oma teatise, mis käsitleb EL üld- ja kutsehariduse programme pärast 2006. aastat, tutvustab komisjon oma plaane ühenduse uute programmide osas. Terviklik programm, mis käsitleb riikidevahelist mobiilsust ja koostööd elukestva õppe valdkonnas EL, EMP, EFTA ja kandidaatriikides, peaks hõlmama nii üld- kui ka kutsealast haridust ja täiendõpet.

Nõukogu ja komisjoni ühises vahearuanes "Üld- ja kutseharidus 2010" kirjeldatakse kiireloomulisi reforme Lissaboni strateegia ellurakendamisel ja tõstetakse esile kolme prioriteetselt ala: reformide ja investeringute koondamine teadmispõhise ühiskonna jaoks tähtsaimatele valdkondadele, elukestva õppe reaalsuseks muutmine ning üld- ja kutsehariduse Euroopa loomine. Järgmine vahearuanne esitatakse 2006. aastal.

Novembris 2004 esitas Lissaboni strateegia vahehindamise kõrgetasemelise töörühma esimees Wim Kok aruande strateegia poolt saavutatud tulemuste kohta. Aruande ühe järelduse kohaselt on püsistatud eesmärkide saavutamiseks tehtud edusammud liialt aeglased. Antud kontekstis tuleb vaadelda ka tervikliku tegevuskava koostamise ettepanekut elukestva õppe valdkonnas. Kohaliku ja regionaalse tasandi käsutuses on arvukalt võimalusi, et anda oma panus eesmärkide saavutamiseks haridusvaldkonnas.

Regioonide komitee on erinevates kontekstides viidanud sellele, et elukestva õppe edendamine peab olema tugevalt fikseeritud kohalikul ja regionaalsel tasandil. Lähtudes antud teema tähendusest meie ühiskonna ülesehitamisele kohalikul ja regionaalsel tasandil, soovib regioonide komitee osaleda aktiivselt elukestva õppe arendamisel ja edendamisel.

Ettepaneku sisu

Programmi koostisosad

Uus reeglistik sisaldab uut terviklikku haridusprogrammi, tagamaks mobiilsust, koostööprojekte ja võrgustike loomist elukestva õppe tarbeks. Ta koosneb järgmistest komponentidest:

1. Sektoraalsed programmid:

- **Comenius**, mis keskendub üldharidusele kuni keskkooli kõrgema tasemeni (viimane kaasa arvatud),
- **Erasmus**, mis tegeleb üldise ja rakendusliku kõrgharidusega,
- **Leonardo da Vinci**, mis keskendub kutsehariduse kõigile muudele aspektidele
- **Grundtvig**, mis tegeleb täiskasvanute koolitusega.

2. Üldine ehk ristlõikeprogramm järgmise nelja peamise tegevusega:

- üle-euroopaline koostöö elukestva õppe meetmete toetamisel;
- erilise tähelepanu pööramine keeleõppele;
- õppimise toetamine info- ja kommunikatsioonitehnoloogia abil, kui need ei lange üksikprogrammide alla;
- tulemuste parem levitamine.

3. Jean Monnet' programm, mis toetab tegevusi Euroopa integratsiooni alal ning Euroopa institutsioone ja ühendusi üld- ja kutsehariduse vallas.

Eesmärkide tase

Kogu elukestva üld- ja kutsehariduse programmi toetamiseks on ette nähtud seitsme aasta pikkuseks perioodiks orienteeruv summa 13,620 miljardit eurot. Eelarvevahendid jagatakse **nelja põhieesmärgi** vahel, mis sisalduvad ka perioodi 2007-2013 eelarvekavas.

Üldine eesmärk, mille saavutamisele elukestev õpe peab kaasa aitama, on EL edasiarendamine tänapäevaseks teadmispõhiseks ühiskonnaks. Selleks seatakse järgmised etapiviisilised eesmärgid:

- Iga kahekümnennda õpilase osalemine programmi Comenius tegevuses 2007-2013;
- 3 miljoni tudengi osalemine programmis Erasmus aastaks 2011;
- 150 000 praktikandi osalemine programmis Leonardo aastaks 2013;
- aastas 25 000 osalejat programmi Grundtvig tegevuses aastaks 2013.

Regioonide komitee seisukohad

1. Regioonide komitee tervitab Euroopa Komisjoni ettepanekut ühendada EL haridusprogrammid elukestva õppe tervikliku tegevusprogrammi alla. Ta peab seda oluliseks panuseks jõupingutustesse mobiliseerida kõik asjakohased huvigrupid, et tuua kaasa kiireid muutusi üld- ja kutseharidussüsteemides, täita uue teadmispõhise majanduse nõudmisi ja saavutada EL eesmärk anda inimestele rohkem osalemisvõimalusi ja vastutust ühiskondlikus elus.

2. Komitee on juba ka varem viidanud elukestva õppe strateegia tähtsusele ja sooviks aktiivselt kaasa aidata sellele, et terviklik programm oleks tõhus ja aitaks märgatavalt kaasa demokraatia arengule ja heaolu tõusule.
 - 2a. Regioonide komitee 10. aastapäeva pidustuste raames leidis 17. ja 18. novembril 2004 aset "Youth Debate". Noorsooorganisatsioonide esindajad nimetasid tähtsaks eesmärgiks seda, et kõigil õpilastel oleks võimalus osaleda vahetusprogrammides, et saada rohkem teada teiste kultuuride, keelte ja Euroopa Liidu kohta. Komitee peab nüüd väljapakutud programmi mahtu sammuks õiges suunas ja ühineb noorsooorganisatsioonide esindajate poolt esitatud pikaajalise eesmärgiga
 3. Lissabonis toimunud Ülemkogu kohtumisel öeldi selgelt, et üld- ja kutseharidus on määrava tähtsusega selleks, et EL tuleks toime selle väljakutsega ja võimaldaks kõigil inimestel teadmistepõhises ühiskonnas osaleda, sest nii saaks EL rakendada oma täit potentsiaali. Haridusmeetmete abil tuleb soodustada teadmiste omandamise ja teadmiste laiendamise erinevaid vorme, toetamaks efektiivsemalt suuremat arvu inimesi.
- Kohaliku ja regionaalse tasandi keskne tähtsus*
4. Kogu ELs täidavad kohalikud ja regionaalsed omavalitsused funktsiooni, mis on selles teatises käsitletud valdkondade jaoks keskse tähtsusega.
 5. Paljudes Euroopa riikides kuulub üldharidus, kutseharidus ja täiskasvanute koolitus peamiselt kohalike ja regionaalsete omavalitsuste pädevusse. Nende tasandil otsustatakse haridusmeetmete üle ja viiakse neid ellu. Lisaks on kohalik ja regionaalne tasand osaks sotsiaalsest partnerlusest, see koordineerib kohalikku ja regionaalset arengut ning selle kasvu ning on seega väga huvitatud tööjõu oskuste arendamisest.
 6. Lisaks on kohaliku ja regionaalse tasandi kanda sotsiaalteenused ja see kannab vastutust kõigi kodanike — laste, täiskasvanute ja vanurite heaolu eest. Kohaliku ja regionaalse tasandi täiendav ülesanne seisneb hoolitsemises selle eest, et kaitset vajavad isikud oleksid ühiskonna osaks ja oleksid kaasatud ühiskonda, eelkõige mis puudutab füüsiliste või vaimsete puuetega inimesi. Lisaks on kohalikud ja regionaalsed omavalitsused tegevad tööandjana ja on seega otsestest huvitatud oma töötajate oskuste parandamisest.
 7. Euroopa haridusteemaliste küsimuste käsitlemine kohalikul ja regionaalsel tasandil sisaldab ka väga olulist demokraatlikku aspekti — osaleda demokraatlikus ühiskonnas, end selle raames arendada ja muutada demokraatia kandjaks.
 8. Ainulaadne positsioon on kohalikel ja regionaalsetel omavalitsustel seal, kus on tegemist sotsiaalpartnerite ning täiend- ja põhiharidusasutustega konstruktiivsete partnerlussuhete sõlmimisega, et kohandada üld- ja kutsehariduse võimaluste pakkumist spetsiifilistele kohalikele oludele ja vajadustele.
 9. Erinevatel regionaalsetel ja kohalikel koostööprojektidel on oluline osatähtsus seoses majanduskasvu ja arenduse soodustamisega.
 10. Üldhariduse ja kutseõppe programmid võimaldavad ELil jõuda igal aastal otse arvukate kodanike, sellist ulatuslikku mõju ei ole mitte ühelgi teisel ühiskondlikul tegevusel. Lisaks toetavad antud programmid ELi üldharidus- ja kutseõppeprogrammide moderniseerimist ja annavad kodanikele motivatsiooni täiendõppeks. Arvestades kohalike ja regionaalsete tasandite ülesandeid peavad regionaalsed huvigrupid olema haridusteemaliste programmide tähtsaks sihtgrupiks.
 11. Elukestva õppe levitamise ja arendamise suurepäraseks näiteks Euroopa Komisjoni ja RK poolt ellu kutsutud on R3L-algatus ("Elukestva õppe regionaalsed võrgustikud"). Komitee loodab, et tulevikus tekib peale selle regionaalse arengu koostöö algatuse veel mitmeid samalaadseid algatusi, mis annaksid olulise ja aktiivse panuse Euroopa lõimumise soodustamiseks rohujuure tasandil.
 12. Kohalik ja regionaalne tasand tuleb varajases staadiumis kaasata hariduspoliitilistesse programmidesse. Nende roll ei tohi piirduda saavutatud tulemuste passiivse vastuvõtjana programmi lõppjärgus.
- Elukestva õppe kontseptsiooni osatähtsus terviklik programmis*
13. Elukestva õppe kontseptsioon on rajatud sellele, et selle raskuse asetseb enam õppimisel kui õpetamisel ning enam teadmiste järele janunemisel ja üksikisiku võimel kui formaalsel haridussüsteemil.
 14. See kontseptsioon ulatub lasteaiast kuni täiskasvanute koolituseni ja arvestab erinevaid õppe- ja haridusvorme. Oluline on, et see üldine kontseptsioon läbiks punase joonena nii terviklikku tegevuskava kui ka sektorispetsiifilisi programme.
 15. Teadmiste parandamine Euroopa kultuuri mitmekesisusest ja väärtusest peab olema kõigi üksikute programmide, mitte ainult programmi Comenius ülesandeks.
 16. Majanduslikust, sotsiaalsest ja ökoloogilisest seisukohast jätkusuutliku arengu tähtsus peab olema elukestva õppe kontseptsiooni aspekt, mis peab kajastuma ka ühistes eesmärkides.

17. Komisjoni märgukiri fikseerib seetõttu samuti, et hariduse ja praktilise õppe süsteemid tuleb kaasata elukestva õppe konteksti. Komisjon on juba varem öelnud, et koostatav terviklik programm peaks hõlmama nii teoreetilist kui ka kutseharidust. Regioonide komitee suhtub sellesse positiivselt, sest siiani mõjus ebasoodsalt see, et senised programmid Sokrates ja Leonardo hõlmasid erinevaid tingimusi ja seega ka erinevaid meetodeid.
18. Fakt, et kutsekooliharidus kuulub praegu Leonardo alla ja rakenduslik kõrgharidus Eramuse alla, annab omakorda tunnistust vajadusest, et tuleb toetada valdkonnaüleseid programme.
19. Regioonide komitee soovib toonitada, et ilmtingimata on vajalik erinevate sektorispetsiifiliste programmide piiramatut koostööd. Elukestva õppe programmi raamides peavad oma koha leidma nii "horisontaalsed" kui ka "vertikaalsed" programmid. Komitee tõdeb, et kavandatud programmitruktuur on niisugusele avatud sektoritevahelisele koostööle avatud.
20. Komitee arvamuse kohaselt ei ole vaja mitte ainult avatust, vaid ka selget *püüdlust* tihedama koostöö suunas üksikute programmide vahel. See oleks kooskõlas perspektiiviga, mis on omane ka EL elukestva õppe strateegiale.
- Oskustega seotud aktuaalsete vajaduste arvestamine*
21. Kutsehariduses on aja jooksul toimunud suured muutused. Elukestvate õppele suunatud kutseõppe raames võivad üha enam tähendada mõisted haridus ja teadmised. Tänapäeva tööturul tõuseb järjest nõudmiste tase, näiteks keeleoskuste osas.
22. Samuti on kutsehariduses olulised faktorid vastutustunne, valmidus meeskonnatöös, oskus ümber käia omaeliste ja täiskasvanutega, loominguilisuus, terviklikkuse tajumine ja hoolsus. Ettevõtlikkus, kodanikujulgus, väljaastumise võrdõiguslikkuse eest ning rassismi ja välismaalastevaenulikkuse vastu on samuti näited "üldiste" elementide kohta, mis moodustavad kutsehariduse olulise osa. Terviklik programmi üksikute eesmärkide seas leiduvad RK rõõmuks nii mitmedki neist omadustest.
23. Üldharidus peab omalt poolt olema rohkem orienteeritud tööelule ja tulevasele töötajastaatusele, mida saavutatakse näiteks koostöö kaudu ettevõtetega, projektitöö ja praktiseerivate ametiesindajate rakendamise kaudu õppetöös.
24. Komitee on arvamisel, et kõrghariduse programm saab siin kasulikke impulsse anda. See on regionaalse arengu väga tähtis eeldus.
25. Arengule on väga olulised ka *väiksed ja keskmise suurusega ettevõtted*. Neis töötavatel inimestel ei ole sageli kõrgemat haridust. Koolitraditsioonid on siin erinevad. Seetõttu on tähtis programmi raames toetada ka neid töötajaid, kellel on lüngad põhi- ja keskhariduses. Tuleb kaaluda, kuidas saaks haridust ja teadmiste täiendamist nii parandada, et ka väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete töötajad sellest kasu saaksid.
26. Peale selle tuleb välja selgitada, kuidas oleks võimalik programmi kohandada paindlikult poliitiliste eesmärkide ja vajadustega, mis tema teostamise ajal täiesti muutuda võivad.
27. Lisaks sellele rõhutab komitee vajadust, et vahendite jagamine üksikute programmide vahel peab toimuma pidevas kooskõlas tervikliku programmi eelarve ja eesmärkidega. See puudutab ka üksikute programmide osatähtsuse muutumist ja ümberjagamise võimalusi, et saaks paremini toetada õpilasvahetuse võimalusi ka nende õpilaste puhul, kelle haridustee on olnud lühike.
- Nõudmised osalejatele*
28. Euroopa Parlament viitas hiljuti sellele, et vahetusüliõpilastele eraldatavad ebapiisavad rahalised toetused on tinginud selle, et vahetusprogrammides on saanud osaleda vaid hästikindlustatud peredest pärit üliõpilased. Seega on tähtis, et liikmesriigid garanteeriks üliõpilastele reaalse võimaluse osaleda vahetusprogrammides ja tagaksid, et üliõpilased — vastavalt taotluse esitaja majanduslikule olukorrale — saaksid ka tegelikult toetust.
29. Üks RK jaoks väga oluline küsimus, mille puhul elukestva õppe terviklik programm rohkem mõjule pääseda saab, on sotsiaalne integratsioon. See puudutab suuri, heterogeenseid õpilaste gruppe, kes õpiraskuste, sotsiaalsete probleemide ja tõrjutuse tõttu või põhjusel, et nad kasvavad üles võõral maal võõras kultuurikeskkonnas, erinevat liiki abi vajavad. Praegusel ajal valitseb probleem, et paljud ebapiisavate baasteadmistega noored katkestavad või lõpetavad õpingud. Peab leiduma võimalusi toetada meetodilist haridust ja teadmiste vahendamist ning aidata neid noori inimesi sobivate meetmetega nende arengus.
30. See probleem on nii oluline, et ta peab programmi eesmärkides olema selgelt väljendatud ja et vastavad võimalused peavad olema ette nähtud EL programmis, siseriiklikes programmides ning kohalikes ja regionaalsetes programmides. "Second hand schools", mis toetavad meetodilist haridust, teadmiste vahendamist ja praktiliste oskuste omandamist, on hea näide Euroopa võrgustiku kohta selles vaimus.

31. Puuetega õpilastele tuleb luua reaalsed võimalused terviklikus programmis osalemiseks.
32. Seoses täiskasvanute osalemisega vahetusprogrammis tuleb jälgida ka võrdõiguslikkuse aspekte, et mehed ja naised saaksid osaleda võrdsel määral. See kehtib eriti töötajate kohta, kes tahavad omandada uut kvalifikatsiooni.

Väljaspool EL asuvate naaberriikide kaasamine

33. Regioonide komitee tervitab ka kavatsust kaasata tegevuskavasse ühendusse mitte kuuluvad kolmandad riigid. Sellega seoses tuleb loomulikult viidata Euroopa Parlamendi teatise "Laiem Euroopa: Naabus." selgitusele. Tänu niisugustele kontaktidele pandi varem alus koostööle kohalikul ja regionaalsel tasandil ning need kontaktid võimaldasid ette valmistada pinda uute suhete jaoks maadega, kes astusid mõne aja eest Euroopa Liidu liikmeteks. Komitee peab iseenesestmõistetavaks sellise töö jätkamist ja uute maadega suhete edasist arendamist kohalikul ja regionaalsel tasandil.

Vastutusalade jagamine

34. Regioonide komitee toonitab vajadust tõmmata selge piir ELi ja liikmesriikide kohustuste vahele programmi töös. Liikmesriigid peaksid nii suurel määral kui võimalik vastutama praktilise poole eest. Selle ettevõtmise edukuse eeldus on detsentraliseeritud struktuur, mille raames ka kohalik ja regionaalne tasand peab mängima aktiivset rolli.
35. ELi tasandil tuleb — vastavalt komisjoni ettepanekule — reguleerida küsimused, mis puudutavad tegevusprogrammi eesmärke, selle üldraamistikku ja üldpilti, rakendamist ja teisi strateegilisi küsimusi ning ka järelkontrolli ja hindamist. Ühenduse ülesandeks on ka rakendamisega seotud küsimused, edukate rakendamisvormide väljaselgitamine ja levitamine. Kohalik ja regionaalne tasand peavad uute programmide rakendamise, kindlustamise ja levitamise juures omandama olulise rolli.
36. Põhimõtteliselt tuleks vältida otsustamisprotseduure, mis nõuavad teemade käsitlemist kahel tasandil.

Märkused tervikliku programmi üksikute osade kohta

37. Regioonide komitee peab kavandatavat terviklikku programmi koos sellega seonduvate kõrgete eesmärkidega mobiilsuse ja koostöö ning projekti- ja võrgustikutöö edendamiseks Euroopas väga oluliseks.
38. Kohaliku ja regionaalse tasandi jaoks on **mobiilsusprogrammid** väga olulised. Tihti on just väikesed, riiklikul tasandil loodud mobiilsusprogrammid need, millel on otsustav mõju ja mis aitavad edendada euroopaliku mõtte-

viisi, liidu aktiivse kodakondsuse ja demokraatia ideid. Oluline on, et programmid pakuksid ruumi avatusele ja kogemuste vahetamisele. Sel viisil lihtsustatakse teadmiste edastamist ja rakendamist. Antud töö aluseks on vastastikune õppimine.

39. Mobiilsusprogrammide raamides peab ka pärast nende lõppu soodustama riiklikul, regionaalsel ja kohalikul tasandil valmisolekut jätkuvaks mobiilsuseks, et kasutada ka edaspidi ära loodud struktuure ja kontakte. Programmid peavad aitama kaasa takistuste kõrvaldamisele ja täiendava vahetuse edendamisele, nii et see muutuks tavalise töö koostisosaks. Liikmesriikide erinevates hariduse finantseerimise süsteemides tuleks ette näha võimalus osaliselt mõnes teises liikmesriigis õppimiseks.
40. Elukestva õppe strateegia raames on eriti oluline kasutada ära **arendusprogrammide** tulemusena loodud teadmiste pagasit, näiteks ekspertide kogunemisi ja muid taolisi projekte, mille raamides hinnatakse erinevaid õppevorme. Seoses arendusprogrammide suure tähtsusega, peaks teatud tingimustel olema võimalik muuta selle suunda programmi kestvuse ajal.

41. Regioonide komitee usub, et väljapakutud ristlõikeprogramm saab olema väga oluline ühtekuuluvusfaktori ning ka analüüsise ja poliitika kujundamise seisukohast. Täiendavad olulised ülesanded on uute projektide ja võrgustike loomine ning uute protsesside toetamine ELi täiendõppealase vajaduse katmiseks. Lähtuvalt kohaliku ja regionaalse tasandi olulisest rollist üldhariduse ja kutseõppe vallas tuleb seepärast luua seos antud tegevuse ja regioonide komitee vahel.
42. **Jean Monnet** programm hakkab mängima strateegilist rolli Euroopa loimumise protsessis kõrgkoolide ja teadustöö alal.

Komitee

43. Komitee, mida komisjon vastavalt ettepaneku artiklile 10 peab toetama, peab RK nägemuse kohaselt tegelema järgmiste küsimustega:

- eesmärkide seadmine ja poliitika kujundamine;
- programmi järjepidev toetamine ja ühiste eesmärkide rõhutamine terviklikus programmis;
- EL elukestva õppe strateegiate efektiivne arvestamine erinevates projektides

Nimetatud komitee peab hoolitsema selle eest, et üksikute programmide vahele ei tekiks barjääre, vaid et toimuks koostöö. Lisaks tuleb tulevikus edasise töö raamides panna alus RK ja antud komitee vahelisele koostööle.

Programmi ulatus

44. Regioonide komitee tervitab programmi kvantitatiivseid eesmärke, mis tähendab mobiilsusprogrammide kolmekordistumist. Seejuures on tegu väga auhnete eesmärkidega, mis aitavad kaasa ühenduse ja ELi ühtekuuluvuse tugevdamisele. Kvantitatiivsete eesmärkide poole pürgimine ei tohi aga toimuda programmide kvaliteedi arvelt.

Haldustöö lihtsustamine

45. RK tervitab ka finantseerimissüsteemi lihtsustamist (kindla-summalised toetused, tariifid kuluühiku kohta). Ta on juba varem viidanud sellele, et bürookraatlikud menetlused vähendavad taotluste arvu. Paljud loobuvadki osalemisest, kuna pelgavad keerulist menetlust. RK arvates peavad haldus- ja aruandlusnõuded olema proportsionaalses suhtes rahasumma suurusega. Väiksemate projektide puhul ei ole nõutav nii ulatuslik ja töömahukas kontroll nagu suurte projektide puhul.

46. Samas soovib komitee juhtida tähelepanu sellele, et programmis osalemise eeldused ja võimalused võivad erineda, mis mõjutab kulude suurust. See võib näiteks tuleneda sellest, et isik ei ole (enam) harjunud õppima, tal on puuded, tal ei ole võimalusi reisi- ja elamiskulude finantseerimiseks või siis on tegu regioonispetsiifiliste probleemidega.

Nimetused

47. Regioonide komitee viitab lisaks sellele, et uue programmi ja tema osade puhul tuleb kasutada üheselt mõistetavaid, funktsionaalseid nimetusi, mis on selged ja arusaadavad kõigis Euroopa keeltes, nii et oleks arusaadav, millest on jutt. Nimetused nagu "terviklik programm või üldine/ristlõikeprogramm" võivad tekitada segadust ja arusaamatusi.

48. Peaks olema arusaadav, et "terviklik programm" ühendab kõik algatused, samas kui Comenius, Leonardo, Erasmus ja Grundtvig ja Jean Monnet' programm on selle terviku osaks. Peaks olema äratuntav, et ristlõikeprogrammil on strateegiline, katusefunktsioon. RK arvates tuleb seda küsimust käsitleda erilise hoolikusega.

Subsidiaarsus ja proportsionaalsus

49. Programm lisandub regionaalsetele ja kohalikele meetmetele. Kavandatud õiguslik alus pakub selleks võimalusi. Programm hakkab kõigepealt tegelema nende tegevusvaldkondadega, kus liikmesriikidel ainupädevus puudub. Ta ei ole suunatud haridussüsteemi struktuursetele ja sisulistele muutustele, vaid keskendub valdkondadele, kus ühenduse tasandil tegutsemine annab lisaväärtuse. Seoses proportsio-

naalsusega tuleb tagada, et programmi menetlusviis oleks võimalikult lihtne.

Regioonide komitee soovitus

1. Kohalikku ja regionaalset tasandit tuleb aegsasti kõigis teraviklik programmiga seonduvatesse töödessa kaasata.
2. Kohalikud ja regionaalsed huvigrupid peavad olema tähtsaks sihtgrupiks meetmetele, mis teenivad üldises mõttes EL edasise arengu ja integratsiooni ja eelkõige haridusteevaliste programmide läbiviimise huve.
3. Mitteformaalsel ja informaalset õppel peab programmis olema suurem osakaal.
4. Et vältida eristamisprobleeme ja kahjustusi, tuleks püüda teravikliku programmi üksikutele osadele juurdepääsu sättes koondada võimalikult ühte artiklisse (*vastavalt ettepaneku artikkel 4*) ja ühtlasi formuleerida spetsiifilisi juurdepääsuregleid programmidele Comenius, Erasmus, Leonardi da Vinci ja Grundtvig lühemalt.
5. Samasugune avatus peab kehtima ka üksikute programmide kavandatud finantsraamistiku ülesehituse kohta.
6. Programmi kestel tuleb teadlikult tugevdada sidet põhi- ja kõrghariduse, üld- ja kutsehariduse ning formaalse, informaalset ja mitteformaalse hariduse vahel.
7. EL elukestva õppe strateegia peab teraviklikus programmis ja tema üksikutes osades selgemalt väljenduma.
8. Kohalik ja regionaalne tasand peavad teraviklik programmi ja tema üksikute osade rakendamise, kindlustamise ja leviitamise juures omandama olulise rolli.
9. RK soovib nende küsimuste ühenduse tasandil käsitlemise abil saadavate tulemuste leidmises, levitamises ja arutamises aktiivselt osaleda.
10. Ristlõikeprogrammil on uute projektide arenduse ja meetmete kujundamises strateegiline ja koordineeriv funktsioon, kuna ta kujutab endast analüüsivõrgustikku ja panust EL koolitusvajaduse katmise uutesse mehhanismidesse. Lähtuvalt kohaliku ja regionaalset tasandi olulisest rollist üldhariduse ja kutseõppe vallas tuleb seepärast luua seos antud tegevuse ja regioonide komitee vahel.

Brüssel, 23. veebruar 2005

Regioonide komitee
president
Peter STRAUB

Regioonide komitee arvamus teemal “Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus, millega kehtestatakse programm Kultuur 2007 (2007–2013)”

(2005/C 164/08)

REGIOONIDE KOMITEE,

võttes arvesse ettepanekut Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsuseks, millega kehtestatakse programm Kultuur 2007 (2007–2013) (*) (KOM(2004)469 (lõplik) — 2004/0150 (COD)),

võttes arvesse komisjoni 15. juuli 2004. aasta otsust konsulteerida antud küsimuses regioonide komiteega vastavalt Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikli 265 esimesele lõigule,

võttes arvesse regioonide komitee presidendi 27. jaanuari 2004. aasta otsust teha komitee kultuuri- ja hariduskomisjonile ülesandeks koostada arvamus kõnealusel küsimuses,

võttes arvesse Euroopa põhiseaduse lepingu eelnõu artiklit III-280

võttes arvesse komisjoni teatist “Kodakondsuse toimimine: Euroopa kultuuri ja mitmekesisuse edendamine noorsoo-, kultuuri-, audiovisuaalsete ja kodanike osalusega programmide abil” (KOM (2004) 154 (lõplik)),

võttes arvesse komisjoni teatist “Ehitades meie ühist tulevikku — laienenud liidu poliitikaväljakutsed ja eelarvevahendid 2007–2013” (KOM(2004) 101 (lõplik)),

võttes arvesse regioonide komitee arvamust teemal “Ettepanek kultuurisündmusega “Euroopa kultuuripealinn” seotud ühenduse meetmete kohta aastateks 2005–2019” (CdR 393/2003 fin) (1),

võttes arvesse regioonide komitee arvamuse eelnõu CdR 259/2004 rev. 1, mille komitee kultuuri- ja hariduskomisjon võttis vastu 7. detsembril 2004 (raportöör: **pr Rosemary Butler**, Walesi Rahvusassamblee valitud liige (UK/PES),

võttis 58. täiskogu istungil, mis toimus 23.–24. veebruaril 2005 (23. veebruari koosolek), ühehäälselt vastu järgmise arvamuse.

1. Regioonide komitee seisukohad

REGIOONIDE KOMITEE

Üldised märkused

1.1 **kinnitab** Euroopa kultuurialase koostööprogrammi olulisust ning on seisukohal, et kasvava vajaduse tõttu toetada üksteisemõistmist ja sallivust nii Euroopa Liidu siseselt kui ka ELi naabritega on selle poliitiline tähtsus suurem kui kunagi varem;

1.2 **nõustub** komisjoni ettepaneku üldise suunitlusega, eriti programmi lihtsustamisega kolme üldeesmärgi ja kolme tegevussuunda hõlmava struktuuri abil. Regioonide komitee hindab väga kõnealust uut struktuuri, mis peaks muutma programmi ühtsemaks ja eesmärgistatumaks, ning tervitab eemaldumist valdkondlikust lähenemisviisist;

1.3 **usub**, et Euroopa Komisjon peaks andma oma parima, toetamaks valdkondadevahelisi projekte, ning **vaidab**, et valikukriteeriumid peaksid eelistama projekte, mis on olemuselt uuenduslikud, riskijulged või pilootprojektid, mõõndes, et uuenduslikkus on suhteline mõiste ning sõltub kohalikust ja piirkondlikust kontekstist;

(*) Tõlge lähtub dokumendi KOM(2004) 469 (lõplik) inglisis-, prantsus- ja saksa keelsest versioonist.

(1) ELT C 121, 30.4.2004, lk 15.

1.4 **loodab**, et kolme tegevussuuna integreerimine üheks programmiks tekitab tegevussuundade vahel sünergia ja suurendab programmi ühtsust. Regioonide komitee palub korralduskomiteel jälgida, kas selline sünergia tõesti tekib;

1.5 **toetab** kolme üldeesmärgi, millel programm põhineb: kultuuritegelaste ja teoste liikuvust ning kultuuridevahelist dialoogi;

1.6 **tervitab** haldus-, finants- ja juriidilise valdkonna lihtsustamist, mis arvestab kultuurisektori eripäraga, nt lihtsamad taotlusvormid, eristatavate eelarvepunktide ühtsed määrad, kandidaatide parem teavitamine ning väikesi toetusi saavate organisatsioonide väiksem finantskontroll. Regioonide komitee avaldab kahetsust, et need parandused ei sisaldu mitte õigusaktis, vaid seletuskirjas. Samuti on komitee seisukohal, et kõnealust lihtsustamisprotsessi tuleks edasi arendada, muutes lähenemise mitterahaliste vahendite eraldamisele paindlikumaks ja suurendades proportsionaalsust, kusjuures projekti teostajatele esitatavad bürokraatlikud nõuded peaksid olema proportsionaalsed projekti eelarve suurusega;

1.7 **tuletab meelde**, et väikestel kultuurivaldkonna ettevõtjatel on tavaliselt piiratud vahendid nii inimeste kui raha osas ning neil on suurematega võrreldes palju raskem koostada rahastamisaotlusi. Seda silmas pidades nõuab komitee, et projekti ettevalmistamise kulud oleksid programmi raames rahastamiseks kõlblikud. Üldisemas mõttes peaksid liikmesriikide ametivõimud kaaluma väikese stardikapitali fondi loomist väikeste kultuuriettevõtjate toetamiseks teostatavusuuringu ja taotluse ettevalmistamise ajal;

1.8 **väidab**, et komisjoni ettepanek võib muuta raskemaks kultuurivaldkonna väiksemate ettevõtjate ning mahult väikeste, kuid kvaliteetsete projektide osalemise. Väiksematele ettevõtjatele tuleb anda kindlustunne, et programm on kõikehõlmav, ning neid tuleks aktiivselt julgustada selles osalemas;

1.9 **rõhutab**, et suur maht ei ole samatähenduslik kõrge kvaliteedi, loominguulise ja uuenduslikkusega, ning et lai kandepind sõltub geograafilisest taustast. Madala rahvastikutihedusega maapiirkondades võib väikesemahulisel projektil olla vaieldamatu lai kandepind ja mõju;

1.10 **märgib ära** komisjoni kavatsuse tagada, et uus programm täiendaks Euroopa Ühenduse programme noorsoo, hariduse, spordi, infotehnoloogia jms valdkonnas, kuid **küsib**, kuidas seda kavatakse ellu viia ning kuidas jälgitakse kõnealuse eesmärgi täitmist? Regioonide komitee **kinnitab**, et uutes noorsoo- ja elukestva õppe programmides (2007–2013) tuleks rõhutada kultuuritegevust;

1.11 **avaldab rahulolu**, et Euroopa põhiseaduse lepingu eelnõu artikkel III-280 sätestab, et stimuleerivad meetmeid kehtestavate Euroopa õigusaktide või raamseaduste vastuvõtmise seadusandlikule protsessile kultuuri valdkonnas kohaldatakse kaasotsustamismenetlust nõukogu kvalifitseeritud hääleteenamusega, hõlmamata liikmesriikide õigusnormide ühtlustamist;

1.12 **rõhutab**, et kultuuriline mitmekesisus on üks Euroopa Liitu iseloomustavatest olulistest tunnustest, mis kümne uue liikmesriigi liitumisega on oluliselt kasvanud. Seepärast nõuab regioonide komitee, et tekstis rõhutataks kõnealust olulist põhimõtet rohkem, ning jääb arvamuse juurde, et Kultuur 2007 peaks hõlmama nii kultuurilise kui keelise mitmekesisuse kõiki kohalikke, piirkondlikke ja riiklikke ilminguid. Liikmesriikide sisese mitmekesisuse ning sisserände suundumuste kajastamiseks peab komitee lisaks sellele vajalikuks, et vastasti-

kuse mõistmise suurendamise eesmärgil pööraks programm erilist tähelepanu vähemustele või vähemuse ja enamuse kultuuride vahelise lõhe ületamisele suunatud projektide toetamisele;

1.13 **usub**, et Kultuur 2007 peab kaitsma ja edendama keelilist mitmekesisust, ning **nõuab**, et tekstis sisalduks viide kõnealusele eesmärgile vastavalt Euroopa põhiseaduse lepingu eelnõu artiklile 3 ning Euroopa Komisjoni keeleõppe ja keelise mitmekesisuse tegevuskavale;

1.14 **soovitab** rohkem rõhutada kohalike ja piirkondlike omavalitsuste võtmerolli kultuuri toetamisel ja edendamisel oma kogukonnas ning nõuab, et Kultuur 2007 soodustaks piirkondlike ja kohalike omavalitsuste osalemist programmis. Tegevus peaks keskenduma kohalikule ja piirkondlikule tasandile, mitte suurtele ja mahukatele projektidele;

1.15 **avaldab rahulolu** Kultuur 2007 jaoks kavandatud eelarve üle, mis on võrreldes Kultuur 2000 eelarvega kasvanud. Laiema arutelu taustal, mida peetakse ELi rahastamise üle aastatel 2007–2013, **loodab** regioonide komitee, et leitakse vastuvõetav kompromiss. Eriti **loodab** komitee, et lõplikus otsuses finantsperspektiivide kohta säilib Euroopa kultuurialase koostöö piisav rahastamine. See on tähtis, kuna kümne uue liikmesriigi liitumisega suurenes ELi rahvastik 20 % ning ka programmi eesmärkide saavutamiseks;

1.16 **sooviks**, et uus programm rõhutaks sotsiaalmajanduslikku kasu, mida kultuur võib tuua, eriti seda, kuidas kultuur saab aidata saavutada ELi Lissaboni eesmäärke. Näiteks peaks komitee arvates programm rõhutama võrdset juurdepääsu kultuurile, et programm ei muutuks elitaarseks, samuti kasu uuenemisest ja territoriaalsest ühtekuuluvusest, mida kultuur pakkuda võib pakkuda;

1.17 **kahtleb**, kas on võimalik parandada koordineerimist Euroopa Ühenduse ja liikmesriikide kultuuripoliitika vahel, et viia maksimumini iga Euroopa Ühenduse kultuuriprogrammi toetuse mõju, kui samal ajal soovitakse järgida lähimuspõhimõtet;

1.18 **väljendab muret** seoses komisjoni ettepanekutega projekti kestuse, kaaskorraldajate arvu suurendamise ja künnise reeglite kohta. Komitee on arvamusel, et kultuuriprogrammi keskmes peaksid olema kvaliteet ja paindlikkus, mitte mehaanilised valikukriteeriumid ja jäigad reeglid;

Üksikasjalikud märkused

Koostöökeskused

1.19 **ootab** selgitust, kuidas ühenduse toetuse kahanemise põhimõte toimib koostöökeskuste toetamise osas;

1.20 **väljendab kahtlust**, kas on realistlik oodata, et kõik koostöökeskused muutuksid alaliseks ning rahaliselt sõltumatuks pärast seda, kui Euroopa Ühenduse toetus lõpeb;

Uuringud ja analüüsid

1.21 **tervitab** ettepanekut kulutada 8,56 miljonit eurot uuringutele ja analüüsidele, kuna on tõeline vajadus usaldusväärse teabe järele kultuurisektori kohta Euroopas üldiselt ning eriti Euroopa kultuurialase koostöö kohta. Samuti oleks võtmenäitajate arendamisest kasu kohalikele ja piirkondlikele omavalitsustele oma tegevuste võrdlusaluste kujundamises, et tagada parem informeeritus eduka kultuuripoliitika kohta ning sellise poliitika võimalikku ülevõtmist;

Teabe kogumine ja levitamine

1.22 **nõuab**, et põhjendatavalt vajadust kulutada 3,43 miljonit eurot kultuurisektori internetiportaale, kui Euroopa Kultuurilabori nelja-aastase pilootprojekti, mille eesmärgiks on sellise internetiportaali loomine, maksumus on hinnanguliselt 1,5 miljonit eurot. Lisaks **märgib** regioonide komitee, et kultuuriportaal on juba olemas;

1.23 **soovitab**, et toetuse puhul deporteerimistega seotud oluliste paikade ja arhiivide säilitamise ja mälestamise meetmetele (teine tegevussuund) peaksid kõnealused meetmed hõlmama neid kaitsealasid, millega mälestatakse endise Nõukogude Liidu totalitaarse režiimi hirmutegusid;

Artikkel 8 — rakendamine

1.24 **meenutab** komisjoni tehtud head tööd Kultuur 2000 programmi toimimise parandamiseks, näiteks tegelemine viivitustega konkursikutsete avaldamisel, mis oli kõnealuse programmi alguses probleem. Programmi veelgi paremaks toimimiseks **nõuab** komitee, et komisjon jätkaks tööd toetuste kiire väljamaksmise tagamisel, et vähendada kultuuriala ettevõtjate rahavoogude probleeme, ning toetuseta jäänud projektide teostajate nõuetekohasel keeldumise põhjustest teavitamisel;

1.25 **nõuab**, et kaalutaks, kuidas sobitada kõige paremini žüriiliikme erialased teadmised hinnatavate projektidega. Sel viisil saab tagada tõhusa ja usaldusväärse hindamise, mis on eriti oluline, kui eemaldutakse valdkondlikust lähenemisviisist. Valdkondadevaheliste projektide puhul võib üksiku projekti hindamiseks olla vaja rohkem kui ühte hindajat;

Artikkel 10 — kultuuri kontaktpunktid

1.26 **pooldab** kultuuri kontaktpunktide töö laiendamist parimate tavade vahetamise ja koostöö toetamiseks;

Artikkel 11 — finantssätted

1.27 **on seisukohal**, et uue programmi esimestel aastatel peaks korralduskomitee andma endast parima, et toetada uute liikmesriikide kultuuriala ettevõtjate, sealhulgas piirkondlike ja kohalike omavalitsuste kaasamist. Näiteks leiab regioonide komitee, et programmi esimese kahe aasta jooksul võiks minimaalne rahaline toetus olla 5 % asemel 2,5 %, kuna 5 % toetus kujutab endast uutest liikmesriikides reaalselt rohkem kui vanades, sest uutest liikmesriikides on keskmine sissetulek madalam. 2,5 % reeglit tuleks kohaldada ka kõigi uute liikmesriikide puhul, mis liituvad ELiga pärast programmi algust, ning kui osalemise tase mõnes uues liikmesriigis on madal, tuleks reeglit kohaldada pikema aja jooksul;

Artikkel 13 — järelevalve ja hindamine

1.28 **arvab**, et projekti teostajate ja toetuse saajate tagasiside tuleb kaasata hindamisprotsessi näiteks kultuuri kontaktpunktide kaudu;

1.29 **teeb ettepaneku**, et programmi Kultuur 2007 tuleks hinnata otsuses sätestatud eesmärkide alusel, et tagada nende eesmärkide saavutamine ning luua faktiline alus tulevaste kultuuriprogrammide väljatöötamiseks;

II lisa — programmi juhtimine

1.30 **väljendab muret**, et ressursside koondamine ühte "megarakendusasutusse", mida jagavad teised Euroopa Ühenduse rahastamisprogrammid, näiteks noorsoo- ja elukestva õppe programmid, võib tuua kaasa kultuurialase asjatundlikkuse ja eriteadmiste ning kultuurivaldkonna omapära arvestamise kadumise, mida tuleb iga hinna eest vältida;

2. Regioonide komitee soovitused

1. soovitus

Otsuse põhjendus 2

Komisjoni pakutud tekst	Regioonide komitee muudatusettepanek
Kultuur peaks kaasa aitama Euroopa Liidu välise nähtavuse parandamisele kultuurilise mitmekesisuse väärtustamise ja oma kultuuride ühiste mõõdete kaudu.	Kultuur peaks kaasa aitama Euroopa Liidu välise nähtavuse parandamisele kultuurilise mitmekesisuse väärtustamise ja oma kultuuride ühiste mõõdete kaudu. Erilist tähelepanu tuleks pöörata Euroopa väikeste kultuuride ja vähemlevinud keelte seisundi kaitsmisele.

Motivatsioon

Viide Euroopa väiksemate kultuuride ja vähemkasutatud keelte seisundi kaitsmisele tuleks lisada Kultuur 2007 otsuse teksti nagu seda tehti Kultuur 2000 otsuses. Selle väljajätmine saadaks negatiivse sõnumi selliste kogukondade projektide teostajatele, kes vajavad hoopis kinnitust, et uus programm on neile avatud.

2. soovitus

Otsuse põhjendus 13

Komisjoni pakutud tekst	Regioonide komitee muudatusettepanek
Samuti on oluline jätkata tegevust, mida Euroopa Liit alustas eelnimetatud otsuse nr 792/2004/EÜ raames, et aidata kindlustada natsistlike koonduslaagrite paikade kui ajaloomälestiste üleeuroopalist ja rahvusvahelist kaitset.	Samuti on oluline jätkata tegevust, mida Euroopa Liit alustas eelnimetatud otsuse nr 792/2004/EÜ raames, et aidata kindlustada natsistlike koonduslaagrite paikade kui ajaloomälestiste üleeuroopalist ja rahvusvahelist kaitset. <u>Programm peaks olema avatud ka projektidele, mis on seotud deporteerimiste, koonduslaagrite paikade ning nõukogude režiimi ajal kannatanud ohvrite mälestamisega.</u>

Motivatsioon

Preambuli punkti 13 sõnastuse muudatusettepanek põhineb seisukohal, et toetada tuleks ka deporteerimiste, endiste koonduslaagrite paikade, samuti nõukogude totalitaarse režiimi ajal kannatanud ohvrite mälestuse hoidmise meetmetega seotud peamiste paikade ja arhiivide säilitamise ja mälestamise meetmeid. Arvestades II maailmasõda ja selle tagajärgi Euroopa ajaloos, peaks programm rõhutama mitte ainult natsistlike deporteerimiste ja ohvritega seotud peamiste paikade ja arhiivide säilitamist ja kaitsmist, vaid ka toetama meetmeid, mis on seotud nõukogude totalitaarse režiimiga, mis mõjutas suurel määral Ida-Euroopa riike ja rahvaid. Nagu on väitnud Läti ajaloolased, oli nõukogude režiim totalitaarne ja mõjutas oluliselt Euroopa endiseid sotsialistlikke riike ega teinud vähem kahju kui natsistlik totalitaarne režiim.

Samuti tasub mainida, et endised nõukogude totalitaarse režiimi koonduslaagrid olid sunnitöölaagrid ja neid loetakse samaväärseteks natsistlike sunnitöölaagritega. Seega tuleks ka neid säilitada ajalooliste mälestusmärkidena.

3. soovitus

Artikli 3 lõige 1

Komisjoni pakutud tekst	Regioonide komitee muudatusettepanek
Programmi üldeesmärk on soodustada eurooplaste ühist kultuuripiirkonda kultuurialase koostöö arendamise kaudu programmis osalevate riikide loomeinimeste, kultuuritöötajate ja kultuuriasutuste vahel eesmärgiga soodustada Euroopa kodakondsuse esilekerkimist.	Programmi üldeesmärk on soodustada eurooplaste ühist kultuuripiirkonda kultuurialase koostöö arendamise kaudu programmis osalevate riikide loomeinimeste, kultuuritöötajate, ja kultuuriasutuste ning piirkondlike ja kohalike omavalitsuste vahel eesmärgiga soodustada Euroopa kodakondsuse esilekerkimist ning toetada nii keelelist kui kultuurilist mitmekesisust.

Motivatsioon

Viited kohalikele ja piirkondlikele omavalitsustele tuleks teksti lülitada vastavalt komitee soovitudele, võttes arvesse nende rolli kogukondade kultuuri edendamisel näiteks festivalide, kultuuripärandi säilitamise, kunstiteoste kaitsmise, rohujuuresandide projektide ning koostöö kaudu kultuuriala ettevõtjatega.

Lisaks tuleks Kultuur 2007 otsuses rõhutada rohkem Euroopa Liidu kultuurilise ja keelelise mitmekesisuse eesmärke. See aitaks kinnitada vähemkasutatud, piirkondlike või vähemuse keeli rääkivate kogukondade tulevastele projektide teostajatele, et programmi Kultuur 2007 sihiks on kaasata kõnealuste kogukondade projektid peasuuna rahastamisprogrammidesse.

4. soovitus

Artikli 4 lõike 1 punkt b

Komisjoni pakutud tekst	Regioonide komitee muudatusettepanek
Euroopa tasandil kultuurivaldkonnas tegutsevate organisatsioonide toetamine ja nende meetmete toetamine, mis säilitavad ja mälestavad olulisi paiku ja arhiive, mis on seotud deporteerimistega, mida tähistavad endistes koonduislaagrite asukohtades ja teistes suurte kannatustega seotud ning massihävituspaiakades püstitatud mälestusmärgid, ning mis säilitavad kõnealustes paikades ohvrite mälestust.	Euroopa tasandil kultuurivaldkonnas tegutsevate organisatsioonide toetamine ja nende meetmete toetamine, mis säilitavad ja mälestavad olulisi paiku ja arhiive, mis on seotud deporteerimistega, mida tähistavad endistes koonduislaagrite asukohtades ja teistes suurte kannatustega seotud ning massihävituspaiakades püstitatud mälestusmärgid, ning mis säilitavad kõnealustes paikades massihävituste, kannatuste ja massiliste deporteerimiste ohvreid ning säilitavad peamisi paiku ja mälestusmärke, sealhulgas endiseid koonduislaagreid, dokumenteerides neid sündmusi, et hoida alles ohvrite mälestust.

Motivatsioon

Kui kaasata nõukogude totalitaarse režiimi ohvrite mälestamine Euroopa ühisesse ajaloomällu, laieneb mandri struktureeritud ja konsensusel põhinev arusaam ajaloo. Poliitiliselt tundlike teemade ignoreerimine võib märgatavalt vähendada usaldust ELi vastu, eelkõige nende kodanike silmis, kelle jaoks sellised teemad ja mälestused on hiljutine ja valus reaalsus.

Samuti on raske ignoreerida asjaolu, et ajalooline tõde II maailmasõja ja selle mõjude kohta räägib selgelt ja ühemõtteliselt paljudest inimsaatuses, mille hävitas nõukogude terror praegustes uutes ELi liikmesriikides.

5. soovitus

Artikli 4 lõige 3 (uus)

Komisjoni pakutud tekst	Regioonide komitee muudatusettepanek
	<u>Kultuuriala ettevõtjatel on õigus teha ettepanekuid valdkondlikeks või valdkondadevahelisteks projektideks, mis vastavad nende huvidele ja taotlustele, kui need projektid taotleavad vähemalt kahte eespool sätestatud eesmärki. Seega ei välistata eelnevalt ühtegi kultuuri- ja kunstitegevuse tahku.</u>

Motivatsioon

Asjaolu, et kõik sektorid on abikõlblikud, tuleks sätestada õigusaktis. On tähtis, et otsuse tekst oleks võimalikult selge, lihtne ja üheselt mõistetav, et kõik potentsiaalsed projekti teostajad teksti mõistaksid ning oleksid teadlikud, et näiteks kirjanduslikud tõlked on programmi Kultuur 2007 raames abikõlblikud.

6. soovitus

Lisa punkti 1.1 pealkirja muutmine

Komisjoni pakutud tekst	Regioonide komitee muudatusettepanek
1.1 Koostöökeskused	1.1 Koostöökeskused <u>Loomingulised keskused</u>

Motivatsioon

Nimetust "koostöökeskus" tuleks muuta, kuna see on liiga sarnane mõistele "kultuuri kontaktpunkt" ja tekitab segadust. Soovitatud "loominguline keskus" kirjeldab kõnealuse tegevussuuna eesmärki kokkuvõtlikult. Sõna "koostöö" on ülearune, kuna kõik Euroopa kultuurialase koostööprogrammi rahastatud projektid peavad põhinema koostööl.

7. soovitus

Lisa punkti 1.1 teine lõik

Komisjoni pakutud tekst	Regioonide komitee muudatusettepanek
Iga koostöökeskus peab koosnema vähemalt kuuest ettevõtjast kuuest programmis osalevast riigist ja koondama sama või erinevate sektorite ettevõtjaid erinevateks mitmeaastasteks valdkonnasisesse või valdkondadevahelise iseloomuga ühist eesmärki taotlevaks tegevuseks või projektiks.	Iga koostöökeskus peab koosnema vähemalt kuuest viiest ettevõtjast kuuest viiest programmis osalevast riigist ja koondama sama või erinevate sektorite ettevõtjaid erinevateks mitmeaastasteks valdkonnasisesse või valdkondadevahelise iseloomuga ühist eesmärki taotlevaks tegevuseks või projektiks.

Motivatsioon

Viis kaaskorraldajat näitavad selgelt Euroopa lisandväärtust ning projekti teostajaid ei tohiks alates 2007. aastast kohustada otsima kuut kaaskorraldajat. Oluline on projektide panus ühisesse tegevusse ning projekti enese kvaliteet.

8. soovitus

Lisa punkti 1.1 kolmas lõik

Komisjoni pakutud tekst	Regioonide komitee muudatusettepanek
Iga koostöökeskuse eesmärk on paljude struktureeritud ja mitmeaastaste kultuurialaste tegevuste teostamine.	Iga koostöökeskuse eesmärk on paljude struktureeritud ja mitmeaastaste kultuurialaste tegevuste teostamine <u>ning toimimine toetusi vahendava asutusena.</u>

Motivatsioon

Koostöökeskustel tuleks lubada toimida toetusi vahendavate asutustena. Nii saaksid koostöökeskused pakkuda väiksematele/innovaatilistele kultuurikoostöö projektidele kiiret rahastamist väiksema bürokraatiaga. See süsteem on toiminud hästi struktuurifondide puhul ning seda tuleks korrata programmi Kultuur 2007 raames.

9. soovitus

Lisa punkti 1.1 kuues lõik

Komisjoni pakutud tekst	Regioonide komitee muudatusettepanek
Ühenduse toetus ei tohi ületada 50% projekti eelarvest ja peab olema kahaneva iseloomuga. Toetus ei tohi ületada 500 000 eurot aastas. Toetust antakse viieks aastaks.	Ühenduse toetus ei tohi ületada 50% projekti eelarvest ja peab olema kahaneva iseloomuga. Toetus ei tohi ületada 500 000 eurot aastas. Toetust antakse <u>vähemalt kolmeks ja kuni</u> viieks aastaks.

Motivatsioon

Projekti kestuse osas tuleks lubada rohkem paindlikkust, kuna kõik projekti teostajad ei soovi või vaja viieaastast projekti. Pealegi on paljudel ettevõtjatel tõenäoliselt raskusi kaasfinantseerimise leidmisega kogu viieaastaseks perioodiks.

10. soovitus

Lisa punkti 1.2 pealkirja muutmine

Komisjoni pakutud tekst	Regioonide komitee muudatusettepanek
1.2 Koostöötegevused	1.2 Koostöötegevused <u>Loomingulised tegevused</u>

Motivatsioon

Nimetus "koostöötegevused" on liiga tehnokraatlik, väljend "loomingulised tegevused" rõhutab aga asjaolu, et projektide valikul on prioriteediks loomingulisus.

11. soovitus

Lisa punkti 1.2 teine lõik

Komisjoni pakutud tekst	Regioonide komitee muudatusettepanek
Kõik tegevused tuleb kavandada ja teostada partnerluses vähemalt nelja kultuuriala ettevõtja vahel kolmest erinevast osalevast riigist, kusjuures kõnealused kultuuriala ettevõtjad võivad olla ühest või enamast valdkonnast.	Kõik tegevused tuleb kavandada ja teostada partnerluses vähemalt nelja <u>kolme</u> kultuuriala ettevõtja vahel kolmest erinevast osalevast riigist, kusjuures kõnealused kultuuriala ettevõtjad võivad olla ühest või enamast valdkonnast

Motivatsioon

Kolm kaaskorraldajat näitab küllaldasel määral Euroopa lisandväärtust. Nagu eespool Euroopa koostöökeskustega seoses märgitud, tuleks projekte hinnata nende sisemise kvaliteedi, mitte mehaaniliste valikukriteeriumide alusel.

12. soovitus

Lisa punkt 1.2 neljas lõik

Komisjoni pakutud tekst	Regioonide komitee muudatusettepanek
Ühenduse toetus ei tohi ületada 50% projekti eelarvest. Toetus ei tohi olla väiksem kui 60 000 eurot aastas ega suurem kui 200 000 eurot aastas. Kõnealust toetust antakse maksimaalselt 12 kuuks.	Ühenduse toetus ei tohi ületada 50% projekti eelarvest. Toetus ei tohi olla väiksem kui 60 000 eurot aastas ega suurem kui 200 000 eurot aastas. Kõnealust toetust antakse maksimaalselt <u>minimaalselt</u> 12 kuuks ja <u>maksimaalselt</u> 24 kuuks.

Motivatsioon

Euroopa Ühenduse toetuse miinimumtaseme osas (60 000 eurot aastas, mis tähendab, et projekti minimaalne suurus on 120 000 eurot aastas) peaks valitsema suurem paindlikkus, sest mõned projektid ei tarvitse kõnealust summat vajada või suuta ära kasutada, kuid neil on sellest hoolimata mõju ja lai kandepind.

Samuti tuleks lubada projektide kestmist kuni kaks aastat, muutes programmi teostajatele paindlikumaks ja kasutajasõbralikumaks.

13. soovitus

Lisa punkt 1.3 neljas lõik

Komisjoni pakutud tekst	Regioonide komitee muudatusettepanek
Sellega seoses eraldatakse märkimisväärne toetus ka "Euroopa kultuuripealinnadele", et aidata ellu viia meetmeid, mis rõhutavad Euroopa nähtavamaks muutmist ja üleeuroopalist kultuurialast koostööd.	Sellega seoses eraldatakse märkimisväärne toetus erimeetmete tegevussuuna raames 90% eelarvest ka "Euroopa kultuuripealinnadele", et aidata ellu viia meetmeid, mis rõhutavad Euroopa nähtavamaks muutmist ja üleeuroopalist kultuurialast koostööd.

Motivatsioon

Erimeetmete tegevussuuna keskpunktis peaks olema Euroopa kultuuripealinna algatus. Euroopa Ühenduse poolne Euroopa kultuuripealinna rahastamine peaks suurenema, kuna alates 2009. aastast on tõenäoliselt kaks Euroopa kultuuripealinna, et kajastada ELi hiljutist laienemist. Suuremat toetust tuleks kasutada näiteks selleks, et aidata linnavõimudel ja kultuuriala ettevõtjatel töötada partneritega teistest liikmesriikidest, edendades seeläbi riikidevahelist liikuvust ja kultuuridevahelist dialoogi. Lisaks suurendab 90 % eraldamine erimeetmete eelarvest Euroopa kultuuripealinnale selle tegevussuuna läbipaistvust, mida on minevikus kritiseeritud teatava läbipaistmatuse pärast. Ülejäänud 10 % tuleks kasutada sellisteks auhindadeks nagu Europa Nostra auhind ning Euroopa Liidu kaasaegse arhitektuuri auhind (Mies van der Rohe auhind).

14. soovitus

Artikli 5 lõige 2

Komisjoni pakutud tekst	Regioonide komitee muudatusettepanek
Programm on avatud ka koostööle muude kolmandate riikidega, kes on sõlminud Euroopa Ühendusega kultuuri valdkonda puudutavaid sätteid sisaldavad assotsiatsiooni- või koostöölepingud, edaspidi sätestatavate täiendavate rahasummade ja erikorra alusel.	Programm on avatud ka koostööle muude kolmandate riikidega, kes on sõlminud Euroopa Ühendusega kultuuri valdkonda puudutavaid sätteid sisaldavad assotsiatsiooni- või koostöölepingud, edaspidi sätestatavate täiendavate rahasummade ja erikorra alusel, kusjuures vastavalt Euroopa naaberriikide poliitikale eelistatakse lähinaabreid.

Motivatsioon

Programm peaks eelistama riike, mida hõlmab Euroopa naaberriikide poliitika. Rahvastevahelise dialoogi ja vaba mõttevahetuse tähtsust kultuuride, religioonide ja traditsioonide vahel ei saa küllalt rõhutada. Ühisprojektid kultuuri valdkonnas võivad aidata saavutada Euroopa naaberriikide poliitika peamisi eesmärke ühendada inimesi ja soodustada üksteise kultuuride, ajaloo, hoiakute ja väärtuste vastastikust mõistmist, kaotades seeläbi väärarusaamad.

15. soovitus

Artikli 9 lõige 1

Komisjoni pakutud tekst	Regioonide komitee muudatusettepanek
Komisjoni abistab komitee, kuhu kuuluvad liikmesriikide esindajad ja mille eesistuja on komisjoni esindaja.	Komisjoni abistab komitee, kuhu kuuluvad liikmesriikide esindajad, <u>regioonide komitee esindaja</u> ja mille eesistuja on komisjoni esindaja.

Motivatsioon

Kuna paljudes liikmesriikides on kultuuripoliitika sageli piirkondliku tasandi pädevuses, tuleks regioonide komiteele anda õigus määrata kõnealusesse komiteesse üks esindaja. Lisaks peaks komitee liikmesriikide delegatsioonidesse vajaduse korral kuuluma kohalikke ja piirkondlikke esindajaid.

16. soovitus

Artikli 10 lõige 1

Komisjoni pakutud tekst	Regioonide komitee muudatusettepanek
Lisa I jaotise punktis 3.3 määratletud kultuuri kontaktpunktid toimivad programmi kohta teabe levitamise rakendusüksustena riiklikul tasandil, võttes arvesse määruse (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 artikli 54 lõike 2 punkti c ja lõiget 3.	Lisa I jaotise punktis 3.3 määratletud kultuuri kontaktpunktid toimivad programmi kohta teabe levitamise rakendusüksustena riiklikul ja <u>piirkondlikul</u> tasandil, võttes arvesse määruse (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 artikli 54 lõike 2 punkti c ja lõiget 3.

Motivatsioon

Käesolev muudatusettepanek on kooskõlas arvamuse eelnõu 17. soovitusega. Kultuuri kontaktpunktidel peab olema võimalik tegutseda ka piirkondlikul tasemel, et neil oleks lihtsam jõuda kultuuriala ettevõtjateni ja kohandada nende konkreetsele iseärasustele. Seega tuleks kohalike ja piirkondlike omavalitsuse jaoks lihtsustada kultuuri kontaktpunktide loomist, mis on alati vabatahtlik.

17. soovitus

Artikli 10 lõige 2

Komisjoni pakutud tekst	Regioonide komitee muudatusettepanek
<p>2. Kultuuri kontaktpunktid peavad arvestama järgmiste kriteeriumidega:</p> <ul style="list-style-type: none"> — neil peab olema piisavalt rahvusvahelise koostöö keskkonnas töötamiseks vajaliku keele- ja ametialaste oskustega personali; — neil peab olema vajalik infrastruktuur, eriti informaatika ja sidevahendite osas; — nad peavad tegutsema sellises halduskeskkonnas, mis võimaldab neil rahuldavalt täita oma ülesandeid ja vältida huvide konflikte. 	<p>2. Kultuuri kontaktpunktid peavad arvestama järgmiste kriteeriumidega:</p> <ul style="list-style-type: none"> — neil peab olema piisavalt rahvusvahelise koostöö keskkonnas töötamiseks vajaliku keele- ja ametialaste oskustega personali; — neil peab olema vajalik infrastruktuur, eriti informaatika ja sidevahendite osas; — nad peavad tegutsema sellises halduskeskkonnas, mis võimaldab neil rahuldavalt täita oma ülesandeid (<u>vajadusel peaksid kultuuri kontaktpunktid toimima näiteks piirkondlikul tasandil</u>) ja vältida huvide konflikti.

Motivatsioon

Kultuuri kontaktpunkte tuleks julgustada vajaduse korral tegutsema piirkondlikul tasandil, et olla lähemal kodanikele ning kohapealsetele kultuuriala ettevõtjatele. Hea tava, mida tuleks teistes liikmesriikides kopeerida, on näiteks Prantsuse regionaalsete süsteem, mida juhib Prantsuse kultuuri kontaktpunkt.

18. soovitus

Artikli 12 punkt d (uus)

Komisjoni pakutud tekst	Regioonide komitee muudatusettepanek
	d) <u>ELi keelelise mitmekesisuse toetamine.</u>

Motivatsioon

Eeltoodud põhjustel (1. ja 2. soovitus) tuleks tekstis rohkem rõhutada keelelise mitmekesisuse eesmärki.

19. soovitus

Lisa V jaotis ÜLDEELARVE JAGUNEMINE

Tegevussuund 1

Komisjoni pakutud tekst	Regioonide komitee muudatusettepanek
<p>Programmi aastaelarve jagunemine</p> <p>Eelarve protsent</p> <p>Tegevussuund 1 (toetus projektidele) umbes 77%</p> <ul style="list-style-type: none"> — koostöökeskused umbes 36% — koostöötegevused umbes 24% — erimeetmed umbes 17% 	<p>Programmi aastaelarve jagunemine</p> <p>Eelarve protsent</p> <p>Tegevussuund 1 (toetus projektidele) umbes 77%</p> <ul style="list-style-type: none"> — koostöökeskused umbes 36% <u>30%</u> — koostöötegevused umbes 24% <u>30%</u> — erimeetmed umbes 17%

Motivatsioon

Koostöökeskused ja koostöötegevused peaksid kumbki saada 30 % koguelarvest praeguse 36 % ja 24 % asemel. Komitee arvab, et praegune jaotus võiks diskrimineerida väiksemaid ettevõtjaid, kes on sageli kõige eksperimentaalsemad ja uuenduslikumad, kuna nende puhul on suurematega võrreldes väiksem tõenäosus, et nad suudaksid kindlustada vajaliku kaasrahastamise viieks aastaks ning teostada nõutavat ulatuslikku arendustegevust.

20. soovitus

LISA punkt 2.2

Komisjoni pakutud tekst	Regioonide komitee muudatusettepanek
Toetada võib meetmeid, mis säilitavad ja mälestavad olulisi paiku ja arhiive, mis on seotud deporteerimistega, mida tähistavad endistes koonduslaagrite asukohtades ja teistes suurte kannatustega seotud ning massihävituspaikeades püstitatud mälestusmärgid, ning mis säilitavad kõnealustes paikades ohvrite mälestust.	Toetada võib meetmeid, mis säilitavad ja mälestavad olulisi paiku ja arhiive, mis on seotud deporteerimistega, mida tähistavad endistes koonduslaagrite asukohtades ja teistes suurte kannatustega seotud ning massihävituspaikeades püstitatud mälestusmärgid, ning mis säilitavad kõnealustes paikades massihävituste, kannatuste ja massiliste deporteerimiste ohvreid ning säilitavad peamisi paiku ja mälestusmäärke, sealhulgas endiseid koonduslaagreid, dokumenteerides neid sündmusi, et hoida alles ohvrite mälestust.

Motivatsioon

Kui kaasata nõukogude totalitaarse režiimi ohvrite mälestamine Euroopa ühisesse ajaloomällu, laieneb mandri struktureeritud ja konsensusel põhinev arusaam ajaloost. Poliitiliselt tundlike teemade ignoreerimine võib märgatavalt vähendada usaldust ELi vastu, eelkõige nende kodanike silmis, kelle jaoks sellised teemad ja mälestused on hiljutine ja valus reaalsus.

Samuti on raske ignoreerida asjaolu, et ajalooline tõde II maailmasõja ja selle mõjude kohta räägib selgelt ja ühemõtteliselt paljudest inimsaatuses, mille hävitas nõukogude terror praegustes uutes ELi liikmesriikides.

21. soovitus

LISA punkt 3.3

Komisjoni pakutud tekst	Regioonide komitee muudatusettepanek
Et tagada programmi praktilise teabe eesmärgistatud ja tõhus levik rohujuure tasandil, nähakse ette "kultuuri kontaktpunktide" toetamine. Kõnealused riiklikul tasandil tegutsevad asutused rajab komisjon koostöös liikmesriikidega vabatahtlikkuse alusel.	Et tagada programmi praktilise teabe eesmärgistatud ja tõhus levik rohujuure tasandil, nähakse ette "kultuuri kontaktpunktide" toetamine. Kõnealused riiklikul ja piirkondlikul tasandil tegutsevad asutused rajab komisjon koostöös liikmesriikidega või piirkondlike omavalitsustega vabatahtlikkuse alusel.

Motivatsioon

Käesolev muudatusettepanek on kooskõlas arvamuse eelnõu 17. soovitusega. Kultuuri kontaktpunktidel peab olema võimalik tegutseda ka piirkondlikul tasandil, et neil oleks lihtsam jõuda kultuuriala ettevõtjateni ja kohandada nende konkreetsele iseärasustele. Seega tuleks kohalike ja piirkondlike omavalitsuse jaoks lihtsustada kultuuri kontaktpunktide loomist, mis on alati vabatahtlik.

Brüssel, 23. veebruar 2005

Regioonide
komiteepresident
Peter STRAUB

Regioonide komitee arvamus teemal "Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus toetusprogrammi rakendamise kohta Euroopa audiovisuaalsektoris (MEDIA 2007)"

(2005/C 164/09)

REGIOONIDE KOMITEE,

VÕTTES ARVESSE Euroopa Parlamendi ja nõukogu ettepanekut otsuse kohta, mis käsitleb toetusprogrammi rakendamist Euroopa audiovisuaalsektoris (KOM(2004) 470 lõplik — 2004/0151 (COD));

VÕTTES ARVESSE nõukogu 9.septembri 2004. aasta otsust konsulteerida kõnealuses küsimuses regioonide komiteega vastavalt Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikli 265 lõikele 1;

VÕTTES ARVESSE komitee juhatuse 27. jaanuari 2004. aasta otsust teha sellekohase arvamuse koostamine ülesandeks kultuuri- ja hariduskomisjonile;

VÕTTES ARVESSE kultuuri- ja hariduskomisjoni poolt 7. detsembril 2004 vastu võetud arvamuse eelnõud (CdR 303/2004 rev.1) Raportöör: Theodoros Georgakis, Ilioupolise linnapea (EL/PES);

võttis 58. täiskogu istungil, mis toimus 23.-24. veebruaril 2005 (23. veebruari istungil) vastu järgneva arvamuse:

1. Regioonide komitee seisukohad

REGIOONIDE KOMITEE

1.1 **toetab** väljaõppe-, arendus-, levitus- ja toetusmeetmete koondamist uue programmi Media 2007 alla; seeläbi tagatakse eesmärgiks seatud Euroopa audiovisuaalse piirkonna arengu ja tugevdamise suurem järjepidevus;

1.2 **tervitab** programmi rakendamiseks ette nähtud 1,055 miljardi euro suurust eelarvet, ning on seisukohal, et eelarve mahtu tuleb ka tulevikus hoida kõrgel tasemel, et oleks võimalik rahuldada kõnealuses programmis osaleva 27 riigi (25 EL liikmesriiki pluss Bulgaaria ja Rumeenia) suuri vajadusi. Peamiselt puudutab see "kolme kiirusega" turge ja audiovisuaalsektori arengutaseme suurt kõikumist, mis võib ulatuda suurepärasest kuni olematuni. Mainitud eelarve suurendamisest nähtub, et tunnustamist leiab audiovisuaalsektori oluline roll kultuuriväärtuste levitajana ühtse Euroopa identiteedi ja Euroopa kodanike ühtekuuluvustunde kujunemisel;

1.3 **toetab** "positiivse diskrimineerimise" põhimõtte rakendamist madalama audiovisuaalse tootmisvõimsusega riikide ja/või väikese pindala ja keelealaga riikide suhtes. Selle põhimõtte eesmärk on kõrvaldada kõnealuses valdkonnas erinevused ja ebavõrdsused võrreldes kõrge tootmisvõimsusega riikidega. Kogu Media 2007 programmi juhtmõtteks peaks olema püüd toetada audiovisuaalses valdkonnas nõrgemaid riike (näiteks uusi liikmesriike), aga ka mõningaid teisi, pigem tagasihoidliku turuga riike (nagu näiteks Kreeka ja Portugal). Kõnealune lähenemine aitab säilitada kultuurilist mitmekesisust ja kultuuridevahelist dialoogi Euroopa tasandil;

1.4 **tunnustab** vajadust suurendada Euroopa killustatud audiovisuaalse sektori konkurentsivõimet ning tugevdada samaaegselt VKEdes tootmisstruktuure, mis on praktikas Euroopa audiovisuaalsektori nurgakiviks;

1.5 **jagab** komisjoni seisukohta, et ilmtingimata tuleb kiirkorras lihtsustada ettepanekute esitamise haldusmenetlust- ja mehhanisme ning koostööd Euroopa audiovisuaalsektoris. Eriti oluline on ka kandidaatide hulgast valiku tegemise protseduuri läbipaistvus, mille tagamiseks tuleb esitatud taotlustele antud hinnanguid alati põhjendada;

1.6 **toetab** Euroopa audiovisuaalsektori piirkonnas õppivate üliõpilaste ja töötavate spetsialistide liikuvuse soodustamist, mille eesmärk on väärtuslike kogemuste vahetamine ja kommunikatsiooni valdkonnas kõrgelt arenenud riikide teadmiste ja väljaõppevõimaluste kasutamine. Selline liikuvus on eelkõige oluline uutele EL liikmesriikidele, ent ka väikese pindala ja keelealaga riikidele, kus audiovisuaalne sektor ei ole väga kõrgelt arenenud;

1.7 **kiidab heaks** Euroopa audiovisuaalsektori toodangu sünkroniseerimise, subtiitritega varustamise ja mitmekeelsete koopiade valmistamise toetamise, mille eesmärk on kultuurilise mitmekesisuse säilitamine. Väga oluline on ka eelnimetatud audiovisuaalse loomingu digitaliseerimine.

2. Regioonide komitee soovitusel

REGIOONIDE KOMITEE

2.1 **juhhib tähelepanu** vajadusele enam rõhutada kohalike ja piirkondlike kogukondade rolli Euroopa identiteedi kujundamisel. Korraliku toetuse olemasolul võivad Euroopa regioonid audiovisuaalsektori loomingu valdkonnas aidata kaasa originaalse loomingu sündimisele ja kultuurilise mitmekesisuse säilitamisele ning anda seeläbi oma panus Euroopa turu konkurentsivõime tõstmiseks;

2.2 **nõuab**, et komisjoni ettepaneku artiklisse 6, mis käsitleb Euroopa audiovisuaalsektori tööde edendamist, lisataks selgesõnaline viide kohalike ja piirkondlike kogukondade erilisele rollile, mis võiks tänu oma spetsiifilistele programmidele ja tegevustele aidata kaasa Euroopa turu konkurentsivõime suurendamisele. Samuti pooldab komitee piirkondlikul tasandil loodud meedia infopunktide ("media desks") tugevdamist ja asjakohastamist. Meedia infopunktid on eriti kasulikud Euroopa kodanike teavitamisel audiovisuaalsektoris toimuvate arengute kohta;

2.3 **soovitab** anda rahalist toetust ja korraldada teavituskampaaniaid piirkondlikele ja kohalikele audiovisuaalsetele festivalidele, mis mängivad olulist rolli Euroopa identiteedi loomisel ja selle arendamisel, kuna nad rikastavad selle struktuuri ja olemust tänu oma kohalikule kogukonnale omastele kultuurilistele, ajaloolistele ja keelelistele iseärasustele. Võrreldava tulemuse annaks ka see, kui Euroopa väikelinnades ja regioonides loodaks tingimused, mis ajendaks seal filme looma;

2.4 **rõhutab**, et tuleb täpsustada eelkõige noorukitele suunatud meetmeid, kuna just noored moodustavad Euroopa audiovisuaalse sektori tuleviku. Toetusprogrammis ette nähtud Euroopa noorte kunstnike tööde edendamine ja noore publiku jaoks mõeldud festivalide toetamine on küll samm selles suunas, ent ei ole siiski piisav. Näiteks võiks mõelda noorukite liikuvuse suurendamisele liikmesriikides, et nad õpiksid tundma Euroopa turgu. Samuti oleks kasulik nende teavitamine ja erialane väljaõpe lähtuvalt turu hetkeolukorrast ja objektiivsetest vajadustest;

2.5 **toonitab** vajadust süüvida audiovisuaalsektori spetsialistide väljaõppe parandamise meetmetesse, seda eelkõige riikides ja regioonides, mille audiovisuaalsektori toodang on väike ja/või mille pindala ja keeleala on väiksemad. Kõnealustes riikides ei ole audiovisuaalsektor väga tugevalt arenenud ja vajadus erialase väljaõppe järele on ikka veel väga suur. Lisaks kaugõppele ja vahetuste edendamisele oleks mõttekas hüvitada üliõpilaste sõidu- ja osavõtukulud, mis kaasnevad osalemisega väljaõppe-

programmides ja kongressidel, mis on korraldatud audiovisuaalse traditsiooniga riikides;

2.6 **soovitab** luua stiimuleid edendamaks Euroopas, aga ka rahvusvahelisel tasandil audiovisuaalsektoris tegutsevate firmade ettevõtlusalast koostööd ja seda mitte ainult tootmissektoris, vaid ka toodete levitamisel. Vastavasisulised uurimused ja ka praktika näitavad, et just levitussüsteemi vajakajäämised on peamine takistus Euroopa filmitoodangu levikule rahvusvahelisel turul. Kõige värskem MEDIA Salles poolt läbi viidud uurimus, mille käigus käsitleti kõiki Ameerikas ja Kanadas aastatel 2001 kuni 2003 levitatud filme, näitas, et Lääne-Euroopa riikides toodetud filmide vaatajate arv väheneb pidevalt. Samas võis täheldada aasta-aastalt suurenevat vaatajahuvi koostöös Euroopa riikidega valminud filmide vastu, samuti suurenes Euroopa riikides kinopiletite läbimüük filmidele, mis olid toodetud koostöös Ameerikaga (kus ameeriklased olid peaproductsendid).

2.7 **on seisukohal**, et lisaks audiovisuaalsektori toetamisele tootmiseelses ja tootmisele järgnevas staadiumis peaks liit kandma hoolt selle eest, et protseduuri kõik staadiumid oleksid läbipaistvad ning kehtestama reeglid audiovisuaalsektori toodete kvaliteedi tagamiseks.

2.8 **on seisukohal**, et uute, Lissabonis kindlaks määratud strateegiliste eesmärkide kontekstis tuleks panna erilist rõhku sotsiaalsele ühtekuuluvusele; audiovisuaalne meedia peaks andma oma panuse võitlusesse tõrjutuse ja diskrimineerimise vastu, aitama kaasa teatud elanikkonna gruppide ja majanduslike migrantide sotsiaalsele lõimumisele ning seisma sugude võrdõiguslikkuse eest.

2.9 **arvab**, et edendada tuleks ka selliseid spetsiifilisi meetmeid ja sellist loomingu, mis on suunatud tundlikele sotsiaalsele gruppidele (nt puuetega inimesed, vanemad inimesed) või mis puudutavad erinevatel põhjustel ühiskonna äärealadele sattunud inimeste taaslõimimist ühiskonda.

Brüssel, 23. veebruar 2005

Regioonide komitee

president

Peter STRAUB

Regioonide komitee arvamus teemal: “EL kemikaalipoliitika mõju Euroopa linnadele ja regioonidele”

(2005/C 164/10)

REGIOONIDE KOMITEE

võttes arvesse regioonide komitee juhatuse 15.06.2004. aasta otsust teha Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikli 265 lõike 5 kohaselt majandus- ja sotsiaalpoliitika komisjonile ülesandeks omaalgatusliku arvamuse väljatöötaminekõnealusel teemal;

võttes arvesse “Ettepanekut Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse kohta, mis käsitleb keemiliste ainete registreerimist, hindamist, kasutuse lubamist ja piiramist (REACH), millega asutatakse Euroopa Kemikaalide Agentuur ja muudetakse direktiivi 1999/45/EÜ ja määrust (EÜ) püsivate orgaaniliste saasteainete kohta” ning “Ettepanekut Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse kohta, millega muudetakse nõukogu direktiivi 67/548/EMÜ seoses selle kohandamisega Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ), mis käsitleb keemiliste ainete registreerimist, hindamist, kasutuse lubamist ja piiramist” (KOM(2003) 644 lõplik);

võttes arvesse 23. ja 24. märtsil Lissabonis toimunud Euroopa Ülemkogu eesistujariigi järeldusi;

võttes arvesse Euroopa Komisjoni aastaaruandeid seadusandluse parandamise kohta subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtete kohaldamise protokollil artikli 9 kohaselt, viimaks 12.12.2003 aasta aruannet “Parem seadusandlus 2003” (KOM(2003)770 lõplik);

võttes arvesse Euroopa Komisjoni mais 1996 käivitunud algatust siseturu-alaste õigusaktide lihtsustamiseks (SLIM — Simpler Legislation for the Single Market);

võttes arvesse regioonide komitee arvamust, mis käsitleb Euroopa Komisjoni teatist “Tootlikkus: Euroopa majanduste ja ettevõtete konkurentsivõime võti” (CdR 224/2002 fin) ⁽¹⁾;

võttes arvesse regioonide komitee arvamust, mis käsitleb komisjoni teatist “Tööstuspoliitika laienuvad Euroopas” (CdR 150/2003 fin) ⁽²⁾;

võttes arvesse regioonide komitee arvamust, mis käsitleb Euroopa Komisjoni 2003. aasta teatist seadusandluse paremaks muutmise kohta (CdR62/2003 fin) ⁽³⁾;

võttes arvesse regioonide komitee arvamust, mis käsitleb Euroopa Komisjoni 2003. aasta teatist siseturustrateegia kohta (CdR341/2002 fin) ⁽⁴⁾;

võttes arvesse majandus- ja sotsiaalpoliitika komisjoni poolt 08.12.2004 vastu võetud arvamuse eelnõu (CdR 238/2004 rev. 1) (raportöör: **hr Jochen Riebel**, Hesseni liidumaa föderaal- ja Euroopa asjade minister ja liidumaa föderaalasjade volinik (DE-EPP));

ning arvestades järgmist:

- 1) Märtsis 2000 toimunud Lissaboni Euroopa Ülemkogu on seadnud strateegilise eesmärgi muuta EL maailma kõige konkurentsivõimelisemaks ja dünaamilisemaks teadmispõhiseks majandusruumiks.
- 2) Pärast esimese nelja aasta möödumist võib prognoosida, et kõnealuse eesmärgi saavutamiseks on vaja märkimisväärsed täiendavaid pingutusi. Seetõttu tuleb üle vaadata kõik EL poliitilised ettepanekud eriti nende mõju osas rahvusvahelisele konkurentsile.
- 3) Amsterdami lepingu protokollil punktis 6 sedastatakse, et “Ühendus annab õigusakte ainult vajalikul määral.” Punktis 9 nõutakse lisaks, et “iga finants- või halduskoorem, mis langeb (...) kohalikele organitele, majandusettevõtjatele (...), oleks minimaalne ja võrdeline taotletava eesmärgiga”.

⁽¹⁾ ELT C 128, 29.5.2003, lk 1.

⁽²⁾ ELT C 23, 27.1.2004, lk 16.

⁽³⁾ ELT C 73, 23.3.2004, lk 38.

⁽⁴⁾ ELT C 128, 29.5.2003, lk 48.

- 4) EÜ asutamislepingu artikli 2 kohaselt on ühenduse ülesandeks muuhulgas edendada majandustegevuse säästvat arengut, tööhõive kõrget taset, konkurentsivõime kõrget astet ning keskkonna kaitse ja kvaliteedi parandamise kõrget taset.
- 5) EÜ asutamislepingu artikli 3 kohaselt hõlmab ühenduse tegevus EÜ asutamislepingu artikli 2 mõttes eelkõige ka ühenduse tööstuse konkurentsivõime tugevdamist.

võttis oma 58 täiskogu istungil 23.-24. veebruaril 2005 (24. veebruari istungil) vastu järgmise arvamuse:

1. Regioonide komitee seisukohad

REGIOONIDE KOMITEE

1.1 **pooldab** põhimõtteliselt Euroopa Komisjoni püüet luua REACH süsteemi kasutuselevõtmisega ühtne reeglistik keemiliste ainete käsitlemiseks;

1.2 **on arvamisel**, et seejuures tuleb arvesse võtta nii keskkonna kui tarbijakaitse vajadusi ning ka Euroopa tööstuse konkurentsivõime tugevdamise ja säilitamise vajadusi;

1.3 **sedastab**, et ettepanek ei kujuta endast märkimisväärset koormat mitte ainult keemiatööstusele, vaid ka kogu tootmisahelale, ning juhhib samas tähelepanu ka asjaolule, et keskkonna ja tervise kaitse ning töötajate ohutus ühelt ja asjaomase tööstuse innovatsioonijõu ning konkurentsivõime edendamine teiselt poolt peavad olema tasakaalus;

1.4 **on arvamisel**, et kõnealuse valdkonna õigusaktid on liiga keerukad ja asjaomased pooled ei suuda neid rakendada ilma väliste ekspertidega konsulteerimata;

1.5 **toetab** määruse iga muudatust, mis võib kaasa aidata meetodi lihtsustamisele ja kulude vähendamisele. Selleks on tarvis konkreetseid meetmeid eelkõige VKEde jaoks, millelede REACH süsteemi rakendamine võib tekitada ebaproportsionaalse kulukoormuse;

1.6 **on arvamisel**, et statistiliste andmete kogumine ei tohi orienteeruda eranditult aastasele tootmismahule, vaid et arvesse tuleb võtta teisi arutlusel olevaid lähtekohti registreerimise lihtsustamiseks, nagu näiteks "kokkupuutekategoriad", "üks aine, üks registreerimine" või "prioriteetide loetelud". See võimaldaks kogu REACH süsteemi töömeetodi paremat korraldust;

1.7 **peab vajalikuks**, et kogutaks ainult ohutu kasutamise mõttes olulisi andmeid kujundamiseks teostatav ja eelkõige VKEde jaoks rahaliselt elujõuline süsteem. Statistiliste andmete kogumine ei tohiks põhjustada ajalist viivitust aine tootmisel, turustamisel või kasutamisel, et jätkuvalt oleks võimalik reageerida uutele turunõudmistele innovaatsiooni ja kiiresti (time to market);

1.8 **näeb** kõigi kättesaadavate andmete kasutamises, mis on juba tootja, kasutaja või ametiasutuste valduses, veel üht võimalust määruse paindlikumaks käsitlemiseks, kusjuures konsortsiumide asutamisel (eelkõige järgmise etapi kasutajate ja VKEde

vahel) tuleb tagada autoriõiguste ja tööstusomandi kaitse või siis maksta hüvitist. Kulujaotuse peaelemendid tuleb määruuses kindlaks määrata;

1.9 **sedastab**, et liikmesriikide pädevatele asutustele lisandub registreerimismenetluse läbiviimise raames täiendavaid ülesandeid. Töökoormus on märkimisväärne eriti juhtudel, kui teatud tugevasti tõlgendamist vajavate kriteeriumide tõttu ei ole üheselt arusaadav, kas kohustused kuuluvad täitmisele või mitte. Registreerimismenetlus peaks seetõttu võimalikult vähe tuginema järelevalvele. Piiranguid ja erandeid käsitlevaid sätteid tuleb lihtsustada ja need tuleb täpsemalt formuleerida. Vajadusel tuleb järgneva tasandi seadusandluses ette näha sätteid, mis aitavad kaasa ühesele tõlgendamisele. Järelevalveasutustele tuleb tagada ebaüldisraatlik ja lihtne juurdepääsu võimalus teabele agentuuri poolt läbiviidud menetluste kohta;

1.10 **pooldab** ELi ühtse tegutsemise aspektist põhimõtteliselt agentuuri loomist. RK nõuab sellegipoolest, et selgemalt tuleks eristada agentuuri pädevusvaldkonnad ja volitused eriti seoses suhetega muude EL, riiklike, piirkondlike või kohalike institutsioonidega, millel on keemiliste ainete registreerimise pädevus;

1.11 **peab soovitavaks** muuta liikmesriikide asutused tihedas koostöös agentuuriga võimeliseks toetama kohapeal registreerimiskohustusega ettevõtjaid taotluste esitamisel ja tagama REACHi administratiivne rakendamine liikmesriikides;

1.12 **näeb** agentuuris sõltumatut institutsiooni, mis korraldab ettevõtete suhtes neutraalse teenindusasutusena ning säilitades konfidentsiaalsust ainete registreerimise ja ainete hindamise; seejuures tuleb püüda olla võimalikult avatud teadusmaailmale ja majandusspetsialistidele;

1.13 **on arvamisel**, et agentuur peab hoolitsema selle eest, et hindamismenetluse alased juhised ja suunised tagaksid siseriiklike ametiasutuste kiire ja ühtse tegutsemise. Selleks on tarvis selget ülesannete jaotust agentuuri ja liikmesriikide vahel; haldustegevuses ei tohi tekkida kattumisi; äärmiselt keerukalt korraldatud hääletuskorda tuleks seoses juhtumite oodatava suure arvuga märgatavalt lihtsustada ja täiustada, liikmesriikide ja agentuuri vahelise suhtluse detailsed, bürokraatlikud eeskirjad tuleb kõrvale jätta ja aine hindamine jagada lihtsamate reeglite alusel ära liikmesriikide vahel, muutmata neid näiliseks agentuuri allüksuseks;

1.14 **näeb** suuri lünki loomakaitse reguleerimises. Määruse ettepaneku järgi on tootjad küll näiteks aine paralleelse registreerimise korral kohustatud kasutama juba olemasolevaid andmeid loomkatsete kohta, et vältida tarbetuid dubleerivaid teste, ent määruse ettepaneku artiklis 23 viidatakse tarbetute loomkatsete vältimisele vaid kui abstraktsele eesmärgile ja see ei suuda asendada konkreetseid sätteid;

1.15 **astub välja** selle eest, et loomkatset, mis on vajalikud määruse eesmärkide saavutamiseks, kaasa arvatud inimeste tervise ja keskkonna kaitse kõrge tase, piirataks absoluutselt hädavajaliku miinimumini ja kõik olemasolevad andmed muudetakse kättesaadavaks. Loomkatset peaksid olema keelustatud, kui kasutada on alternatiivsed, ametiasutuste poolt tunnustatud testimisvõimalused;

1.16 **tervitab meedet**, millega järgmise etapi kasutajaid kohustatakse registreerima aine kasutus, et need rakendusala, mida tootja või importija pole registreerinud, oleksid teada ja et nõnda oleks võimalik vastavate meetmete toel vältida võimalikke riske;

1.17 **näeb** aga ka negatiivseid mõjusid, mis tekivad eelkõige VKEde jaoks, kui nad peavad avaldama aine tarnijale kõnealuse aine kasutuse ja oskusteabe või teostama suurte kuludega seotud iseseisvad uuringud;

1.18 **peab hädavajalikuks** määrata täpselt kindlaks andmete jagamise tingimused, et kulude jaotust — mitte ainult loomkatsete osas — ja oskusteabe kaitset oleks võimalik reguleerida VKEde jaoks negatiivseid mõjusid põhjustamata.

2. Mõju hindamine

2.1 Määruse eelnõu rakendamine puudutab esmajärjekorras kõiki selliste ainete ja valmististe tootjaid ja importijaid, mille suhtes kehtivad registreerimiskohustus ja sellega seotud teabe avalikustamise kohustused. Põhikoorem langeb keemiatööstuse kanda. Ent "järgmise etapi kasutajatenä" on sellest puudutatud ka kõik sektorid, kus kemikaale rakendatakse, s. t praktiliselt kogu töötlev ja teenindav majandus. Uue regulatsiooniga kaasneb oht, et kemikaalid kaovad Euroopas turult ja tõuseb kemikaalide hinnatase. Sellega nõrgendatakse Euroopa töötleva tööstuse konkurentsipositsiooni selle väljaspool Euroopat asuvate konkurentide suhtes. Lisaks tuleb arvestada kohandamiskuludega. Seetõttu on oht, et REACH süsteemi tagajärjel ei kahane tootmine ja tööhõive mitte ainult keemiatööstuses, vaid ka paljudes teistes sektorites.

2.2 Eelkõige puudutab see väikesi ja keskmise suurusega ettevõtteid. Ainuüksi ainete registreerimine ületab paljude ettevõtete personali- ja rahalisi ressursse, kui tuleb esitada nii detailset teavet, nagu hetkel nõuab REACH. Kuna kulude veere-

tamine tootehinnale ei ole paljudel juhtudel võimalik, tähendab see seda, et lõpetatakse ainete tootmine ja tootmisahela erinevatesse etappidesse kaasatud ettevõtete eksisteerimine võib sattuda ohtu. Kõnealused ettevõtted moodustavad aga paljude Euroopa tööstusregioonide selgroo.

2.3 Komisjoni hinnanguid süsteemi rakendamise otseste ja kaudsete kulude kohta tulevatel aastatel on mitmelt poolt kritiseeritud kui liiga madalaid. Komitee tervitab seepärast komisjoni uut mõju hinnangut kaudsete kulude, järgmise etapi kasutajate ja mõju kohta uutele liikmesriikidele. Tuleks ära oodata selle mõju hindamise tulemusel, enne kui parlament ja nõukogu asuvad uusi otsuseid vastu võtma.

2.4 Uue süsteemi positiivse mõjuna nähakse innovatsiooni ning kahtlusteta soodustavad mõned meetmed uute ainete senisest suuremat avastamist ja turustamist. Siiski kahjustab see ettevõtete innovatsioonivõimet eelkõige rakendamise esimeses faasis. REACHi tõttu jõuavad uued tooted turule alles pärast viivitust. Ettevõtete jaoks kasvab risk, kuna lisakulud kooruvad uuringute eelarvet. Uurijatel kulub palju aega olemasolevate kemikaalide testimisele uute toodete arendamise asemel. Ometigi on uuendused Euroopa tulevase majanduse võtmeks. Keemiatööstus on kaugelt suurim uuenduslike vahetoodete tarnija. Seepärast avaldab keemiaalaste uuenduste puudumine tugevat negatiivset mõju ka teiste sektorite innovatsioonipotentiaalile. Komitee leiab üldiselt, et (suuremalt jaolt automaatsed) mehhanismid, mille eesmärgiks on ergutada innovatsiooni, on veel liiga üldised ja ebapiisavad oodatava mõju skaalal.

2.5 Samal ajal kui arvatavasti tekivad kulud majanduses osalejatele, piirkondadele, kus töökohad on ohustatud, ja lõpptarbijatele lõpptoodete kallinemise tõttu, nähakse võimalikku kasu tervishoiu-, keskkonna- ja tarbijakaitsevaldkonnas, tööhutuse alal, kõnealuse valdkonna seadusandluse lihtsustamises ja surves ettevõtete konkurentsi- ja innovatsioonivõimele. Seejuures ei arvestata, et kasu tekib faasinihkega pikema perioodi vältel kui kulud, ja seega võivad sellest teised valdkonnad või ühiskond tervikuna.

3. Regioonide komitee soovitusel

REGIOONIDE KOMITEE

3.1 **kutsub** Euroopa Komisjoni üles vaatama üle REACHi kohta esitatud ettepanekud nende vastavuse suhtes lähimus- ja proportsionaalsuse põhimõtetele;

3.2 **kutsub** komisjoni üles rakendama hetkel väga suurtest erinevustest mõjutatud valdkonnas ühtset kemikaalide märgistamist, et arvestada kodanike ja tarbijatega. Komitee toetab komisjoni ettepanekut tagada ühtsed eskirjad enne ja pärast 1981. aastat registreeritud kemikaalidele.

3.3 **nõuab** eriti ettepanekute läbivaatamist aspektist, kas ettevõtetele tekitatud halduskoorem ja sellega seonduvad kulud on tõepoolest vajalikud seadusandluses taotletud eesmärkide saavutamiseks;

3.4 **on seisukohal**, et ettepanekutega seatud sihte oleks võimalik saavutada ka lihtsustatud õigusaktide abil;

3.5 **kutsub** Euroopa Komisjoni **üles** kaaluma juba arutusel olevaid alternatiivettepanekuid REACH süsteemi lihtsustamiseks;

3.6 **nõuab** VKEdele lihtsustusi ja toetust ainete registreerimisel, et säiliks või tugevneks majanduslik võimekus ja tööhõive Euroopa tööstusest sõltuvates piirkondades;

3.7 **soovib** tootmis- ja importkoguste puhul järgida kogusepõhise lähenemise asemel rohkem riskile orienteeritud, kokkupuute- ja prioriteetidepõhist kontseptsiooni;

3.8 **soovib** paralleelselt sellega järgida teisi lahendusvõimalusi, mille eesmärgiks on seadussätete oluline lihtsustamine ja ülevaatlikuks muutmine registreerimis-, hindamis- ja loamenetluse rakendajate jaoks;

3.9 **kutsub** Euroopa Komisjoni **üles** kontrollima, mil määral on võimalik aine hindamisel tugineda liikmesriikides juba olemasolevatele infosüsteemidele ja asjaomastele andmetele;

3.10 **kutsub** Euroopa Komisjoni **üles** kujundama kemikaalipoliitika regulatsioonid selliselt, et need ühilduksid teiste poliitikaalaldkondade regulatsioonidega;

3.11 **nõuab** eriti, et võetaks kasutusele spetsiaalne riskipõhine infosüsteem, mis välistaks info hankimise dubleerimise erinevates tootmisahela etappides;

3.12 **soovib** Euroopa ettevõtete konkurentsivõimest tulevadel põhjustel alustada läbirääkimisi WTOga kõnealuste reeglite ühtlustamiseks rahvusvahelisel tasemel;

3.13 **kutsub** Euroopa Komisjoni eriti **üles** hindama kriitiliselt oma ettepanekute ühilduvust komisjoni enese algatustega siseturu-alaste õigusaktide lihtsustamiseks (SLIM) ja seadusandluse parandamiseks;

3.14 **kutsub** komisjoni **üles** jälgima, et kemikaali tootja või turustaja vastutuse põhimõte ("saastaja maksab" põhimõte, tõendamiskohustuse ülemineku põhimõte) jääks püsima turuleviimise kõigis etappides. Selle eesmärgiks oleks tagada töötajate, tarbijate ja keskkonna kaitse.

3.15 **kutsub** Euroopa Komisjoni **üles** läbi vaatama ühenduse poliitiliste eesmärkide üldise hindamise käigus oma ettepanekute mõju piirkondlikele ja majandusstruktuuridele ja sellega nende vastavust ühenduse majandusliku ja sotsiaalse ühtekuuluvuse eesmärgile. Sellel taustal võiks algatada valdkondlikke prooviuringuid erinevates Euroopa piirkondades, kus keemiatööstus paikneb, et iga erineva juhtumi puhul oleks võimalik anda täpne hinnang tulevaste õigusaktide mõjudele;

3.16 **kutsub** Euroopa Komisjoni **üles** tegema vajalikke järeldusi 2004. aasta märtsi lõpus oodatava täiendatud mõjuhinna põhjal;

3.17 **kutsub** Euroopa Komisjoni **üles** piiritlema selgelt Euroopa Kemikaalide Agentuuri pädevused ja kindlustama, et kohalike osaliste tiheda kaasamise teel tagataks kemikaalipoliitika otstarbekas ja ettevõttesõbralik rakendamine;

Brüssel, 24. veebruar 2005

Regioonide komitee

president

Peter STRAUB

Regioonide komitee arvamus teemal “Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa majandus- ja sotsiaalkomiteele ning regioonide komiteele globaliseerumise sotsiaalse mõõtme kohta — Euroopa Liidu panus hüvede loomiseks kõigile”

(2005/C 164/11)

REGIOONIDE KOMITEE

võttes arvesse komisjoni teatist Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa majandus- ja sotsiaalkomiteele ning regioonide komiteele globaliseerumise sotsiaalse mõõtme kohta — Euroopa Liidu panus hüvede loomiseks kõigile (KOM(2004) 383 lõplik);

võttes arvesse Euroopa Komisjoni 18. mai 2004 otsust, mille kohaselt otsustati vastavalt Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikli 265 lõikele 1 konsulteerida antud küsimuses regioonide komiteega;

võttes arvesse regioonide komitee juhatuse 15. juuni 2004. aasta otsust teha sellekohase arvamuse koostamine ülesandeks majandus- ja sotsiaalpoliitika komisjonile;

võttes arvesse globaliseerumise sotsiaalse mõõtme maailmakomisjoni poolt 24. veebruaril 2004 avaldatud raportit;

võttes arvesse regioonide komitee arvamust mõju kohta, mida avaldab kohalikele ja regionaalsete omavalitsustele WTO teenuskaubanduse üldleping (CdR 103/2003 fin) ⁽¹⁾;

võttes arvesse regioonide komitee arvamust komisjoni teatise kohta, mis käsitleb sisserännet, lõimumist ja tööhõivet (CdR 223/2003 fin) ⁽²⁾;

võttes arvesse regioonide komitee arvamust, mis käsitleb mitteliikmesriikidest pärit elanike sissesõitu ja elamist õpingute, tööalase koolituse või vabatahtliku teenistuse eesmärgil (CdR 2/2003 fin) ⁽³⁾;

võttes arvesse regioonide komitee arvamust, mis käsitleb ettepanekut nõukogu otsuse kohta, millega asutati Euroopa Pagulaste Fond perioodiks 2005-2010 (CdR 80/2004 fin) ⁽⁴⁾;

võttes arvesse regioonide komitee arvamust, mis käsitleb vahekokkuvõtet Lissaboni strateegiast (CdR 152/2004 fin);

võttes arvesse regioonide komitee arvamust, mis käsitleb Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse ettepanekut Euroopa Sotsiaalfondi kohta (CdR 240/2004);

võttes arvesse regioonide komitee arvamust, mis käsitleb siseturu strateegiat aastateks 2003-2006 (CdR 341/2002 fin) ⁽⁵⁾,

võttes arvesse arvamuse eelnõud (CdR 328/2004 rev 1), mille majandus- ja sotsiaalpoliitika komisjon võttis vastu 8. detsembril 2004 (raportöör **pr Ulrike Rodust**, Schleswig-Holsteini maapäeva liige (DE-PES))

võttis 58. plenaaristungil, mis toimus 23. ja 24. veebruaril 2005 (23. veebruari istungil) ühehäälselt vastu järgmise arvamuse:

⁽¹⁾ ELT C 256, 24.10.2003, lk 83.

⁽²⁾ ELT C 109, 30.4.2004, lk 46.

⁽³⁾ ELT C 244, 10.10.2003, lk 5.

⁽⁴⁾ ELT C 318, 22.12.2004, lk 30.

⁽⁵⁾ EÜT C 128, 29.5.2003, lk 48.

Regioonide komitee soovitused ja seisukohad

1. Üldised märkused

REGIOONIDE KOMITEE

1.1 **tervitat** Euroopa Komisjoni poolt 2004. aasta mais vastu võetud sotsiaalse mõõtme teemalist teatist, milles esitatakse komisjoni esialgsed seisukohad ja järeldused globaliseerumise sotsiaalse mõõtme maailmakomisjoni raportis tõstatatud küsimuste suhtes;

1.2 **jagab** komisjoni seisukohta, et globaliseerumise sotsiaalse mõõtme maailmakomisjoni raport edastab tasakaalustatud sõnumi — kriitilise -, aga positiivse -, mis võib olla aluseks edasiseks tegutsemiseks;

1.3 **toob välja**, et globaliseerumine on käima lükanud ulatusliku muutuste protsessi, mis mõjutab kõiki. Kui protsessi targalt suunata, võivad sellega kaasneda enneolematud materiaalsed edusammud, produktiivsemad ja paremad töökohad kõigi jaoks ja vaesuse märkimisväärne vähenemine maailmas. Aga maailm on veel kaugel selle potentsiaali realiseerimisest. Praeguse globaliseerumisprotsessi tulemused ei ole tasakaalus, kui võrrelda eri üksusi, ega ka üksuste siseselt;

1.4 **märgib murelikult**, et globaliseerumine on mõjutanud regionaalse ja kohaliku tasandi arengut järgmiselt:

- globaliseerumise erinevad aspektid võivad vähendada kohalike kogukondade näilist vastupidavust ja elujõudu, isegi kui protsess neid otseselt ei mõjuta. Globaalne meedia-, meelelahutus- ja turismitööstus mõjutab ja õõnestab tihti traditsioonilisi kultuure ja väärtusi ning ühtekuuluvus- ja identiteeditunnet regionaalsel ja kohalikul tasandil. Globaalne ühiskond peab kohanema kohalike kultuuride ja võimaluste paljususega, mitte summutama mitmekülgset homogeensuse arvelt;
- Globaliseerumine vähendab kohalike kogukondade näilist vastupidavust ja elujõudu, isegi kui protsess neid otseselt ei mõjuta. Globaalne meedia-, meelelahutus- ja turismitööstus mõjutab ja õõnestab järjest enam traditsioonilisi kultuure ja väärtusi ning ühtekuuluvus- ja identiteeditunnet regionaalsel ja kohalikul tasandil. Globaalne ühiskond peab kohanduma kohalike kultuuride ja võimaluste paljususega, mitte summutama mitmekülgset homogeensuse arvelt;

1.5 **peab oluliseks** vajadust jõuda edusammudeni õiglase globaliseerumise suunas ja kinnitab oma otsust tegutseda sotsiaalse mõõtme tugevdamise heaks globaliseerumise sotsiaalse

mõõtme maailmakomisjoni raporti ning komisjoni teatises toodud esialgsete ettepanekute taustal;

1.6 **arvab**, et globaliseerumise sotsiaalse mõõtme kaasamiseks on vaja rohkem tasakaalustatud ja integreeritumat majandus- ja sotsiaalpoliitikat igal tasemel. Selles kontekstis tuleb erilist tähelepanu pöörata regionaalsele ja kohalikule tasandile, kuna seda mõjutab globaliseerumine kõige otsesemalt ja regionaalsed ning kohalikud omavalitsused tuleb vähemalt osaliselt kaasata — eriti regioonide komitee kaudu — globaliseerumisega kaasnevate probleemide lahendamise protsessi;

1.7 **märgib**, et mõistet “regionaalne tasand” kasutatakse erinevalt. Globaliseerumise sotsiaalse mõõtme maailmakomisjoni raportis viitab mõiste “regionaalne” mandrile, aga komisjoni teatises kasutatakse mõistet Euroopa Sotsiaalfondiga seonduvalt piirkondliku tasandi tähenduses.

2. Kohaliku ja regionaalse tasandi kaasamine globaalsesse valitsemisesse

REGIOONIDE KOMITEE

2.1 **on seisukohal**, et globaalsest majandustegevusest tulenevad praegused probleemid ei ole globaliseerumise kui sellise tulemus, vaid põhjuseks on puudujäägid globaalses valitsemises. Globaalne valitsemine on kohalikust tasandist kuni rahvusvaheliste firmadeni ulatuva valitsemisvõrgu tipp. Hea globaalne valitsemine saab tekkida ainult rahvusvaheliste, riiklike ning samuti regionaalsete ja kohalike osalejate vahelise positiivse sideme olemasolul era- ja avalikus sektoris. Globaalse valitsemise raamistikku ei tohi enam määrata ainult rahvusriikide käitumine ja reeglid. Peale riikliku tasandi on praegu äärmiselt vajalik globaalsete osalejate, nagu Euroopa Liit, samuti ettevõtete ning regionaalsete ja kohalike omavalitsuste vaheline interaktsioon. Sellele lisaks on globaalse valitsemise kvaliteedi oluliseks määrajaks esiteks see, mil määral on osalejad avatud mitmepoolsel tegutsemisele, universaalsetele väärtustele ja ühistele eesmärkidele, teiseks nende tundlikkus oma poliitika piiriülese mõju suhtes ja kolmandaks see, kui oluliseks nad peavad oma tegevuse sotsiaalseid tagajärgi globaalsest seisukohast. Oma siseasjadega tegelemisel otsustavad ja mõjutavad kõik osalejad, mil määral saavad inimesed kasu globaliseerumisest ja mil määral inimesi kaitstakse selle negatiivsete mõjude eest;

2.2 **rõhutab**, et ainult juhul, kui kõigi nimetatud tegurite kujunemisel kaasatakse regionaalne ja kohalik tasand, jõutakse Euroopas vastuvõetava globaalse valitsemiseni;

2.3 **rõhutab**, et globaalne ja riiklik areng sõltub nii kohalikust kui regionaalsest tasandist. See on õiglasema ja parema globaliseerumise eeldus ja võtmeküsimus. Detsentraliseeritud lähenemine poliitika kujundamisele ja rakendamisele on lõppkokkuvõttes tõhusam, sest see põhineb parematel teadmistel tegelikest olukordadest ja piirangutest, selline lähenemine haarab osapooli rohkem, on lähemal inimeste vajadustele ning seda on lihtsam jälgida. Selleks et tugevdada sidet kohaliku/regionaalse ja globaalse mõõtme vahel, on vaja ettevaatavat ja positiivset tegevuskava, mis keskendub valitsemisele kohalikul ja regionaalsel tasandil, kohalikule ja regionaalsele majandusbaasile, väärtustele ja kultuuripärandile.

2.4 **viitab sellele**, et Euroopa Liidus on eelkõige Lissaboni protsessi edasine areng, migratsiooni ja soolise võrdõiguslikkuse poliitika, riikide ja regioonide vahelise poliitika ning kaubanduspoliitika kujunemine need tegurid, mis viivad liitu märkimisväärselt lähemale Euroopa lahendusele globaalsete probleemide suhtes.

3. Lissaboni strateegia globaalses kontekstis

REGIOONIDE KOMITEE

3.1 **jagab komisjoni arvamust**, et Lissaboni strateegia on aluseks Euroopa Liidu vastusele globaliseerumise mõju suhtes konkurentsile, majandusele ja tööjõule Euroopas;

3.2 **täheldab** kasvavat omavahelist sõltuvust globaalsete majandusotsuste vahel, mis mõjutavad kohalikku ja regionaalset tasandit, ja rõhutab, et globaalselt tegutsedes tuleb mõelda kohalikul tasandil;

3.3 **viitab sellele**, et globaalne majandustegevus peab tagama teatud elustandardi kohalikul ja regionaalsel tasemel kõigis riikides. Inimesed saavad globaliseerumisprotsessis osaleda ja sellest kasu saada ainult siis, kui nende tervis on piisavalt hea, neil on juurdepääs haridusele ja nad saavad seda rakendada ning kui neil on tõesti võimalus leida tööd, mis täidaks nende põhivajadused. Tööhõive, sissetuleku ja jätkusuutliku keskkonna garanteerimine on põhitingimuseks, et tagada inimese enda juhitud, humaanne elu ning osaleda täisõigusliku kodanikuna kohalikus, regionaalses, riiklikus ja globaalses ühiskonnas;

3.4 **rõhutab** hariduse ja koolituse tähtsust globaliseerumise mõjude tasakaalustamisel. Nagu praktika näitab, on kõik globaliseerumisest kasu lõiganud riigid investeerinud märkimisväärselt haridus- ja koolitussüsteemi. Kuna regionaalne ja kohalik tasand mängib Euroopa riikide haridus- ja koolitussüsteemides olulist rolli, on äärmiselt oluline kohandada neid süsteeme vastavalt globaliseerumise väljakutsetele. Kuigi see ülesanne jääb

liikmesriikide vastutusse ja piirkondlikule tasemele, peaks Euroopa Liit aitama Euroopa haridus- ja koolitussüsteeme arendada oma pädevuse piires;

3.5 **rõhutab**, et siiani ei kasutata täielikult ära võimalusi arendada inimressursi potentsiaali. Ebavõrdne juurdepääs haridusele, kirjaoskamatus, viletsad kutseoskused ning etniliste ja usuvähemuste ebavõrdsed õigused vajavad hoolikat tähelepanu nii kõrge kui madala sissetulekutasemega riikides;

3.6 **toob taas välja** oma positiivse seisukoha seoses mitte-liikmesriikidest pärit elanike vastuvõtmisega koolituse ja hariduse saamise eesmärgil. See muudab Euroopa antud valdkonnas konkurentsivõimelisemaks;

3.7 **rõhutab eriliselt** järgmiste tegurite vahelist sidet: Euroopa ühtekuuluvuspoliitika reform järgmiseks finantsraamistikuks, Lissaboni strateegia rakendamine ning globaliseerumise vastamata väljakutsed Euroopas; Euroopa Liidu ühtekuuluvuspoliitika ja selle kolm eri eesmärki peaksid liidu regionaalsel ja kohalikul tasandil võimaldama ühildada Lissaboni strateegia rakendamine ja parem toimetulek globaliseerumise mõjudega;

3.8 **nõuab tungivalt** liikmesriikidelt, et need lepiksid õigel ajal kokku Euroopa Liidu uue ühtekuuluvuspoliitika põhipunktides ja finantsraamistikus, et regionaalne ja kohalik tasand saaksid võimalikult kiiresti vajalike programmidega alustada;

3.9 **tervitab** selgesõnaliselt seda, et komisjoni poolt esitatud eelnõu määrusele, millega nähakse ette üldsätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi ja Ühtekuuluvusfondi kohta (KOM(2004)492) sisaldab ettepanekut, et rahalist toetust saavatel ettevõtetel ei ole seitsme sellele järgneva aasta jooksul õigust tootmistegevust ümber paigutada, mis võib endaga kaasa tulla töökohtade vähenemise, vastasel juhul on ettevõtte kohustatud saadud toetused tagasi maksma (vt eelnõu artikkel 56).

3.10 **palub** Euroopa Liidu komisjonil tagada, et Euroopa Liidu õigusliku regulatsiooni reform seoses riigiabiga (EÜ asutamislepingu artikkel 83) annab regionaalsetele ja kohalikele omavalitsustele võimaluse majandusarenguks väga sihtotstarbeliste finantssoodustuste kaudu;

3.11 **peab vajalikuks** koos Euroopa Komisjoniga siduda mitmeaastane siseturustrateegia intensiivsemalt erinevate majandusprotsessidega. Arvestades Wim Koki aruande spetsiifilisi soovitusi, on strateegia suunatud ka kaugemale, 2010. aasta ühtsele eesmärgile kujundada Euroopa Liidust globaalselt konkurentsivõimeline ja dünaamiline teaduspõhine majandusruum;

3.12 **kiidab** seega **heaks** Euroopa Komisjoni arenguaruanetes tehtud jõupingutused lihtsustada siseturustrateegia realiseerimist ja teisi protsesse ühise globaalse strateegia abil. Sellest ühisest, 2010. aastale suunatud eesmärgist peaks saama Euroopa vastus globaliseerumisele;

3.13 **jagab seisukohta**, et siseturukontseptsiooni laiendamine on hädavajalik. Vastavalt komitee seisukohale peab siseturustrateegia jõudma järgmiste aastate jooksul lahendusteni, mis on keskenduvad maailmaturu nõudmistele ja samas ka liikmesriikide majanduspoliitilistele ülesannetele ja initsiatiividele, arvestades nii regionaalseid ja kohalikke omavalitsusi kui ka Euroopa sotsiaalmudeli kvaliteeti.

4. Migratsioon

REGIOONIDE KOMITEE

4.1 **toetab** komisjoni seoses migratsioonialaste kahe- ja mitmepoolsete läbirääkimiste edasi arendamisega;

4.2 **tuletab meelde** tööjõu liikumise olulisust, mis on Euroopas olulise tähtsusega regionaalse ja kohaliku tasandi jaoks, ning rõhutab vajadust kiiresti edasi arendada regulatsiooni vastavalt Euroopa Liidu lähenemisele migratsioonile;

4.3 **rõhutab** vajadust luua spetsiaalsed abiprogrammid sisse- rännanud isikute päritolumaade jaoks;

4.4 **kutsub üles** nõukogu ja liikmesriike Euroopa Liidu ja riikliku immigratsioonipoliitika kujundamisel võtma arvesse vajadust integreerida legaalselt sisse- rännanud — neid mitte diskrimineerida ja tagada neile võrdne juurdepääs avalikele teenustele;

4.5 **leiab**, et EL saaks lisada oma panuse sellele, mis tehakse riiklikul tasemel lõimumise saavutamiseks, ja seda eelkõige soodustuste ja abimeetmete abil, mitte seadusandluse harmoneerimise teel;

4.6 **on arvamusel**, et kohalikke ja regionaalseid omavalitsusi tuleks kutsuda osalema riiklike tegevuskavade koostamisel — see aitaks tegevuskavu paremini võrrelda, valida parim kava ning hõlbustaks liikmesriikide strateegiate reaalse mõju ja tulemuste analüüsi;

4.7 **soovitab tungivalt** tunnustada suure arvu illegaalsete sisse- rännanud tööliste olemasolu ja vajadust luua süsteem, mis võimaldaks immigratsiooniseadust rikkunud sisse- rännanutel võimalusel oma staatus legaliseerida ilma liigse viivitusega, kusjuures juhtumeid käsitletakse individuaalselt. Sealjuures peab süsteem arvestama riigi võimalustega sisse- rännanud adevaatseks vastuvõtuks ja peab kõrvale jätma sisse- rändajad, kes on

sooritanud tõsiseid õigusrikkumisi. Regioonide komitee juhib siiski tähelepanu sellele, et seoses kontrolli puudumisega Euroopa Liidu sisepiiridel mõjutab illegaalsete tööliste legaliseerimine olukorda ka teistes Schengeni piirkonna riikides. Legaliseerimisse tuleb suhtuda reservatsiooniga;

4.8 **toob välja**, et maailmamajanduse olemasolevas institutsionaalses struktuuris on suureks probleemiks mitmepoolse raamistiku puudumine, mis reguleeriks inimeste riikidevahelist liikumist;

4.9 **leiab**, et arenenud maade vaatenurgast peegeldab inimeste riikidevahelist liikumist reguleeriva mitmepoolse raamistiku puudumine veel ühte puudujääki maailmamajanduse regulatsioonis. Mitmed arenenud riigid on seisukohal, et töös- tusriikidesse suunatud rände piirangute vähendamine oleks kiire ja võimas vahend globaliseerumisest suurema kasu saamiseks.

5. Sooline võrdõiguslikkus

REGIOONIDE KOMITEE

5.1 **toob välja**, et järjest enam leidub tõendeid, mis näitavad, et globaliseerumine mõjutab eelkõige naisi. Globaliseerumisel on negatiivne mõju järjest rohkematele naistele nii absoluutsetes arvudes kui suhtena meeste osakaalu. Näiteks seisavad naissoost ettevõtjatel ees suured tõkked, kui nad soovivad osaleda globaliseerumise tulemusel tekkinud uutes majandustegevustes. Selle põhjuseks on sageli erapoolik suhtumine naistesse kas otseselt või väikeettevõtete sektoris (kus on naisi rohkem) ka poliitiliselt ja regulatiivselt. Samas on paljude naiste jaoks globaliseerumise tulemusel paranenud nende majanduslik ja sotsiaalne staatus. Siia kuuluvad miljonid nais- töölistes, kes osalevad globaalses tootmissüsteemis. Selline palgatöö on neile toonud suurema sissetuleku, kui see oli eelnevalt, mil naised tegid kas peresisest sunnitööd või võtsid kehvades ja ebakindlates tingimustes osa mitteametlikust majandustegevusest. Palgatöö on andnud neile naistele suurema potentsiaalse majandusliku iseseisvuse ja sageli tõstnud nende sotsiaalset staatust isegi kõige rõhuvamalt patriarhaalsetes ühiskondades;

5.2 **kutsub** liikmesriike **üles** pöörama erilist tähelepanu sotsiaalsele ja õiguslikule raamistikule, mis reguleerib naiste tööhõivet, ning toetama ettevõtmisi regionaalsel ja kohalikul tasemel, et edendada soolise võrdõiguslikkuse poliitikat;

5.3 **jagab** komisjoni **arvamust**, et sooline võrdõiguslikkus on Euroopa Liidu sise- ja välispoliitika üks põhieesmärkidest ning oluline element rahvusvaheliselt kokkulepitud tööhõive põhistandardites.

6. Piiriülene, riikidevaheline ja regioonidevaheline koostöö, nt naaberriikidele suunatud poliitika

REGIOONIDE KOMITEE

6.1 **rõhutab**, et tulevane territoriaalse koostöö lepe tuleb koostada nii, et see abistaks regionaalseid ja kohalikke omavalitsusi võitluses globaliseerumise negatiivsete mõjudega;

6.2 toetab Euroopa naaberriikidele suunatud poliitikat kui tegevust, mille eesmärk on parendada suhteid Euroopa Liidu laienemisjärgsete ida- ja lõunapoolsete naaberriikidega;

6.3 **jagab** komisjoni **seisukohta**, et selle algatuse lõplik eesmärk on luua stabiilne ja jõukas piirkond, mis põhineb ühistel väärtustel ja huvidel;

6.4 **annab oma panuse**, et aidata partnerriikidel viia ellu poliitilisi ja majanduslikke reforme ning samas tugevdada dialoogi ja koostööd sotsiaalvallas;

6.5 **tuletab meelde** kohandamiseks vajaliku abi vajadust neis Euroopa Liidu sektorites ja piirkondades, mida mõjutab suurem integratsioon Euroopa Liidu ning ida- ja lõunapoolsete naaberriikide vahel.

7. Euroopa Liidu kaubanduspoliitika

REGIOONIDE KOMITEE

7.1 **soovitab tungivalt** komisjonil kui WTO läbirääkimiste osalejatel arvestada järgmistega:

— pidada meeles, et kaubanduse liberaliseerimine ei ole eesmärk iseenesest, vaid vahend suurema jõukuseni. Seega ei ole liberaliseerimine ühetasandiline, vaid seda tuleb arendada, võttes arvesse kõiki sotsiaalseid, majanduslikke ja keskkondlikke tagajärgi, eriti regionaalsel ja kohalikul tasandil, mida otseselt mõjutatakse;

— WTO läbirääkimistel võtta arvesse regionaalse ja kohaliku iseseisva valitsemise põhimõtteid vastavalt Euroopa Liidu asutamislepingu artiklile 6 ja põhiseaduse lepingule;

7.2 **tervitab** komisjoni jõupingutusi parandada rahvusvaheliste kaubandusläbirääkimiste läbipaistvust ja kaasata huvigruppe kõigist asjassepuutuvatest teenindussektoritest. Siiski arvab regioonide komitee, et regionaalseid ja kohalikke omavalitsusi tuleb eristada kodanikuühiskonnast, kuna nad põhinevad demokraatlikult õiguslikul alusel ning demokraatlikus protsessis on nende pädevuses avaliku sektori reguleerimine.

Brüssel, 23. veebruar 2005

Regioonide komitee

president

Peter STRAUB

Regioonide komitee resolutsioon teemal "Euroopa Komisjoni tööprogramm ja Regioonide komitee prioriteetid 2005. aastaks"

(2005/C 164/12)

REGIOONIDE KOMITEE,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni 2005. aasta tööprogrammi (KOM(2005) 15 (lõplik));

võttes arvesse strateegilisi eesmärgi aastateks 2005–2009 (KOM(2005) 12 (lõplik));

võttes arvesse rakenduskava Luksemburgi ja Ühendkuningriigi eesistumisajaks aastal 2005;

võttes arvesse Luksemburgi eesistumisaja prioriteete;

võttes arvesse kuue eesistujariigi mitmeaastast strateegilist programmi aastateks 2004–2006;

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ja regioonide komitee koostöö korralduse protokoll (DI CdR 82/2001 rev. 2);

võttes arvesse regioonide komitee resolutsiooni Lissaboni strateegia taaskäivitamise kohta (CdR 518/2004);

võttes arvesse Euroopa Parlamendi 23. veebruari 2005. aasta otsust Euroopa Komisjoni strateegilise juhise "Õigusloome ja tööprogramm 2005. aastaks" kohta;

ning arvestades järgmist:

Euroopa Komisjon on eesmärgiks võtnud avaliku halduse uute vormide edendamise;

piirkondlikud ja kohalikud omavalitsused vastutavad ühenduse poliitika olulise osa elluviimise eest;

piirkondlikud ja kohalikud omavalitsused aitavad määratleda Euroopa Liidu prioriteete, mis tugevdab Euroopa Liidu poliitika demokraatlikku õiguspärasust;

võttis 58. plenaaristungil, mis toimus 23. ja 24. veebruaril 2005 (24. veebruari koosolek), vastu järgmise resolutsiooni:

REGIOONIDE KOMITEE

3. **rõhutab** oma kohustust hinnata ühiselt Euroopa Komisjoni 2001. aastal jõustunud koostööprotokoll rakendamise tulemusi ning alustada komitee ja komisjoni uue koostööprotokoll ettevalmistust;

Üldmärkused

1. **on arvamisel**, et regioonide komitee prioriteetid ühtivad komisjoni omadega, eriti selles osas, mis puudutab toetust põhiseaduse lepingu ratifitseerimise kampaaniale; majandusliku, sotsiaalse ja territoriaalse ühtekuuluvuse tugevdamist; toetust Lissaboni strateegiale majanduskasvu ja tööhõive ning solidaarsuse ja jätkusuutliku arengu nimel; vabaduse, julgeoleku ja õiguse valdkondade tugevdamist ning toetust Euroopa Liidu laienemisele ja Euroopa naaberriikide poliitikale, millesse tuleb aktiivselt kaasata piirkondlikud ja kohalikud omavalitsused;

2. **rõhutab** piirkondade ja linnade rolli ja kohta laienenud Euroopa Liidus ja palub, et Euroopa poliitika, lisaks majandus-, sotsiaal- ja rahandusliidu edendamisele, keskenduks täna rohkem kui kunagi varem tegeliku poliitilise liidu saavutamisele, toetudes seejuures kodanike toetusele ja Euroopa põhiseaduse lepingule, mis 29. oktoobril 2004 Roomas alla kirjutati;

4. **kutsub** Euroopa Komisjoni **üles** tähelepanelikkusele põhiseaduse lepingu mõtte ja sätete osas ühenduse õigusaktide ettevalmistamisel, näiteks subsidiaarsusprintsipi ja proportsionaalsuse põhimõtte kohaldamise osas, ning vormistada see uues koostööprotokollis;

5. **jagab** komisjoni arvamust, et nõuda rohkem Euroopat vähema raha eest ei ole realistlik; ühenduse poliitika uued valdkonnad nõuavad avalikult esitatud eesmärkidele vastavaid lisaressursse;

6. **rõhutab** kultuurilise mitmekesisuse edendamise tähtsust Euroopa Liidus ning on valmis aktiivselt täitma komitee prioriteete kultuurilise ja keelelise mitmekülguse arvestamise ja arendamise alal. Tegemist on rikkusega, mida tuleb säilitada;

Põhiseaduse lepingu ratifitseerimine

7. **leiab**, et põhiseaduse lepingu ratifitseerimine on Euroopa integratsiooni poliitilise integratsiooni protsessi oluline etapp; osaledes algatuses “Tuhat debatti Euroopa heaks” on regioonide komitee **pühendunud** kõnealusele protsessile ja **kutsub** kohalike ja piirkondlike omavalitsusi **üles** võtma veelgi enam osa Euroopa põhiseaduse lepingu alastest teavitamisest ja teadlikkuse tõstmise kampaaniast;

8. **leiab**, et kodanikke on vaja Euroopa integratsiooni ja põhiseaduse lepingu osas paremini teavitada ja **kutsub** seetõttu Euroopa Komisjoni **üles** andma kampaaniat uut hoogu;

9. **tuletab meelde**, et ühenduse tegevuse selgitamise ja propageerimise ning liidu väärtuste selgitamise alasel teabedastamisel ja teabevõrgustikus on kohalikul ja piirkondlikul ajakirjandusel esmatähtis koht, ja **kutsub** Euroopa Komisjoni kaasama regioonide komiteed uude kommunikatsioonistrateegiasse;

Euroopa avalik haldus

10. **tervitab** esmatähtsat strateegilist eesmärki mille Euroopa Komisjoni on endale võtnud meetme “Seadusloome parandamine” ja kõnealuses küsimuses algatatud institutsioonidevahelise koostöö osas; kuid **väljendab kahetsust**, et selles algatuses ei ole piisavalt tunnustatud kohalikku ja piirkondlikku mõõdet ja **kutsub tungival** Euroopa Liidu Nõukogu eesistujariike, Euroopa Parlamenti ning komisjoni **üles** kaasama senisest enam regioonide komiteed; samuti **väljendab kahetsust**, et Euroopa Komisjon ei võta iga-aastases tegevusplaanis arvesse seda lisaväärtust, mida annab subsidiaarsuse põhimõtte osas eelnev konsulteerimine piirkondlike ja kohalike omavalitsustega;

11. **taotleb** regioonide komitee esindajate täielikku kaasamist konsulteerimise miinimumnõuete raames, nt kodanikuühiskonna puhul;

12. **tervitab** kõigi Euroopa Komisjoni peamiste algatuste mõjuanalüüsi uut meetodit; kuid **märgib**, et see ei arvesta piisavalt mõju piirkondlikele ja kohalike omavalitsustele;

13. **kutsub** Euroopa Komisjoni **üles** uuesti alustama kolmepoolsete konventsioonide ja lepingute allakirjutamist ning laiendamada kõnealuste vahendite kasutamist ka teistele ühenduse poliitikavaldkondadele;

Lissaboni strateegia taaskäivitamine

14. **tervitab** ja **jagab** Lissaboni strateegia läbivaatamise ettepanekutes esitatud keskendumist elluviimisele vastavalt regioonide komitee resolutsioonile Lissaboni strateegia uuendamise kohta. Komitee peab Lissaboni strateegia vahearuannet ajalisel väga oluliseks nii asjaomase poliitika strateegiliste sihtide kui

mitmetasandilise avaliku halduse jaoks, mis on vajalik tulevikus Euroopa Liidu ees seisvate väljakutsetega tegelemiseks. Kõnealuses strateegias sätestatud eesmärkide saavutamata jätmise kuludid suurendab samuti piirkondlike ja kohalike tasandite puudulik kaasamine programmi väljatöötamisse ja rakendamisse;

15. **on arvamusel**, et Lissaboni strateegia edu sõltub kohaliku ja piirkondliku tasandi esindajate poliitilisest kaasatusest strateegia kujundamisse ja rakendamisse; kuid **väljendab kahetsust**, et piirkondlike ja kohalike omavalitsusi ega regioonide komiteed ei ole kaasatud Lissaboni strateegia uue lähenemisviisi avalikule haldusele; **nõuab**, et kohalik ja piirkondlik mõõde tuleb integreerida nii siseriiklikesse tegevuskavadesse kui ka uue lähenemisviisi kavandamisse avalikule haldusele; **kutsub** seetõttu Euroopa Komisjoni **üles** võtma arvesse piirkondlikku mõõdet strateegia koostamisel ja rakendamisel nii liidu kui ka liikmesriikide tasandil;

16. **kiidab heaks** mõtte koostööst majanduskasvu ja töökohtade nimel ning Euroopa meetmete keskendamise, toetuse koondamise muutuse ja aruandluse lihtsustamise põhilused. Komitee **hoiatab** siiski Lissaboni tegevuskava rajamise eest ainult liikmesriikide ja Euroopa tasandil, mille puhul võib kaduda tasakaalustatud lähenemine majanduslikele eesmärkidele ja säästvale arengule ning Euroopa sotsiaalse mudeli ajakohastamisele ja arendamisele; lisaks sellele leiab komitee, et uus sotsiaalmeetmete kava peab olema Lissaboni strateegia sotsiaalse tugisamba lahutamatu osa;

Teadmistepõhine ühiskond

17. **tervitab** Euroopa Komisjoni avaldust, mis puudutab Euroopa Liidu teadusuuringute, tehnoloogia arengu ja tutvustamise raamprogrammi ajavahemikus 2007–2013 (7. raamprogramm) ning konkurentsivõime ja uuendustegevuse raamprogrammi, et toetada teadmispõhise ühiskonna kiiremat väljarendamist. Regioonide komitee **rõhutab** vajadust lisada 7. raamprogrammi regioonide käsitlev peatükk, et stimuleerida piirkondlike algatusi Euroopa teadusruumi arendamisel. Samuti rõhutab komitee vajadust luua mehhanism, mis võimaldaks kõigil piirkondadel interaktiivse õppimise teel saada kasu suurematest investeeringutest teadusuuringutesse ja uuendustegevusse;

18. **toetab** Euroopa Komisjoni arvamust, et Euroopa Liidu eesmärkide saavutamine elukestva õppe osas on eriti oluline teadmispõhise majanduse loomiseks Euroopa Liidus, ning **rõhutab**, et elukestev õpe suurendab inimeste konkurentsivõimet, arendab majanduselus osalemiseks vajalikke oskusi ja aitab kaasa inimeste isiklikule arengule hariduse ja väljaõppe kaudu ning arendab nende võimet osaleda ühiskondlikus ja kodanikuühiskonna elus;

19. **soovib** aktiivselt **kaasa aidata** uue algatuse i2010 ettevalmistamisele e-Euroopa tegevuskava jätkamiseks, mis edendab piirideta Euroopa teabekeskonda ja soodustab uuenduslikkust investeringute kaudu info- ja sidetehnoloogiate uuringutesse, arendusse ja kasutamisse. Komitee **rõhutab** eriti vajadust tagada, et ühiskonna kõik rühmad saaksid uutest tehnoloogiatest kasu nii majanduskasvu, osalemise, läbipaistvuse kui juurdepääsu mõttes;

20. **ootab** audiovisuaalse sektori õigusaktide, eriti piirideta televisiooni direktiivi ajakohastamist. Audiovisuaalne meedia ei ole üksnes kultuuritööstus ja olulise tähtsusega, vaid ka keskse tähendusega Euroopa sotsiaalsete väärtuste arengu, piirkondliku ja kohaliku kultuuriidentiteedi kasvu ning demokraatlike ühiskondade toimimise seisukohalt;

Territoriaalne ühtekuuluvus

21. **kordab** veendumust, et Euroopa Komisjoni 2005. aasta tööprogrammi võrdluskrõiteeriumiks peab jääma majandusliku, sotsiaalse ja piirkondliku ühtekuuluvuse tegevdamine, et soodustada ühenduse kui terviku harmoonilist arengut ja vähendada erinevate regioonide arengutasemete erinevusi ja ebasoodsamate piirkondade mahajäämust, mis on pärast viimast laienemist suurenenud;

22. **kohustab** toetama kõnealuse prioriteedi saavutamist ühtekuuluvuspoliitika reformi põhjaliku uurimise abil, eesmärgiga saavutada suurem ühtsus ühenduse valdkondlike poliitikate vahel koos tugeva piirkondliku mõju ja ühtekuuluvuse eesmärgiga;

23. **tuletab meelde** Euroopa tasandi tõhusa piirkondliku poliitika ja Lissaboni tegevuskava teostamise vaieldamatut seost. ELi regionaalpoliitika elluviimine, kuhu kaasatakse kõik piirkonnad, soodustab eelseisvat kasvu ja konkurentsivõimet kõigis Euroopa piirkondades; liidu konkurentsivõime sõltub iga piirkonna konkurentsivõimest;

24. **tunneb muret** piirkondliku riigiabi tuleviku pärast, seda eriti seoses ühtekuuluvuspoliitikaga ja **rõhutab** ohtu, et regionaalse konkurentsivõime eesmärki jäetakse kõrvale või ignoreeritakse ainult selleks, et leida finantsperspektiivide läbirääkimisel minimaalne rahuldav kompromiss; **taotleb** igasuguste vastastikuse lähenemise eesmärgi ja vähemarenenud piirkondadele antava piirkondliku riigiabi vaheliste võimalike vastuolude vältimist; **kutsub** Euroopa Komisjoni **üles** lisama riigiabi eeskirjadele piirkondade eristamise kava, et võimaldada riiklike investeringute kasutamist turu tegelike kõrvalekallete parandamiseks ja seeläbi saavutada piirkondliku ühtekuuluvuse eesmärk;

25. **rõhutab** solidaarsuse tähtsust subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtte edukal ja täielikul ellurakendamisel. Ülesannete ja pädevuse siirdamise õigluste ja tõhususe kindlustamiseks Euroopa või riigi tasandil piirkondade tasandile peab sellega kaasnema vahendite ja pädevuste siire: keskuse ja äärealade "vertikaalne" solidaarsus, aga ka horisontaalne solidaarsus tugevamate (jõukamate, edukamate, suutlikumate) ja nõrgemate regioonide vahel;

26. **kordab** veendumust, et transpordi infrastruktuuride arendamine on Euroopa arengu üheks peamiseks jõuks: soodustades kaubandust (majanduskasvu allikaks), andes panuse territoriaalsesse ühtekuuluvusesse ja ehitades üles kohaliku tasandi Euroopat. Üle-euroopaliste transpordivõrkude säästva arengu vältimatuks eelduseks on transpordiliikide tasakaalustamine; seejuures tuleb eriti rõhku panna õhu-, mere- ja raudteetranspordi reguleerimisele;

Säästev areng

27. **kutsub** komisjoni **üles** tunnustama kuuendast keskkonnanalases tegevuskavast tuleneva seitsme temaatilise strateegia väljakujundamisel kohalike ja piirkondlike omavalitsuste rolli ning **julgustab** komisjoni uurima linnaarenduse lepingute või kolmepoolsete lepingute kasutamise positiivseid tulemusi, nagu näiteks linnakeskkonna temaatilise strateegia puhul, et täiendada kehtivaid õigusakte;

28. **tervatab** Kyoto protokolliga jõustumist ja kutsub kohalike ja piirkondlike omavalitsusi üles igakülgselt toetama protokollis seatud eesmärkide saavutamist;

29. **toetab** komisjoni strateegilist lähenemist maaelu arengule ning **rõhutab**, et Euroopa strateegia lisaväärtus tuleb selgelt määratleda; liikmesriikide, piirkondade ja kohalike omavalitsuste ülesandeks peaks jääma maapiirkondade ja maaelu arengu tegevuskava väljaarendamine kõnealuse raamistiku põhjal;

30. **on seisukohal**, et solidaarsuse ja kiirreageerimise vahendi ettepanek lähtub terviklikust lähenemisest, mis hõlmab kodanike katastroofikaitse kõiki aspekte, nagu näiteks ennetusmeetmed, päästeteenistus ja järelmeetmed, ning see aitab kaasa liikmesriikide ja piirkondade eriettevalmistusega üksuste integreerimisele ja koordineerimisele;

31. **tervatab** säästvat arengut toetavaid algatusi ja rõhutab eriti, et keskkonna parandamise meetmed ja rahastamine peaks olema tõukejõuks riiklikul, piirkondlikul ja kohalikul tasandil;

32. **julgustab** ELi saama toiduainete tootmise ja turustamise säästva mudeli edendajaks, mis suhtub hoolikalt keskkonnaresurssidesse, bioloogilise mitmekesisuse säilitamisse ning toodete kvaliteeti ja tootmisvahenditesse;

33. **tervitab** Euroopa Komisjoni tunnustust vajadusele luua horisontaalne ja terviklik lähenemine Euroopa meretranspordi poliitikale;

Vabaduse, turvalisuse ja õigluse piirkond

34. **tervitab** Euroopa Liidu välja kuulutatud kavatsust tugevdada vabaduse, turvalisuse ja õigluse piirkonda näiteks ühenduse meetodi kasutamise teel ja **teotab seetõttu** Euroopa Komisjoni seatud strateegilist eesmärki tagada kodanike turvalisus;

35. **toetab** Haagi programmi üldeesmärke vabaduse, turvalisuse ja õigluse tugevdamise kohta Euroopa Liidus; **väljendab sügavat kahetsust**, et asjaomaste poliitikate elluviimise osas ei mainita Euroopa Liidu kohalike ja piirkondlike omavalitsuste kaasamist ja **palub tungivalt** Euroopa Komisjonil arvestada seda institutsionaalset, poliitilist ja praktilist reaalsust järgnevatel kuudel kavandatavates tegevuskavades;

36. **uuendab** soovitusi kasutada struktuurifonde vabaduse, turvalisuse ja õigluse piirkonna saavutamiseks vajalike meetmete toetamiseks ja arendamiseks ning **kutsub** Euroopa Komisjoni ellu rakendama kolmanda ühtekuuluvuse aruande vaimus;

37. **tervitab** suurenenud tähelepanu terrorismivastase võitluse tõhustamisele, mis ei tohiks aga kunagi viia kodaniku-vabaduste rikkumiseni, ning **kutsub üles** tihendada võrgustikku ja kasutama ära oma oskusi kohalike ja piirkondlike ametiasutuste kaasamiseks;

38. **kutsub** Euroopa Komisjoni **üles** võtma arvesse regioonide komitee ettepanekut ühenduse uue tegevuskava kohta aktiivse Euroopa kodakondsuse edendamiseks;

Euroopa Liidu laienemisprotsess

39. **tuletab** meelde regioonide komitee pühendumist laienemisprotsessile, tagamaks eriti liikmesriikide, kandidaatriikide ja kandidaadi staatust ootavate riikide kohalike ja regionaalsete omavalitsuste esindajate kultuuridevahelist poliitilist dialoogi;

40. **kutsub** Euroopa Komisjoni **üles** veelgi aktiivsemalt propageerima demokraatlikku detsentraliseerimist laienemisprotsessis ja ühinemiseelses poliitikas, **soovitab** selles osas

suurendada kohaliku ja piirkondliku haldussuutlikkuse tõhustamiseks antavat ühinemiseelset abi, ning **julgustab** nn heade tavade vahetamist ja kohalike omavalitsuste partnerlust;

41. **peab asjakohaseks** tõsta rohkem esile kohaliku ja piirkondliku tasandi demokraatia panust Lääne-Balkani demokratsiseerimisprotsessi käigus, mille eeltingimuseks on vähemusrahvuste kaitse;

42. **avaldab kahetsust**, et Euroopa Ühenduse ja tema liikmesriikide ja Horvaatia Vabariigi vahel sõlmitud stabiliseerimis- ja assotsiatsioonilepingus ei ole sätestatud EL-Horvaatia piirkondade ühise nõuandekomitee loomist ja palub Euroopa Komisjonil nii kiiresti kui võimalik välja pakkuda toimiv lahendus;

Naaberriikide poliitika

43. **toetab** Euroopa Komisjoni pühendumist naaberriikide poliitikale ja **jagab täielikult** komisjoni analüüsi tulemusi Euroopa kontinendi turvalisuse, stabiilsuse ja õigluse kohta;

44. **kutsub** Euroopa Komisjoni **üles** võtma arvesse piiriülese ja regioonidevahelise koostöö tulemusi nii uue naaberriikide poliitika vahendi kui tegevuskavade sätetes ja **taotleb** regioonide komitee kaasamist uue kõnealuse poliitika väljatöötamisel, rakendamisel ja hindamisel;

45. **kutsub** EUROMED'i konverentsi **üles** Barcelona deklaratsiooni kümnenda aastapäeva puhul andma kohalikele ja piirkondlikele kogudele võimalust aktiivsemaks osalemiseks Euroopa - Vahemere piirkonna riikide partnerluses ja **tuletab meelde** regioonide komitee ettepanekut luua liikmesriikide ja Vahemere piirkonna partnerriikide piirkondlikke kogusid esindav organ;

46. **rõhutab** partnerluse strateegilist tähtsust Venemaaga ja võimalust uurida piiriülese koostöö võimalusi kohalikul ja piirkondlikul tasandil Kaliningradi oblastiga;

47. **arwab**, et Euroopa Liit peaks toetama demokraatlikke protsesse mõnedes naaberriikides (nt Ukraina ja Gruusia) ja **rõhutab** majandus-, haldus- ja kultuurialase koostöö tähtsust, millesse saavad oma panuse anda ühenduse piirkondlikud ja kohalikud omavalitsused;

48. **annab** regioonide komitee presidendile **ülesande** esitada käesolev resolutsioon Euroopa Komisjonile, Euroopa Parlamendile, nõukogule ja eesistujariikidele Luksemburgile ja Ühendku ningriigile.

Brüssel, 24. veebruar 2005

Regioonide komitee

president

Peter STRAUB

Regioonide komitee resolutsioon Lissaboni strateegia taaselavdamise kohta

(2005/C 164/13)

REGIOONIDE KOMITEE

võttes arvesse Wim Koki juhitud Lissaboni strateegia kõrgetasemelise töörühma aruannet “Facing the challenge, the Lisbon Strategy for Growth and Employment” (“Eesmärkide saavutamine — Lissaboni strateegia majanduskasvu ja tööhõive nimel”) (november 2004);

võttes arvesse Euroopa Komisjoni teatist “Strategic Objectives 2005 — 2009 — Europe 2010: A Partnership for European Renewal — Prosperity, Solidarity and Security” (“Strateegilised eesmärgid 2005 — 2009 — Euroopa 2010: partnerlus Euroopa uuendamise nimel — jõukus, solidaarsus ja turvalisus”) ⁽¹⁾;

võttes arvesse Euroopa Komisjoni teatist “Komisjoni tööprogramm 2005. aastaks” ⁽²⁾;

võttes arvesse Euroopa Komisjoni teatist 2005. aasta kevadisele Euroopa Ülemkogule “Koostöö majanduskasvu ja töökohtade nimel — Lissaboni strateegia uus algus” ⁽³⁾;

võttes arvesse regioonide komitee 29. septembri 2004. aasta arvamust teemal “Vahekokkuvõte Lissaboni strateegiast” (CdR 152/2004 fin);

võttes arvesse regioonide komitee 18. novembri 2004. aasta arvamust teemal “Euroopa Komisjoni teatis: Teadus ja tehnoloogia: Euroopa tuleviku võti — suunised Euroopa tulevase teaduse toetamise poliitika koostamiseks” (CdR 194/2004);

võttes arvesse regioonide komitee 23. veebruari 2005. aasta arvamust teemal “Euroopa Komisjoni teatis nõukogule ja Euroopa Parlamendile: “Ehitades meie ühist tulevikku. Laienenud liidu poliitikaväljakutsed ja eelarvevahendid 2007-2013”, (CdR 162/2004);

võttes arvesse regioonide komitee 23. veebruari 2005. aasta arvamust teemal “Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus tervikliku tegevuskava kohta elukestva õppe valdkonnas” (CdR 258/2004);

võttes arvesse regioonide komitee 23. veebruari 2005. aasta arvamust teemal “Globaliseerumise sotsiaalne mõõde” (CdR 328/2004);

ning arvestades, et:

Euroopa Liidu meetmete rakendamine kuulub suuremalt osalt kohalike ja piirkondlike omavalitsuste vastutusalasse;

olukorras, kus kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused oleksid kaasatud Euroopa Liidu prioriteetide kindlaksmääramisse, pareneks oluliselt ka ELi meetmete demokraatlik legitiimsus.

võttis oma 23. ja 24. veebruaril 2005 toimunud 58. plenaaristungil (24. veebruaril) vastu järgmise resolutsiooni.

Lissaboni strateegia eesmärgid

REGIOONIDE KOMITEE

1. **kinnitab** oma toetust Lissaboni strateegiale, mille elluviimine 2010. aastaks on Euroopa Liidu kõige olulisem strateegiline eesmärk;

2. **võtab** rahuloluga **teadmiseks**, et Lissaboni strateegia on asetatud olulisele kohale Euroopa Komisjoni 2005 — 2009 prioriteetide raames;

3. **juhhib tähelepanu** asjaolule, et Lissaboni eesmärkide saavutamine ⁽⁴⁾ eeldab globaalset, koos liikmesriikidega välja töötatud, strateegiat majanduskasvu edendamiseks ja töökohade loomiseks; kõnealuse strateegia eesmärgid peavad olema eelkõige struktuurireformide kiirendamine konkurentsi- ja

uuendusvõime tõstmiseks ja ühtse turu rajamiseks, Euroopa sotsiaalmudeli kaasajastamine investeerides inimressurssidesse ja võideldes sotsiaalse tõrjumise vastu, tasakaalustatud majandusarengu ja majanduskasvu soodsatele väljavaadetele vajalike eelduste loomine rakendades makromajanduslike poliitikate tasakaalustatud kombinatsiooni, teadmispõhise majanduse edendamine järgides infoühiskonna ja teadus- ja arengutegevuse vajadustega senisest rohkem arvestavat poliitikat ning piirkondliku ühtekuuluvuse tugevdamine Euroopa Liidus ⁽⁵⁾;

4. **rõhutab** asjaolu, et ettepanekuid kõnealuses valdkonnas ei saa edukalt rakendada ilma aktiivsete ja strateegiliste jõupingutusteta soolise võrdõiguslikkuse edendamiseks kõigil elualadel.

⁽¹⁾ KOM(2005) 12, 26.1.2005, mitteametlik tõlge.

⁽²⁾ KOM(2005) 15, 26.1.2005, mitteametlik tõlge.

⁽³⁾ KOM(2005) 24, 2.2.2005.

⁽⁴⁾ 23./24. märtsil 2000 Lissabonis toimunud Euroopa Ülemkogu lõppjäreluste punkti 5 kohaselt.

⁽⁵⁾ Vt Euroopa Ülemkogu lõppjäreluste punkt 6.

Lissaboni eesmärkide saavutamine, usutav ühtekuuluvuspoliitika ja nendega arvestav finantsraamistik: strateegia kolm lahutamatu elementi

5. **tervatab** komisjoni kohustust esitada ettepanek tulevase ühtekuuluvuspoliitika eesmärkide ja vahendite kohta, mis on kooskõlas Lissaboni strateegiaga, kuid **on** endiselt **veendunud**, et antud eesmärgi ei ole võimalik saavutada, kui Euroopa Liit jätab eraldamata vastavad rahalised ressursid.

6. **tunnistab** komisjoni üleskutset, milles ta nõuab, et ELi piirkondlikud ja kohalikud omavalitsused osaleksid Euroopa struktuuripoliitika raames projektide väljatöötamisel, mille abil struktuuripoliitika viiakse kooskõlla Lissaboni strateegiaga ⁽¹⁾;

7. **on seisukohal**, et ühenduse struktuurimeetmed näitlikustavad ilmekalt Euroopa poliitika lisaväärtust; ELi investeeringud teadus- ja arengutegevusse, piiriüleste vahetusprogrammidesse ning infrastruktuuri parandamiseks on vastavuses partnerlusel põhineva lähenemisega, mis iseloomustab Lissaboni strateegiat majanduskasvu, vastastikuse lähenemise, konkurentsivõime tõstmise ja jätkusuutliku arengu edendamiseks;

8. **kutsus** Euroopa Liidu organeid **üles** keskenduma varem vastu võetud otsuste tõhusale elluviimisele ja võimalikult mitte käivitama uusi protsesse või seadma uusi eesmärgi; Lissaboni strateegiat ei tohi kasutada suvalise seadusandliku akti õigustamiseks ja põhjendamiseks; strateegia ei vabasta vastava asutamislepingutes kinnitatud õigusliku aluse eeldusest ega hea valitsemistava põhimõtte järgimisest;

Lissaboni strateegia ellurakendamine: ühtekuuluvuse ja demokraatia suurendamine majanduslikus ja sotsiaalses juhtimises

9. **väljendab kahetsust** seoses sellega, et oma lähenemise kohaselt arendab komisjon dialoogi üksnes liikmesriikide keskvalitsuste ja keskastutustega ning ei kavatse kaasata vahetult Euroopa Liidu tasandile piirkondlikke ja kohalikke omavalitsusi. Siseriiklike tegevuskavade koostamine ja rakendamine on jäetud peaaegu täielikult liikmesriikide vastutusalasse. Pidades silmas tõsiasja, et tõeliselt detsentraliseeritud lähenemise puudumine on üks Lissaboni strateegia rakendamise graafikust mahajäämise põhjusi, **nõuab** regioonide komitee **veel kord**, et Lissaboni strateegia elluviimisel tuleb näidata üles rohkem otsustavust ja kasutada detsentraliseeritud lähenemist, mis oleks ka kooskõlas Lissaboni Euroopa Ülemkogu lõppjärelustega, milles väidetakse järgmist: *“Subsidiarsuse põhimõtte kohaselt järgitakse [Lissaboni strateegia rakendamisel] täielikult detsentraliseeritud lähenemist, mille tulemusena saab erinevate partnerlusprojektide näol teoks Euroopa Liidu, liikmesriikide, piirkondliku ja kohaliku tasandi ning tööturu osapoolte ja kodanikühiskonna aktiivne osalemine partnerluse erinevates vormides ⁽²⁾”*;

10. **on arvamusel**, et Lissaboni eesmärkide saavutamiseks vajalikud struktuurireformid ja ühtse turu rajamine ei tohi kahjustada sotsiaalset ühtekuuluvust ning et seetõttu tuleb samas teha ulatuslikumaid investeeringuid majandusse, sotsiaalvaldkonda ja haridusse;

11. **toonitab**, et Lissaboni strateegiaga püstitatud eesmärgid on võimalik saavutada üksnes ELi kodanike kaasamise teel tegevusse, mis on suunatud ELi liikmesriikide majanduste tugevdamisele, ning seetõttu soovib kuulutada kodanike kaasamise majandusarengut soodustavasse tegevusse ja igasuguste takistuste kõrvaldamise kõnealusel valdkonnas kõikide majanduspoliitiliste meetmete tegutsemise üldpõhimõtteks;

12. **tuletab meelde**, et Lissaboni strateegia rakendamise aluseks on Euroopa sotsiaalmudeli kaasajastamine, investeerides inimressurssidesse ja võideldes sotsiaalse tõrjutusega. Vastavalt tunneb regioonide komitee muret, et komisjoni teatises puudub viide jätkumeetmetele sotsiaalse tõrjutuse vastu peetava võitluse valdkonnas;

13. **on seisukohal**, et seoses aruteluga Lissaboni strateegia taaselvdamise üle tuleb käsitleda ka sotsiaalpoliitilise agenda edasist saatust, kusjuures riikide jõupingutused tuleb keskendada uute töökohtade loomisele ja tööhõivet takistavate probleemide kõrvaldamisele, mille all kannatavad eelkõige naised, eakamad või madala oskuste tasemega töötajad ning sisserännanud töölised; lisaks eeldab uute ja paremate töökohtade loomine edusamme tõelise mobiilsuse rajamisel Euroopa töajuturul;

14. **soovib** üheski poliitikavaldkonnas mitte jätta arvestamata keskkonnakaitsega seonduvat;

15. **väljendab** uuesti oma **veendumust** selles, et kõigil Lissaboni strateegia kolmel sambal — majandus, sotsiaalvaldkond ja keskkonnakaitse — on võrdne tähtsus, et kõik jõupingutused oleksid suunatud elukvaliteedi parandamisele;

16. **rõhutab** ettevõtluse ja uuendusvõime põhilist tähendust ja kutsus üles kaasa aitama ettevõtluse edendamisele bürokratia vähendamise kaudu, ettevõtjate maine parandamisele vastavasisuliste teavituskampaaniate abil, hirmu vähendamisele äri ebaõnnestumise ees ning ettevõtlikkuse tugevdamisele kogu Euroopas;

17. **on arvamisel**, et Lissaboni strateegia nõrgim külj peitub peamiselt selle ebapiisavas rakendamises, eriti liikmesriikides; et olukorda tõhusalt paremaks muuta, tuleb muuta Lissaboni protsessi sihikindlamaks, läbipaistvamaks ja demokraatlikumaks; seetõttu toetab regioonide komitee nõudmist ⁽³⁾ üleeuroopalise teabekampaania järele, teavitamaks ELi kodanikke Lissaboni eesmärkidest ning nende mõjust kodanike igapäevasele elule;

⁽¹⁾ Vt KOM(2005) 24 ingliskeelse versiooni lk. 11.

⁽²⁾ Vt Euroopa Ülemkogu lõppjäreluste punkt 38.

⁽³⁾ Selle nõudmise esitas kõrgetasemeline laienenud ELi sotsiaalpoliitika tuleviku töörühm.

18. eeldusel, et nõukogu nõustub komisjoni ettepanekuga nimetada igas liikmesriigis härra või proua Lissabon, mis ei tähenda siiski uute haldusstruktuuride loomist, **kutsub** regioonide komitee viimast **üles** tegema tihedat koostööd piirkondlike ja kohalike omavalitsustega;

19. **kahetseb**, et komisjon ei näe ette võrdlevat hindamist ega pingeridu, mis raskendab erinevates liikmesriikides tehtavate reformijõupingutuste hindamist ja võrdlemist. Pingeridade loomine ja olemasolevate tugevuste ning nõrkuste analüüs riiklikul ja vajadusel ka piirkondlikul tasandil võimaldaks suurendada konkurentsi ning tugevdada survet, saavutamaks märkimisväärset progressi reformide elluviimisel.

20. **tervitab** komisjoni ettepanekut asendada praegused rohked erinevad aastaaruanded ühestrateegilise aastaaruandega. Ta **kutsub** liikmesriike **üles** kaasama kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused riiklike kavade väljatöötamise, võtmaks Lissaboni strateegia elluviimisel arvesse kohalikke ja piirkondlikke eripärasid ja prioriteete;

21. **kahetseb**, et komisjoni strateegial ei õnnestunud kaasata piirkondlikke ja kohalikke omavalitsusi ning et vastavasisuline koostöö piirdub ka edaspidi suurel määral keskvalitsuse tasandiga. Vastavalt nõuab regioonide komitee komisjoni ettepanekut, mille eesmärgiks oleks avatud kooskõlastusmeetodid reformimine viisil sellisel, et oleks kaasatud ka kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused. Samuti **kutsub** regioonide komitee komisjoni **üles** — kooskõlas Euroopa head valitsemistava käsitlevas valges raamatus esitatud soovitustega — taotlema komitee arvamust enne kõnealust kooskõlastusmeetodit käsitlevas artiklis ette nähtud arvamuste koostamist.

22. **juhib** lisaks tähelepanu asjaolule, et komisjon võttis oma seadusloome parandamise algatuse raames kohustuse luua vahend, mille eesmärk oleks komisjoni enda seadusandlike aktide ettepanekute mõjude hindamine majandusele, sotsiaalvaldkonnale ja keskkonnakaitsele, ning lisada igale ettepanekule mõjude hindamise subsidiaarsuse põhimõtte seisukohalt. Komitee ootab erilise huviga kõnealuse kavatsuse teokstegevust;

Stabiilsuse ja kasvu pakti reformimise kooskõlastamine Lissaboni strateegiaga

23. **on seisukohal**, et ei ole võimalik saavutada ELi jaoks vajalikku majanduskasvu, tööhõivemäära ja vastavat sotsiaalset ühtekuuluvust, jättes liikmesriikide makromajandusliku raamistiku kooskõlastamata Lissaboni strateegiaga ja jättes

parendamata ühenduse majanduspoliitiliste vahendite omavaheolist kooskõlastatuse;

24. **väljendab** nõusolekut püstitatud eesmärgiga muuta stabiilsuse ja kasvu pakti EÜ asutamislepingu sätete⁽¹⁾ kohaselt nii, et paremini arvestataks konjunktuuriarengu pikaajaliste mõjudega ja liikmesriikide eelarvete täitmise konkreetsete tingimustega; **leiab**, et "üldhindamist", millele viidatakse EÜ asutamislepingu artikli 104 lõikes 6, tuleb täpsustada selliselt, et pikas perspektiivis võetaks arvesse avalike asutuste poolt Lissaboni strateegia eluviimiseks tehtud investeringuid ja **teeb ettepaneku** stabiilsuse ja kasvu pakti muuta selliselt, et ta oleks paindlikum ja arvestaks Euroopa Liidu liikmesriikide vaheliste majanduslike erinevustega. Seda tuleks teha ilma et kahjustataks pakti kriteeriumidest kinnipidamist ja ilma, et mõnda tüüpi kulud eelarvepuudujääki arvestamata jäetaks;

25. lisaks sellele **toetab** komitee komisjoni ettepanekut suurendada eraldusi üleeuroopaliste võrkude edasisele arendamisele ning anda eelis piiriülestele projektidele, mille eesmärk on intermodaalsuse ja keskkonda säästvate transpordiliikide edendamine, mis aitaks kaasa liikluse ja kaubandusvoogude suurenemisega seotud probleemide lahendamisele;

Üldhuviteenuste roll Lissaboni strateegia taaselvdamises

26. **tervitab**, et komisjon tunnistas teiste hulgas ka regioonide komitee poolt⁽²⁾ esitatud kahtlusi päritoluriigi põhimõtte sätete toimimises oma direktiivi ettepanekus teenuste kohta siseturul⁽³⁾;

27. **väljendab kahetsust**, et komisjon ei esitanud täpsemaid andmeid üldhuviteenuseid käsitleva valge raamatu⁽⁴⁾ järelemeetmete kohta;

28. **on arvamusel**, et riigiabi andmise suhtes on vaja eelkõige taotleda horisontaalseid, kogu ühendusele ühist huvi pakkuvaid eesmärke, nagu tööhõive, regionaalareng, keskkonnakaitse, haridus ja teadustegevus; antud eesmärgil tuleks eriti edendada uuenduslike VKE-de tegevust. Lisaks peaks EL, selle asemel, et taotleda riigiabi kvantitatiivset vähendamist, eelistama riigiabi süsteemi parendamist, tagamaks kõrgekvaliteediliste teenuste pikaajalist osutamist;

29. **toetab** samuti riigiabi mõjude hindamise sisseseadmist, et oleks senisest paremini võimalik välja selgitada need toetused, millel on vaid piiratud mõju ELi konkurentstile ja kaubandusele, kuid mis aitavad kaasa tegelike turupuudujääkide kõrvaldamisele ning mahajäänud piirkondade ja ettevõtlike arendamisele; lõpuks kutsub regioonide komitee komisjoni üles taotlema edaspidigi piirkondlikele ja kohalikele omavalitsustele õiguskindluse ja läbipaistvuse suurendamist üldhuviteenuste rahastamisel ja haldamisel;

⁽¹⁾ EÜ asutamislepingu artikli 104 lõige 6 ning protokoll ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse kohta.

⁽²⁾ CdR 154/2004 fin.

⁽³⁾ KOM(2005) 24, lk. 18.

⁽⁴⁾ KOM(2005) 24, lk. 18.

Euroopa teadmistepõhise ruumi loomine

30. **liitub** komisjoni üleskutsega rajada kohalikul ja piirkondlikul tasandil innovatsioonikeskused, mille alusel võiks luua uuenduslikest VKE-dest, ülikoolidest ning sobivatest finantssasutustest ja ärilistest struktuuridest koosnevad võrgustikud;

31. **toetab** ettepanekut sõlmida teadmiste pakt, täitmaks ELi ja liikmesriikide poolt võetud ühiskohustust edendada teadustegevust, innovatsioonivõimet ja haridust Euroopas; kõnealuse pakti eesmärk oleks erinevate õppimisalaste programmide koondamine ühise katuse alla ja piiratud hulga eesmärkide väljaselgitamine ELi pädevate poliitiliste otsustajate kaasamisel. Komitee **teeb ettepaneku**, et liikmesriigid eraldaksid tulevikus teaduslikule uurimistööle 3 % oma SKP-st. Lisaks **kutsub** komitee liikmesriikide kõiki haldustasandeid **otsustavalt üles** võtma asjaomaseid meetmeid suurendamiseks teadustöö huvi-pakkuvust üliõpilaste silmis;

32. **toonitab** kohalike ja piirkondlike omavalitsuste erilist rolli elukestva õppe tervikliku kontseptsiooni elluviimisel teadmistepõhise ühiskonna raames. Selle kontseptsiooni põhielemendid on niihästi uuendused kutse-eeetika valdkonnas kui ka mobiilsuse edendamise eelduseks olev võõrkeelte baasteadmiste omandamise;

33. **kutsub** komisjoni **üles** avatud kooskõlastusmeetodi raames looma ühenduse õiguslik raamistik maksusoodustuste väljatöötamiseks investeeringute puhul teadustegevusse, soodustamiseks erasektori investeerimist kõnealusesse valdkonda; **tuletab meelde**, et Lissaboni strateegia põhielementideks on eelarvevahendite mitmekesisus ja **kutsub** liikmesriike **üles**

konkurentsi nõudmisi unustamata nägema ette eelarvesoodustused, mille eesmärk on soodustada erasektori investeeringuid eriti teaduslikku uurimistöösse;

34. **toetab** Euroopa noorsoopakti väljatöötamist, mis keskendub töötuse ning sotsiaalse ja erialalise integreerimise probleemide lahendamisele;

35. **nõuab** Euroopa programmi algatamist rahvastiku vananemise valdkonnas, leidmaks rakendust eakamate inimeste teadmistele ja erialaoskustele;

Lissaboni strateegia üldine taust

36. **on seisukohal**, et Lissaboni strateegia elluviimine õnnestub vaid siis, kui Euroopa Liit seisab rahvusvahelisel tasemel hea selle eest, et globaliseerumisele luuakse raamistik, mis koosneb senisest tõhusamatest ja tasakaalustatumatest reeglitest konkurentsi, sotsiaalsete õiguste, keskkonnakaitse ja intellektuaalse omandi valdkondades;

37. **on veendunud** selles, et inimeste sisseränne kolmandatest riikidest annab Euroopa majandusele uut hoogu ja suudab uuendada mõtlemisviisi ning tunnistab, et komisjon on võtnud kohustuse välja töötada sobivam lähenemine seaduslikule migratsioonile;

38. **teeb** komitee presidendile **ülesandeks** edastada käesolev resolutsioon Euroopa Komisjonile, Euroopa Parlamendile, nõukogule ning eesistujariikide Luksemburgi ja Suurbritannia esindajatele;

Brüssel, 24. veebruar 2005

Regioonide komitee

president

Peter STRAUB